

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\David Morell - Testament.pdb

PDB Name: David Morell - Testament  
Creator ID: REAd  
PDB Type: TEXT  
Version: 0  
Unique ID Seed: 0  
Creation Date: 16.8.1973  
Modification Date: 16.8.1973  
Last Backup Date: 1.1.1970  
Modification Number: 0

Testament

David Morrell

## PŘEDMLUVA

V roce 1972 mi něco v mém podvědomí připomnělo jistý článek v časopise, který jsem četl o několik let dříve - právě v době, kdy jsem začínal psát První krev. Když jsem román dokončil a hledal námět pro další knihu, prošel jsem své materiály a potěšilo mě, když jsem zjistil, že jsem si zmíněný článek vystříhl a uschoval. Autor v něm analyzoval nástup polovojenských pravičáckých organizací, jehož jsme byli ve Spojených státech koncem šedesátých let tohoto století svědky. Konkrétně se zaměřil na skupinu s krycím názvem „Minutemani“ [doslova minutoví muži, speciální jednotky domobrany organizované před vypuknutím americké války za nezávislost, které byly kdykoliv připraveny k okamžité mobilizaci, pozn. překl.], jejíž představitelé, kteří kromě jiného plánovali vyhodit do povětří budovu Organizace spojených národů, nakonec skončili za mřížemi poté, co byli obviněni z nezákonného držení automatických zbraní. Mou pozornost upoutaly zejména dvě v článku uvedené skutečnosti. Tou první byl bezbřehý fanatismus, s nímž příslušníci organizace prosazovali své militaristické a rasistické záměry, druhou pak pozoruhodná důvěra, kterou poctili reportéra časopisu, když mu dovolili stát se svědkem jejich krutých výcvikových metod, ukázali mu skladiště zbraní a dokonce ho přijímali ve svých domovech.

Předpokládáme, uvažoval jsem v duchu, že představitele podobné organizace - nazvěme ji třeba „Strážcové republiky“ - čekalo soudní řízení, a potřebovali proto naladit veřejné mínění na svou stranu. Dohodli se tedy s novinářem v tom smyslu, že on oplátkou za možnost intimního nahlédnutí do světa radikálního fanatismu vykreslí cíle těchto stoupenců nadvlády bílé rasy v co nejpriznivějším světle. A co když, ptal jsem se sám sebe, brutalita a nenávisť, kterou mu odhalili, reportéra natolik vyděsily, že ho svědomí přinutilo porušit úmluvu a on pak ve svém článku místo sympatií vyslovil co nejprísňější odsouzení podobných praktik? Jak by asi nelítostní Strážcové republiky jeho zradu potrestali? Tak vznikl můj druhý román, Testament, který máte před sebou. Jeho název je vlastně biblickým odkazem na Starý zákon [v angličtině se dvě části Bible, Starý a Nový zákon, nazývají Old a New Testament, pozn. překl.], konkrétně na Knihu Jobovu, jejíž titulní postava trpí vším představitelným strádáním. Chtěl jsem svého vlastního hlavního hrdinu, Reubena Bournu, rovněž podrobit zkoušce a vystavit ho podobnému utrpení, které na sebe přivolal tím, že se řídil základními morálními principy. Co kdyby byl onen novinář současně spisovatelem, který ve svých dílech popisuje nejrůznější podoby násilí, s nímž dosud sám nikdy nepřišel do styku, a teď je v zájmu záchrany holého života nucen využívat znalostí získaných v rámci studia a výzkumu při přípravě materiálů pro napínavé knihy ne nepodobné mé První krvi? Jinými slovy, postava Reubena Bournu se měla stát analogií mne samotného a měl se mnou sdílet mou posedlost rodinou a jejím zabezpečením. Mé vlastní nejhrůznější obavy se vždy týkaly bezpečnosti rodiny. Jak by asi zareagoval v zásadě mírumilovný člověk, kterého paradoxně jako mě - při literární tvorbě přitahuje násilí, na ohrožení svých nejbližších?

Když jsem výchozí situaci dále promýšlel, dospěl jsem k závěru, že chci-li se dotknout primárních otázek života a smrti, musí tomu odpovídat i základní přístup k tématu, dějová osnova. Právě ona Reubena Bournu přinutí posunout se v čase, vyměnit příjemný život na předměstí za drsné prostředí divočiny, s níž se v minulém století museli potýkat osídlenci pronikající na americký Divoký západ, aby nakonec skončil v primitivním, klaustrofobii vyvolávajícím doupěti vyhrabaném ve sněhu, v jeskyni, kterou mohli klidně obývat naši předkové před třiceti tisíci lety, tedy krátce poté, co vývoj člověka dospěl k druhu homo sapiens. A abych vzdal hold nesmrtelným myšlenkám svého oblíbeného psychologa Carla Junga, přistoupil jsem k archetypálnímu pojetí postav a situací.

Když jsem si ujasnil základní strukturu románu Testament, uvědomil jsem si, že se neobejdu bez důkladné znalosti problematiky přežití v divoké přírodě. Jako vysokoškolský profesor jsem zvyklý pracovat s literaturou a mé první kroky tedy vedly do knihovny Iowské státní univerzity. Knihy, které byly na dané téma publikovány, mne však hluboce zklamaly. Nabyl jsem dojmu, že většina autorů čerpala z předchozích děl a že stejně jako já neměli ani oni se životem v divočině žádné praktické zkušenosti. Nutnost si vynutit radikální řešení: mám-li věrohodně popsat střetnutí Reubena Bournu s panenskou přírodou, nezbyvá mi nic jiného, než prožít tento konflikt na vlastní kůži. Přihlásil jsem tedy do

výcvikového kurzu zaměřeného na přežití v divočině. Pořádala ho National Outdoor Leadership School, což je vlastně tréninkové středisko pro přípravu horských vůdců, které má sídlo v Landeru ve státě Wyoming. Po pět vyčerpávajících týdnů jsem vláčel na zádech pětadvacetikilový ruksak, šplhal na horské vrcholy, brodil se přes řeky, uprostřed léta se prodíral vánicí, poznal jsem, jak smrtelně nebezpečná může být náhle propuknuvší bouře, a dozvěděl jsem se, jak předcházet podchlazení a jak bojovat s horskou nemocí. Domů jsem se vrátil o patnáct kilogramů lehčí, s pokožkou připomínající dobře vyčištěnou hovězinu a naplněný uctivým respektem k strašlivým silám přírody.

Konečně jsem tedy mohl přistoupit k vlastnímu psaní. Jak však přibývaly stránky, pocítil jsem potřebu silnějšího a hutnějšího sdělení. Vzpomněl jsem si na jednu esej Philipa Younga, uznávaného znalce Hemingwayova díla, jehož semináře jsem navštěvoval během studia na Pennsylvánské státní univerzitě, a rozhodl jsem se napodobit jeho oblíbenou metodu a zakomponovat do textu rozličné ozvěny myšlenek klasických amerických spisovatelů. Všude, kde to bylo jen trochu možné, se románem nesou narážky na díla Hawthornova, Melvillova, Poeova, Hemingwayova, Faulknerova i mnoha jiných autorů - jemně, jako basová linka. Dokonce jsem do textu vložil citát z První krve. Čtenáře snad pobaví, pokusí-li se tyto literární odkazy identifikovat.

K mému překvapení byl Testament označen za jedno z nejpozoruhodnějších děl klasického hororu sedmdesátých let. Do té doby mě totiž ani ve snu nenapadlo pokládat knihu za představitele tohoto žánru. Není v ní koneckonců nic nadpřirozeného, snad kromě záhadného opuštěného města, kde se část příběhu odehrává. Když jsem se však nad problémem hlouběji zamyslel, uvědomil jsem si, že termín „horor“ zde má jisté opodstatnění. Děj románu je zajisté velmi děsivý. Samotného mě šokovalo, jak neodbytně drásavé scény mě pero popsalo, a rozhodl jsem se již nikdy neponořit tak hluboko do temných zákoutí své psychiky jako v tomto díle. Snad právě tomuto nedobrovolnému výletu na dno nejhorších osobních obav lze přičíst na vrub skutečnost, že jsem k dopsání příběhu potřeboval tři dlouhé roky práce. Na čtenáře nejvíce zapůsobí začátek a konec románu. Úvod svou šokující brutalitou, závěr proto, že je svým způsobem kontroverzní. Když jsem Testament psal, spěla rychle k závěru válka ve Vietnamu. Američtí vojáci se vraceli domů a uvědoměli občané, kteří se uniformě vyhnuli, si vydechli s unaveným, nepříliš nadšeným a frustrovaným ale v mnoha případech oprávněným - pocitem úlevy. Byl jsem přesvědčen, že zatímco krvavé utrpení Vietnamu našlo svou odezvu v První krvi, měl by Testament odrážet zoufalou touhu Ameriky říci spolu s Hemingwayem Sbohem, armádo. Proto se s námi Reuben Bourne loučí podle mnohých předčasně. Někteří čtenáři totiž mohou po přečtení knihy cítit potřebu krvavého pokračování. Podle mého názoru je však v Testamentu násilí vrchovatě. Těm, kteří by si žádali další porci, doporučuji pohled do nitra vlastní duše, protože právě v tom tkví poselství románu.

DAVID MORRELL 1991

## ČÁST PRVNÍ

1

Bylo to poslední ráno, kdy byli spolu všichni čtyři pohromadě: manžel a jeho žena, jejich dcera a jejich syn. Chlapec byl ještě batole a dcera chodila do základní školy. Ale to nebylo důležité. Nakonec nebylo důležité vůbec nic. Pohroma se ohlásila téměř komicky - muž seděl u snídaň, holé nohy na chladivých parketách, a když se ohlédl ke sporáku, viděl, jak se jejich kočka svalila do misky s mlékem. Byla to velmi hloupá siamská kočka. Zvykla si ležat na televizoru, ale když ji teplo zapnutého přístroje ukolébalo ke spánku, často se překulila a spadla. Zůstala zaklíněná mezi zdí a zadní stěnou přijímače a stálo ji hodně námahy, než se zase pracně vydrápala nahoru, a pak jen nechápavě mžourala modrými očima. Doslova ji fascinoval oheň. Občas neopatrně očichávala plápolající svíčku a přiblížila se k ní tak blízko, až si spálila vousky. Muži jí nebylo líto a málem se hlasitě rozchechtal, když viděl, jak se marně snaží vstát z mléka a otřepává si mokrou bradu. Málem. Zvířeti se podlomily přední nohy a spadlo zpět do misky. A náhle ztuhlo, jen končetiny se chvěly v neovladatelné křeči.

Pak kočka pomalu znehybněla.

Muž se zamračil. Vstal, popošel pár kroků a zahleděl se na zhroucené zvíře. Leželo v louži mléka, které se vylilo z nachýlené misky. Zvedl ho a miska zbavená tíhy se s dutým klapotem zakolébala a převrátila. Kočka mu ležela na rukou podivně bezduchá a najednou neobvykle těžká, hlava s otevřenými očima bezmocně svěšená. Z nasáklého kožíšku stékalo muži do dlaní mléko a ukapávalo do louže na podlaze.

"Můj bože," vydechl nevěřícně.

Klára si zprvu ničeho nevšimla, veškerou její pozornost zabíral synek. Musela ho usadit do vysoké dětské sedačky a pak mu ohřát láhev s mlékem. Teprve když se obrátila od sporáku, zadívala se tázavě na manžela a pak se také zamračila.

"Ale když jsem ji ráno pouštěla ven, byla úplně v pořádku."

"Tati? Samantě se něco stalo?" zeptala se Sára.

Muž se obrátil ke své dcerce, která se, ještě v pyžamu, ohlížela se skloněnou hlavou přes opěradlo židle.

"Je nemocná? Co je s ní?"

Kladla otázky klidným, nevzrušeným tónem, ale mhouřila přitom oči jako vždy, když ji něco znepokojilo. Kočka byla její. Spávaly spolu a Sára ji škádlila rýmovačkou, kterou kdysi dávno vymyslela:

Samantě se kývá ocásek, přivážem jí ho na pásek.

"Jdi raději do svého pokoje, zlatíčko," řekl jí.

"Ale co se Samantě vlastně stalo?"

"Řekl jsem ti, že máš jít do svého pokoje."

Byl si téměř jistý, kdo za to může. Uvědomil si, že kočka byla venku, a zlostně pomyslel na starce, který žil o dva domy dál v ulici. Pletl si Samantu se dvěma jinými kočkami ze sousedství, kterým se často podařilo ulovit v jeho zahradě červenu nebo drozda. Zrovna včera stařec zastavil Sáru, když se Samantou v náručí šla po chodníku kolem jeho plotu. "Poslyš, ty spratku, ode dneška si drž tu svou kočku pěkně doma," obořil se na ni. "Zabíjí mi ptáčky zpěváčky. A víš, co dělám s takovými kočkami? Popadnu je za krk, vrazím do pytle a ten pak přivážu k výfuku svého auta. Nebo si na ně počkám na dvorku a rovnou je zastřelím." Sára s brekem přiběhla domů a pelášila do sklepa, chtěla ukrýt kočku v komoře. Když se muž za starcem vypravil, aby si s ním promluvil, našel zamčený dům a ani na dlouhé klepání a zvonění nikdo nereagoval.

"Co to děláš?" zeptala se Klára.

"To ten starý blázen z ulice. Hledám nějaké poranění."

Ale žádné nenašel, ani stopa po tom, že by stařec zvířeti nějak ublížil. Nechápal to. Co ji, k čertu, mohlo zabít?

"Ten stařík za to třeba nemůže," namítla Klára. "Mohlo se jí stát cokoliv."

"A co třeba? To by mě teda zajímalo."

"Jak to mám vědět? Koneckonců, bylo jí už šestnáct. Třeba ji prostě ranila mrtvice."

"Asi ano. Možné to je."

Ale stále se nemohl zbavit myšlenky na starce ze sousedství.

Sára stála vedle něj a vzlykala, chlapeček se v sedačce hlasitě rozplakal. Muž nechtěl, aby mrtvá kočka byla všem na očích, a tak ji odnesl a položil na schody do sklepa. Když se vrátil, objal dceru kolem ramenou.

"No tak, zlatíčko, Zkus něco sníst a netrap se tím, co se stalo Samantě."

Ale dcera dál nepohnutě stála, a když ji vzal do náruče a usadil na židli ke stolu před miskou kukuřičných vloček, jen se otočila a mlčky hleděla na dveře do sklepa. Nakonec se mu podařilo přimět ji sníst několik soust, ale jen za cenu toho, že předstíral, že si myslí, že je ještě malá, nedokáže se sama najíst a on ji musí nakrmit.

"Hodná holčička. Mám tě rád."

Chlapeček nebyl k utišení. Tvářičky měl nárkem svaštělé a nebyl na něj moc hezký pohled. Klára jej vzala ze sedačky a sedla si ke stolu. Uložila si nemluvně na klín, sáhla po dětské lžvi a přiložila si ji k zápěstí, aby zkusila, jestli mléko není příliš horké.

"Po snídani zanesu kočku k veterináři," řekl jí muž. "Však já už zjistím, co se jí stalo."

Stále musel myslet na toho starce. Možná nějaký jed. Ten staroch asi někde pohodil kus otráveného masa nebo ryby. Nebo to bylo něco jiného.

Třeba mléko.

Sára právě namáhavě zvedala plný džbán, aby si mlékem zalila suché kukuřičné vločky. Trocha jí ukápla na stůl. A to už nemyslel na starce. Myslel na Kesse, na jejich setkání, ke kterému došlo asi před osmi měsíci, a na to, jak Kess hovořil o otravách, o tom, jak lidem nenápadně podat jed.

Vyskočil, popadl Sáru, která už už vkládala lžici do úst, za ruku a vyštěkl na Kláru:

"Ta láhev! Ne!"

Ale bylo pozdě. Jeho žena už vložila dítěti dudlík mezi rty. Chlapeček zalapal po dechu a ztuhl.

"Jed," vysvětloval Kess, "je dokonalá zbraň. Obstat si ho není nic těžkého, stačí zajít do nejbližší pěstíelské školky kde na policích leží spousty prostředků na hubení škůdců, vydestilovat je a máte, co potřebujete. Snadno se podává. Všichni přece musíme jíst a pít." Kess odpočítával jednotlivé přednosti na prstech a jeho příjemný vemlouvavý hlas zněl stále nadšeněji. "Působí okamžitě a zabíjí s naprostou jistotou. Vrah se ani nemusí ke své oběti přiblížit. Namícháte jed například do bramborové kaše nebo mléka či kávy, a než ho váš člověk pozře a zemře, jste dávno za horama. A navíc, ty nejlepší druhy jedů se prakticky nedají zjistit."

2

Přecházel po pokoji a neustále se zastavoval u velkého okna v průčelí domu a vyhlížel sanitku a policii. Co jim to tak dlouho trvá? Proč už tu dávno nejsou? Chodil sem a tam, ale vůbec necítil jemnost hebkého koberce pod holými chodidly, když zaslechl vzdálené houkání sirény, napjatě strnul. Kvílení se přibližovalo a muž přistoupil k oknu a zahleděl se v očekávání k nejbližší křižovatce. Ale pak se jakot sirény začal zase vzdalovat, až kdesi v dálce úplně zanikl. Ozvala se další siréna, ale i ta zmizela stejným směrem jako první. Policajti zase někoho honí. Bůh suď koho. Proč nepřijedou k nám?

Ohlédl se přes pokoj ke kuchyni, kde seděla Klára s dítětem v náručí. Vypadala ještě hůře než před chvílí. Zmocnila se jí chorobná strnulost a prázdný pohled nevidoucích očí upírala na skvrnu rozlitého mléka na druhé straně černě namořeného jídelního stolu. Měla snědý obličej a hebkou pleť a s výjimkou dvou měsíců v závěru těhotenství to byla velmi atraktivní žena. Jen když ji v noci probudilo nářikající miminko, zahrálo si šero podivný trik s její tváří, která pak groteskně zbledla a připomínala umrlčí lebku potaženou kůží. Přesně tak vypadala i teď. Muž přímo cítil, jak se v ní něco stále silněji natahuje a nesnesitelně napíná. Obával se, aby si sama neublížila, až se nahromaděné napětí náhle uvolní a ona znovu podlehne hysterickému výbuchu. Když telefonoval pro pomoc, jeho žena mrštila dětskou lžvi o zeď, až se s třeskotem roztrhla. Na sporák se snesla sprška rozbitého skla a mléka a Sára se zakrytými ušima vrískala: "Přestaň! Už nechci nic slyšet! Už to nebudu poslouchat!" Pak to nevydržela a někam odběhla. Kde vlastně je? Proč tu ještě

nejsou? Znepokojovalo ho pomýšlení, jaké stopy šokující tragédie na jeho dceři asi zanechala. Jen stěží potlačil nutkání vyběhnout ji hledat, ale neodvážil se spustit Kláru z očí a v mysli mu neustále tepalo to jméno - Kess.

Tohle přece nemusel. Toho maličkého ne. Cokoliv, ale nemusel přece zabíjet...  
Panebože, toho maličkého ne.

V létě před půldruhým rokem nechybělo mnoho a byl by manželku opustil - kvůli jiné ženě. Byla půvabná a milá a seznámili se právě v době, kdy měl pocit, že se jeho život zredukoval pouze na práci a starost o Kláru a dceru. Příběh starý jako lidstvo samo a ve svém věku už mohl být moudřejší. Byla vdaná, ale tvrdila, že manžela opustí, aby mohla žít s ním. Když se však konečně odstěhovala z domu, prohlásila, že se ještě nechce znovu vázat, že potřebuje být nějakou dobu sama, aby si mohla všechno pořádně promyslet, což v překladu znamenalo, že je mezi nimi konec. Jenže to už on sám zašel za Klárou a všechno jí řekl, včetně toho, že má v úmyslu ji opustit. Teprve dodatečně mu došlo, jaký byl hlupák.

Chlapeček byl plodem úpěnlivé snahy o nucený návrat do starých kolejí. Muž byl dokonce svědkem toho, jak dítě přišlo na svět. Stál vedle Klářina nemocničního lůžka čtyři dlouhé hodiny, po které pracovala k porodu. Držel ji za ruku a díval se, jak při každém stahu namáhavě nabírá vzduch do plic, zadržuje dech a pak pomalu vydechuje. A znovu a znovu. Přivolaný lékař jí nařídil příliš silnou stěnu vaku blan - plodová voda zaplavila lůžko - a pomocí třicet centimetrů dlouhé tupé jehly jí kelémem znecitlivěl zduřelé děložní hrdlo. Pak sestry odvezly Kláru na porodní sál, zatímco on s lékařem prošli skleněnými lítacími dveřmi k řadě skříněk, kde si oba před vstupem do ostře nasvětleného a po desinfekci pronikavě čpícího sálu navlékli bílý plášť, na hlavu nasadili pokrývku, roušku přes ústa a návleky na boty. Seděl na židli u manželčiny hlavy a v nakloněném zrcadle sledoval porod. Cítil, jak se mu pod maskou sráží horký vlhký dech a začal se lehce dusit. Sestry chystaly na podnosy chirurgické nástroje a lékař žertoval, jaké velké překvapení novorozeně čeká, až zjistí, v jakém světě se to ocitlo. Nervózně se rozesmál. Lékař uchopil nůžky a nastříhl ženě hráz. Z široké rány se vyvalila krev a vzápětí oba s Klárou v zrcadle spatřili, jak se objevuje hnědofialově zbarvená hlavička porostlá jemným chmýřím. "Tak pojď, maličké, pojď," zašeptala Klára pyšně mezi přerývaným dechem, a to už se dítě s každým stahem a zatlačením klubalo na svět. Lékař uvolnil jedno ramínko, pak druhé. Chvilka napětí, co to bude a zda bude zdravé. Sestřičino povzbuzení: "No tak, hochu." Slyšel sám sebe, jak ji opravuje: "Vždyť to může být i děvče," a pak už poslední vzepětí, dítě hladce sklouzlo lékaři do rukou, poprvé se nadechlo a vyrazilo tenké podrážděné zakviknutí. Byl to chlapeček, a i když jeho tělíčko pokrývala krev a hustý sražený sliz, který připomínal nahnědlou ovesnou kaši, vypadal docela zdravě. Pružná černomodře žilnatá pupeční šňůra končila kdesi v Klářině těle. Ještě jedna kontrakce a v lékařových rukou skončila i hladká lesklá placenta.

A teď leží Ethan mrtve v matčině náručí. Kvůli Kessovi. Stále se s tou myšlenkou nemohl vyrovnat, nedokázal si to srovnat v hlavě. Pokaždé, když se odvrátil od okna a spatřil Kláru, jak chová na klíně mrtvolku, které její dlouhé splývající vlasy zakrývaly obličej, se v něm rozlila nová vlna omračujícího šoku, po které zůstával ještě zdrcenější a otuplejší.

"Jsem jako zahradník," řekl tehdy Kess. "Chcete-li odstranit plevel, musíte ho dostat ven i s kořeny, vyhubit všechny výhonky. Měl byste se cítit poctěn. Tyto záznamy jsem ještě nikdy neukázal nikomu, kdo nepatří k nám. Obsahují jména více než sto padesáti tisíc sympatizantů. Jejich kompletní osobní údaje uchováváme na mikrofilmech. Někteří jsou jen pasivní příznivci, neužiteční jako zahradní květiny, ale většina plane nadšením pro naši věc a spousta jich zastává vysoké postavení. Ale pozor. Stačí málo a na můj příkaz může během necelých tří hodin na hlavu jednoho každého z nich mířit hlaveň pušky. A po nich přijdou na řadu jejich rodiny."

Ne, zopakoval znovu v duchu a potřásl hlavou. Ne, to maličké ne. Pokusil se soustředit myšlenky na něco jiného. Co kdybych se napil trochu kávy? Třeba mě to uklidní. Ale vzápětí už svého rozhodnutí trpce litoval. Vzpomněl si totiž, že když spatřil, jak se kočka zhroutila do misky, právě natahoval ruku po džbánu, aby si nalil mléko do kávy. Nebýt toho, že umírající kočka odvedla jeho pozornost, byl by si mléko nalil a zemřel by stejně jako Ethan. Trvalo mu dlouho, než mu tato skutečnost došla v plné nahotě. Není divu, že si kvůli ztrátě syna až teprve teď uvědomil, jak byl sám blízko smrti. Poznání mu projelo vnitřnostmi jako krutá mrazivá křeč. Nejhorší, jakou kdy zažil. Syrová hrůza. Už tu mohl sám ležet mrtvý, zhroutený za stolem s vyprázdněnými střevy i měchýřem, protože by mu těsně před smrtí povolily svěrače. A ode dneška za dva dny by ho v uzavřené rakvi pohřbívali. A možná i mnohem později než za dva dny. Kdyby se mléka napily i Klára se Sárou a nikomu by nějakou dobu nevrtalo hlavou, co se s nimi stalo, mohla se tady klidně začít rozkládat čtyři těla. Ledová ruka mu sevřela srdce a tlačila stále silněji.

Sára. Zaslechl, jak spěšně sbíhá po schodech. Její rychlé kroky zněly pravidelně a na koberci, který kryl schodiště, docela tlumeně. Vyšel do chodby právě ve chvíli, kdy jí na posledních stupních podklouzly nohy, ale podařilo se jí udržet rovnováhu a zamířila do obývacího pokoje.

"Kde jsi byla, zlatíčko?" zeptal se a zahradil jí cestu.

"V koupelně."

Sára mu úzkostlivě nakukovala přes rameno a znovu se pokusila kolem něj proklouznout.

"Co to máš v ruce?"

"Aspirin."

"Na co?"

"Pro Ethana."

Ve tváři se jí zračila tak zoufalá jistota, že aspirin vrátí bratříčkovi život - jen kdyby se k němu dostala včas -, že musel

pevně sevřít víčka, aby se mu oči nezalily slzami.  
"Ne, zlatíčko." Měl tak stažené hrdlo, že ta dvě slova sotva dokázal vyslovit.  
"Ale co když není doopravdy mrtvý? Třeba mu to pomůže."  
"Ne, zlatíčko," zopakoval těžkým, skřípavým hlasem.  
"Tak aspoň mamince."  
To už bylo na něj příliš, už se nedokázal ovládnout.  
"Proboha svatého, copak nedokážeš poslechnout? Řekl jsem ne."

3

Na příjezdové cestě zastavila sanitka. Otevřel prudce dveře a zavolal na řidiče, který k němu spěchal přes sluncem zalitý trávník před domem: "Proč jste nepustili sirénu?"  
"Nebylo třeba, provoz byl docela mírný." Ani se nezastavil a rychlými kroky chvátil do potměšelé předsíně.  
"Ale trvalo vám to strašně dlouho."  
"Deset minut. Co byste chtěl? Museli jsme přes celé město a řekl bych, že jsme to zvládli docela rychle."  
Řidič byl mladý - dlouhé vlasy, kníry, kotlety. Lékař, který ho spěšně následoval, vypadal ještě mladší, jen krátké světlé vlasy měl rozdělené dokonalou pěšinkou. Bože můj, pomyslel si zklamaně, to sem z nemocnice nemohli poslat někoho staršího? Proč takoví mlíčňáci?  
Zatímco se jim pokoušel vysvětlit, co se stalo, prošli obývacím pokojem do kuchyně, kde se při pohledu na Kláru zmateně zarazili. Kůži na obličeji měla napjatější než předtím, téměř průsvitnou, a lícní kosti i brada hrozily, že ji protřhnou. Ale nejhorší byl hrozivý žár široce rozevřených očí, kterými je sledovala. Přitiskla si dítě pevně k hrudrům, a když lékař vykročil směrem k ní, naježila se jako lvice, která brání svá mláďata. Nakonec museli spojit síly všichni tři, aby jí mrtvolku odebrali. Dělal se mu zle, když se musel prát s vlastní ženou. Lékař provedl nezbytné úkony. Poslechl stetoskopem srdíčko, posvítíl tužkovou svítilnou do očí, ale dítě bylo skutečně mrtvé.  
"U tak malého těla již začala posmrtná ztuhlost," poznamenal profesionálním tonem. "Uděláme nejlíp, když ho hned odneseme, ať ho nevidí."  
Ale když od něj řidič mrtvolku převzal, aby ji odnesl do sanitky, Klára zaječela a vrhla se na něj, aby ho zadržela.  
"Podržte ji," přikázal mu lékař a rychle jí potřel paži tamponem nasáklým dezinfekčním roztokem.  
Do nosu ho udeřil čpavý pach alkoholu. Přetahoval se s manželkou a sevřel jí ruce tak silně, až pod svaly cítil kosti.  
"Kláro," dokázal ze sebe vypravit. "Prosím tě, Kláro."  
Napadlo ho, že by jí měl jednu vlepit, aby se uklidnila, ale věděl, že by to nikdy nedokázal.  
Pak jí doktor zabodl do svalu injekci a Klára sebou ve snaze osvobodit se škubla tak silně, až se zdálo, že se jí jehla v paži zlomí nebo natrhne kůži, ale to už lékař stlačil píst stříkačky až na doraz a rychle jehlu vytáhl. Už s menší námahou ji přiměli vystoupit po schodech a odvedli do ložnice, ale tam se pevně chytla za kliku dveří a zanařikala: "Mé dítě, chci své dítě." Museli jí násilím vypáčit zaklíněné prsty, ale nakonec ji odtáhli a uložili na postel. Ještě chvíli sebou házela a sténala, že chce své dítě, ale postupně ztrácela sílu. Překulila se na bok a zoufale se rozplakala. Zakryla si rukama obličej, přitáhla kolena k tělu a konečně ji mohli pomalu a opatrně pustit.  
"Neměla byste se vlivu sedativa bránit," radil jí lékař. "Klid, uvolněte se. Snažte se na nic nemyslet."  
Přistoupil k oknu a zatáhl závěsy. Pronikalo jimi jen kalné světlo a ložnice se ponořila do temných stínů.  
Postel ještě nebyla ustlaná. Klára ležela na zmuchlaných příkrývkách a usedavě nařikala, ale už ne tak křečovitě jako prve, jen občas jí projelo zachvění a trhaně se nadechla, aby se znovu rozplakala. Doma nosila většinou seprané džínsy, ale zrovna dnes si oblékla oranžovou skládanou sukni, která se jí teď vyhnula až k pasu. Pod sukni měla modré hedvábné kalhotky, a protože si nepotrpěla na přiléhavé elastické spodní prádlo, mohla za jiných okolností s poodhaleným zadečkem a jemnými tmavými chloupky, které jí vykukovaly v rozkroku, působit až necudně. Přemohl ho hluboký stud. Ohlédl se po lékaři a natáhl ruku, aby jí stáhl sukni ke kolenům, ale Klára sebou škubla a prudce před jeho dotykem uhnula.  
Lékař se k ní sklonil a naléhavě přikazoval: "Jak říkám, musíte se uvolnit. Podvolte se a nechte sedativum působit, ať vás uspí." Tváře měl zrudlé předchozí námahou a v kontrastu s blond vlasy úplně tmavé. Ještě chvíli ji zblízka pozoroval, jak přerývané mezi vzlyky oddechuje, a pak se pomalu napřimil. "Už to začíná působit. Za minutku bude spát." Prohrábl si rukou vlasy a dokonalá pěšinka byla ta tam. "A co vy?"  
"Já nevím." Chtěl polknout, ale měl úplně vyprahlá ústa. "Myslím, že to zvládnou. Ano, zvládnou to."  
"No jo, jasně." Lékař sáhl do brašny a vytáhl plastikovou lahvičku s několika pilulkami. "Vezměte si dvě a hodně je zapijte. A další dvě než půjdete spát." Podlouhlé tablety měly nažloutlou barvu. "A jednu dejte dcerce. Nezapomeňte, hodně zapít. Plnou sklenici, zejména ta malá."  
Při lékařově zmínce o Sáře jím projel osten úzkosti. Kde zase je? Dole se jim dvakrát připletla pod nohy, ale pak se někam vytratila.  
"Moment," vyhrkl. "Doufám, že to nejsou prášky na spaní, co jste mi dal."  
Lékař se po něm nejistě ohlédl. "Ne, nebojte se. Budete v pořádku."  
"Já prostě nechci, abyste mě uspával."  
"Jsou jen na uklidnění. Opravdu, nemusíte se na mě tak dívat. Možná se vám bude trochu motat hlava, takže byste neměl sedat za volant, a rozhodně po nich nepijte alkohol. To by vás složilo."  
Klára už jen tiše sténala a bylo jasné, že za chvíli ji přemůže spánek.

"Počkám u ní," řekl mu lékař, "abych měl jistotu, že už bude spát. A vy si zatím najděte něco k pití a vezměte si ty prášky."

S pohledem upřeným na Kláru nejistě zaváhal, ale pak poslechl.

4

Koupelna byla přímo na druhé straně chodby. S myšlenkou na otrávené mléko stísněně hleděl na sklenici vody, kterou svíral v ruce. Jako vždy po několikadenním dešti byla voda mírně zakalená. Tím více se nemohl ubránit myšlenkám na jed. Třeba jsou ty pilulky... Ale ne, to je šílený nápad. I kdyby se Kess rozhodl pokračovat ve svém zhoubném dile, jistě by si za posla smrti vybral někoho jiného, někoho staršího, kdo by spíše vypadal jako zkušený lékař. Kessův člověk by se také představil a zmínil by se několika slovy o nemocnici, už proto, aby působil důvěryhodněji, zatímco tehle mladík neplýtl slovy a rovnou se pustil do práce.

Hlinitá příchut' vody, v níž plavala jemná zrnka písku, dokázala překrýt jakoukoliv chuť, kterou tablety mohly mít. Pomalu mu klouzaly jícnem do žaludku jako dva dusivé žmolky. Nechal vodu odtékat a pak ji opakovaně nabíral do rukou a omýval si upocený obličej.

Vždyť jsi věděl, co je Kess za člověka, vyčítal si trpce. Věděl jsi to, ještě než ses s ním sešel. Co se ti to v té pitomé hlavě vylihlo za hovadinu?

V prosinci minulého roku byli tři Kessovi muži zatčeni a obviněni z pokusu o vraždu. K události došlo v Hartfordu ve státě Connecticut. Jejich obětí se měl stát senátor, který usiloval již o čtvrté zvolení do Kongresu Spojených států. Vrahové nastražili plastickou trhavinu pod pódium v sále, kde měl senátor přednést dlouhou dopředu avizovaný a veřejností napjatě očekávaný projev. Politik vděčil za svůj život tomu, že uprostřed projevu neodolal a zamířil mezi své posluchače. Výbuch pódium zcela rozmetl a létající trosky vážně zranily osm osob, které ke své smůle seděly v první řadě. Ukázalo se, že atentátníci jsou členové tří různých connecticutských buněk Kessovy organizace, ve svém okolí považováni za vážené občany - policista, příslušník hasičského sboru a středoškolský profesor biologie.

O den později v jednom ze severních okresů státu New York dopadlo šest minometných střel na farmu a stodolu, kde mladí členové náboženské sekty Děti Ježíšových chytali všechno potřebné pro vánoční prázdninový pobyt.

Následnému patnáctiminutovému ostřelování padli za oběť jeden hoch a dvě dívky, další dva chlapci uhořeli při požáru vyvolaném zápalnými šrapnely a většinu ostatních roztrhaly na kusy granáty. Za soumraku záutočila speciální policejní přepadová jednotka na osamělou loveckou chatu, která patřila dalšímu z Kessových podřízených a byla využívána jako výcviková základna. Policisté zatkli pět mužů a zabavili osm kulometů, tři pancéřové pěsti, dva minomety, jedno odpalovací zařízení pro řízené protitankové střely, dvě automatické pušky značky Browning, osm polních vysílaček, hotovou sbírku pistolí, revolverů, brokovnic a loveckých pušek a více než deset tisíc kusů munice různých ráží.

V obou případech popřel Kess jakoukoliv spojitost s akcemi svých lidí a tvrdil, že neměl o jejich záměrech sebemenší tušení. Zdálo se, že je tragédiemi do hloubi srdce oťfesen a zcela vyveden z míry. Jenže o týden později, na Boží hod vánoční, vnikla policie do jeho domu v Providence ve státě Rhode Island, kde objevila dvanáct ilegálně držených samopalů značky Thompson a dvě bedny granátů. Kess byl zatčen na základě obvinění z nedovoleného ozbrojování a z přípravy vloupání do skladu zbraní Národní gardy ve státě Illinois.

Ted' bylo září. Stál v koupelně, z obličeje mu crčela do umyvadla voda a ztrácela se ve výlevce a on vzpomínal, s jakou pozorností sledoval zprávy o Kessově uvěznění, jak byl zvědavý, jak ten člověk vlastně vypadá, protože jeho fotografie žádné noviny neotiskly. Vzpomínal, kolik času a úsilí ho stálo, než se mu podařilo domluvit si s Kessem schůzku - a pak náhle pomyslel na Ethana a donutil svou mysl zaměřit se na pocit chladu způsobený vodou, která mu usychala na tvářích. Výdrhl si obličej ručníkem, co nejsilněji to šlo. Cokoliv, jen ne vzpomínky. Nějak se zaměstnej, řekl si v duchu. Dělej něco.

Jenže co?

Tak třeba najdi Sáru a zjisti, co vlastně dělá.

Objevil dceru hned na první pokus. Seděla na své posteli, opírala se o pelest a předstírala, že čte. Knihu však držela vzhůru nohama.

"Mám pro tebe nějakou práci," řekl jí.

Převrátila stránku a stále usilovně hleděla do knihy.

"Maminka taky umře?" zeptala se tiše, aniž pozvedla zrak. Znovu musel pevně sevřít víčka.

"Ne," odpověděl. "Je jen moc nervózní a unavená a musíme jí nějak ulehčit. A to bude právě tvůj úkol."

Napětí povolilo a muž otevřel oči. Sára odložila knihu a pátravě se na něj zadívala.

"Bolelo to maminku, když jí pan doktor píchal injekci?"

"Trošku."

Měl pocit že se mu každou chvíli zadrhne hlas a nebude moci mluvit, a tak spěchal, aby řekl všechno, co musel.

"Zlatíčko, myslím, že až pan doktor vyjde z ložnice, moc bys mamince pomohla, kdybys za ní zašla, přikryla ji a lehla si vedle ní. Bude spát a nebude vědět, že jsi s ní, ale je velmi důležité, aby u ní někdo byl, až se probudí. Mohla bys to pro maminku udělat?"

Sára smutně přikývla. "Křičel jsi na mě a odstrčil mě."

"Já vím. Promiň."

Stáli dole v přízemí ve dveřích, kterými pronikalo slunce, a pozorovali ho. První byl vysoký a tělnatý, druhý velmi štíhlý a oba drželi v rukou policejní odznaky. Celou dobu, co se přidržoval zábradlí a scházel ze schodů, z něj nespustili zrak.

"Reuben Bourne," představil se.

Seděl v kuchyni za stolem. Tělnatý detektiv kladl otázky a ten hubený se jen mlčky rozhlížel po rozlitém mléku a střepinách rozbitého skla kolem sporáku.

"Já jsem Webster, kolega se jmenuje Ford," oznámil silnější policista. "Netušíte, o jaký jed mohlo jít?"

"Ne."

Jejich jména mu byla nějak povědomá. Zdálo se mu, že už o nich kdysi slyšel, ale měl tak zateměnou mysl, že si je nedokázal nikam zařadit. To bude těmi prášky, pomyslel si.

"Víte aspoň, kde mohlo vaše dítě přijít do styku s jedem?"

"To ano. Dnes nám přivezli otrávené mléko."

"Otrávené mléko?" zeptal se Webster nevěřičně a vyměnil si s Fordem významný pohled.

"Přesně tak. I naše kočka, která se ho napila, okamžitě pošla. Odložil jsem ji na schody do sklepa."

Cítil stále silnější účinek medikamentů, které mu lékař podal. Vlastní hlas vnímal, jako kdyby vycházel odněkud mimo jeho hlavu.

Ford zamířil ke sklepu prohlédnout si mrtvou kočku. Šlapal po rozlitém mléku a pod nohama mu křupal rozbité sklo. Posledních pár kroků ke dveřím mu trvalo nekonečně dlouho, až Bourne unavilo ho pozorovat. Otočil se a z místa, kde seděl, se mu otevřel výhled širokým oknem obývacího pokoje. Řidič sanitky vycouval z příjezdové cesty, zaparkoval na ulici mezi dvěma stříbrnými smrkami a teď čekal za volantem. Natočil si zpětné zrcátko a upravoval si účes.

"Pane Bourne, na něco jsem se vás ptal," říkal právě Webster. "Nenapadá vás, jakým způsobem se mohl jed do mléka dostat?"

"To Kess," odpověděl, aniž odvrátil pohled od sanitky.

Záclonky na bočních okénkách byly odtaženy a uvnitř se rýsoval nějaký objekt, ale Bourne by nedokázal s jistotou říci, že je to tělíčko jeho syna. Představoval si, jak Ethan leží v sanitce na nosítkách pokrytých bílým náštrobeným prostěradlem, ale vůbec nic přítom necítil.

"Co tím chcete říct?"

"Udělal to člověk jménem Kess."

"Vy znáte pachatele? Víte určitě, že to udělal právě on?"

"Osobně ne. Tedy, já toho člověka znám, ale myslím, že on sám mléko neotrávil. Nejspíš někomu přikázal, aby to provedl. Sešel jsem se s ním letos zkraye roku kvůli článku, který jsem připravoval."

Vlastní hlas mu teď připadal ještě vzdálenější a málem se mu nedostávalo dechu, aby ta slova ze sebe vysoukal.

Řidič dokončil úpravu účesu.

"Pane Bourne, věnujte prosím svou pozornost mně." Nějak se mu podařilo obrátit se k policistovi. "Připravoval jste nějaký článek? Jak tomu mám rozumět?"

"Jsem novinář a spisovatel."

"Hele, fakt?" ozval se se zájmem Ford, který se právě vrátil ze sklepa. Bylo to vůbec poprvé, co promluvil. "A co píšete? Třeba jsem od vás něco četl."

"Romány. Povídky."

Podrobněji to vysvětlit nedokázal. To kvůli jeho psaní je teď Ethan mrtvý, ale nedostávalo se mu sil, aby jim všechno řekl, a tak se nakonec uchýlil ke standardní skromné odpovědi, kterou si schovával pro cizí lidi, kteří se ptali na jeho dílo.

"Před třemi lety se na mě usmálo štěstí. Můj román se dostal mezi nejprodávanější knihy měsíce a dokonce podle něho natočili film," a doplnil název.

"Tohle mi nějak uniklo," poznamenal Ford.

Webster se rozhlédl po kuchyni a obývacím pokoji. Dům byl postaven před více než sto lety, vnitřní stěny ze spárovaných cihel s dubovým obložením. Díky penězům za úspěšný román si Bourne mohl dovolit dům koupit a nechat ho opravit. Poctivými masivními zdmi a věkem zbrázděným tmavým dřevem připomínal staré fotografie budov, které byly postaveny tak, aby přežily ty, kteří jim dali konečný tvar. Jo, tos měl fakt štěstí, dalo se vyčíst z pohledu Websterových očí.

"Co mně můžete o tom mém článku říct?"

"Když mi nejde nějaká kniha od ruky, někdy ji odložím a napíšu něco pro nějaký časopis. Bůh mě netrestej. Loni v prosinci mě něco přimělo napsat o Kessovi. Bylo kolem něj tehdy dost rozruchu."

"Co je to vlastně za člověka?" zeptal se Ford.

Jak jim to mám proboha vysvětlit? Bourne měl pocit, že se mu mozek v lebce zvolna otáčí, a když se pokusil soustředit pohled, zdálo se mu, že se podlaha nějak divně naklonila. Postavil se a zavrával, až se musel opřít o stůl. Udělal pár kroků, dřevo prkenné podlahy pod jeho nohama vystřídal koberec s dlouhým vlasem, a konečně stál u polic s knihami, které zabíraly celou jednu stěnu obývacího pokoje.

"Co je?" nechápal Webster. "Co to děláte?"

"Přečtěte si tohle," zasípal Bourne a uvažoval, jestli vůbec dokáže vrátit se do kuchyně, posadit zpět na židli a otevřít

časopis na místě, kde začínal jeho článek. "Nevím, jak to lépe vyjádřit. Tady najdete všechno."

Základnou Kessovy organizace, jejím hlavním stanem, je tovární hala společnosti Chemelec. Stojí na otevřeném pozemku nedaleko Providence ve státě Rhode Island. Je to rozsáhlá přízemní budova postavená z tvárnic, která připomíná obrovský protiletectký krut. Nemá žádná okna a je obehnaná plotem z ostnatého drátu nabitého elektrinou, kolem kterého neustále obchází ozbrojení strážníci.

Firma vyrábí nejrůznější chemikálie a elektronická zařízení, ale hlavním zdrojem jejích příjmů jsou štedré dotace od velkých amerických korporací a příslušníci Kessovy organizace platí nemalé členské příspěvky. Kess na samém počátku prosadil zrušení odborové organizace v podniku, ale přesto se daří udržet výrobu v chodu. Jeho lidé totiž potřebují mít přístup k tomu, co továrna produkuje, a také to na počkání dostanou - trhaviny a elektroniku pro sestrojení dokonalých bomb a min, suroviny pro výrobu chemických zbraní a v případě ohrožení mají k dispozici i zařízení pro rušení radiokomunikačního spojení nepřítele.

Kess založil Chemelec v roce 1965. Firma vznikla fúzí dvou společností, které o rok dříve zbankrotovaly, protože, jak Kess tvrdil, vláda vyvinula na jeho odběratele tvrdý tlak, aby neprodloužili sjednané kontrakty. Tato skutečnost je však pouze příznakem jeho nesouhlasu s vládní politikou, nikoliv jeho příčinou. Kess byl příslušníkem jednotek americké armády, které v roce 1945 postupovaly nezadržitelně Německem, ale dostaly rozkaz zastavit se, zatímco z druhé strany se blížili Rusové. Bylo mu tehdy pouhých dvacet let a postrádal politologickou průpravu, ale bylo mu jasné, k čemu se mezi Američany a Rusy v Německu schyluje. Poté, co viděl v boji umírat tolik svých kamarádů, v něm uzrálo přesvědčení, že Amerika měla právo obsadit celou zemi bez ohledu na smlouvy se Spojenci. Své názory dával najevo tak nepokrytě, že mu rozkázali nechat si je pro sebe, a když neposlechl, byl na základě psychiatrického posudku, v němž byl označen za agresivního psychopata, z armády propuštěn.

V roce 1963 spolu s pěti přáteli pronásledovali v horách někde v Michiganu stádo vysoké a jiný lovec na ně omylem vystřelil. Podle pozdějších výpovědí je hrozba smrti vůbec nevydělala, právě naopak. Okamžitě zalehli a pak se rozdělili, aby neznámého střelce obklíčili. Několikrát na něj vypálili, ovšem tak, aby se nestrefili, a pak nešťastníka přinutili odhodit pušku a až do večera ho krutě zastrašovali. Nakonec ho, plačícího a třesoucího se hrůzou, vyštvali z lesa. Největší potěšení jim však způsobilo poznání, že ačkoliv odešli z armády už před tolika lety, stále si zachovali pod nepřátelskou palbou potřebnou duchapřítomnost, okamžitě věděli, jak se zachovat, a také záškodníka úspěšně dopadli. Začali vzpomínat na své válečné zážitky a dospěli k závěru, že kdyby byla země někdy napadena a okupována - což pokládali za vysoce pravděpodobnou možnost -, byli by stále schopni se nepříteli účinně postavit. Večer u sklenky se pro tuto myšlenku zapálili ještě silněji. Spřádali plány, jak by tábořili v horách, živili se jen tím, co jim poskytne příroda, a stříleli ze zálohy, přepadávali nepřátelské hlídky, jak by překvapivě zaútočili na skladiště zbraní nebo potravin a okamžitě se zase stáhli do lesů a zametli za sebou stopy, aby zmátli pronásledovatele. Ideální by samozřejmě bylo, kdyby se útočníky podařilo zastavit hned na pobřeží, jenže to by vyžadovalo pečlivá a dokonalá obranná opatření a přípravy a na to byla vláda podle jejich názoru příliš slabá. Byli totiž skálopevně přesvědčeni, že státní správa je prolezlá nepřátelskými agenty a jejich přísluhovači. Byl to Kess, kdo dal organizaci její jméno - Strážcové republiky.

"Vaše žena už klidně spí."

Bourne vzhlédl. Lékař, vlasy opět rozdělené dokonale učesanou pěšinkou, stál přímo u dveří do kuchyně, ale vysoký koberec v obývacím pokoji zvuk jeho kroků ztlumil, takže ho neslyšel přicházet.

"Vzbudí se někdy kolem šesté. Bude omámená a nebude mít vůbec žádnou chuť k jídlu, ale pokuste se do ní dostat alespoň trochu polévky. A kdyby zase začala vyvádět, tady máte další dvě tablety. Vás ta noha nebolí?"

"Jaká noha?"

Bourne sklopil pohled k podlaze. Vlastní holá chodidla mu připadala tak vzdálená, jako kdyby se na ně díval opačným koncem dalekohledu, až musel odvrátit zrak, aby se mu nezatočila hlava a nespádl ze židle. Na pravém palci měl stržený nehet. Visel na kousku kůže a pod ním se rozlévala temná loužička zasychající krve. Vůbec ránu necítil a přičetl to působení prášků na uklidnění.

"Vůbec nevím, jak se mi to stalo. Nejspíš tehdy, když jsem se potýkal s Klárou," přemýšlel nahlas. "Ošetřím si to sám, až všichni odejdete. Alespoň budu mít co dělat a nebudu pořád myslet na to, co se stalo."

"Potřebuji váš souhlas, abych mohl provést pitvu."

Na tohle připraven nebyl. Náhle si v duchu představil, jak doktor nasazuje skalpel na Ethanův drobný hrudníček, odtahuje žebra a vyjímá vnitřnosti.

"Ano," vyhrkl. "Jistě," a zadíval se na dvě žlutavé tablety ve své dlani, aby zahnal představu otevřené hrudi. "S těmi prášky jste mě pěkně podvedl."

"Ale uklidnily vás, ne?"

"Jasně. Pokud nazýváte klidem touhu svalit se ze židle."

Lékař se zazubil a zvedl z podlahy svou brašnu.

"Moment, doktore", zadržel lékaře gestem ruky Webster.

Lékař se k němu otočil.

"Samozřejmě."

"Ale ne tady. Soukromě."

Bourne přemítal, co to má znamenat. Zhlédl ještě chápavý pohled, ale to už Webster odváděl lékaře z kuchyně. Prošli obývacím pokojem a zmizeli v chodbě. Pak zaslechl, jak Webster položil první otázku, a rázem mu bylo všechno jasné. Detektiv se sice snažil mluvit potichu, ale přesto bylo rozumět, co říká.

"Předpokládám, že jste si to určitě ověřil sám, pane doktore," nesl se z předsíně policistův hlas, "ale nechal jste oběť odnést, ještě než jsme si ji mohli prohlédnout a vyfotografovat, takže se vyjádřím bez obalu. Zajímalo by mě, jestli jste na těle nenašel nějaké podlitiny. Pošleme vám našeho specialistu, aby vám asistoval při pitvě, a zrovna tak si ověříme, na co zemřela ta kočka. V žádném případě nechci zpochybňovat vaši odbornou zdatnost, ale tahle záležitost mi připadá tak podivná, že si raději všechno pořádně pojistím, abychom opravdu nic nezanedbali."

Bourne celou dobu, co Webster mluvil, upřeně hleděl na jeho kolegu. Ford se v rozpacích vrtěl na židli a snažil se vypadat zaměstnaně. Neklidně těkal pohledem od rozlitého mléka na podlaze přes džbánky na stole ke střeptům z roztráštěné dětské láhve u sporáku, jako by si náhle všiml důležitých detailů, které mu prve unikly. Když už nevěděl kudy kam, napadlo ho zapálit si cigaretu. Šfasten, že může prolomit mlčení, se Bourne zeptal, jestli nechce také, ale ani nepočkal, co mu odpoví.

"Hele, Webster se vás nechce nijak dotknout," uklidňoval ho. "Věřte mi. On je prostě takový. Naposledy projevili někomu soucit před dobrými deseti lety. Tehdy někdo znásilnil a zabil osmiletou holčičku a Webster seděl dlouhé hodiny s jejím otcem a snažil se mu dodat sil a odvahy, aby se s tragédií vyrovnal. Ten člověk byl přesvědčen, že vraždu má na svědomí jistý student místní střední školy, takový prý podivínský hoch. A co se nestalo? Sotva Webster vytáhl paty, otec oběti sebral brokovnici, dostal se k tomu klukovi dřív než Webster a ustřelil mu hlavu. A jako kdyby to nestačilo, nakonec se ukázalo, že se ten chlapík i Webster mýlili a že zločin spáchal někdo úplně jiný."

"Jenže já se nemýlím."

"Ne, poslouchejte..."

Ale to už byl lékař na odchodu a zavíral za sebou vstupní dveře a Webster vcházel do kuchyně.

"S žádnými modřinami si nemusíte dělat starosti. Já nemám ve zvyku mlátit pěstími mimina," obrátil se Bourne rozhořčeně na policistu.

"Vy jste mě slyšel?"

"Jako kdybyste to oznamoval rozhlasem."

"Tak promiňte. Je mi to líto."

"To by sakra mělo."

"Chci říct, že lituju, že jste to slyšel. Pokud se týká způsobu, jakým vedu vyšetřování, žádné výčitky necítím. Nechtěl jsem se dotýkat vašich citů, ale když už jste sám začal, můžeme si promluvit zcela otevřeně. Otrávené mléko, to je pro mě novinka. Ale podobné případy jsem už viděl. Dítě se údajně nešťastnou náhodou dostalo k láhvi čistícího prostředku, laku na parkety nebo leštěnky na nábytek. Jenže když se pak ohledalo tělo, zjistilo se, že o žádnou náhodu nešlo. Děcko mělo totiž podlitiny od hlavy k patám a často i roztržené vnitřní orgány a vykloubené končetiny. Pokaždé vyšlo najevo, že děcko zabili vlastní rodiče, kteří byli navíc tak pitomí, že doufali, že si ničeho nevšimneme. Asi si mysleli, že jsme barvoslepí a nerozeznáme modrou a černou. Vy tedy tvrdíte, že smrt vašeho syna má na svědomí člověk jménem Kess a já zatím nemám důvod o vašich slovech pochybovat, ale musím na případ nahlížet ze všech možných hledisek. Kdybych tak nepostupoval, asi byste mě pokládal za pěkně neschopného vyšetřovatele. Střelba, pobodání nožem, tomu bych ještě rozuměl. S tím se dokážu vyrovnat, protože tyto případy jsou můj denní chleba. Ale sám mám doma dvě děti, a když slyším o miminu, které někdo sprovodí ze světa otráveným mlékem, tak..."

7

Sanitka už byla dávno pryč. Později se dostavili laboratorní technici, policejní fotograf a odborníci na otisky prstů a zase odjeli. Na protější straně ulice postávaly tři starší ženy a hleděly zvědavě na poslední hlídkový vůz, který ještě parkoval před domem. Jejich zájem se ještě zvýšil, když se ve dveřích objevil Bourne v doprovodu dvou policistů. Webster podával Bournovi navštívenku s telefonním číslem, zatímco Ford jen tak stál na slunci se dvěma neprodyšně uzavřenými plastickými sáčky - v jednom poloprázdná láhev mléka, ve druhém mrtvá kočka - v ruce. Bourne si stále nemohl vzpomenout, proč jsou mu jména detektivů tak povědomá. Palec na noze ho bolel, jako by mu někdo vrazil pod nehet nůž. Poznání ho osvitilo jako blesk z čistého nebe. No ovšem. Webster a Ford. Dramatici alžbětinské doby.

"Co je to s vámi?" zeptal se Webster.

"Nic. Copak toho bylo málo? A navíc ty prášky, co mně doktor dal."

"Myslím, že uděláte nejlíp, když si půjdete lehnout."

"Věřte mi. Spolehněte se."

Pokusil se vykouzlit na tváři úsměv, aby jeho zmatený výrok vyzněl jako žert, ale pocítil hluboké znepokojení. Když nejsem schopen ani srozumitelně promluvit, jak asi zvládnu Sáru? Nebo Kláru, až se probudí? Starosti mu dělaly i jeho oči. Před chvílí se mu zdálo, že celou kuchyni zahluje kalný mrak, jako kdyby hleděl do sklenice vody, kterou si napustil z kohoutku. A teď, když se opíral o zábradlí před vchodem do domu a díval se, jak oba policisté krácejí přes trávník k hlídkovému vozu, ho bodalo slunce do očí tak silně, že i když si je zaclonil rukou, musel bolesti přivřít víčka. Zatočila se mu hlava, a kdyby se nezachytil zábradlí, asi by se skácel k zemi, ale přesto ještě počkal, než se Ford odlepí od obrubníku, a pak jen bezmocně sledoval odjíždějící policejní automobil. V okamžiku, kdy detektivové zmizeli za rohem, se rozdrtěl telefon.

Další zazvonění. Vchodové dveře byly našťastí otevřené a nejbližší přípojka v předsíni. Bourne ze sebe vymačkal poslední zbytky sil, aby doběhl k telefonu dříve, než zvonek druhého aparátu v patře probudí Sáru nebo, nedej bože, Kláru.

"Haló," ohlásil se a zničeně se svezl na stoličku vedle přístroje. Ve sluchátku se ozval skřípavý hlas a Bourna se opět zmocnila hrůza. "Jo, fizli sou pryč. Ale vono na tom vůbec nezáleží, jestli tam sou nebo ne, my tě stejně dostanem. To si piš, že jo." "Cože?" zalpal po dechu Bourne a vydešeně se napřimil. "Co říkáte? Kdo vlastně jste?" "Dalo by se říct kámoš vod tvýho kámoše. Jenže vy dva vlastně žádný kámoši nejste, že jo. Hele, sanitka zatím vodvezla jen tvýho nejmladšího, ale buď klidnej. Na vostatní taky brzo dojde, vo tym žádná. Buď si jistej, že než s tebou skoncujem, budou všichni pod drnem. Kopytama navrch." "Ne, " vyhrkl zoufale. "Proboha svatého, už ne. Copak várn to nestačí?" Neměl šanci. Ve sluchátku náhle cvaklo a ozval se jen bzučivý tón.

8

Dlouho seděl na stoličce vedle telefonu a poslouchal zvuk ve sluchátku. Prostě jen tak seděl. Neměl sílu vstát a odložit sluchátko nebo podniknout cokoliv jiného. Ruce se mu klepaly, roztřásla ho zima a kolena měl jako hadrová panenka. Bylo mu jasné, že i kdyby se nakrásně pokusil vstát, nohy by ho neunesly. V hlavě mu neustále zněl ten skřípavý hlas a nedokázal ho zapudit. Muž v telefonu svou nevzdělanost určitě jen předstíral, když tak zdůrazňoval nespisovnou mluvu a gramatické chyby. Z nejasných důvodů jeho strach ještě vzrostl. Ledový krunýř, který mu svíral srdce, náhle roztál, jako by mu vnitřnosti zaplavilo roztavené olovo.

Kristepane, jak mohl ten člověk vědět, že Ethana odvezla sanitka a že policisté právě odjeli? Odkud asi volal? Určitě se skrývá někde nablízku. Nemůže být daleko. Ale nikde v okolí není žádná telefonní budka. Kde tedy proboha je?

V jednom z okolních domů, rozhodně ne dál než za nejbližší křižovatkou.

Hlavní dveře zůstaly otevřené. Bourne se pomalu otočil a zadíval se na dům na protější straně ulice. Ty tři ženské pořád ještě stály na chodníku, klevetily a vrhaly kradmé pohledy jeho směrem. To mu stačilo. Rázem překonal slabost, vstal a dveře přibouchl.

Ale nikdo ze sousedů by toho přece nebyl schopen, tím si byl zcela jistý. Vždyť je všechny zná. S řadou z nich se spřátelili. Ani ten stařec by něco podobného neudělal. Znovu si vybavil skřípavý hlas, který mluvil o 'kámoších' a vzpomněl si i na něco jiného. Na něco, co mu Kess před měsíci řekl.

"Nejsme v tom zdaleka sami. Existují desítky organizací podobných té naší. My sami máme dvacet tisíc dokonale vycvičených a spolehlivých stoupenců, přičemž nejméně jednou tolik dalších na výcvik zatím čeká. Sečtete příslušníky všech vlasteneckých sdružení po celé zemi a dospějete k číslu, jež je jen o málo nižší než početní stav jednotek námořní pěchoty Spojených států, kterých bylo, když jsem si to naposled ověřoval, dvě stě čtyři tisíce. A naši lidé jsou všude. V průmyslu, ve státní správě, v justici, u policie i v armádě. Chlapík, který vás obsluhoval, když jste si kupoval auto, ten příjemný pán, co bydlí kousek od vás v ulici, kdokoliv z nich může být klidně jedním z nás.

Stál u zavřených dveří, a když se ohlédl ke schodišti a spatřil Sáru, vylekal se.

Držela se za břicho.

"Tati, mně je špatně."

"Je to moc zlé?" zeptal se a rozběhl se k ní.

"Chce se mi zvracet."

To ty prášky od doktora, pomyslel si zlostně a potlačil vztekly výbuch. Copak toho bylo málo? To nám ještě musí být špatně z léků?

A pak ho zamrazilo. Co když jsem se prve mýlil? Co když byl ten lékař opravdu Kessův člověk a podal nám otrávené tablety? Asi zvolil jed, který působí pomalu, aby měl čas bezpečně zmizet.

Málem zpanikařil, ale pohled na ztrápenou tvář dcerky ho přiměl, aby v sobě hrůzu potlačil. Opožděně působící jed přece nedává smysl, přesvědčoval v duchu sám sebe. Po objevení prvních příznaků otravy by bylo dost času na vypumpování žaludku a nějaké sérum.

Určitě.

Znovu zvážil všechna pro a proti. Určitě je to tak.

"Neboj, to přejde," řekl tak klidně, jak dokázal. "Až se vyzvracíš, udělá se ti líp. Tak pojď."

Objal dcerku kolem ramenou a odvedl ji na toaletu. Odklopil desku.

"Máš něco špatného v žaludku, co chce ven, tak tomu nebudeme bránit," řekl jí něžně. "Klekni si a já tě podržím.

Nemáš se čeho bát."

Čekal, až si uleví, ale Sára jen klečela před mísou a nic.

"Tati?"

"Copak, zlatíčko."

"Dostanu taky to, co říkala maminka?" zeptala se.

"Co jestli dostaneš, zlatíčko? Nevím, o čem to mluvíš?"

"To, co maminka říkala, že měla Samanta, protože už jí bylo šestnáct."

Nechápal, co tím chce Sára říct. Snažil se vybavit si v paměti okamžiky, kdy kočka vypila otrávené mléko, a vzpomenout

si, co asi mohla Klára říct, ale po Ethanově smrti a všem ostatním mu to připadalo tak strašně dávno...

"Myslíš mrtvici?" vzpomněl si konečně.

"Ano. Taky ji dostanu, až mně bude šestnáct?"

"Přece dobře víš, Sáro, že Samantu někdo otrávil. Chci, abys to měla neustále na paměti a nic nejedla ani nepila, dokud se mě nezeptáš."

"Ale dostanu to taky, až mně bude šestnáct?"

"Ne. Kočky stárnou mnohem rychleji než lidé. Šestnáct let je u nich jako u člověka osmdesát."

"Takže ty to taky ještě dlouho nedostaneš, že?"

Náhle ji pevně svíral v náruči, objímal a líbal na šíji.

"Přesně tak, zlatíčko. Bože můj, doufám, že tady budu ještě hodně, hodně dlouho."

Sára nijak nezareagovala. Klečela dál a nechala se objímat a líbat.

"Tati?"

"Ano?"

"Je Ethan se Samantou v nebičku?"

Pomalů mu začalo docházet, oč tu běží. Odtáhl se a pátravě se na dceru zahleděl.

"Poslyš, Sáro, rád bych se tě na něco zeptal."

Neodpověděla.

"Opravdu je ti špatně, nebo sis jen chtěla s někým popovídat? Cítíš se opuštěná, že? Nechápeš, co se kolem tebe děje, bojíš se a nechceš zůstat někde sama, nemám pravdu?"

Sklonila hlavu a přikývla.

"Mělas mi to říct. Opravdu by mně to nevadilo. Takto jsem se vylekal, že jsi nemocná."

Sára stále mlčela jako zařezaná.

"Hele, nemáš se čeho bát. Všechno bude zase v pořádku. Víš co? Mám ještě nějakou práci, ale nejdřív tě zanesu zpátky do ložnice, uložím tě k mamince a chvíli u tebe počkám. Souhlasíš?"

Sára jen zvedla hlavu a podívala se mu do očí.

Práce, o které mluvil, byl rozhovor s Websterem. Chtěl ho informovat o muži se skřípavým hlasem. Třeba by policie mohla prohledat všechny domy v okolí. Nebo udělat něco jiného. Cokoliv. Odkládal telefonát tak dlouho, jak to jen šlo, protože věděl, že detektivovi jízda na stanici nějakou chvíli potrvá. Třeba se ještě nevrátil. Ale o moc déle už čekat nevydrží.

Namáhavě se postavil a bodlo ho v kolenou. Po dlouhém klečení mu úplně ztuhla. Musel Sáru jemně zatahat za ruku, aby také vstala. Prošli chodbou k ložnici. Klára ležela na boku pod lehkou bledě modrou přikrývkou a spala tak tvrdě, až se Bournovi v matném světle, které nesměle pronikalo zataženými závěsy, zprvu zdálo, že ani nedýchá. Netrpělivě čekal, až se Sára zavrtá pod přikrývku vedle své matky. V okamžiku, kdy se k ní skláněl, aby ji políbil na tvář, a přemýšlel, že poruší slib, že tu nezůstane a hned odejde dolů zavolat Websterovi, se hlasitě rozdmčel telefon na nočním stolku.

9

Ztuhl jako solný sloup a krve by se v něm nadořezal.

"Tati, co se děje?"

Zůstal k ní skloněný, jak byl, když ji chtěl políbit, a jen se otočil k aparátu. Ozvalo se druhé zazvonění.

"Proč to nezvedneš, tati?"

Kvůli skřípavému hlasu na druhém konci linky.

Telefon zazvonil potřetí. Ale může to být i Webster, který se vrátil na stanici a chce mi něco sdělit.

Jenže co když ne?

Pravděpodobně ne, ale rozhodl se zkusit štěstí.

Z hlasu čísel chlad.

"Poslouchej, ty hajzle, volat fizly ti houby pomůže. My vás dostanem všechny, kdyby ses na hlavu stavěl. Mysli na to. Zkus vodhadnout, kdo přijde další na řadu. Druhej harant? Tvoje stará? Ty? Přemejšlej, aspoň ti uběhne čas."

"Tati, co se děje?" zakňourala Sára. "Vypadáš hrozně."

Cítil, jak se mu napíná kůže na obličeji, a zachvátil ho smrtelný chlad. Nedokázal ovládnout chvění v hlase.

"Počkejte, nezavěšujte," žadonil. "Musíme si promluvit. Prosím vás! Takto to nemůže pokračovat. Musíte s tím přestat."

"Přestat?" vyštěkl skřípavý hlas ve sluchátku. "No ne, co to slyším? Ty bys mě dojal. Normálně jsem se v tobě zklamal. Myslel sem, že seš vodvážnej chlap. Teda, po všeckejch těch knížkách, cos napsal, a vůbec. Fakt nechápeš, že zrovna teď nemůžem přestat? To ti nedošlo, že sme sotva začli?"

"Ne. Poslouchejte. Musíte mi říct, o co vám jde. Prosím vás. Udělám všechno, co budete chtít. Jen mně řekněte co. Jde vám o peníze? Přestanete, když vám zaplatím? Proboha svatého, řekněte mi, co po mně vlastně chcete."

"Hele, kámo, řek bych, žeš už nám toho navyváděl dost. Ale je tu jedna věc, která by snad pomohla."

"A co? Stačí říct."

"Podruhý zvedni to sluchátko vo něco rychlejc. Unavuje mě čekat, než se rozhoupeš."

Cvaknutí a pak už jen oznamovací tón.

"Kdo to byl, tati?" zeptala se Sára.

"Nevím, zlatíčko." Nějak se mu podařilo zkrotit hlasivky a odpovědět jí.

"Proč jsi říkal do telefonu takové věci?"

Seděla na posteli a vypadala velmi znepokojeně.

Musíš se ovládat, abys ji ještě více nevyděsil. Pomalu odložil sluchátko. Zarachotilo ve vidlici, jak se mu třásla ruka.

"Ale proč jsi říkal do telefonu takové věci?" naléhala neodbytně Sára.

Sjel pohledem na Kláru. Neprobudila se. Dlouhé tmavé vlasy jí splývaly po tváři. Pak upřel pozornost zpět na Sárku, která seděla vedle ní. Jeho dcera měla vlasy světlé, ostříhané na krátko. Před očima se mu mihla Klářina snědá tvář a hnědé oči a v duchu ji porovnal s bledou pletí Sárčina obličejem bez jediné pihy a jejíma modrýma očima. Byly si tak nepodobné, že ten, kdo je neznal, by nikdy neuhodl, že ve skutečnosti jde o matku a dceru.

Jeho manželka a jeho dcera. Když tehdy málem odešel od rodiny s jinou ženou, někdy za bezesných nocí uvažoval, jak by se všechno krásně vyřešilo, kdyby Klára se Sárkou zahynuly, třeba při autonehodě. Vzápětí sám sebe za podobné myšlenky nenáviděl a dobře věděl, jak žalostně by trpěl, kdyby se jim mělo něco stát, ale přesto - na jejich smrti by nenesl žádnou vinu a byl by volný a mohl si užívat života podle svých představ. Teď mu bylo jasné, že kdyby je ztratil, nedokázal by dál žít.

"Zůstaneš tady ležet," přikázal Sáře. "Myslím to vážně. Musím jít dolů a někam si zavolat, ale ty se nehneš z postele."

10

Sekretářka se nadechla, aby volajícího pozdravila, ohlédla se jako firma Chemelec a zeptala se, co si přeje, ale Bourne ji přerušil.

"Chci předat vzkaz pro pana Kesse."

Bylo deset hodin - tam, kde bydlel. Ale v Providence na východním pobřeží to znamenalo právě poledne a Bourne se obával, že sekretářka bude na obědě.

Dávala si s odpovědí na čas a pak se jí v hlase ozvala opatrnost.

"Je mi moc líto, ale pan Kess už u nás není."

"Jistě. Skrývá se, ale vy určitě víte, jak se s ním spojit."

Sevřel sluchátko, horké a kluzké potem, ještě silněji.

"Ne, pane, to nevím. A vůbec nechápu, o co vám jde."

"Ale snad si na mě vzpomenete. Před takovými osmi devíti měsíci jsme spolu často hovořili. Tak ho někde sežene."

Vyřídte mu, že volal Reuben Bourne. Myslím, že už jsem byl dost potrestán. Řekněte mu, že jsem si vědom své chyby, ale přišel jsem o syna a to už by snad stačilo. Promiňte. Jsem vyděšený a vzteklý a tohle zní, jako bych mu chtěl něco přikazovat, ale to v žádném případě. Já žadoním o odpuštění. Buďte tak hodná, vyřídte mu, že snažně prosím, aby už nechal mou rodinu na pokoji."

"Opravdu lituji, pane, ale vskutku nemám ani ponětí, o čem to mluvíte, a nemohu pro vás nic..."

"Ne. Prosím vás, nezavěšujte."

"Přeji vám dobrý den, pane. A děkuji, že jste zavolal firmu Chemelec."

"Ne! Počkejte!"

Ale jen další cvaknutí a po něm tentokrát praskání statické elektřiny na meziměstské lince. Celý rozhovor nemohl trvat déle než nějakých třicet vteřin. Vkládal do něj tak zoufalou naději v záchranu, že ani nebyl schopen se jasně a srozumitelně vyjádřit, a náhle bylo po všem. Žaludek se mu propadl do bezedné hlubiny.

A co jiného jsi čekal, ptal se sám sebe. Opravdu sis myslel, že stačí zvednout telefon a požádat o slitování? Kristepane, Kess a slitování?

11

"Je vám doufám jasné, že nemohu prohledat všechny domy v ulici," řekl Webster. "Výrušil bych soudce, který beztak jen dřímá nad Ústavou, a první, na co by se mě zeptal, by bylo, co přesně hledám. Co bych mu měl podle vás říct? Že hledám chlapa se skřípavým hlasem? Který je navíc zcela jasně úmyslně zkreslený?"

Seděli v obývacím pokoji. Bourne se znaveně svalil do křesla, zatímco Webster se předkláněl na pohovce naproti němu a vysvětloval, jakým problémům musí čelit.

"A i kdyby byl soudce takový blázen, že by domovní prohlídku bez pádného důvodu povolil, než by se vřídily všechny papíry, bylo by dávno pozdě," pokračoval policista. "Tou dobou by byl ten, co vám volal, dávno za horama. Podle mě už stejně vzal roha a kompromitující důkazy, které jsme v některém domě případně mohli najít - řekněme zbraně nebo jed - zmizely spolu s ním. Kromě toho nemusel volat zrovna z domu. Podle mě tady měl auto a mluvil s vámi z mobilu. Věděl o smrti vašeho syna, protože jel kolem právě v okamžiku, kdy řidič přenášel tělo do sanitky. A věděl, kdy jsme s Fordem odjeli, protože parkoval někde poblíž a sledoval váš dům."

Bourne jen bezmocně poslouchal a zapálil si další cigaretu z Websterova balíčku. Před třemi týdny se rozhodl přestat

kouřit, ale na to teď ani nepomyslel. Z plných plic nasával kouř v naději, že se mu mozek konečně přestane otáčet v hlavě.

"Teď k té další věci," změnil téma Webster. "To, že se vám ozval právě v okamžiku, kdy jste mi chtěl volat, a deptal vás tvrzením, že si tím stejně nepomůžete, to bylo jen divadýlko. Věděl, že se s mnou určitě budete chtít spojit, abyste mě informoval o jeho výhrůžkách. Stačilo mu počkat, až usoudíte, že jsem se už vrátil na stanici, a předejít vás, aby to vypadalo, že vám dokáže číst myšlenky. Existovala samozřejmě možnost, že by se k vám dovolal až potom, co jste mluvil se mnou, ale v tom případě by ve vás jeho druhý telefonát zase vzbudil obavu, že se vám napíchl na linku."

"Ale kdyby bylo po mém, mohli jsme alespoň získat nějaké vodítko, jak se mu dostat na kůži," namítl Bourne ochable.

"Teď mě dobře poslouvejte. Tohle všechno jsem vám mohl říct už do telefonu, když jste mi volal. Nemusel jsem se sem kvůli tomu vracet, ale chtěl jsem vidět, jak se budete tvářit, a ujistit se, že mě správně chápete. Vypátrat toho chlapa není vaše starost, nýbrž moje. Vy byste se měl starat pouze o to, abyste se dal dohromady."

"A k čemu to bude sakra dobré? Vždyť vidíte sám, jak vypadám. Ale i kdybych byl nakrásně čilý jako rybička, myslíte, že by je to odradilo? Že už by po nás nešli?"

"Oni? My přece nevíme, že v tom má prsty více lidí."

"Určitě je jich alespoň osm, ale třeba i dvanáct. Tak jsou totiž organizováni - do buněk, které vždy operují společně."

"Požádal jsem FBI o seznam Kessových stoupenců tady z okolí."

"To taky nebude k ničemu. Kess nikomu nevydává členské průkazky. A příkazy si jeho podřízení předávají ústně. FBI může mít podchyceno několik jmen z této oblasti, ale neexistuje šance dokázat jim nějaké spiknutí."

"Snad byste měl vědět, že v něčem jste měl každopádně pravdu. Kess se od února, kdy byl obžalován velkou porotou, skrývá. Podle neověřených zpráv utekl někam do britské Západní Indie. Jiné zdroje zase uvádějí, že je na Havaji."

"Nebo přímo tady."

Webster ho obdařil přísným pohledem.

"Snažte se ovládat. Máme spoustu možností, jak vás ochránit. Za chvíli sem přijede náš technik a namontuje vám na telefon odposlouchávací zařízení. Pokud se ten chlap ještě ozve, mohli bychom hovor vysledovat a zjistit, odkud volá. Forda jsem poslal do mlékárny, odkud berete mléko, aby si promluvil s člověkem, který má na starosti rozvoz. Už brzo bych měl mít zprávu z laboratoře týkající se použitého jedu a při troše štěstí zjistím, odkud pochází."

"Obstarali si ho v pěstitelské školce."

Webster byl zjevně citlivý na to, aby ho někdo neustále poučoval o jeho práci.

"Já vím, pane Bourne," naježil se. "Já tuto možnost prověřím." Nadechl se, aby ještě něco dodal, ale zarazil se a sklopil oči. "Ale přijel jsem za vámi ještě z jiného důvodu. Měl jsem v kanceláři na stole zprávu od doktora... Omlouvám se vám. Nestává se mi často, že bych se nechal takto strhnout. Na těle vašeho syna se nenašly žádné známky násilí."

"Jistě."

Připadal si jako v mizerné komedii.

12

Ale Webster musel mít ještě jiný důvod, proč se vrátil, a nebyly to jen otázky, které začal klást, protože odpovědi na ně si mohl snadno vyčíst v článku, který mu Bourne dal.

"Jo, já vím, ale přesto bych si to rád poslechl."

Bourne zhluboka zatahl z cigarety, až mu málem vzplál filtr, a pak rozdrtil špaček v popelníku.

"No dobře," vydechl rezignovaně. "První, čeho jsem si všiml, když mě strážný vpustil do Kessovy pracovny, byl velký revolver. Typ Magnum. Ležel jako těžítka na hromadě papírů na jeho pracovním stole, na kterém se povalovala i hrst nábojů. A jako popelník sloužila seříznutá dělostřelecká nábojnice."

"Vy se vyznáte ve zbraních? Jak jste věděl, že je to zrovna Magnum?"

"Knihy, které píšu, vyžadují rozsáhlé znalosti a tak velký revolver bych poznal i bez speciálního studia. Vždyť je to největší ruční palná zbraň. Čtyřiačtyřicítka. No nic. Kess s úsměvem vstal, obešel psací stůl, aby mi potřásl rukou, a omlouval se, že trvalo tak dlouho, než mi umožnil rozhovor."

"Ale jak je možné, že když předtím odmítal jakékoliv kontakty s novináři, byl najednou ochoten bavit se s vámi? Proč změnil názor?"

"Podle mě proto, že už najisto počítal s obžalobou a plánoval útěk. Interview se mnou mu poskytlo příležitost přednést poslední veřejnou proklamaci a kvůli mým knihám se domníval, že já jsem ten pravý, kdo ho vykreslí v tom nejlepším světle."

"Pokud je četl, měl oproti mně výhodu."

Bournovi teď bylo jasné, o co Websterovi jde - snaží se ho povzbudit, aby se vymluvil a zbavil se tak obav. A policistův trik zabral. Bourne měl sice stále pocit, že mu vnitřnosti svírá obrovská pěst, a ruce i nohy měl stále ledově chladné a roztřesené, ale už si nepřipadal tak osamělý a trochu se uvolnil.

"Píšu o lidském strachu," vysvětlil a vzal si pátou cigaretu z Websterova balíčku. "Raději si taky zapalte, než vám je všechny vykouřím."

"Já nekouřím."

"Proč tedy nosíte cigarety?"

"Vždycky mám u sebe balíček, abych mohl nabídnout lidem, s nimiž hovořím."

Policista byl opravdu dobrý psycholog a Bourne se musel usmát. Nasál cigaretový dým hluboko do plic a co nejdále ho tam podržel. Když konečně vydechl, neukázal se skoro žádný kouř. Škrábalo ho v krku a měl sucho v ústech.

"Píšu o pronásledovaných lidech," pokračoval. "O osamělých štvancích donucených bránit holý život. Kess se s mými postavami v mnohém ztotožnil. Jako kdyby toužil ocitnout se někde v deštném pralese před třiceti tisíci roky. To je jeho velký sen - jakmile agresor obsadí zemi, chce vzít své lidi do hor a napadat nepřátelské sklady a opěrné body, střílet ze zálohy na jeho hlídky a prchat před pronásledovateli. A v tom je právě ten vtip. V mých knihách nacházel sám sebe, a proto si myslel, že s ním budu sympatizovat. Souhlasil se schůzkou se mnou a teď jsem se sám ocitl ve stejném postavení jako hrdinové mých románů. Až na to, že oni za všech okolností vědí, jak postupovat, kdežto já mám co dělat, abych si nenadělal do kalhot."

"Je zde další rozdíl: vy nejste sám. Technik, který vám namontuje odposlouchávací zařízení na telefon, tady zůstane, a kdyby k něčemu došlo, má za úkol vás chránit. Prikázal jsem osádkám hlídkových vozů, aby soustavně projížděly okolím a pátraly po osobních nebo nákladních autech, která neobvykle dlouho stojí na jednom místě nebo se nápadně pravidelně objevují v sousedství. A za chvíli zaparkuje další hlídkový vůz přímo před vaším domem. Nedělejte si starosti. Dostaneme je dříve, než oni dostanou vás."

Bourne mu téměř uvěřil. Ale když mu Webster řekl, ať si nechá zbytek jeho cigaret, a vstal, že se rozloučí, veškeré uvolnění, které v posledních minutách cítil, bylo to tam.

"Nemohl byste se ještě chvíli zdržet?" zeptal se detektiva.

Samotnému mu to zaznělo jako prosba vyděšeného děcka, ale nedokázal se ovládnout.

Webster se na něj pátravě zadíval.

"Máte doma nějaké zbraně?"

"Tři. Pušku, pistoli a revolver. Všechno dvaadvacítky."

"Víte, jak s nimi zacházet?"

"Absolvovali jsme se ženou kurs domobrany. Vedl ho bývalý příslušník námořní pěchoty."

"No, každopádně na ty flinty zapomeňte."

Webster pronesl varování neutrálním tónem, ale Bourne měl přesto pocit, jako by dostal políček.

"Tady nejste v knize, tohle je holá skutečnost. Rozhodně nechci, abyste omylem odstřelil některého z mých mužů nebo někoho jiného, o kom by se nakonec ukázalo, že nemá s případem vůbec nic společného. Sloužil jste v armádě?"

"Ne."

"Proč ne?"

"Jako student jsem měl výjimku."

"O to hůř. Kdyby vás náhodou napadlo pronásledovat ty chlapý na vlastní pěst, zjistil byste, že psát o střelení na člověka je něco zatraceně jiného, než mít nervy na to, abyste srovnal mušku s hledím a stiskl spoušť. Docela dobře by se vám mohlo stát, že byste postřelil sám sebe a ušetřil tak těm lidem práci. Dvaadvacítky! S těmi vašimi kapslovkami byste stejně nikomu neublížil."

Tohle všechno už jednou slyšel, viděl a napsal o tom tehdy, když ho Kess prováděl učebnami v areálu Chemelecu.

"Prokázali jste, že dokážete zasáhnout terč na střelnici," vykládal instruktor mužům usazeným v lavicích. "Ale sami zjistíte, že naostro je to zcela jiné. Za prvé, živý terč po vás může také střílet. Za druhé vám rozhodně neprokáže takovou laskavost, aby zůstal stát na otevřeném prostranství a čekal, až ho trefí kulka. Až příští týden vyrazíte na manévry, nasimulujeme vám skutečnou bojovou situaci a budete si moci procvičit palbu na skryté cíle. Do té doby si v příručce projděte přehled problémů spojených se správným mířením a nastudujte si, jak je řešit. Zopakujte si hlavní zásady. A znovu připomínám - střelíte-li na cíl, který běží do kopce, máte tendenci mířit příliš nízko. Ale uvědomte si, že ten člověk skutečně běží vzhůru, takže se ocitá nad zamýšlenou linií palby a vy musíte podle toho upravit náměr, tedy trochu pozvednout hlaveň. Pokud chcete zasáhnout oběť mezi lopatky musíte jí mířit na temeno."

Webster už stál u dveří.

"Prosím vás," požádal Bourne znovu tichým, sípavým hlasem, "opravdu byste nemohl ještě chvíli počkat?"

"Na co?"

"Víte, ten člověk, co přijde kvůli odposlechu. Obávám se, že se ze mě stává trochu paranoik, ale jak poznám, že je opravdu od vás? Nepočkal byste, dokud nedorazí? A bych měl jistotu."

A vtom zazvonil telefon.

Bourne sebou škubl a vyděšeně střelil pohledem k aparátu na druhém konci chodby. Cítil, jak mu nával adrenalinu sežehl vnitřnosti. Ohlédl se po Websterovi, ale ten už rychlými kroky přeběhl k telefonu a zvedl sluchátko.

"Ano," ohlásil se klidně.

To bylo všechno, pak už jen poslouchal. Bourne stál těsně vedle něho a napjatě sledoval výraz detektivova obličeje, který však zůstal celou dobu nezměněný, až to Bourne nevydržel a zeptal se:

"Kdo to je? Co chce? Co říká?"

Ale Webster jen beze slova naslouchal. Pak polkl a pomalu odložil sluchátko.

"Co to bylo?"

Policista si dal s odpovědí na čas.

"Nic."

"Ale vždyť jste tak dlouho poslouchal. Přece museli něco říct."

"Ne, vůbec nic. Slyšel jsem jen tiché oddechování."

"Určitě tam bylo i něco jiného. Vím to. Vy se dokážete velmi dobře ovládat a z vaší tváře není možné nic vyčíst, ale

neušel mi záblesk ve vašich očích."

"Neslyšel jsem nic jiného než zvuk dechu."

"Ale tady se jedná o můj život a o mou rodinu a vy nemáte právo něco přede mnou tajit, takže mně sakra řekněte, co vás tak znepokojilo."

"Nejsem si tím jistý," začal Webster po několika nekonečných vteřinách. "Proto jsem také poslouchal tak dlouho. Jak říkám, jen tiché, klidné oddechování. Ale byl v něm jistý podtón, který mi zprvu unikal... Nedal bych za to krk a možná mě zradil sluch, ale znělo to, jako by na druhém konci linky byla žena."

13

Lékař se ve svém odhadu zmýlil. Klára se v šest hodin neprobudila. Bourne si přistavil k posteli židli, posadil se a v šeru za zataženými závěsy ložnice dlouho pozoroval její tvář. Dýchala, ale to bylo všechno a v sedm hodin stále ještě spala. Světlo, které pronikalo závěsy, bylo stále slabší. Bourne se rozhodl, že jestli se nevzbudí do půl osmé, doktorovi zavolá.

"Tati, já mám hlad."

Sára stála v otevřených dveřích ložnice. Poslední dvě hodiny strávila ve svém pokoji. Nedělala vůbec nic. Jednou ho požádala, aby si s ní zahrál nějakou hru, ale on neměl na zábavu ani pomyšlení a Sára se s tím apaticky smířila. Myslel na ni, jak sedí na posteli a hledí do země. Dívka v jejím věku by měla být plná života.

"Řekl bych, že já trochu taky," odpověděl.

Hlad. Když už nic jiného, měl by předstírat, že má hlad a pokusit se něco sníst.

"Jenže teď nemohu jít dolů a něco chystat, protože zatímco tu nebudu, mohla by se maminka vzbudit."

Jestli se probudí, pomyslel si. Ale ano, určitě se probudí. Ale když už jsme u toho, co vlastně k jídlu připravit? Čemu se v tomto domě dá věřit? Snad nějakou konzervu zastrčenou někde vzadu na polici. Pomyslel na polévku hrachovou se slaninou a když si představil její chuť, zhořklo mu v ústech.

"Můžu něco nachystat sama," navrhla Sára.

"Rád bych tě nechal, zlatíčko, ale chci tě mít pěkně u sebe."

"A proč?"

Pořád stála ve dveřích. Hlavou dosahovala sotva k vypínači.

Nic nezískám, když to před ní budu tajit.

"Zlatíčko, chci ti říct něco, co budeš asi těžko chápat. Budeš mně prostě muset věřit, že je to tak. Existuje jistý člověk, který si myslí, že mu tvůj táta provedl něco hodně zlého. A jeho přátelé mě teď za to chtějí potrestat. Chtějí ublížit tobě a taky mamince. A už moc ublížili Ethanovi a Samantě."

"Zabili je?"

"Ano."

"Proč?"

"Právě jsem ti to vysvětlil."

"Ale ne. Proč si ten člověk myslí, žeš mu udělal něco špatného?"

"Napsal jsem o něm článek, který se mu vůbec nelíbil."

"A musels?"

"Kdysi jsem si myslel, že musím. Teď..."

Teď si nejsi jistý, ale to bys zatraceně měl! Když už jsi přišel o syna a možná ztratíš celou rodinu, tak bys měl sakra dobře vědět, jestli to vůbec mělo nějaký smysl.

Ale nemělo.

Klára se přetočila a trhaně vydechla.

"Chci své dítě," zašeptala a opět znehybněla.

Trvalo mu pár vteřin, než si uvědomil, že se sám také nemůže pohnout. Zkusil se uvolnit, ale nešlo to. Celé tělo mu ztuhlo bolestivým křečovitým napětím.

Když se konečně dokázal ohlédnout, Sára už ve dveřích nestála.

Pak se zase objevila.

"Dole je jakýsi pán. Sedí u telefonu," oznámila znepokojeně.

Policista, kterého sem poslali, aby nás hlídal. Rozzlobil se.

"Tys šla dolů, přestože jsem ti to zakázal?"

Ve tváři se jí objevil polekaný výraz.

"Jen kousek."

"Tak běž kruci do svého pokoje a zůstaň tam!" vyštěkl.

Sotva ta slova vyslovil, už jich litoval. Jeho dceři poklesla bradička a vypadala, jako by se měla každým okamžikem rozplakat. Chtěl se jí omluvit, ale hned tu myšlenku zavrhl. Sára si musí uvědomit, že situace je opravdu vážná. Musí dělat, co se jí řekne. Neposlušnost teď nelze tolerovat, a tak se na ni přísně podíval a přikázal:

"Tak mazej. Slyšelas? Jdi do svého pokoje."

Obdařila ho pohledem štvaného zvířete, otočila se a pomalu odcházela.

Místnost se ponořila do tmy. Seděl se zavřenýma očima a poslouchal, jak se Klára ve spánku neklidně převaluje, sténá

a těžce dýchá. Pak už nevydržel jen tak nečinně sedět. Přistoupil k oknu, odhrnul závěsy a zahleděl se do noci. Pouliční lampa nesvítla. Znepokojilo ho to. Marně vzpomínal, kdy byla naposled mimo provoz. V autě zaparkovaném před domem žlutě vzplála zápalka. Ještě vylekanější instinktivně odstoupil stranou od okna. Pak plamínek zhasl a Bourne nejasně rozeznal na střeše automobilu obrysy majáčku. Policejní hlídkový vůz. Přes uklidňující zjištění závěsy zase zatáhl a v ložnici zavládla naprostá tma. Rozsvítil noční lampičku v rohu místnosti. Vrhla jen tlumené žluté světlo a jeho stín rozhodně nebude zvenčí přes závěsy vidět. Otočil se k posteli. Klára měla otevřené oči.

Prázdné. Nevidoucí. Ale konečně otevřené.

Pomalů zaostřila pohled.

"Reubene?" zachřčela. Sklopila víčka a zase je otevřela. Rty měla oteklé, popraskané a úplně suché. Přejela si je jazykem. "Jsi to ty, Reubene?"

"Pssst. Počkej, než se úplně probudíš," nabádal ji. "Doktor ti dal sedativum. Prospala jsi celý den."

"Doktor?" zamumlala otupěle. Rty se jí přitom sotva pohnuly. Přejela si dlaněmi obličej a pak složila ruce bezvládně na prsou.

"Jaký doktor?" zeptala se neslyšně. "Kde je Ethan? Měli jste pro něho dost čistých plínek?"

Odvrátil pohled ke šedivé stěně na druhé straně ložnice.

"Ach, bože všemohoucí," zašeptala. "On je mrtvý."

Znovu jí projel pocit. otřesného šoku jako tehdy, když Ethan zalapal po dechu, ztuhl a zemřel.

"Jak se cítíš?" zeptal se jí.

"Jak se asi můžu cítit?"

"Doktor říkal, že ti mám dát trochu polévky."

"Žádnou nechci."

"Předpokládal, že nebudeš, ale kladl mi na srdce, abych tě přiměl něco sníst."

Neodpověděla, jen upírala oči ke stropu a občas zamrkala. Když tak ležela s rukama složenými na prsou, vypadala, jako kdyby ji uložili do rakve k poslednímu odpočinku.

Chvilí seděl vedle ní a nešťastně ji pozoroval, pak vstal a zamířil dolů, aby nachystal polévku. Nechtěl ji nechávat samotnou, ale současně pocítil jistou úlevu.

Její hlas ho zastavil ve dveřích.

"Ne abys mně přinesl mléko."

Naléhavost, s jakou to řekla, ho překvapila. Stál strnule zády k ní a otevřenými dveřmi spatřil Sárú, šedavou skvrnku v temnu chodby.

"Co s tím mlékem bylo?" ozvala se Klára za ním.

Musel chvíli počkat, než se k ní otočil.

"Byl v něm jed."

Pořád ještě zírala na strop. Stál, ani se nehnul.

"Ale sám se tam nedostal, že?"

"Ptáš se, jestli ho někdo otrávil?"

„Přesně na to se ptám."

Bourne to nechápal. Očekával by, že bude jen zpola při vědomí.

"Kess," vydechl. "Nebo někdo z jeho lidí."

"Kvůli tomu článku?"

"Vypadá to tak."

Klára k němu pomalu otočila hlavu. Její oči jako by neměly žádné bělmo.

"To tys zabil Ethana."

Slyšel, jak Sára v chodbě zatajila dech.

"Ne," namítl tiše. "Udělal to Kess nebo jeho lidé."

"Ne. Ethana máš na svědomí ty."

K čertu s těmi prášky, pomyslel si. Vůbec jí nepomohly, spíše jí ještě přitížily.

"Kláro, prosím tě," snažil se ji uklidnit. "Sára poslouchá za dveřmi. Nevíš, o čem mluvíš."

Hlas jí zazněl ještě silněji.

"Ty jsi o těch věcech psát nemusel. Dobře jsi věděl, co se může stát, když to uděláš."

"Napsal jsem jen to, co mně Kess dovolil zveřejnit."

"Ale on si představoval, že ten článek napíšeš trochu jinak. Uzavřel jsi s ním jistou úmluvu, vzpomínáš?"

Bourne musel odvrátit zrak od jejího upřeného pohledu.

"Copak tě nevaroval? Copak ti neřekl, že když k němu budeš přistupovat jako všichni ostatní..." Klára se dlouze nadechla, "...když ho vyličíš jako nějakého pomateného fanatika, tak ti to spočítá?"

Na to nedokázal odpovědět.

"Nemám pravdu?"

"Ale vždyť se přece skrývá. Je na útěku před zákonem. Koho by napadlo, že bude schopen své výhrůžky naplnit?"

"Tys připravil o život mé dítě. Teď tě varuju já. Nechoď spát. Jestli usneš, tak tě, pomáhej mi pánbůh, zabiju."

Noc strávil v obývacím pokoji v přízemí. Pokusil se číst, ale nešlo to. Snažit se psát bylo vyloučeno. Neustále myslel na telefon, který také v jedenáct zazvonil. I když to očekával, na vteřinu ztuhl jako solný sloup, než vyrazil do před síně, aby ho zvedl, než se Klára probudí. Měli v ložnici připojku, a kdyby slyšela, co ten skřípavý hlas říká, asi by to nepřežila.

Cívky magnetofon, který policista připojil k telefonu, se již otáčely.

"Kdo ví, třeba o nic nejde. Možná vám volá vaše matka."

"Moje matka je dva roky po smrti."

Zvedl sluchátko. Byla to jen Klárina přítelkyně, ale přesto nedokázal potlačit zachvění.

"Klára se teď necítí moc dobře. Zítra ti zavolá."

"Doufám, že to není nic vážného."

"Ozve se ti," usekl hovor a zavěsil.

Nemohl se ubránit úvaze, zda to náhodou nebyla tatáž žena, kterou Webster slyšel oddechovat v telefonu. Ale ne, odpověděl si v duchu, to je šílený nápad. Musíš přestat takto uvažovat. Vždyť je to Klárina nejlepší přítelkyně.

Přesto tu myšlenku nedokázal tak docela z hlavy zapudit.

"Vypadáte hrozně," řekl mu Webster.

Přišel už v sedm ráno, spolu s policistou, který měl vystřídat svého kolegu u telefonu. Sám ovšem také nevypadal nejlip. S hranatou tvář zbrzděnou únavou a očima s pohaslým pohledem vypadal, jako by celou noc nezamhouřil oko. Dokonce měl na sobě stejný šedý oblek jako předchozího dne, teď už notně pomačkaný.

"Byl to etylenglykol," pokračoval detektiv. "A neobstarali si ho ve šlechtitelské školce, ale nejspíš někde v autoservisu. Je obsažen v některých nemrznoucích přípravcích do chladiců nebo ostříkovačů skel. Je trochu nasládlý, a kdybyste polk otrávené mléko, je možné, že byste tu chuť i zaregistroval - těsně před smrtí. Stačí jedna či dvě kapky. Problém je v tom, že si podobné přípravky kupuje taková spousta lidí, že neexistuje šance je všechny vypátrat."

"To jste se sem obtěžoval takovou cestu brzo ráno jen proto, abyste mi oznámil, že nedokážete zjistit, kdo si ten jed obstaral?"

"Alespoň teď víte, že jsem k vám upřímný. Když vám nezatajím ani ty nejhorší zvěsti, uvěříte mi, až budu mít pro změnu příznivé zprávy."

"Tak mně, proboha svatého, nějakou dobrou zprávu řekněte."

"Momentálně žádnou nemám. Měl jste pravdu, záznamy FBI nám moc nepomohly. Muž, který rozvází mléko, je s největší pravděpodobností mimo podezření, ale přesto ho máme pod dohledem. Byl tady u vás kolem šesté, takže ať už jed do mléka vpravil kdokoliv, měl na to dost času. Doktor už dokončil pitvu a tělo vašeho syna může být vydáno pohřební službě."

Zprvu nechápal, o čem Webster mluví. Pak mu to došlo. Pohřeb. Tak málo si zatím připouštěl Ethanovu smrt, že ho ani nenapadlo pomyslet na to, že musí být také pohřben.

"Co je?" zeptal se Webster. "Co se stalo?"

Bourne zavrtěl hlavou a sotva detektiv odešel, zavolal na farní úřad.

"Lituji, ale všichni otcové teď slouží mši," oznámil mu správce. "Úřední hodiny začínají až v devět."

Musel tedy čekat a kouřil jednu cigaretu za druhou z nového balíčku, který mu Webster před odchodem nechal.

Chutnaly jako zatuchlé bavlněné plevy a jako by měly ucpaný filtr, a kdyby pocházely od někoho jiného, určitě by jim nevěřil. Ale ani to by nepovažoval za důkaz nezávadnosti, kdyby už předchozího dne Websterovy cigarety nekouřil, aniž ho vůbec napadlo nějaké podezření.

"Stačí několik štipinek této plastické hmoty. Vložíte je do cigarety oběti. Až si ten člověk později zapálí, bude po prvním šluku mrtvý."

Tyto Kessovy věty použil ve svém článku. Dal si ovšem pozor, aby nezmínil, o jakou hmotu se jednalo. Ale vždyť na tom vlastně vůbec nezáleželo, pomyslel si plný beznaděje. Kristepane, existuje vůbec něco, co by se nedalo použít k likvidaci člověka?

Kněz mu oznámil, že nejbližší volný termín pro pohřeb má pozítří. Bourne se pokusil vyhledat v telefonním seznamu nějakou pohřební službu, ale žádnou nenašel, jen odkaz: Viz SMUTEČNÍ OBŘADY. Jasně, samozřejmě, láteřil v duchu. Přesně to potřebuju, nějakého zatraceného obřadníka. Instinkt mu velel vybrat si první instituci v seznamu, jen aby to měl co nejrychleji za sebou. Ale vzpomněl si na Kessova slova o tom, že každý obvykle volí první položku seznamu, takže sjel prstem po sloupci až k pohřebnímu ústavu, který byl uveden jako předposlední. Byl si vědom, že Kessovi a jeho lidem nebude dlouho trvat, než zjistí, na kterou pohřební službu se obrátil, ale přece jim nebude ulehčovat práci, aby mu mohli snáze nastražit další past.

"Mého syna pitvali," řekl muži na druhém konci linky. "Nevím, jestli bude možné tělo v rakvi vystavit."

Hlas, který mu odpovídal, byl teplý a laskavý jako hlasy duchovních, kteří vystupují v rozhlase.

"Pokud si budete přát, pane, uděláme, co bude v našich silách, abychom tělo upravili."

Bourne se zamyslel.

"Ano. Manželka by to určitě chtěla. Nemohu se u vás zastavit, abych si vybral rakev a ostatní náležitosti, takže vás poprosím o to nejlepší, co máte k dispozici."

V hlase se ozval údiv.

"Zajisté, pane. Jak si přejete."

"Nemohu ani do nemocnice vyfídit povolení k převozu. Než budete moci tělo převzít, musíte vyzvednout potřebné papíry a zastavit se u mě, abych je mohl podepsat."

Údiv zaměstnance pohřebního ústavu se zdvojnásobil.

"Ehm, ano, pane. Samozřejmě. Dovolíte, abych řekl, že v těchto chvílích žalu s vámi všichni cítíme?"

"Jak chcete. Můžete říct, co uznáte za vhodné."

15

O hodinu později zazvonil u dveří duchovní. Měl shrbenou postavu, vrásčitou tvář, řídké bílé vlasy, které připomínaly pavučiny, a ošumělý černý oblek. Představil se jako místní pastor, ale Bourne se s ním nikdy osobně nesetkal a ani si nevzpomínal, že by se Klára někdy zrovna o tomto knězi zmínila, takže v obývacím pokoji seděli tři - on, kněz a policista, který hlídal telefon.

Duchovní se omluvil, že se dostavil tak nečekaně, a vypadalo to, že se mu příliš nechce kousnout do kyselého jablka.

"Jsem si jist, že jde jen o drobné nedorozumění," začal a neklidně se na pohovce zavrtěl, "ale nicméně si musíme něco ujasnit. Neumíte si představit, jak nerad vás s tím obtěžuji, když vím, jak trpíte."

Kněz hovořil tlumeným, neklidným hlasem, jako kdyby se snažil šeptat v sakristii, zatímco v kostele probíhá mše.

"O co jde?"

Stále s jistotou nevěděl, jestli je ten člověk opravdu kněz. Přemýšlel, jestli by neměl zavolat na farní úřad a ověřit si jeho totožnost. Policista držel ruku na prsou blízko pistole v podpažním pouzdru.

"Nemyslím, že by šlo o něco závažného," pokračoval duchovní váhavě. "Věřím, že ne, ale víte, prošel jsem si jen tak pro pořádek naše záznamy a... ehm... Jste římskokatolického vyznání, pane Bourne, že?"

"Ano."

"A vaše rodina?"

"Také."

"Navštěvujete pravidelně bohoslužby?"

"Manželka s dcerou chodí každou neděli."

"A vy sám?"

"Nebyl jsem už dobrých deset let."

"Vynecháváte i velikonoční povinnosti křesťana?"

"Ano."

Kněz na chvíli odvrátil pohled k oknu, jako kdyby Bournu přistihl v nedbalkách. Odkášlal si.

"Mohu se zeptat, proč se neúčastníte služeb božích?"

"Mše se začaly sloužit v angličtině, a když se potom v kostelích objevily kytary..."

"Některí z nás těchto změn také hluboce litují, pane Bourne, ale přesto jste měl plnit alespoň velikonoční povinnosti, abyste mohl zůstat v lůně církve svaté a měl naději spasit svou duši. Vy nejste věřící, že?"

"Přesně tak."

Připadal si jako u zpovědi.

"Nevěříte v církev?"

"Nevěřím v Boha. Promiňte, otče, ale kam tím vším vlastně míříte?"

"Asi už tomu rozumím. Když jsem prověřil naše záznamy, obvolal jsem i ostatní farnosti. Na matrice jsem zjistil, že se váš syn narodil tady ve městě, ovšem nenalezl jsem žádný údaj o tom, že by byl pokřtěn."

Bože všemohoucí, seslal jsi Svého jediného Syna, aby nás vysvobodil zpod otroctví hříchu, a poskytl nám svobodu, již se těší pouze Tví synové a dcery. Modlíme se teď za toto dítě, které bude muset čelit světu plnému pokušení a bojovat s vychytralými úklady zla. Tvůj Syn zemřel za nás na kříži a vstal z mrtvých, aby nás spasil. Prostřednictvím Jeho vítězství nad hříchem a smrtí vytrhni toto dítě ze spárů sil temnoty a dej mu sílu milosti Boží. Drž nad ním ochrannou ruku na každém kroku jeho životní pouti. Prosíme Tě o to skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Věděl už, co bude následovat, a bylo mu jasné, jak to zapůsobí na Kláru. Nedokázal si představit, jak jí to oznámí.

Principy, pomyslel si. Co všechno jsem dělal v zájmu svých zásad.

"Máte pravdu," odpověděl tiše, "dítě nebylo pokřtěno."

Teď už si mohl být jistý, že ten člověk je opravdu kněz. Tohle by ani Kesse, ani jeho lidi nenapadlo.

"Člověče drahá, měli jste pro to nějaký závažný důvod?"

"První dva měsíce bylo dítě vážně nemocné a nechtěli jsme riskovat další zhoršení tím, že bychom je někam vozili."

"Ale zajisté jste... Jak jste říkal, že byl váš syn starý? Čtyři měsíce? Pět? Později se jeho zdravotní stav určitě natolik zlepšil, že jste s ním do kostela zajít mohli."

"Nechtěl jsem, aby byl pokřtěn," řekl Bourne, "protože jsem nevěděl, jestli si vůbec přeji, aby byl vychován v katolické víře."

"Křest nemá s vyznáním co dělat. Pouze přiznává každému naději na křesťanskou spásu bez ohledu na víru."

"Pokud jste věřící."

"Ovšem vy jste neměl právo vyměnit nedostatek vlastní víry za blaho synovy duše. Víte s naprostou jistotou, že to

maličký nikdo nepokřtil? Třeba některá sestra v nemocnici? Nebo vaše žena, když bylo dítě nemocné? Křest nevyžaduje přítomnost kněze. Může ho vykonat kdokoli, dokonce obyčejnou vodou."

Křtím tě ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého.

"Ne. Vím bezpečně, že ho nikdo nepokřtil."

"Tohle je obtížná situace."

"Pokračujte. Stejně vím, co mi řeknete."

Knězova slova zněla formálně, útek do jazyka oficiálního prohlášení.

"Kanonické právo nám zakazuje sloužit za vašeho syna zádušní mši. Stejně tak nám nedovoluje pohřbít ho do posvěcené země. Protože dítě ještě nedorostlo do věku rozumu, nemohlo se dopustit žádného hříchu, a proto mu nehrozí věčné prokletí pekla. Spočine v očistci a nepocítí bolest pekelného ohně, ale bude mu navždy odepřeno blažené zjevení Boží milosti."

16

Následujícího večera se tedy v doprovodu dvou policistů odebrali do pohřebního ústavu. Bourne už všechno Kláře řekl. Očekával, že ho zase zahrne obviňováním, bude po něm křičet nebo ještě něco horšího, ale Klára kupodivu reagovala zcela apaticky. Celé hodiny předtím i potom zůstala ponořena v ponuré mlčení a vypadalo to, že se uzavřela někde v temném koutku své mysli a vůbec nevnímá, co se kolem ní děje. Jeden policista usedl k nim do vozu, druhý jel hlídkovým vozem v závěsu pro případ, že by je někdo sledoval. Když dorazili na místo, oba detektivové nejprve pečlivě prohlédli stromy lemovanou ulici a teprve potom jim dovolili vystoupit.

Podlahu sálu, kterým se nesly tlumené hlasy, pokrýval hustý koberec a podél stěn se táhly bohatě našášené rudé draperie, jimiž prosvítala narůžovělá záře. Ze skrytých reproduktorů se linuly tiché mollové tóny elektrofonických varhan v nekonečné smuteční melodii. Pohřební rituály, pomyslel si Bourne a zdálo se mu, že se dusí.

Neměl velkou radost, že je Sára s nimi, ale nechtěl ji nechat doma samotnou, i když jeden policista zůstal u domu na hlídce, a tak jí vzal pár knížek, aby měla co číst a nenudila se. Cestou se zastavil v potravinách a koupil jí láhev mléka a nějaké sušenky, přesvědčen, že je může bez obav konzumovat. Požádal zřízence, aby dceru odvedl někam, kde by na ně mohla počkat.

"Ale já se chci na Ethana podívat. Proč ho nemůžu vidět?" naléhala Sára.

"Protože už není takový, jak si ho pamatuješ."

Elektrofonické varhany dál tiše vyhrávaly.

"Je úplně jiný?"

"To ne, ale už to prostě není náš Ethan."

Chvilku si to nechala projít hlavou.

"Vypadá jako panenka?"

Ta představa jí otřásla.

"Vadilo by ti, kdyby tak vypadal?"

"Ne," odpověděla. "Myslím, že ne."

"Dobře, opravdu připomíná panenku."

Ale když ji zřízenec odváděl, stále ještě přemýšlela o tom, jak asi bratříček vypadá. Jeden policista ji okamžitě následoval, jeho kroky na hustém koberci nebylo téměř slyšet. Druhý zatím prohlédl všechny místnosti a neustále těkal pohledem ke vchodu.

V tom okamžiku se objevil majitel pohřebního ústavu v dokonale padnoucím černém popelínovém obleku. Jeho nohy jako by se sotva dotýkaly koberce. Byl vysoký, úzká tvář zbrázděná účastnými vráskami, a stejně jako v případě kněze Bourne nervózně přemýšlel, jestli náhodou nepatří mezi Kessovy stoupence. Muž se nejprve zadíval na policistu, který pozoroval vstupní dveře, pak obrátil pozornost k Bournovi a podal mu ruku.

"Pane Bourne, přijměte naši nejhlubší soustrast." Měl suchou, jemnou dlaň. "Váš syn je tady. Doufám, že budete s tím, jak jsme všechno zařídili, spokojen."

Cestou rozlehlým sálem míjeli dveře do místnosti, u jejíž vzdálenější stěny stála otevřená rakev. Zesnulý byl nějaký mladý muž a černě oděná žena, která klečela před rakví, se otřásala ramena pláčem. Za ní stála jiná žena. Nejistě zvedla ruce a pak je zase nechala klesnout, jako by se nemohla rozhodnout, jestli má proniknout hradbou žalu a pokusit se té druhé alespoň dotykem dát najevo svou účast.

Pokračovali pomalu k další místnosti, u jejíž protější stěny tentokrát ležel v rakvi Ethan. Bourne zamrazilo a sotva dokázal překročit práh. To už byl detektiv uvnitř. Rozepnul si sako a postavil se tak, aby stále viděl na hlavní dveře.

Prošli mlčky kolem něj. Varhany neustále vyhrávaly. Tmavá rakev z dubového dřeva Bournovi bůhví proč připomněla jejich dům. Byla malá a nepříliš hluboká. Jako hračka, pomyslel si. Uvnitř na našášeném saténu ležel Ethan oblečený do modrých vlněných dupaček, nejhezčích, které měl. Klára se nekonečně dlouho přehrabovala v prádelníku, než je podala zřízenci pohřební služby, aby si je odnesl.

Bourne se mýlil, když souhlasil se Sárou. Ethan nevypadal jako panenka. Vypadal prostě jako mrtvé dítě. Zaměstnanci pohřebního ústavu navíc použili nevhodný mekrap takový, který se hodí spíše k zahlazení vrásek v obličejí starého člověka. Jenže Ethanova hladká tvářička pod zbytečnou vrstvou krému vypadala jako bledá vosková maska. Tak malý, tak drobounký. Bourne odvrátil zrak a otočil se, ale pak se zase přinutil podívat se na chlapce, až nakonec pohledu na tohoto cizince, který byl kdysi jeho synem, přivykl.

Klára očima neuhnula. Její ztrhaná tvář pod černým závojem náhle neuvěřitelně zestárla. Dlouhé vlasy si stáhla do přísného uzlu a tím více vynikl ztuhlý výraz obličeje. Rozplakej se, nabádal ji v duchu. Proč se nepodvolíš a ze všechno se nevypláče, než se utrápíš?

Jenže co ty, napadlo ho. Je to tvůj syn. Proč ty nepláčeš? Věnc z rudých karafiátů, který objednal. Nepříjemně sladká, těžká vůně květin, pomalu, ale jistě slábnoucí. Smrt. Všude kolem smrt.

Varhany ne a ne ztichnout.

Potřásl hlavou a obrátil se zády k rakvi. Majitel pohřebního ústavu stál těsně vedle nich. Co vlastně chce, pomyslel si Bourne zlostně. Poděkování? Snad proboha nečeká pochvalu za Ethanův obličej.

"Je všechno podle vašich představ?" zeptal se obřadník.

"Rakev je moc pěkná."

"Vybrali jsme tu nejlepší, co máme, o tom nemusíte vůbec pochybovat. Udělali jste dobře, když jste si pro pohřeb svého syna vybrali můj ústav." Vtíravý hlas pohlcovaly těžké závěsy a koberec, takže zněl jakoby z vedlejší místnosti.

"Mohl bych vám a vaší paní něco nabídnout? Třeba kávu?"

Pomyslel na jed a odmítl.

"Trochu vína tedy? Nebo něco silnějšího? Podle našich zkušeností to někdy pomáhá."

"Ne. Děkuji, ale nic nechceme."

"Kdybyste si cokoliv přáli, obraťte se prosím na nás." V hlase se ozvalo zklamání a majitel ústavu pomalu, neslyšně odcházel.

Nedošel dál než ke dveřím místnosti. Mohutný chlap, který kolem něj vevrávorál dovnitř, měl povolenou kravatu, v obličejí rudý jako krocan a těžce funěl. Bourne polekaně ustoupil, ale to už se policista na vetřelce vrhl a přirazil ho obličejem ke zdi.

"Kristepane," vyděsil se majitel pohřební služby. "Proboha svatého, co to má znamenat?" a vytřeštil oči na revolver v detektivově ruce.

"Co se to sakra děje?" zamumlal rudolící muž.

Policista ho důrazně umlčel a rychle a odborně ho prohledal, jestli u sebe nemá zbraň. Přejel mu rukama po nohavicích kalhot, sáhl mu do rozkroku a do podpaždí a skončil, než si Bourne vůbec uvědomil, co vlastně dělá.

"Co tady chcete?" vyptával se detektiv zadrženého.

"Můj kámoš..."

"Jaký kámoš?"

"Je mrtvej. Přišel jsem se rozloučit s kámošem. Spadl pod vlak a teď je mrtvej."

"Ach," dovtípl se majitel ústavu, "ten je vedle."

"A teď je mrtvej," zopakoval vetřelec

Policista, kterého ovanul svým dechem, se odvrátil.

"Tak jdeme. Podíváme se, kde leží váš přítel, a také se podíváme na to, jak moc jste opilý."

"Ne," namítl Bourne, "neopouštějte nás."

"Jen na okamžik. Musím si ho prověřit."

"Ale co když sem toho chlapa někdo poslal, aby vás odlákal? Co když na nás ve chvíli, kdy tu nebudete, někdo zaútočí?"

"V každém případě musím zjistit, jak se věci mají. Nebojte se, budu mít tyhle dveře pořád pod dohledem."

Náhly pocit ohrožení Bournova roztrásl. Díval se za odcházející dvojici a měl strach, že se pozvrací. Klára, která celou scénu sledovala, se teď zase obrátila zpět k Ethanovi. Při pohledu na mrtvého syna se mu žaludek zvedl ještě víc. A ani poté, co se detektiv vrátil a pokrčil rameny, se necítil lépe. Nemohl odejít někam si sednout, protože tu nemohl nechat Kláru samotnou. Musel zůstat a dál bojovat s nevolností.

Když konečně Klára poprvé toho dne promluvila, měl co dělat, aby jí vůbec rozuměl. S pohledem stále upřeným na tělo v rakvi zašeptala:

"Ach, Reubene, proč? Neumíš si představit, jak lituju, že jsi tehdy s tou svou courou neodešel."

17

Pohřeb se konal dopoledne o dva dny později. Kněz jim oznámil, že může nad hrobem pronést několik všeobecných modliteb, ovšem bez zmínky o spáse, a že rakev nebude moci pokropit svěcenou vodou, ani nasypat na její víko hlínu do tvaru kříže. Informoval je také, že při pohřbu nekřtěňátek není dovoleno s rakví překročit práh kostelní lodi za místo, kde stojí nádoba se svěcenou vodou. Bourne však prohlásil: "Všechno, nebo nic," a pohřební obřad - respektive to, co z něj zbylo - se tedy odehrál v obřadní síni pohřebního ústavu.

Seděl spolu s Klárou a Sárrou v první řadě na skládacích kovových židlích. Za nimi se usadilo více přátel a známých, než očekával. Přemýšlel, jestli se někdo z nich nepodílel na Ethanově smrti. Dva detektivové hlídali vchod.

Kněz přečetl modlitby, aniž by vyslovil slovo 'spása'. Pak zavřel modlitební knížku a řekl jim:

"Se smrtí starého člověka jsme schopni se vyrovnat. Prožili svěřený čas a vykonali své dílo a Bůh ve své nekonečné moudrosti usoudil, že jsou připraveni, aby je povolal... Ale smrt mladého člověka patří mezi ty úradky Boží, které chápeme jen těžko. Díváme se na toto dítě ležící v rakvi a srdce nám puká žalem nad zmarem, jehož jsme svědky, nad

ztracenou nadějí, že by kdy mohlo pocítit radost nad předobrym darem života. Nikdy si nepochutná na pokrmu či nápoji, nikdy nepocítí hrdost na své tělo, nepozná přátele ani rodinu, které by mohlo milovat. Nikdy se mu nedostane možnosti vykonat velké činy, vyrůst v dobrého člověka, který by byl příkladem své generaci, člověka, s nímž by bylo ctí se stýkat. To vše mu Bůh odepřel. Nazýváme to zmařenou nadějí.

Mohl bych vám říci, abyste se radovali, protože Bůh považoval toto dítě za hodna pozvednutí k věčné blaženosti. Ale z důvodů, které nám dosud zůstávají skryty, Bůh nepřivoli k tomu, aby bylo pokřtěno. Jeho duše je tedy dosud poznamenána nesmazatelnou skvrnou prvotního hříchu a teď spočívá v očištění. Je to další zmařená naděje. Ztráta možnosti stát se svědkem věčné slávy Boží je zmarem, s nímž se dokážeme smířit ještě obtížněji.

Sedíme za noci v tichu svých příbytků, ptáme se po důvodech, proč tomu tak bylo, a hledáme útěchu v myšlence, že snad Bůh ve své nekonečné předvídavosti věděl, že by toto dítě nedosáhlo spásy své duše, a zvolil pro ně raději očištění, aby je ušetřil věčného ohně pekla. Přemýšlíme o kom, že život nemusí být jen radostným darem, ale i velkým utrpením, naplněn hrůzou, nemocí a žalem, a utěšujeme se pomyšlením, že dítě bylo vši této bolesti ušetřeno. Vyhnulo se smutnému osudu nás ostatních a jeho smrt pokládáme svým způsobem za milosrdenství."

Bourne hleděl na knězovy bílé pavučinovité vlasy a napadlo ho, že vlasy a nehty rostou i po smrti. A to je všechno, co člověka po smrti čeká, uzavřel v duchu.

Ethanův hrob byl připraven ve vzdáleném rohu hřbitova na oploceném prostranství stíněném vzrostlým kaštanem. Okolní náhrobky neunesly kříže. Hluboká jáma měla betonovou podlahu a stěny - aby se, až rakev a tělo shnijí, nezřítily, pomyslet si Bourne. Rakev uloží do hrobu, zakryjí ji betonovou deskou a na ni pak naházejí vykopanou hlínu, která je teď zakryta plachtou s imitací trávníku. Až já zemřu, ať mě raději spálí, přemítal mlčky.

Byl jasný, teplý den a Bourne cítil svěží vůni vlhkého horkého vzduchu. Kněz svěřil tělo zemi, z níž pocházelo, což Bourne považoval za lež, když pomyslel na betonové stěny, a pak je majitel pohřebního ústavu taktně upozornil, že obřad je u konce.

Klára však odmítla odejít. "Zůstanu až do samého konce."

Byla to první slova, která od ní slyšel od chvíle, kdy se před dvěma dny naposledy dívala na mrtvého syna.

"Nechte ji," řekl Bourne.

Následovala krátká diskuse mezi majitelem pohřebního ústavu a jeho zaměstnanci, kteří pak malou rakev upevnili na popruhy, aby ji spustili do jámy, která by velikostí odpovídala spíše dospělému nebožtíkovi než dítěti. V tom okamžiku Sára postoupila až k hrobu a položila na víko květinový věneček. Bourne věděl, že to nebyl její nápad, že by na něco podobného sama nikdy nepřišla. Byla to její matka, kdo ji to poradil. Zadíval se na Kláru a zjistil, že ho její oči za černým závojem upřeně pozorují. Sledoval rakev klesající do hrobu, až neviděl ani tmavé lesklé víko, ani věneček z bílých květů, který na něm ležel. Pak se obrátil k odchodu.

18

Pomalou se všechno vracelo k normálu. Nejdéle trvalo, než mu Klára dovolila spát s ní ve stejné posteli. Teď už s ním mluvila, ovšem jen proto, aby se zeptala, které kalhoty potřebuje vyžehlit, nebo oznámila, že je prostřeno k večeři. Potraviny a nápoje kupovali pokaždé v jiném supermarketu a donášku mléka samozřejmě zrušili. Sára už nenechávali chodit do školy pěšky a vozili ji tam i zpět autem. Když si hrála mimo dům, vždycky ji doprovázeli. A i když před domem stále parkoval policejní hlídkový vůz, každý automobil, který v ulici zpomalil, je polekal.

Ale nic se nedělo a čím déle klid trval, tím větší strach, že zase uslyší ten skřipavý hlas, se Bourne zmocňoval při každém zazvonění telefonu, které v něm vždy vyvolalo nervozní chvění. Snažil se odreagovat prací, ale nebylo to k ničemu. Byl si dobře vědom situace, v níž se nachází - až příliš často ji vyličil ve svých knihách. Jestli tě někdo chce zlikvidovat a dá si na tom opravdu záležet, šance ubránit se je prakticky nulová. Existuje nepřeberně způsobů, jak to provést, a vše je pouze otázkou času.

Zašel do patra a nachystal si pušku, pistoli a revolver. Uložil je na druhou polici ve skříni a vedle nich položil krabici nábojů. Webster ho varoval, aby ho ani nenapadlo zbraně použít, ale nebyl to on, kdo se teď bojí smrti, a detektiv si navíc neuvědomoval, že za léta studia této problematiky se Bourne vypracoval na experta - alespoň teoreticky. Za normálních okolností uchovával zbraně pod zámek v prádelníku v ložnici, aby se k nim Sára náhodou nedostala a nedošlo k neštěstí. Teď musel své dceři ukázat, kde jsou, a říci jí - přikázat jí -, aby se jich nedotýkala, a věřit, že splní, co slíbila.

A potom jednoho dne časně zrána sešel z ložnice dolů a v předsíni u telefonu už žádný policista neseděl. Odposlouchávací zařízení, magnetofon, sluchátka, přírodní šňůry, všechno pryč. Spěchal k oknu do ulice. Hlídkový vůz už také před domem neparkoval. Náhle si uvědomil, že tu stojí jen tak v lehkém pyžamu, a odskočil, aby ho oknem nebylo vidět.

"Doufal jsem, že se sem dostanu dříve, než to zjistíte," řekl Webster, sotva překročil práh. "Pochopte, já za to nemohu, stalo se to na příkaz velitele. Jeden člověk u telefonu, dva v autě před domem a po dvou v dalších třech vozech, které projíždějí okolí, a to všechno každý den na tři směny. Když se to podle šéfa vynásobí počtem týdnů, co vás už hlídáme, jsou náklady vskutku astronomické. A navíc prý ty lidi potřebuje jinde."

Bournovi zahořely tváře a měl co dělat, aby se ovládl.

"Ale vy jste přece policie a máte nás chránit. Když to nedokážete, k čemu potom vlastně jste?"

"Vím, jak se asi cítíte, ale..."

"Vy vůbec nemůžete vědět, jak se cítím."

"No, přesto mě vyslechněte. Šéf má v něčem pravdu. Tvrdí, že když proti vám Kess a jeho lidé dosud nic nepodnikli, je to buď proto, že o vás ztratili zájem, nebo proto, že čekají, dokud se nestáhneme. Jestli jsou opravdu rozhodnutí počkat, než budeme pryč, potom bychom tady podle šéfa mohli tvrdnout celý rok a stejně bychom ničemu nepomohli. A v den, kdy bychom zvedli kotvy, by se do vás zase pustili."

"Jo. Takže proč si neušetřit čas a peníze, když je můžete nechat, ať si to s námi vyřídí třeba dneska, nemám pravdu? Co je ten váš šéf zač? Kess ho má na výplatní listině nebo co?"

"Tak hele. Hádal jsem se s ním skoro celou noc a kvůli těm vašim řečem pomalu lituju, že jsem se raději nešel vyspat. Už jsem si promluvil s chlapci, kteří vás měli na starosti, a všichni do jednoho slibili, že to tady kolem času od času projedou, aby to vypadalo, že vás pořád hlídáme. Máte číslo ke mně do kanceláře i domů. Jestli se cokoliv stane, zavolejte mi, i kdybyste si myslel, že se vám jen něco zdá. A vůbec mně nevádí, jestli to bude ve dne nebo uprostřed noci, klidně zavolejte. Při troše štěstí to možná vůbec nebude nutné. Šéf může mít taky docela klidně pravdu. Třeba o vás už ztratili zájem, třeba jim stačí, že vás připravili o syna a k smrti vás vyděsili."

"Tak houby. Oni určitě přijdou."

19

Vyskočil z auta, ani nezavřel dveře, a utíkal přes rozpálený asfalt parkoviště k budově, Klára v patách za ním.

"Co je? Co se stalo?" vyštěkl na ženu, která na ně nervózně čekala před vchodem pod nápisem WOODSIDESKA ZÁKLADNÍ ŠKOLA.

Žena, v ostrém slunečním svitu nepřírozeně bleďá, byla stejně mladá jako lékař, který tehdy odvezl Ethana. Až příliš mladá. Sářina učitelka. Tmavé vlasy bez lesku zastřížené v úrovni uší. Zelené vytahané šaty. V pátém měsíci těhotenství, možná i déle.

"Řekněte mi, co se stalo?" zopakoval, když k ní doběhl, pár kroků před Klárou.

"Já... Ona..."

Školní budova byla hezká, čistá, leskla se novotou, dlouhý přízemní pavilon z cihel a skla. Bourne proběhl kolem vyděšené učitelky a rozrazil prosklené dveře. Ocítl se v chodbě a do nosu ho udeřil ostře nasládlý pach terpentýnu.

"Tak kam?" naléhal a jeho hlas se dutě odrazil od leštěného mramoru podlahy. "Kde ji máte? Proboha svatého, tak mně řekněte, kde je."

"Tudy," pípala učitelka a naprázdno polkla.

Zabočil vpravo a spěchal chodbou kolem otevřených dveří tříd a kolem napájítek umístěných kvůli dětem hodně nízko. Bez sebe hrůzou vpadl do dveří označených ŘEDITELNA, aniž by se obtěžoval klepáním. Sára seděla v rohovém křesle zabalená do deky a usedavě plakala. Vedle ní stála zdravotní sestra v naškrobené bílé uniformě.

Ředitel se za psacím stolem nemotorně postavil.

"Nebyla to naše chyba," snažil se vysvětlit. "Musíte pochopit, že jsme s něčím podobným nemohli v žádném případě počítat."

Bourne mu sotva věnoval pohled: brýle se silnými skly odložené na stole, přimhouřené oči, povolená kravata, vyhrnuté rukávy. Jedním skokem byl u Sáry a objal ji, Klára těsně za ním. Sára stále plakala.

"Zlatíčko, řekni nám, co se ti stalo. Jsi v pořádku?"

Pokývala hlavou, že ano, a pak jí zase zavrtěla. Pak si všiml krve na podlaze.

"Ježíšikriste."

"Musíte pochopit..." opakoval ředitel.

Bourne se k němu prudce otočil. V místnosti se vznášel pach zatuchlého cigaretového kouře. V přeplněném popelníku doutnal špatně uhašený špaček, z další zapálené cigarety stoupal dým.

"Tak dost, zatraceně. Ven s tím. Řekněte mi, co se tu stalo. Co mám podle vás pochopit?"

Sára se rozeštkala ještě hlasitěji.

"Zbytečně jste ji rozrušil," vyčítala sestra. "Už se mně podařilo ji docela uklidnit, a teď se kvůli vám zase bojí."

"To je dobrý nápad," chytil se toho ředitel a pokusil se o úsměv. "Jistě by nám všem prospělo, kdybychom se uklidnili."

"Čeho se kvůli mně zase bojí?"

"Policajta," zajíkla se Sára mezi vzlyky.

"Jakého policajta?"

"Miláčku, zkus nám říct, co se stalo."

"Ach, mami, byl to policajt."

"Dělali jsme, co jsme mohli," vysvětloval ředitel. "Pochopte to, prosím vás. Nevím přesně, o co vlastně šlo, ale posledních několik týdnů, když začala zase chodit do školy, ji tady hlídal jeden policista."

Ředitel dlouze zatáhl z cigarety a zamžoural přes silná skla brýlí.

"Dnes se ovšem dostavil jiný."

"Ne."

"Řekl mi, že jí potřebuje položit pár otázek. Podle něj došlo k novému vývoji situace a musí si ověřit nějaké podrobnosti. Jak jsem mohl vědět, k čemu dojde? Nikdo mně nic neřekl."

"Chtěli jsme, aby vedla pokud možno normální život."

"Cože?"

"Vůbec by jí neprospělo, kdybychom ji pořád drželi doma. Zbláznila by se. Chtěli jsme, aby se stýkala s jinými dětmi, aby se rozptýlila a nemyslela stále jen na tragédii, která nás postihla. Kdybychom vám byli řekli, co se děje, asi byste ji tady nechtěli. A kdyby se nepodařilo udržet všechno v tajnosti, všichni by na ni zírali jako na zjevení. Mysleli jsme si, že policista k její ochraně postačí."

"O čem to mluvíte?"

"Ten policista. Jen mi řekněte, jak to bylo s tím policistou. Zdá se, že jsem se mýlil."

"Dnes ráno přišel za mnou, že potřebuje vaši dceru na chvíli uvolnit ze třídy, aby si s ní mohl promluvit." Řediteli se v podpaždí rozlévaly skvrny potu. "Přirozeně jsem mu to umožnil. Chápete, doufám, proč jsem nic nenamítal. Po nějaké době zaslechl jeden učitel Sáru křičet. Ve sklepě. Krvácela a naříkala a..."

"Kde?"

"Ve sklepě."

"Ne. Ptám se na to, kde krvácela."

Ale už věděl a hrdlo se mu stáhlo tak, že se málem dusil, přesto však si tu hrůzu musel vyslechnout až do konce.

Ředitel popisoval, v jakém stavu Sáru našli a čím jí ozbrojený policista mohl logicky ublížit, a Bourne měl co dělat, aby se na místě nepozvracel.

"Ne," vydechl.

"Ne," opakoval neustále.

20

Odvezli Sáru domů. Seděla na předním sedadle mezi ním a Klárou. Krvácení se nakonec podařilo zastavit - lékař v nemocnici jen nevěřičně vrtěl hlavou, když mu Bourne vysvětloval, co se stalo. Zašili místo, kde muška pistole Sáru zle potrhala, obložili je vložkami, které se měly později vyměnit, a píchli jí injekci na utišení bolesti. Bourne znovu pomyslel na jed. Pak dostala Sára transfuzi a chirurg prohlásil, že si ji nechají v nemocnici na pozorování, ale Bourne kategoricky odmítl.

"Příště by to nemusel být policista, ale lékař. Bereme si ji domů."

A tak se teď, zabalená do deky, choulila mezi nimi a držela se za břicho, obličej barvy portlandského cementu.

"Proč, tati? Proč mně ublížil právě tam?"

Bourne dlouho přemýšlel, než byl schopen začít vysvětlovat.

"Pamatuješ, zlatíčko, jak mamince narostlo břicho, když jsme čekali Ethana? Vzpomeň si, vyptávala ses tehdy, jak se jí tam dostal."

Při představě Ethana - ztuhlé tělíčko bez života uložené v rakvi do hrobu - se musel na chvíli odmlčet. Uvědomil si, že křečovitě tiskne plyn k podlaze, a zpomalil na povolenou rychlost.

"Pamatuješ, jak sis myslela, že v každé ženě začne růst dítěátko, jakmile dosáhne určitého věku nebo hned po svatbě, a chtěla jsi vědět, jestli je to pravda?"

Sára si sevřela břicho ještě silněji.

"Řekl jsem ti, že ne, že je to trochu jinak."

"Přestaň, Reubene," napomenula ho Klára.

"Položila mně otázku a já se jí snažím odpovědět," a pokračoval k Sáře: "Vyprávěl jsem ti, jak jsme se s maminkou rozhodli, že budeme mít smiminko, a jak jsme to udělali. Bylo to moc krásné. Maminka chtěla, abych to udělal, i já jsem to chtěl udělat a byli jsme spolu velmi šťastní. Víš, je to nádherná věc, kterou děláš s někým, koho miluješ. A když všechno vyjde a dítěátko se opravdu narodí, je to ještě krásnější."

"Ale proč mně ublížil právě tam?"

Bourne zabočil za roh a nedokázal přestat, musel jí to říct.

"Víš, Sáro, ne všichni k tobě budou vždycky tak hodní, jako jsme my. Na světě žijí i zlí lidé, kteří nacházejí potěšení v tom, že ti mohou ublížit. Nevíme, proč to dělají, ale je tomu tak a my si na ně musíme dávat pozor, aby nám nevzali něco, na čem nám moc záleží, a nezničili to."

"Reubene," ozvala se Klára ostře.

"Odpovím jí na otázku," ohradil se. "Proto jsme tě, Sáro, varovali, aby sis nikdy nic nebrala od neznámých lidí, třeba sladkosti, a aby sis s nikým cizím nesedala do auta. A proto ti teď říkám, aby sis dávala pozor na každého, s kým se setkáš. Může to být hodný člověk, ale může být také jedním z těch zlých lidí, kterých jsou všude kolem spousty - nejen ti, kteří nám teď ubližují, i jiní. Vyžívají se v tom, že tě můžou zranit, obelhat tě, podvést, okrást, zničit tě z pouhé žárlivosti..."

Dojel na křižovatku, odbočil do ulice, kde bydleli, a když viděl, co se děje, podlehl prvotnímu impulzu a dupl na brzdu, ale hned se zase rozjel na plný plyn k zaparkovaným hasičským vozidlům. Z druhé strany se blížily další ječící sirény. Přes ulici byly od hydrantu na rohu nataženy dvě silné černé hadice až k jejich domu. Automobil na nich poskočil, když projížděl kolem lidí shromážděných na chodníku, kteří sledovali hasiče v lesklých gumových pláštích, jak se potýkají s proudnicemi, z nichž proudem tryskala voda na dům a garáž.

Střechou garáže probleskovaly plameny, ostře rudooranžové na pozadí temného kouře stoupajícího k obloze, a sváděly

boj s proudy vody. Zabrzdil tak prudce, že setrvačnost vrhla Kláru se Sárou prudce kupředu, a jen tak tak stihl v poslední chvíli natáhnout ruku a zachytit dceru, aby nenarazila hlavou na palubní desku. Vyskočil z auta do hluku motorů čerpadel, výkřiků hasičů a jakotu sirén. Cítil, jak se na něj snášejí lepkavé černé saze poletující ve vzduchu plném chladivé spršky z rozstříkované vody. Zahlédl Webstera. Měl na sobě šedý oblek a zcela klidně, ruce v kapsách, se opíral o nejbližší hasičské auto.

Když detektiv Bourna spatřil, pomalu k němu zamířil. Pohodil hlavou k ohni a dýmu.

"Je to jen garáž. Podle hasičů existuje reálná šance, že se dům podaří zachránit."

Bournovi se nedostávalo slov. Vítr změnil směr a nahnal k nim oblaka černého kouře. Když se nadechl, cítil, jak mu dým spaluje chřípí a hrdlo. Zhlédl se na oranžové plameny, které si propalovaly cestu střechou garáže. Ohlédl po Kláře - zůstala sedět v autě a svírala Sáru v náručí - a pak se obrátil zpět k Websterovi.

"Jak to zapálili?" podařilo se mu ze sebe vymáčet.

"Ještě nevím. Přišel jsem krátce poté, co dorazili hasiči. Požár ohlásil jeden z vašich sousedů."

"Viděl někdo, kdo to udělal? Máte popis pachatele?"

"Poslal jsem svého člověka, aby to prověřil. Ve skutečnosti jsem neměl o požáru tušení, dokud jsem nedorazil tady na místo. Chtěl jsem vás navštívit z jiného důvodu. Ve škole jsme získali popis toho chlapa, co napadl vaši dceru. Prošli jsme naše záznamy a zjistili, že v policejním sboru neslouží nikdo, kdo by danému popisu odpovídal. Nevím, kde vzal uniformu, ale rozhodně to nebyl nikdo od nás."

Detektivovi se na obleku i obličeji usazovaly velké smolně černé vločky sazí.

"Co je to s vámi?" zeptal se Bourna. "Mám dojem, že mně moc nevěříte."

"Já už nevím, komu můžu věřit a komu ne. Můj syn je mrtvý, dceru mi přepadli a těžce zranili, dům v plamenech... Při tom všem nás policie odmítá chránit a..."

"Nebojte se, postaráme se o vás. Šéf uznal, že udělal chybu, a vyčlenil speciální skupinu určenou výhradně k vaší ochraně."

"Jo, jasně. Ale co když svou uniformu tomu chlapovi půjčil někdo z vašich mužů? Co když ho přidělí zrovna k těm, co nás mají hlídat?"

"To jste mě dostal. Ale nemůžeme sem dost dobře poslat policii, aby hlídala jiné policajty."

"Takže jsem na tom stejně jako na začátku, jen mnohem hůř."

21

"Je zřejmé, že požár byl založen právě tady," prohlásil velitel hasičů.

Zadní stěna garáže uprostřed úplně prohořela a lem zuhelnatělého otvoru byl tmavší než jiná místa a trosky, snad s výjimkou trámů ze zřícené střechy. Propálená díra měla nepravidelný obrys a jako by z ní na všechny strany vybíhaly černé prsty. Museli počkat, než hasiči ještě jednou pokropili syčící a doutnající spáleniště, a pak opatrně našlapovali mezi kalužemi vody a troskami. Z vlhké popraskané betonové podlahy sálalo teplo a pronikalo jim podrážkami. Bourne si spálil nohu o žárem zkroucený rám Sářina bicyklu. Z pláště kol zbyly jen příškvarky. Zápach spáleniště dráždil ke kašli.

"Vidíte?" pokračoval velitel. "Tady máte příčinu požáru," a ukázal na střepy rozbitého skla na podlaze a potom na zuhelnatělý obrazec kolem otvoru propáleného ve stěně.

Bournovi to chvíli trvalo, ale pak pochopil. Webster promluvil první.

"Molotovův koktejl."

Smíchejte jednu třetinu kapalného detergentu se dvěma třetinami benzínu v láhvi od limonády, uzavřete a přilepte k láhvi menstruační vložku.

Jak snadné. Přitřili se jako velká voda, vyskočili z auta, zapálili vložku a mrštili láhvi o zadní stěnu garáže. Láhev se roztříštila. Díky detergentu přilnul benzin k omítce a žár jeho plamenů působil koncentrovaně, podobně jako napalm. Proto ten propálený otvor a proto ty vybíhající tmavé paprsky. V těch místech se benzin rozstříkl po zdi.

Ale Bourne nejen že si to myslel, on musel své myšlenky vyslovovat nahlas, protože velitel hasičů se na něj pátravě zadíval a zeptal se:

"Jak je možné, že toho o těchto věcech tolik víte?"

22

Neměli jinou možnost, museli strávit noc v domě. Kdyby je měl někdo znovu napadnout, Bourne nechtěl, aby k tomu došlo někde u přátel nebo v hotelu, kde se vůbec nevyznal, a nějaká změna oproti normálnímu chodu by je nemohla předem varovat. Čekal v autě s Klárou a Sárou, dokud je náčelník hasičů neubezpečil, že požár je definitivně uhašen. Sáru zranění natolik bolelo, že nedokázala jít sama a Bourne ji musel dovnitř odnést. Klára udělala, co bylo v jejích silách, aby odstranila nejhorší následky pohromy. Horní podlaží i schodiště byly plné vody, stěny špinavé a

promáčené. Uložil Sáru do postele v ložnici, protože její vlastní pokojíček na konci chodby nad garáží byl jediná hromada trosek. Otevřeli s Klárou všechna okna, ale foukal jen slabý vítr a štiplavý zápach nebylo možné vyvětrat. Pak Klára někam zmizela, a když se ji vydal hledat, našel ji za nezamčenými dveřmi koupelny. Seděla na zavřeném poklopu toaletní misky a oči v povadlé a unavené tváři hleděly tupě na prázdnou vanu. Džínsy měla mokré a po úklidu celé černé.

"To by ti možná pomohlo," řekl jí. "Napust' si vodu a vykoupej se, ne? Tak brzy po požáru se snad nemáme čeho bát." "Nám už nepomůže vůbec nic, Reubene."

"Před domem už zase stojí hlídkový vůz a dole sedí u telefonu policista. Prozatím jsme v bezpečí. No tak, vykoupej se."

"Jsem tak unavená, že už tě ani nedokážu nenávidět."

Usmíval se, ale teď mu úsměv ztuhl na rtech a současně v něm vyhasla poslední jiskřička optimismu, kterou si ještě uchoval. Povzdechl si a odešel se podívat do ložnice na Sáru. Naštěstí spala. Za chvíli uslyšel natékat vodu do vany. Alespoň něco, pomyslel si. V každém případě to nejlepší, v co mohl momentálně doufat.

V devět už Klára spala vedle Sáry a Bourne obcházel ztemnělým domem. S detektivem u telefonu si dal cigaretu.

Ohníčky ve tmě zářily jako dvě rudé světlušky. Pak zašel nahoru a pokusil se spát, ale smrad z kouře mu dělal tak zle, že si musel stoupnout k otevřenému oknu, aby vůbec mohl dýchat a pročistil si plíce a hlavu.

Venku už hodinu pršelo, vytrvalý deštěk v bezvětrí tiše šuměl na trávu a chodník. Bourne se vyklonil z okna. Za chvíli měl vlasy úplně promáčené a po krku se mu spustila chladivá stružka. Z plných plic nasával čerstvý vzduch. Pouliční lampa před domem opět nesvítla. S výjimkou deštěm ztlumeného světla, které se linulo z oken několika domů na konci ulice, panovala všude kolem mokrá tma.

Pouliční lampa. Pokoušel se přesvědčit sám sebe, že pocit úzkosti, který mu svíral žaludek, mají na svědomí jen nervy a že není žádný důvod k panice, ale vtom jako by ho něco zatahalo - zezadu a současně ho zepředu ovanul prudký závan větru. V panice uskočil a prudce se udeřil do hlavy. Noční tmu prořízl výbuch, který připomínal ohňostroj nebo hrom a blesk bouře doprovázející déšť. Pět, osm, deset burácejících záblesků, už je nedokázal spočítat, nepřetržitý proud výstřelů z brokovnic, střelci ukrytí někde mezi domy na druhé straně ulice. Bourne zaslechl řinkot rozbitých oken v přízemí a vrhl se k zemi. A to už se roztříštily i tabule nad ním a zaplavila ho sprška střepů a do protější zdi se s plesknutím zaryla dávka broků.

Klára se v šoku vyděšeně posadila a Sára vykřikla hrůzou. Bourne se vztyčil na kolena. Srdce mu bušilo jako o závod a z mokřých vlasů mu po zádech stékal ledový potůček. Další výstřel zasáhl druhé okno a rozbité sklo zasypalo ložnici jako lavina. Klára vykřikla, popadla Sáru do náruče a strhla ji z postele. Ještě jeden výstřel a místností zaviřily další úlomky skla.

"Tati! Tati!" ječela Sára hystericky.

A s tím střelba utichla. Bourne slyšel, jak se venku otevírají dveře auta. Nocí se rozlehly mužské hlasy. Postavil se, celý rozklepaný, a opatrně vyhlédl rozbitým oknem. Policisté právě vystoupili z hlídkového vozu a rozběhli se do deště. Nohy jim nemotorně čvachtaly v kalužích. Mířili ke dvěma vzrostlým smrkům před domem, aby za jejich kmeny vyhledali úkryt. Webster, blesko mu hlavou. Musím se spojit s Websterem. Policisté určitě ohlásili útok rádiem a přivolali pomoc, ale já musím mluvit přímo s Websterem.

Prosmýkl se kolem postele k telefonu na nočním stolku. Popadl sluchátko a snažil se vybavit si v paměti detektivovo číslo, ale vtom si všiml, že neslyší oznamovací tón. Linka. Někdo přerušil vedení.

"Zůstaňte tady," řekl manželce a dceři a zamířil ke dveřím do chodby. "Vlastně ne," opravil se vzápětí. "Jděte do koupelny. Vlezte si třeba do vany. Kamkoliv, abyste byly kryté."

Na víc už nečekal a rozběhl se chodbou. Klopýtal po schodech a za sebou slyšel Sárin pláč. Dole v předsíni málem povalil policistu, který opustil své místo u telefonu a teď stál u vchodových dveří.

"Někdo odřízl linku," řekl mu Bourne. "Já vím."

Ucítil, jak se mu o rameno otřel policistův revolver, a napadlo ho, jestli zrovna on nepatří ke Kessovi. Uskočil a narazil zády na zábradlí schodiště.

"Uklidněte se. A nepleťte se mi do cesty, proboha svatého. Vraťte se nahoru." okřikl ho muž zákona.

"Musím vám přece pomoci. Řekněte mi, co mám dělat."

"Vraťte se zpátky nahoru."

Venku někdo vykřikl. Znělo to jako jméno.

"To jsem já. Volají mě," řekl policista a zamířil do obývacího pokoje. Skrčil se vedle rozbitého okna a zavolal do tmy:

"Tady jsem! Uvnitř všechno v pořádku!"

Jeho kolega venku se znovu ozval, ale Bourne nedokázal jednotlivá slova rozeznat. Pak uslyšel, že se policista vrací do předsíně a tiše kleje.

"Co se stalo?" zeptal se ho.

"Zatracená práce," ucedil detektiv těžkým hlasem. "Stříleli i po hlídkovém voze. Kluci vyběhli schovat se tam za ty stromy a jeden schytl pár broků do hlavy. Teď mu valí krev přes oči a nic nevidí."

Policista odemkl vchod a pootevřel dveře, noc venku jako šedavý stín oproti absolutní temnotě uvnitř. S deštěm se zvedl vítr a teď jim vehnal do obličeje chladivou spršku.

"Počkejte," ozval se Bourne znepokojeně. "Co to děláte?"

"Jdu ven. Musím ho dostat do bezpečí."

Bourne se zaposlouchal do šumění dešťových kapek, které pleskaly na chodník.

"To nemůžete," namítl. "Zůstaňte tady. Ať se o něj postará ten druhý."

"Nemůže. Jestli ti tam venku znovu spustí, budeme potřebovat někoho, kdo by palbu opětoval a kryl nás."

"Ale to přece můžete udělat vy. Prosím vás, vždyť tam nemusíte zrovna vy. Neopouštějte mě."

"Musím. Ty stromy mně zakrývají výhled. Zbývá jediná možnost, jak tomu klukovi pomoci. Zajdu pro něj a kolega nás bude krýt palbou, protože má lepší postavení."

Bourne zaslechl, jak policista odsunul dveřní křídlo o něco dál. Nervózně vydechl a zatahal ho za rukáv.

"Prosím vás, neodcházejte."

"Vy si myslíte, že bych raději nezůstal tady?" odsekl tiše policista. "Opravdu si myslíte, že se mně tam chce?"

23

V příštím okamžiku byl pryč.

Bourne stál ve tmě vedle otevřených dveří a poslouchal, jak policista rychlými kroky přechází přes holá prkna verandy, sestupuje na chodník a rozbíhá se po mokřím rozměkklém trávníku. Pak už ho v ševlení deště neslyšel. Ruku měl stále strnule nataženou, jak se ho pokusil zadržet. Představoval si ho, jak se skloněný, prst na spoušti revolveru, blíží k nedalekým jedlím, jak se vrhá do studeného bláta nasáklého jako houba a ohledává zraněného kolegu. Jak to, že tu ještě není posila? Jak to, že se to tu ještě nehemží policajty? V duchu zaklel. A není ani slyšet, že by se blížily sirény. Připadal si jako v začarovaném kruhu. Jako kdyby znovu prožíval totéž, co nedávno, když zemřel Ethan a on čekal na příjezd policie a záchranky. Stál tehdy prakticky na stejném místě, neklidně přecházel sem a tam a nemohl se dočkat, až dorazí pomoc. Otrávené mléko a kočka. Ethan. Sára a dům. Výhrůžné telefonáty. Jak je možné, že ještě neslyším sirény? Protože je Webster nedovolil zapnout, aby útočníky předem nevaroval.

A pak se v mrazivé spršce vodní tříště, která mu pronikala až na kůži, náhle zachvěl, když si uvědomil, že policisté v hlídkovém voze možná pomoc vůbec nezavolali. Třeba měli tak naspěch, aby se dostali z auta, které se stalo terčem ostřelovačů, že neměli čas zabývat se ještě rádiem. Celý rozklepaný zadržel dech. V duchu počítal pomalu do tří a napínal uši do dešťové clony, jestli nezaslechne, že se policista se zraněným kolegou vrací a namáhavě se plahočí přes rozmoklý trávník. Kde jsou? Co jim to tak dlouho trvá? Před očima mu vyvstala děsivá představa Kessových lidí řítících se k domu a málem podlehl zoufalému impulzu přibouchnout dveře, ale včas si uvědomil, že je musí nechat otevřené, aby se ti dva dostali do bezpečí.

Ale co když je Kessovi muži předběhnou?

V domech přes ulici, kde před chvílí jen tu a tam zářilo do tmy osamělé okno, se rozsvěcovala další a další světla. Třeba se teď Kessovi lidé stáhnou. Možná už jsou pryč. Ale kdepak. Na druhé straně ulice zahlédl záblesk z hlavně a vzápětí zaburácel výstřel z brokovnice. Někdo vykřikl, neměl tušení kdo. A to byla poslední kapka. Vzápětí dveře přibouchl a otočil klíčem v zámku. Střelec na druhé straně ulice určitě nabil zbraň speciálními náboji se zdvojenou prachovou náloží a srnčími broky, protože ty běžně používané by rozhodně neměly sílu probít se s ohlušujícím rachotem dveřmi - přes šest centimetrů silnou vrstvou dřeva. Bourna něco udeřilo do ramene. Náraz jím smýkl stranou a srazil ho k zemi. Jako kdyby do něj narazil vlak.

Výkřiky venku neustávaly. Ale ne, to není venku, to křičím já, uvědomil si. Motal se poslepu ve tmě a nějak se mu podařilo vstát. Opřel se o zárubeň obývacího pokoje a ohmatal si náhle úplně necitlivé rameno. Stále nepřičetně křičel, ale trochu se uklidnil, když nenahmatal proud krve, který očekával. Jak to, že nekrvácím? Nechápal to, ale pak si uvědomil, že ho nezasáhla dávka srnčích broků, jen větší kus dřeva, který se vyštípl ze vstupních dveří. Ale i tak...

Další výstřel se zničující silou prorazil dveře a Bourne se znovu rozkřičel. Vzduchem zasvištěly třísky a štěpiny dřeva.

A pak spustily všechny brokovnice najednou. Policejní revolyvery jim zprvu sporadicky odpovídaly, ale brzy zmlkly a už se ozývaly jen pušky. Bourne byl strachem bez sebe. Vyřídili policisty a teď si jdou pro mě, pro nás pro všechny.

Jako šílený se vrhl vzhůru po schodech.

Zakopl, narazil si zraněné rameno, ale konečně byl nahoře a přiskočil ke skříni, do které uložil zbraně. Ve tmě je nemohl najít a musel si rozsvítit. Zbraně nikde. Klára! Určitě je někam schovala, aby se k nim Sára nedostala. Z ložnice zaslechl Sářin hysterický jakot. Proč se ty dvě neschovaly v koupelně, jak jsem jim přikázal?

"Kde jsou zbraně? Kams je dala?"

Tady jsou! Na nejvyšší polici, zabalené do nějakého hadru. Kterou? Puška je pro boj zblízka příliš nešikovná. Pistoli nebo revolver? Jako by v odpověď mu na mysli vytanula Websterova slova:

"Postřelíte sám sebe a ušetříte jim tak práci. Dvaadvacítky! S těmi vašimi kapslovkami byste stejně nikomu neublížil."

Rozhodl se pro revolver, ruger s prodlouženou hlavní. Střílel pomalu, protože před každým výstřelem bylo nutno natáhnout kohoutek, ale dodával se s výměnným bubínkem upraveným pro náboje typu Magnum. Stačilo stisknout knoflík na boku pažby, vyklopit bubínek, vyjmout ho a zasunout nový a Bourne měl rázem k dispozici zbraň, jejíž střely měly větší rychlost, takže se průrazností prakticky vyrovnaly kalibru dvaatřicet. Ani tak by ovšem nedokázaly člověka na místě srazit. Možná by se útočník po zásahu ani nezapotácel, ale rozhodně by ho pocítil. A jestli to bude málo, nedá se nic dělat, protože stejně nic lepšího nemá.

Teprve teď, ve světle, si všiml krve na svých rukou a překvapeně se na ni zadíval. Už zasychala a potřísněné dlaně zanechávaly na pažbě revolveru lepkavé stopy. Znovu si prohlédl zraněné rameno, ale nespátřil nic než krvavé šmouhy, otisky vlastních prstů. Krev nepocházela z ramene, ale z dlaní. Nejspíš se pořezal o roztržštěné sklo v ložnici a ani o tom nevěděl. Rameno ho bolelo a pomalu otékalo. Nemotornými, třesoucími se prsty vytáhl z krabice hrst nábojů - několik mu jich spadlo na zem - a pracně je nastrkal do bubínku. Kanonáda venku utichla. Vyřídili policii a jsou na cestě sem.

"Klára," zavolal a spěchal do ložnice. "Vstávejte. Musíme zmizet."

Ale Klára neprojevila nejmenší chuť vstát, dokonce ani nedala najevo, že ho vůbec slyšela. Venku znovu někdo zakvílel - vysoký, pronikavý táhlý nárek, který mu pronikl do morku kostí, až mu naskočila husí kůže -, ale v tlumeném světle, které sem dopadalo z chodby, viděl, že Klára dál houpá v náručí Sára a líbá jí vlasy.

"Pane Bože, hluboce lituji, že jsem se provinila proti tvým příkázáním," modlila se. "Ošklivím si všechny své hříchy, protože mám strach, že jsem si tím uzavřela cestu do nebe, a děším se pekelného ohně, ale ze všeho nejvíce..."

Sára stále hlasitě plakala a Bourne je obě okřikl:

"Tak už konečně zavřete klapáčky a hodte sebou."

"...toho, že jsem Tě zklamala, ó Bože, který jsi ztělesněním dobra a zasluhuješ veškerou mou lásku a úctu. Jsem pevně rozhodnuta se s pomocí Tvého milosrdenství..."

"Přestaň," naléhal Bourne. "Musíme pryč."

Vytáhl Kláru na nohy a zatřásl s ní.

"Slyšíš mě? Musíme odsud zmizet."

Celou místnost pokrývalo jako ledová tříšť rozbité sklo.

Facka, která mu přistála na tvář, byla tak ostrá, že na okamžik viděl dvojité, do očí mu vyhrkly slzy a musel několikrát zamrkat, aby si pročistil mozek. Zavrával dozadu a potřásl hlavou.

"Ty po mně nebudeš řvát, abych zavřela klapáčku," soptila Klára. "Kvůli tobě tady teď všichni zemřeme."

"To máš pravdu. Jestli tu zůstaneme, opravdu zemřeme."

Sklonil se pro Sára a namáhavě ji zvedl. Než ji vynesl z ložnice a sestoupil po schodech dolů, aby byl co nejrychleji pryč z osvětlené chodby, promáčely mu její slzy rukáv košile na holou kůži. V obavě z dalšího výstřelu rychle proběhl kolem vstupních dveří do obývacího pokoje a pak kuchyni k zadnímu východu z domu. Kolik asi váží? I po těch několika krocích se mu zdálo, že nese mlýnský kámen.

Potácel se a sotva dokázal udržet přímý směr. V kuchyni byla tma. Nepříjemně se udeřil o hranu sporáku a musel Sára postavit. Mrkal bolestí a třel si odřený bok. Kde je Klára? Určitě zůstala nahoře. Myslel si, že poté, co ho udeřila, se jí ulevilo a bude v pořádku, ale asi se mýlil.

Ale ne, nemýlil se. Temnotou se přibližoval nějaký stín a ptal se:

"Co když se za domem někdo z nich skrývá?"

Bourne to už také napadlo a uvědomil si, že existuje jediný způsob, jak to zjistit. Musí vyjít sám jako první. Odemkl dveře a vzal za kliku. Revolver, který svíral v pravici, mu najednou připadal těžký a neohrabaný.

Znovu v duchu slyšel Websterův hlas:

"Tady nejste v knize, tohle je holá skutečnost. Kdyby vás náhodou napadlo pronásledovat ty chlapy na vlastní pěst, zjistil byste, že psát o střílení na člověka je něco ztraceně jiného než mít nervy na to, abyste srovnal mušku s hledím a stiskl spoušť."

Nedokázal se přinutit stisknout kliku.

Musíš.

Nemohl.

24

Křik před domem rozhodl za něj. Ztichl jako neklamný znamení smrti. V nastalém tichu si představil, jak se útočníci ženou k domu. Třesoucíma se rukama, srdce ztuhlé strachem, otevřel zadní dveře. Prikázal Kláře, aby za ním zamkla, odstrčil síťovou zástěnu proti hmyzu a vrhl se po hlavě do křoví, které rostlo vedle několika schodů, po nichž se sestupovalo na dvůr.

Do tváře ho uhodily mokré větve a přistál zraněným ramenem v blátě, okamžitě na kůži promočený. Dodatečně si uvědomil, že v křoví se také mohl někdo skrývat. Vyděšeně se překulil, až narazil do zdi, a snažil se proniknout zrakem tmu a provazy deště, jestli někoho neuvidí.

Nikde nikdo - alespoň nikoho nespatriil.

Plazil se blátem kolem keře a prohledával nejbližší okolí. Webster měl pravdu. Nevím, jak v podobných situacích postupovat. Tolikrát jsem je ve svých knihách popsal, tolikrát jsem si je v duchu představoval, a teď? Působím hrozný kravál, dýchám příliš ztěžka a příliš hlasitě. Lámu větve, když se jimi prodírám, a teď jsem sebou ještě pleskl do bláta. Jestli tady někdo číhá, okamžitě zjistí, kde jsem, a odstřelí mě.

Poslední myšlenka mu přece jen dodala trochu sebedůvěry. Postupoval tak amatérsky, že už měl být dávno po smrti. Jenže co když tady někde opravdu jsou, ale čekají, až se objeví i Klára se Sárou?

Takto nesmíš uvažovat.

Jeho oči pomalu přivykly tmě a přejížděl zrakem po celé ploše dvora. Pronásledovatelé se mohli skrývat prakticky kdekoliv - za stromy, mezi shluky keřů, u houpačky, kterou Sára postavil. Ale ze všeho nejvíce ho znepokojovala temná hradba za matně se rýsujícím bíle omítnutým zděným plotem, jenž odděloval dvorek od zahrady, která patřila k domu za jejich pozemkem. I kdyby ti lidé už spali, výstřely je musely dávno probudit a mělo se u nich svítit jako všude jinde. Bourne viděl, jak se na mokré trávě matně odráží světlo z oken okolních domů, jen ten jediný tonul ve tmě. Že by nebyli doma?

Nebo k nim vnikli Kessovi muži a teď je drží na mušce a číhají na mě?

Takto taky nesmíš uvažovat. Dělej něco.

Vyhrabal se z větví a bičován deštěm přeběhl ke křoví na protější straně schodů. Zraněné rameno ho nesnesitelně bolelo a musel si přehodit revolver do druhé ruky. Ani ho moc neznepokojovalo, že střelba levou mu nikdy moc nešla, protože kdyby na někoho narazil, protivník by mu stejně nedal šanci stisknout spoušť. Došlo mu, jak byl naivní, a představa, že by měl sám vystopovat a zneškodnit protivníka, mu náhle připadala vyložené směšná. Neměl nejmenší tušení, jak dál, a uvažoval, jestli se vrhnout přímo mezi větve nebo keť raději obejít. Rozhodl se pro druhou možnost a pokračoval dál. Na nohou ho udržovala už jen jediná myšlenka: udělat ze sebe terč, aby zjistil, jestli je čistý vzduch, jestli Klára se Sárou mohou bez rizika vyjít na dvůr. Něco ho vzadu zatahalo za košili a poplašeně se ohlédl, ale nikoho neviděl. Déšť ještě zesílil. Padal teď v hustých provazcích a Bourne - do nitky promočený, šaty přilepené k tělu - se klepal zimou. Přikřčil se za křovím, protřel si oči, aby lépe viděl, a pomalu se vydal podél domu. Dorazil k rohu a stále nikde nikdo.

Zhluboka oddechoval a roztřásl se tak silně, že nemohl dál.

Pohni kostrou, povzbuzoval se v duchu. Ještě kousek. Dokážeš to. Pokračuj, abys to měl za sebou.

Ale stále jen strnule stál.

Tak do toho. Pohyb. Zkontroluj tu zídku vzadu, zavolej Kláru se Sárou a vypadněte odsud.

Dokázal pokračovat jen díky představě, jak přelézají zděný plot a unikají do bezpečí. Na půl cesty přes dvůr zahlédl nějaký pohybuující se stín. Tam vpravo! Za javorem. Kmen stromu se náhle jakoby rozdvojl a oddělila se od něj temná postava.

"Stůj, zatraceně," sykl neznámý hlas a Bourne se jako šílený vrhl zpět k domu.

Na rozhrdělém blátě mu podjela noha a zaryl se obličejem do mokré trávy. Horečně se hrabal na nohy, ale znovu uklouzl.

"Stůj!" ozvalo se znovu.

Tentokrát to ovšem platilo jemu. Zarachotily výstřely a Bourne se po břiše snažil co nejrychleji doplazít pod ochranu křoví u zadního schodiště. Střelci byli celkem tři. Kulky křížovaly Bournovi nad hlavou a zarávaly se do dřevěných stěn domu.

"Reubene!" slyšel Kláru za dveřmi.

"Ticho!" okřikl ji nehlasně.

Konečně nějaký kryt. Přikřčil se za keřem, pozvedl revolver a vypálil. Jeden, dva, tři, čtyři výstřely, docela klidně, jako na střelnici. Stín zmizel a najednou neměl na koho mířit. Opět zavládlo ticho rušené jen pleskáním deště, výkřiky kdesi před domem a vzdáleným zvukem blížících se sirén. Jejich kvílení bylo zatím sotva slyšet, ale konečně přijížděly.

"Reubene!" vykřikla Klára uvnitř.

"Ticho! Neotvírejte ty dveře!" ale nemohl zvýšit hlas, aby na sebe zase nepřilákal palbu.

Vtom zaslechl někde vpravo zasténání, ale nedokázal natolik přesně určit, odkud přichází, aby mohl tím směrem vyslat kulku. Sám sebe překvapil. Nejen tím, že dokázal vůbec vystřelit, ale i tím, že byl připraven ve střelbě pokračovat. Tak nakonec se Webster ve mně přece jen trochu změnil, pomyslel si. Jekot sirén teď zněl mnohem silněji, ale nepřehlušil další zasténání, tentokrát doprovázené i podivným bublavým zvukem, jako by ten člověk byl zasažen do krku.

Za tím keřem jsem akorát pro smích, uvažoval Bourne. Dodává sice pocit jakési jistoty, ale ve skutečnosti mně žádný kryt neposkytuje. Muselo být zřetelně vidět, jak jsem se za nimi schoval. Jak to, že ještě nikdo neposlal mezi větve kulku, která by mě určitě zabila?

Protože tam vzadu už nikdo není.

Znovu sten a bublavé zakašlání a Bourne se po břiše pustil směrem k javoru. Za ním zavržaly otevírané dveře.

"Zavři!" křikl přes rameno.

Pár vteřin počkal.

"Tak zavřeš ty zatracené dveře?!" a ať už u nich stál kdokoliv, poslechl.

V příštím okamžiku se krčil vedle kmene javoru. Zraněný záškodník se svalil do záhonu květin vedle plotu a naříkavě sténal. Ležel obličejem vzhůru, hasnoucí oči mrkaly k obloze a z úst se mu řinula temná tekutina, mísila se s deštěm a stékala po bradě dolů. Natažená ruka zatápala po zbrani, která ležela kousek dál v trávě, ale Bourne ji předešel. Popadl revolver a prohlédl si ho. Magnum. Lepší než jeho vlastní zbraň. Natáhl kohoutek, přistoupil k postavě zhroutené mezi květinami a namířil doprostřed čela, ale oči mezitím už přestaly mrkat.

Poryvy deště hnaného větrem ho doslova bičovaly. Jekot sirén už zněl velmi blízko a Bourne se klopýtavě rozběhl zpět k domu. Vyběhl po schodech a otevřel.

"Můžeme," řekl Kláře.

"Nejsi zraněn?"

"Jsem v pořádku. Jdeme."

"Ale co ty sirény? Teď už se nám nemůže nic stát. Jsme v bezpečí."

"Musíme pryč. Jediný, komu jsem kdy věřil, je Webster, a ani jím jsem si kolikrát nebyl jistý. Jediná možnost, jak se zachránit, je odejít někam, kde nás nikdo nezná. Ani policie, prostě vůbec nikdo."

Vycítil, že na něj v temnotě upírá zrak.

"Opravdu nemáme jinou možnost, Kláro. Tady zůstat nemůžeme. Dnes nás málem dostali a do půl roku je tu máme zas. Jediné, co nám zbývá..." a nemohl pokračovat, náhle se, aniž by věděl proč, usedavě rozplakal. "Jediné, co nám zbývá, je utéct, a někam se schovat," vyřázel mezi vzlyky.

Utřel si rukávem oči, zvedl Sáru do náručí a za jekotu sirén hlídkových vozů, které s kvílením brzd zastavovaly před domem, sešel po schodech do deště.

"Já nechci pryč, Reubene," ozvala se Klára za ním.

Byla to sice jistá komplikace, ale Bourne věděl, jak to myslí. Půjde. Neřekla, že ne, jen se jí těžko odcházelo.

"Já vím."

Naposledy se ohlédl na dům, který býval jejich domovem.

"Panebože, já bych také nejraději zůstal."

Kráčeli deštěm přes dvůr, zatímco vpředu někdo bušil na dveře. Předal dceru manželce, přešel zděný plot a pak ji zase převzal, aby mohla přelézt Kláru. Opatrně postupovali sousední zahradou a kolem domu. Bourne se rozhlédl na obě strany ulice, která vedla rovnoběžně s jejich. Sára, která mu vzlykala schoulená v náručí, už byla úplně promočená. I Bournovi tekly slzy a dodávaly dešťovým kapkám, které mu kolem nosu stékaly do úst, slanou příchutí. Přitiskl si dceru k hrudi a nemotorně přeběhl na druhou stranu ulice. Klára klusala vedle něj. Když pak proběhli mezi domy do dalšího dvora, mohli si konečně trochu oddechnout, protože se nezdálo - alespoň se domnívali -, že by je někdo pronásledoval.

## ČÁST DRUHÁ

1

"To je ono, tati?"

"Ne, zlatíčko. Náš dům je až tam nahoře za zátáčkou."

Kráčeli - Bourne, Klára a Sára - za sluncem po prašné silnici, která se vinula předhořím. Vlevo se do nekonečna táhly ploché, jen mírně zvlněné pastviny. Vpravo stoupaly k nebi hustě zalesněné příkré svahy mohutných hor. Za žlutnoucími porosty osik, topolů a divokých dřínů následovaly ve větší výšce stále zelené jehličnany, aby i ony nakonec ustoupily rozeklaným skaliskům a vrcholům hor pokrytým věčným sněhem. V teplém odpoledni pod blankytně modrou oblohou to byla příjemná, i když trochu dlouhá procházka. Bourne vztáhl ruku a dotýkal se větví, které se skláněly přes okraj silnice.

Po jistém váhání se rozhodl, že za reálním agentem zajde sám. Stále existovala možnost, že je někdo sleduje, a muž a žena s holčičkou tvořili příliš nápadnou trojici, kterou by si každý zapamatoval a později dokázal identifikovat. Jistě, i tak zůstávalo riziko, že si agent zapamatuje jeho, ale s tím už se musel smířit. Kromě toho si nechal narůst plnovous a samozřejmě použije vymyšlené jméno. Jediné další nebezpečí by pak číhalo v okamžiku, kdy by plnou kupní cenu vysázel na stůl v hotovosti, navíc ve dvacetidolarových bankovkách, a proto předstíral, že si chce chatu pouze pronajmout a používat ji jako základnu pro podzimní lovecké výpravy. Tak bude moci zaplatit hned a pak vždy prvního každého měsíce a nikdo to nebude pokládat za nic neobvyklého. Mohl si vybrat jen ze tří možností. Přiklonil by se hned k první nabídce, ale nechtěl vypadat příliš dychtivě, a tak obešli všechny tři objekty a pak se vrátili do kanceláře, kde Bourne podepsal příslušné dokumenty a zaplatil první splátku.

"Je to výjimečně příhodné místo, pane Whittakere," schválil jeho volbu reální agent. "Nechápu, jak je možné, že zůstalo tak dlouho neobsazeno, a pevně věřím, že nebudete zklamán. Mimochodem, čemu dáváte přednost?"

"Promiňte, ale nerozumím vám."

"Myslím při lovu. Co nejraději lovíte?"

"Ach tak. Většinou jeleny a wapiti. Dřív jsem si často vyšel na srnčí, ale v poslední době dávám přednost něčemu většímu."

"Vím přesně, jak to myslíte. Mám přítele, který se dnes nespokojí s ničím menším než s losem. Jenže už jich tady moc nezůstalo, a tak se o ně pořádá loterie. Musíte vhodit své jméno do klobouku spolu s desítkami ostatních a doufat ve svou šťastnou hvězdu. Můj přítel bohužel soustavně prohrává."

"No vidíte. Proto je jich tu tak málo."

"Prosím?"

"Nic. Toho si nevšímejte."

Nedaleko za městem, ukryté v kamenité strži, na něj čekaly Klára se Sárou. Vrátili se, koupili dva ruksaky a nějaké zásoby a pak se vydali k horské chatě. Teď už měli v nohou skoro deset kilometrů a právě procházeli záhybem silnice, z níž odbočovaly mezi stromy dvě vyjeté koleje, zpoza zakryté vzrostlou, prachem pokrytou trávou. Ušli podél nich asi třicet metrů a stromy náhle skončily. Vpravo i vlevo se táhl široký travnatý svah. Proháněl se po něm vítr a ohýbal pelyňkové keře, které spolu s jednotlivými roztroušenými skalisky působily jako tmavší ostrůvky v moři zeleně. Chvilí jen tak stáli, dýchali svěží horský vzduch a ve vlasech cítili teplé odpolední slunce.

"Zapomněli jsme na jednu věc," podotkl Bourne. "Nemáme nic na hlavu. Pohybujeme se celý den na sluníčku a jsme na nejlepší cestě dostat úpal."

"Kde to je, tati? Pořád nic nevidím."

"Ještě chvíli, zlatíčko. A jsem si zcela jistý, že se ti to bude líbit."

Mělo by, pomyslel si, protože nic lepšího mít stejně nebudeme.

Znovu vykročili. Stoupali teď do příkrého svahu a těžce oddechovali námahou. Před vrcholem už musel Sáře pomáhat.

"Ach, Reubene," vydechla náhle Klára a on zprvu nevěděl, jestli to bylo štěstím, zklamáním, nebo ještě něčím jiným.

"Líbí se ti?"

"Nádhera."

Bourne pocítil záchvěv pýchy. Dvoupodlažní chata spíše dům sroubený z mohutných trámů na masivní kamenné podezdívce - stála na vzdálenějším konci náhorní plošiny, takže ji ze silnice nebylo vůbec vidět. Vpředu měla verandu a na střeše dokonce malou věžičku. Obě okna vlevo i vpravo od dveří, ke kterým vedla stezka vyložená kameny ztrácejícími se pod vysokou trávou, byla rozdělena na několik menších skleněných tabulek. Vlevo od chaty stála malá budka a na druhé straně vpředu kamenná studna. Sára k ní právě doběhla, odtáhla poklop, sklonila se a hleděla do otvoru.

"Dávej pozor, zlatíčko," zavolala na ni Klára. "Tam dole je voda."

"Jasně že je tam voda. Odzkoušená a dá se pít. Střecha neprotéká a krb je v bezvadném stavu. V kuchyni máme velký litinový sporák. Můžeme tady žít celý rok a vůbec nic nám nebude chybět. Líbí se ti tady?" zeptal se Kláry. "Opravdu se ti tu líbí?"

Přejela dlouhým pohledem od chaty dolů travnatým svahem ke stromům, silnici a pastvinám, které se za ní táhly až k obzoru. Rozpřáhla ruce, zaklonila hlavu a obrátila oči k blankytné obloze. Pak se s úsměvem otočila k jejich novému domovu, řekla:

"Krása. Bude nám tady dobře," a vůbec poprvé od Ethanovy smrti ho objala.

Hned se zase odtrhla a spěchala po trávou zarostlých kamenech k chatě.

"Jediné, co mně trochu vadí, jsou ty stromy vzadu," volal za ní. "Ten svah tady je perfektní, protože každého, kdo by sem šel, uvidíme už z dálky. Ale ty stromy! Snadno by se mezi nimi mohl někdo schovat."

Ale Klára neposlouchala. Stála u dveří a lomcovala klikou, aby už byla vevnitř.

"Nemůžu otevřít. Nějak se to zaseklo."

"Zkus tohle," zasmál se, když k ní došel a vytáhl z kapsy klíč.

Když otevřeli, ovanul je pach zatuchliny. Klára vklouzla dovnitř a zarazila se při pohledu na prachem šedivé plachty přehozené přes nábytek, na suché listy v krbu a pavučiny v koutech. Ale pak do ní znovu vjel život. Roztáhla závěsy a otevřela okna, aby dovnitř mohlo slunce a vzduch, a zamířila do druhého pokoje vzadu vlevo, když si Bourne vzpomněl:

"Kde je Sára?"

U studny ji už vidět nebylo.

Vrátil se, přešel verandu a za rohem ji našel. Stála u dřevěné budky a nahlížela za dveře.

"Tati, tam je srandovní sedátko. Má uprostřed díru."

"No jo, to je kadibudka."

"Co že to je?"

"Tam si sedneš, když se ti bude chtít na záchod."

"Fakt?"

"Jistě. Za starých časů lidé nic jiného neznali," vysvětloval.

"Ale co když bude padat sníh a mrznout?"

"Nesmíš tam sedět moc dlouho."

Usmál se a Sára se rozřehtala a nebyla k utišení.

"Tak, to už stačí," řekl po chvíli. "Musíme se podívat, co dělá maminka."

V druhém pokoji už byla hotová s okny a našli ji, jak si prohlíží kuchyni. Hladká kamenná podlaha, uprostřed solidní dřevěný stůl. Okno a pod ním dřez na nádobi. Celou jednu stěnu zabírala kredenc s příborníkem, druhou velký sporák s plotnou z osmi litinových plátů. Klára si vyhrnula rukávy, vrátila se do obývacího pokoje a začala stahovat přehozy z nábytku a skládat je. Zvedla se těžká oblaka dusivého prachu.

"Tak co?" zeptal se Bourne.

"No, nevím, co jsi měl původně v plánu, ale zatímco budu uklízet tu hrůzu tady, ty nanosíš vodu do kotle a zatopíš pod ním, protože já si pak dám tu nejdelší a nejteplejší koupel v životě. A ještě něco."

"Co to bude? Stačí říct."

"Až se bude voda ohřívat, co kdyby sis sedl, nalil si drink z té láhve, co sis koupil, a vymyslel, co budete chtít k večeři?"

"Špagety," vyhrkla Sára.

"Dohodnuto. Budou špagety," potvrdil.

Byly z konzervy. Jinak to nešlo. Když se sem zajeli s realitním agentem podívat, Bourne si všiml, že ve srubu není lednička. Jak by také mohla, když zde nebyla zavedena elektřina. K dispozici byl sice chladicí box na přírodní led, ve kterém se dalo dlouhodobě skladovat třeba i maso, ale do zimy bylo ještě daleko a do té doby zůstanou odkázáni pouze na konzervy. Bourne také nechal přivést palivové dříví a složit je vzadu za domem, aby měli ve sporáku a kotli na vodu čím topit.

Nastal soumrak. Seděli u stolu, před nimi blikala petrolejka, pojídali kořeněné špagety se šunkou bohatě zalité kečupem a vytírali šťávu chlebem. I Klára, mezi jejíž oblíbená jídla těstoviny z konzervy rozhodně nepatřily, hladově polykala. Bourne měl takový hlad, že při pohledu na kouřící hromadu na talíři neodolal, nabral trochu na vidličku a samozřejmě si spálil jazyk a patro.

"Ach bože," vydechl šťastně, "bože můj."

Za chvíli měl talíř prázdný a teprve dodatečně si vzpomněl na chléb, kterým teď pečlivě vytřel zbytky šťávy. Potom ohřáli trochu vody, umyli nádobi a znaveně odpočívali v obývacím pokoji, kde měli k dispozici pohovku a dvě pohodlná křesla. Bourne si nalil další sklenku. Ze sporáku v kuchyni se linula příjemná vůně hořčícího dřeva.

"Tati, jak dlouho tady zůstaneme?" zeptala se Sára, která se uvelebila na pohovce.

"Ach, to zatím nevím. Řekl bych, že celou zimu, pokud neuhodí kruté mrazy. Tak daleko jsem ještě neuvažoval. Proč se ptáš? Copak se ti tu nelíbí?"

"To ne, jen mě napadlo, jestli se bude dát na tom kopci sáňkovat, až napadne sníh."

"To si piš, že ano," ujistil ji. "Neměj strach, můžeme tady dělat spoustu fajn věcí."

Sára se snažila potlačit zívání.

"Ale myslím, že teď bys udělala nejlíp, kdyby sis šla lehnout."

"Mně se nechce spát. Raději bych tady zůstala s vámi."

"Jen bys zbytečně přemáhala spánek. Tak pojď. Zítra tě čeká velký den. Pomůžeš mi posekat tu vysokou trávu před domem."

"Ale já nechci. Myslím jako do postele."

"Uložíme tě hned vedle, takže ti budeme stále nablízku. A nemusíš se bát, že zůstaneš na noc sama. Za chvíli půjdeme také spát."

Vstal a přistoupil k pohovce.

"Tak pojď," vyzval ji.

Nepohnula se, ale neprotestovala, když ji vzal do náruče a odnesl do ložnice. Na dlouhé široké posteli s prolamovanými kovovými pelestmi ležely silné prošívané deky. Sára neměla pyžamo a Bourne jí řekl, aby si alespoň sundala ponožky, a pak ji uložil do postele a políbil ji na dobrou noc. Zastavil se u okna a než ho zavřel, vyhlédl ven, ale ve tmě vůbec nic neviděl.

"Tati?" Tázavě se k ní otočil. "Mohla bych si tu rozsvítit?"

Ležela zakrytá až po bradu a vykukovala přes okraj měkké přikrývky.

"Samozřejmě," odpověděl. "Všichni si tady musíme zvyknout a na tom, že tady chceš mít nějaké světlo, není vůbec nic špatného."

Zvedl cylindr petrolejky na stolku vedle postele, škrtl zápalkou, přiložil ji ke knotu, a když plamínek zesílil, vrátil cylindr na místo. Pak kolečkem na boku stáhl knot, až lampa vydávala jen tlumené žlutavé světlo.

"Kdyby se ti v noci chtělo na záchod, vzbud' mě a já tam zajdu s tebou," řekl jí a sklonil se, aby ji ještě jednou políbil.

Sára přikývla a Bourne vyšel z ložnice. Dveře nechal pootevřené.

Klára už neseseděla v křesle. Stála u levého okna - průčelí domu bylo orientováno na severovýchod - a vyhlížela ven.

"Světla z města jsou sotva vidět," poznamenala.

Přistoupil k ní a také se zadíval na vzdálený jemný přísvit, který jako by vycházel z jediného zdroje. Chvilí tam jen tak mlčky stáli a pak ji bez rozmyšlení položil ruku kolem ramenou.

"Všechno nakonec dobře dopadne," řekl spíše sám pro sebe.

"Určitě ano," odpověděla, ale Bourne si nebyl jist, jestli o tom byla opravdu přesvědčena nebo to řekla jen tak.

Přitiskla se k němu bokem a opřela se mu řadrem o hrudník. Odhrnul jí vlasy a políbil ji na šíji.

"Ale co Sára? Uslyší nás."

"Zvládneme to i potichu," ubezpečil ji.

Když pak o hodně později seděl v obývacím pokoji a hleděl do noci ke vzdáleným odleskům světél města, přemýšlel o tom, že kdyby je chtěl někdo přistihnout nepřipravené, bylo by nejlepší, kdyby si počkal venku ve tmě, až budou muset jít na záchod. A kdyby sem někdo vtrhl ve chvíli, kdy jsme se milovali tady na podlaze, neměli bychom žádnou šanci.

2

"Neprodal byste mi nějaké koně?"

"Možná. Přejde na to," odpověděl stařík.

"Na co?"

"Ach, to záleží na spoustě věcí, ne? Třeba na tom, k čemu je potřebujete, jestli vo koních vůbec něco víte a kolik můžete zaplatit."

Bourne stál na udusaném, sluncem vysušeném dvoře za budovou ranče a bavil se s majitelem, který si ho pozorně prohlížel přes síťované dveře. Dlouho se rozhodoval, který ranč navštívit, jestli právě tento, který ležel na severním okraji města čili blíže k jejich domu, nebo jeden z těch druhých dvou na jihu. Z bezpečnostních důvodů se rozhodl pro ty vzdálenější, ale nepochodil, a tak nakonec skončil tady. Nepriliš udržovaná budova se jakoby kácela na stranu, okna slepá prachem shlížela na záhony, kde nerostlo nic než uschlý plevel.

Stařec otevřel síťované dveře a vyšel ven a Bourne si teprve teď všiml, že něco žvýká.

"Promiňte, nechtěl jsem vás vyrušit právě u oběda."

"To nic, zrovna jsem dojídal."

Měl na sobě kovbojské boty, vybledlé džínsy přidržované opaskem a plátěnou košili se skvrnami od potu nedbale vytaženou z kalhot. Měl shrbená ramena a kůže pod bradou mu volně visela, ale vyhrnuté rukávy odhalovaly svalnaté šlachovité paže.

"Tak k těm koním," vybídl.

"Potřebuju si dopravit do hor nějaké vybavení. Rád bych si trochu zalovil."

"Kolik jich potřebujete?"

"Tři. Na jednom pojedu a další dva pro náklad."

"To budete sám?"

"Nebojte se, už jsem podobnou výpravu absolvoval několikrát."

"Jak chcete. Ale upozorňuju vás, že koně nejsou holubi. Jestli se vám tam nahoře něco stane, nepočítejte s tím, že by se sem vrátili se zprávou."

Stařec vykročil ke stáji a Bourne se otočil, aby ho následoval. Slunce se mu opíralo přímo do očí. Stáj ze seschlých prken byla poznamenána zubem času stejně jako celý ranč. V ohradě za ní postávalo u koryta s krmením vedle stružky plné kalné vody šest koní. Přimhouřenýma očima si pozorně prohlížel zvířata, ale dlouho to nevydržel, protože slunce svítilo příliš ostře, a musel sklopit zrak k pění plovoucí na hladině vody ve stružce.

"Tak tady jsou," řekl stařík. Musel mít v ústech ještě nějaké zbytky od oběda, protože zase začal žvýkat. "Víc jich nemám. Už moc s dobyt看m nepracuju, akorát pronajímám půdu jednomu chlápkovi z města. Těch pár si držím jen proto, abych měl co dělat a nevyšel ze cviku."

"Jo, mluvil jsem s ním. Říkal mi, že by vám třeba nevadilo, kdybyste se s některými rozloučil."

"Možná ne. Víte toho vo koních hodně?"

"Něco jo."

"Který tři jsou nejlepší?"

A jsme doma, pomyslel si Bourne. Ten chlapík by proti prodeji nic neměl, a i kdyby ano, asi potřebuje peníze a nic jiného mu nezbyvá. Ale nesvěří svá zvířata jen tak každému, kdo přijde. Nejdřív si prověří, že skončí v dobrých rukou. Koně zvedli hlavy od krmení, vyrušení hlukem, už když se k nim blížili a teď klidně stáli a pozorovali je. Tři hnědky, ryzák, bělouš a grošák, kobyly nevysokého vzrůstu, ale statné, svalnaté, a bylo vidět, že se o ně majitel dobře stará. Kratší dostih by klidně zvládly, snad až na grošáka, který byl menší než ostatní koně a lišil se od nich drobnou hlavou a hubenějšíma nohama. Připomínal nedorostlé hříbě, snad zakrslík, jak se to občas stává.

Bourne vyšplhal na břevno a seskočil do ohrady. Chvilí počkal, aby si koně zvykli na jeho přítomnost, a pak k nim přistoupil a položil šedákovi ruku na nozdry. Kůň pár vteřin vůbec nereagoval, ale pak sklonil hlavu, zafrkal a ruku očichal. Snad čekal kostku cukru nebo jablko. Bourne si prohlížel ostatní zvířata. Dva koně, hnědka a ryzák, pomalu ustupovali stranou, ostatní zůstali poblíž a opláceli mu zvědavý pohled. Pohladil šedáka po hlavě a poplácal ho po krku. Ustoupil a přešel mu rukou po boku a pak ho silněji plácl po zadku, aby ho přiměl k pohybu. Na zbylé tři koně to nemělo vliv a musel rozhýbat i grošáka, než se zvířata pomalu rozběhla. Hnědka a ryzák se k nim připojili. Nechal je obíhat kolem ohrady a opřený zády o břevno je zamyšleně pozoroval.

Když starci tvrdil, že o koních něco ví, nelhal, ale tak úplně pravdu také nemluvil. Kdyby se měl vyjádřit zcela přesně, musel by říci, že o nich ví více než jen trochu, ale zdaleka ne všechno. Jedinou praktickou zkušenost získal při hodinách jezdeckého výcviku, když sbíral materiály a poznatky pro jednu ze svých předchozích knih. Tehdy si také prostudoval několik odborných příruček o jednotlivých plemenech, o jejich chování a o tom, jak je krmit. Ale zatímco pro román byly tvoje znalosti, založené spíše na teorii než na praktických zkušenostech, dostatečné, pomyslel si, teď se ukáže, kolik ses toho opravdu naučil.

"Šedák je na jedno oko slepý," začal. "Nedokážu jen tak od pohledu odhadnout, jestli jde o následek úrazu nebo o něco jako šedý zákal, který dříve či později zachvátí i druhé oko."

"Už se tak narodil, ale neměl jsem to srdce ho utratit. Dřív sem za mnou jezdily vnoučata a dost si ho užily."

"Jedna hnědka má na pravé přední noze zlomenou podkovu, ale to není žádný problém, jen musí včas dostat novou. Ostatní dvě vypadají dobře, i když jsou už dost staré. Počítám, že vydrží při plné síle ještě tak rok dva, víc ne. S tím ryzákem je to horší. Kolem čelistí, kde svírá udidlo, má nějaký otok, který se mně vůbec nelíbí."

"Hromadění kalcia."

"To si nemyslím. Co říkal veterinář?"

"Hromadění kalcia."

"Jasně. Podle mě to ale vypadá, jako kdyby při cvalu moc pohazoval hlavou, a jestli v tom bude pokračovat, nakonec se zmrzačí. Jediné zvíře, u kterého nevím, co si myslet, je ten grošák. Je tak vyzábělý od přírody, nebo v důsledku choroby? Každopádně bych si v jeho případě dal velký pozor."

"Takže váš závěr?"

"Nejlepší jsou ty tři hnědky. Bez debaty. Ostatní tři by se také dali použít, pokud by se s nimi správně zacházelo, ale pochybuje, že ten ryzák tady za rok touhle dobou ještě bude, a na grošáka by člověk musel být hodně opatrný. Ale soudím, že pokud se rozhodnete prodat, ty hnědky to asi nebudou."

"Pokud se rozhodnu prodat. Říkáte dva koně pro dopravu nákladu. Berete si toho nějak hodně."

Bourne zavrtěl hlavou.

"Vybavení uveze jeden. Na druhého bych naložil zrní, hlavně oves."

"Jo, bejt váma, taky bych to tak udělal. Co kdybyste si je jenom pronajal? Až sezona skončí nebo jestli napadne moc sněhu, stejně vám k ničemu nebudou. Když si je pronajmete, ušetříte dost peněz."

Bourne znovu zavrtěl hlavou.

"Kdyby se jim v horách něco stalo, potřebuje si být jistý, že je to můj kůň, kterého musím zastřelit, a ne někoho jiného. Nerad bych měl pocit, že mně pořád koukáte přes rameno a hlídáte si svůj majetek. Ale co kdybychom se domluvili tak, že až je nebudu potřebovat, tak je ode mě zase koupíte zpět. Samozřejmě za nižší cenu a rozdíl by byl stejný, jako kdybyste mi je pronajal, ale do té doby by patřili mně."

Starý rančer se zamyslel.

"To není špatný," ocenil po chvíli. "Poctivější návrh jsem v životě neslyšel. To vůbec není špatnej nápad."

"Takže si plácneme?"

"Ještě moment. Musíme si promluvit i o té druhé věci."

"Co to bude?"

"Kolik jste ochotnej zaplatit. Máte rád režnou pálenku? Čistou?"

"Nikdy jsem ji nepil."

"Ach, určitě vám bude chutnat. Výborný pití. Co kdybysme zašli dovnitř, udělali si pohodlí a vypili po skleničce?"

3

Zahlédl je prakticky ve stejném okamžiku, kdy oni spatřili jeho. Vycházel právě z obchodu se sportovními potřebami a přehazoval si přes rameno ruksak. Zašel si koupit nábojový pás a pouzdro na zbraň, kterou sebral tehdy na dvorku jednom z útočníků. Byl to revolver typu magnum s dlouhou hlavní, jaký vidáme ve westernech, a připadalo mu docela přirozené zastrčit ho do pouzdra zavěšeného na osm centimetrů širokém opasku s poutky pro uložení nábojů. Pouzdro mělo uprostřed malou přezku a dole se koženým šněrovadlem přivazovalo k noze, což ho sice poněkud omezovalo v pohybu, ale zato to bylo mnohem pohodlnější než zastrkovat zbraň za kalhoty pokaždé, když si vyjde se Sárou do lesa. Už také nebude muset nosit rezervní municí po kapsách. Koupil ještě krabici nábojů, spolu s pouzdem a opaskem je uložil do ruksaku, otevřel dveře a vyšel z obchodu. Později se nedokázal upamatovat, proč se právě v tom okamžiku podíval přes ulici. Kráčeli po chodníku přímo naproti němu. Byli dva. Oblečení v džínách jako každý druhý, ale košile měly jiné - červeně kostkované lovecké košile a přes ně rozepnuté khaki větrovky armádního střihu. Jeden strčil loktem do druhého a pátravě se na Bourna zahleděl. Bourne na sobě nedal nic znát. Usadil si ruksak na rameni, sjel pohledem z dvojice mužů na projíždějící poštovní dodávku a pomalým krokem vykročil po chodníku.

Bylo slunečné páteční odpoledne, docela teplo. Velké hodiny na křižovatce o půl bloku dál ukazovaly jednu minutu po třetí. Ulici lemovaly zaparkované automobily. Lidé z širokého okolí se sjížděli do města, aby si proměnili výplatní šeky, nakoupili zásoby a trochu se před víkendem povyzazili. Z prodejny krmiva vyšel jakýsi muž s dvěma pytli v náručí. Zamířil k nákladáku zaparkovanému u chodníku a málem povalil ženu, která tlačila sportovní kočárek s dítětem.

Zachovej klid, nabádal se Bourne v duchu.

Přesto podvědomě přidal do kroku a musel se donutit zase zvolnit.

Musíš zachovat klid. Třeba o nic nejde. Třeba jejich pozornost upoutala nějaká hezká holka, která stála za tebou. Třeba si tě spletli s někým známým.

Nic si nenamlouvej.

Celou bytostí toužil se ohlédnout, aby zjistil, jestli ho ti dva sledují, ale tím by na sebe ještě více upozornil. Nakonec to vyřešil tak, že se zastavil před drogerií, předstíral, že ho zajímají vystavené britvy a holicí pěny, ale přitom si prohlížel odraz ve skle výkladní skříně. Kráčeli po druhé straně ulice a teď se zastavili a dívali se přímo na něj.

Než si stačil uvědomit, co dělá, vešel do obchodu. Jak je možné, že ho našli tak brzo?

Ale to je podružná otázka. Jak to, že ho vůbec našli?

"Potřebuju největší cestovní lékárníčku, jakou máte," požádal dívku v bílém plášti, která stála za pultem. "K tomu velké balení aspirinu a nějaké multivitaminové tablety."

Co dál, přemýšlel. Co ještě budeme potřebovat? Na co jsem zapomněl? Napětí, které prožíval, se muselo zrcadlit v jeho tváři a znít mu v hlase, protože dívka za pultem se po něm nějak divně podívala, než odešla, aby mu přinesla požadované zboží.

Ve vzduchu se vznášel pach dezinfekce.

Nůž, napadlo ho. Proč jsem si k nábojovému pásu a pouzdru nepřikoupil ještě nůž?

Stál zpola ukrytý za policí s laky na vlasy a koupelovými solemi a opatrně vyhlédl výkladní skříní. Oba muži právě přecházeli ulici. Uprostřed počkali, nechali projet burácející motocykl, a zastavili se mezi dvěma zaparkovanými automobily.

"Tady máte, pane," ozvala se prodavačka. Už se vrátila za pult a teď mu ukládala věci do velké hnědé papírové tašky.

"Bude to osm dolarů a šestasedmdesát centů."

Podal jí desetidolarovku a popadl tašku s nákupem.

"Tady máte nazpět, pane," zavolala, ale to už byl Bourne ze dveří.

Pořád stáli mezi auty, jak je viděl naposledy, a pozorovali ho. Když zamířil zpět k obchodu se sportovními potřebami, všiml si, že jsou to dvojčata. Oba byli vysocí, protáhlé obličej, úzké rty, krátké blond vlasy, kotlety zastřižené v rovině uší. Bourne je přešel a mrkl krátce na sklo výkladní skříně. Sledovali ho.

"Vítejte zpátky," pozdravil ho prodavač ve sportovních potřebách.

"Potřebuju ještě lovecký nůž."

"Jaký?"

"To je jedno."

Dveře se znovu otevřely. Rozcinkal se zvonek a vstoupil jeden z dvojice pronásledovatelů. Krátce si ho přeměřil očima, přešel ke stojanu s rybářskými pruty a začal si je prohlížet.

"Neptám se, jakou chcete značku, ale jaký typ," říkal mu prodavač. "Dlouhou čepel? Krátkou?"

"Chtěl bych rovnou, silnější, tak pět palců dlouhou, ostří broušené po obou stranách. Se zářezkou mezi rukojetí a čepelí."

"Jo, přesně takový máme."

Prodavač sáhl pod pult. Na dřevěné podlaze se povalovaly piliny.

Jeho pronásledovatel už nevěnoval pozornost rybářským prutům, ale hleděl přímo na něj.  
"Co říkáte na tenhle?"  
Prodávač rozložil na pult sadu nožů a jeden z nich vytáhl. Tmavá dřevěná rukojeť a lesklá hladká čepel s masivní zaoblenou špičkou, která se jen tak nezlomí.  
"Potřebuju i pochvu."  
"Ta je v ceně. Hned jsem u vás, pane," zavolal na muže u rybářských prutů.  
"Jen se dívám," odpověděl blondák.  
Počkal, až Bourne zaplatí, a vyšel z obchodu vzápětí po něm.  
Venku už nečekalo pouze jeho dvojče, ale i další muž. Stejně oblečený, stejný střih vlasů, ale vyšší, mohutnější. Hranatou tvář zdobil knír a přes rameno měl přehozenou velkorážní kulovnici s dalekohledem.  
Sledovali teď Bourna tak těsně, že ve strachu vklouzl do prvního vchodu, ke kterému došel. Restaurace. Zašlý kovový kávovar za barovým pultem ve tvaru podkovy. Řezy dortu s cukrovou polevou vystavené za skleněnou deskou chladicí skříně. V grilu prskaly hamburgery. U baru několik mužů v kovbojských širácích, další seděli v boxech. Obsluhovala je starší žena s vlasy staženými sítkou.  
"Dejte mi jeden hamburger," řekl ji Bourne a usadil se do volného boxu.  
"Třikrát kávu," zaslechl za sebou.  
Měl se co ovládat, aby se neotočil.  
Můj agent, uvědomil si. Mohli mě vystopovat jen přes mého agenta. Usoudili, že by mohl vědět, kde se skrývám, zavolali do New Yorku a poslali za ním pár svých místních přísluhovačů. Co mu proboha udělali, aby ho donutili mluvit? Neměl jsem se s ním vůbec kontaktovat.  
Jenže musel.  
Ale měl si nechat poslat peníze někam jinam, ne zrovna do tohoto města.  
Ovšem i tak by ho našli. Tolik měst zase v okolí není a dříve či později by na něj stejně narazili.  
Hamburger chutnal jako piliny.  
  
Už to nevydržel. Vstal a otočil se k nim.  
"Poslyšte, nechte toho. Tohle už musí jednou přestat."  
"Nevím, o co vám jde," vzhledl k němu ten s knírem, pušku opřenou hlavní vzhůru o koleno.  
"Ale víte. Víte zatraceně dobře, co tím myslím, a musíte s tím přestat."  
Muž s knírem se na Bourna zamračil a pak se obrátil na dvojčata, která seděla v boxu naproti němu.  
"Chápete někdo, o čem to mluví?"  
"Ne, nechápu o čem mluví," odpovědělo jedno z dvojčat.  
"Já také ne," doplnil ho jeho bratr.  
"Sledujete mě. Držíte se mě jako klíšťata od té doby, co jsem poprvé vyšel z toho obchodu se sportovními potřebami."  
"Sportovními potřebami?" zeptal se muž s knírem.  
"No jo, už vím," řekl jeho společník. "Už si vzpomínám. Byl v tom obchodě, když jsem si tam prohlížel pruty."  
"Proboha svatého, nechte toho!"  
Ohlížela se po něm celá restaurace. Postarší servírka se zarazila a ruka jí strnula v půli cesty k hamburgeru, který chtěla obrátit. Až na škvíření tuku na grilu bylo v místnosti náhle úplné ticho.  
"Tak, hele, příteli, co kdybyste se uklidnil," řekl Bournovi muž s knírem. "Je mně jasné, že poslední dobou bylo dost horko, a dokážu si představit, že máte doma třeba potíže s manželkou, ale nesmíte si to prostě tak brát. Tahle hádka nikomu neprospěje. Měl bych jeden návrh. Když jste si tak jistý, že vás sledujeme, co kdybychom si zašli ven si o tom promluvit, ať se tyhle lidi můžou v klidu najíst. Co říkáte?"  
"Ne!" vyhrkl.  
Zavrával, chytil se za břicho a opřel se o stůl.  
"Ne!"  
Doufal, že svůj výstup sehrál působivě, protože druhou šanci už nedostane a jestli je nepřesvědčil, je vyřízený.  
Předklonil se a nasucho dával. Zoufalým pohledem se zadíval na cedulku se šipkou, která informovala, že toalety jsou za lítacími dveřmi vzadu. Vrhel se k nim s rukou na ústech, jako by se měl každou vteřinou pozvracet. Rozrazil dveře ramenem, ruksak zaduněl o rám, krátký záchvěv šileného strachu, že chodba vedoucí k toaletám je slepá. Ale ne! Tamhle je zadní východ. Lítačky za ním zaklaply, Bourne se napřimil, rozběhl se chodbou a modlil se, aby nebylo zamčeno. Stiskl kliku, dveře se otevřely a v příští vteřině už utíkal úzkou uličkou plnou popelnic ke spásonosnému chodníku.

"Kláro!" zakřičel. Z posledních sil stoupal k chatě a lapal po dechu. Zakopl, spadl na natažené ruce, odřel si dlaně o sluncem vypálenou ztuhlou zem a dopadl obličejem na trs trávy, který rostl na vyvýšenině mezi vyjetými kolejemi staré vozové cesty. Prach se smísil s potem, který mu tekl po tváři, a vníkl mu do úst. Namáhavě se postavil a chvíli trvalo, než se zase klopýtavě rozběhl vzhůru do svahu.

Moc času mu nezbyvalo. Byl si téměř jistý, že když křížoval městem a pak spěchal přes pole a pastviny do

kopců, nikdo ho nesledoval. Pronásledovatelé zjevně nevěděli, kde přesně se skrývá, protože jinak by přišli přímo sem a nehledali by ho ve městě. Zbývaly jim tedy jen dvě možnosti: buď nasednout do auta a projíždět ulicemi v naději, že ho nakonec objeví, nebo se začít vyptávat po městě - třeba v obchodě se sportovními potřebami nebo v realitní kanceláři - na člověka, který odpovídá jeho popisu. První způsob byl příliš pomalý a jeho výsledek závisel na náhodě, takže určitě zvolí druhou, jistější cestu. Dvacet minut, nejvýš půl hodiny, a jsou tady.

Znovu zavolal na Kláru a zdolával poslední metry stoupání. Teď se mu v ústech smíchala pachut' prachu s nepříjemně měděnou příchutí krve a uvědomil si, že si před chvílí při pádu rozrazil ret. Na okraji plošiny, kde stála chata, na něho čekala Sára.

"Kde je máma?"

Oddechoval tak těžce, že sotva dokázal ta slova ze sebe vysoukat.

"V domě."

"Nemám čas nic vysvětlovat. Zalehni tady a sleduj silnici." Plíce měl v jednom ohni a slyšel, jak mu buší srdce. "Jakmile někoho uvidíš, zavolej."

Sára se nadechla a chtěla něco namítnout, ale Bourne ji přerušil.

"Na nic se neptej. Uděláš, co jsem ti řekl."

Strhl ji k zemi a rozběhl se k chatě. Klára stála ve dveřích, tvář bílou zděšením.

"Proboha, už zase?"

"Tři chlapi. Ve městě. Nemohou být daleko. Musíme se sbalit a zmizet."

"Jsi si jistý? Nemohl ses splést?"

"V žádném případě."

Shodil z ramene ruksak, vytáhl nábojový pás a připnul si ho. Zkontroloval, jestli má nabitý revolver, a zasunul ho do pouzdra. Pak na opasek zavěsil pochvu s nožem.

"Vezmi ho." Podal Kláře ruksak. "Nastrkej do něj totéž, co máš ve svém, a odnes ho spolu se sedlovými vaky k zadním dveřím. A nezapomeň vzít z ložnice přikrývky."

"Tati, někdo sem jde."

Podívali se s Klárou na sebe.

"Sejdeme se tam, kde začíná stezka," řekl jí a rozběhl se k Sáře, která stála na kraji svahu a ukazovala dolů.

"Někdo sem jde! Někdo sem jde!"

"Dolů!" křikl na ni.

Sám se vrhl k zemi a strhl ji s sebou. Doplazil se k okraji. Opravdu přicházeli. Stejná trojice. Tytéž červené kostkované košile, džinsy a vojenské bundy. Hluboko pod nimi odbočily tři postavy, na tu dálku malé, ale přesto zlověstné, ze silnice na vozovou cestu a mířily lesem k otevřenému svahu. Jenže teď neměl pušku jen ten s knírem, měli ji na rameni všichni tři, a když se Bourne zadíval pozorněji, viděl, že ani jeden z mužů nemá knír a že mezi nimi nevidí žádná dvojčata, že jeden má kulatý obličej, nikoliv hranatý nebo protáhlý, že druhý je malý a podsaditý - kristepane, vždyť to vůbec není ta trojice, na kterou narazil ve městě. Pracují ve skupinách. A jsou si tak jistí sami sebou, že přicházejí, jako by se nechumelilo, všem na očích.

Nebo se ti druzí skrývají mezi stromy za domem?

"Pohyb!" vybědl Sára. "Máma čeká u stezky."

Ale Sára se nehýbala, a když se na ni podíval, držela se za břicho. Asi si vyrazila dech, když jsem ji povalil na zem, pomyslel si. Popadl ji za ramena a přitáhl k sobě.

"Pospěš, zlatíčko. Musíš vstát a utíkat."

Pomohl jí nohy. Stále se držela za břicho, ale hlavně že se rozběhla a zmizela vzadu. Dosprintoval ke dveřím a vyběhl po schodech do věžičky na střeše, jediného místa v domě, odkud mohl pronásledovatele pozorovat. Potřeboval zastírací manévr na odvrácení pozornosti, nějak je zpomalit, přinutit je, aby si mysleli, že se chce v chatě opevnit a bránit.

Opatrně přistoupil k otevřenému oknu, vytáhl revolver a vypálil nazdařbůh tři rány k úpatí svahu. Zpětný ráz těžké zbraně mu škubal rukou a nikoho přirozeně nezasáhl, ale trojice se z opatrnosti rozptýlila. Vypálil ještě jednou a spěchal zpět dolů. Zaslechl výstřel velkorážní kulovnice a řinkot roztržitého skla nad hlavou.

Běžel ze schodů tak rychle, že málem spadl. Zabočil v letu do kuchyně a vyřítil se zadními dveřmi ven. Klára se Sárou čekaly mezi stromy v místě, kde začínala lesní stezka.

"Někdo střílel." Klára byla vyděšená.

"To jsem byl já. Nedělej si starosti."

A znovu na útěku. Bourne si přehodil přes ramena oba ruksaky, Klára zvedla sedlové vaky a namáhavě se rozběhli mezi stromy. Sára na svých čiperných nožkách uháněla vpředu. V lese se citelně ochladilo. Větve stromů už byly holé, pod nohama jim šustilo zežloutlé spadané listy. Ptáci, kteří propěvovali v podzimním vzduchu, náhle zmlkli. Přidali do kroku. Prodírali se závěsemi listů a stoupali stezkou mezi stromy k výše položené mytíně.

Uslyší nás a zjistí, kudy procháme, pomyslel si.

Jenže tento problém stejně vyřešit nemohl a navíc byl příliš uštváný, aby si s ním dál lámal hlavu. Stezka zatáčela vpravo do prudšího stoupání, potom vlevo, ještě strměji vzhůru, až najednou stromy prořídly a uprchlíci vběhli na sluncem ozářenou paseku.

Objeví se tak náhle a s takovým hlukem, že se koně rozrušeně rozběhli po ohradě a s vyděšeným ržáním se stáhli do rohu. Bourne tohle místo objevil hned druhého dne poté, co se do chaty nastěhovali. Část paseky ohrazená plotem z hrubých prken, uprostřed stružka s tekoucí vodou, koryto na krmení a polorozpadlá kůlna na nářadí. Bezpochyby místo, kde majitel chaty přechovával v průběhu lovecké sezony jezdecké koně. Proto také Bourne na myšlenku pořídit si koně vůbec připadl. Pak sem přivedl Kláru se Sárou a vysvětlil jim, co dělat v případě, že by se opět dostali do

nesnázi. Postupně je naučil všechno, co si ze svého jezdeckého výcviku zapamatoval. Každý den sem chodil koně nakrmit a cvičit. Podařilo se mu dokonce přesvědčit starého rančera, aby mu místo nemocného ryzáka přenechal jednu z hnědých kobylek. Předstíral, že z grošáka není příliš nadšený, ale v duchu si liboval, že nic lepšího než tak malého koníka si pro Sárú nemohl přát. A šedák, i když na jedno oko slepý, dokázal vyvinout slušnou rychlost a Bourne toho věděl o koních dost, aby věřil, že ho zvládne.

"Pomoz mi se sedly," křikl na Kláru, shodil ruksaky na zem a ramenem rozrazil dveře kůlny.

Klára odložila sedlové vaky a pomohla mu zvednout sedla na horní břevno hrazení. Sára dělala přesně to, co měla. Oběhla ohradu až do rohu, kam se koně shlukli, vylezla na plot a začala je popohánět směrem ke kůlně. Bourne na zlomek vteřiny přerušil práci, aby zkontroloval, jestli jí nic nehrozí. Potom sebral z kůlny postroje, přehoupl se přes hrazení a počkal, až se přiblíží první kůň - grošák. Vsunul mu udidlo mezi zuby, přetáhl ohlávku přes uši a utáhl přezku. Přes hřbet mu přehodil sedlovou pokrývku, nasadil sedlo a upevnil popruh pod břichem. Přiskočil k dalšímu zvířeti, tentokrát hnědce, zatímco Klára upevnila grošákovi na sedlo dvojici sedlových vaků.

Trvá nám to příliš dlouho, pomyslel si. Mohou tu být každou vteřinou.

Zkusil zrychlit, ale všechno se mu najednou pletlo pod rukama a musel zvolnit, aby něco nepřehlédl nebo nepokazil. S hnědkou byl hotov a otočil se k šedákovi. Ten se však začal plašit a Bourne ztratil další drahocenné vteřiny, než ho uklidnil.

"Už je slyším. Přicházejí," vyhrkla Klára.

Nemýlila se. Mezi stromy se ozývala ozvěna rychlých kroků, které se prodíraly hromadami suchého listí.

"Otevři vrata," zavolal na Sárú.

Přitáhl Kláre přezku ruksaku a pomohl jí do sedla.

"Jed'!" pobídl ji a plácl hnědku po zadku.

Kobyłka proběhla vraty a vyrazila prudkým cvałem k lesu, až Klára málem spadla. Bourne bleskurychle vysadil Sárú na grošáka.

"Drž se!" křikl na ni a postrčil koně.

Grošák se rozběhl a cvałem následoval hnědku přes mýtinu. Konečně byl Bourne hotov i s šedákem. Hodil si ruksak na rameno a vyšvihl se do sedla. Šustění mezi stromy se ozývalo tak blízko, že už nebyla slyšet ozvěna. Bourne kopl koně prudce do žeber. Šedák zaryl zadní kopyta do země a vrhl se kupředu. Otevřenými vraty se prosmýkl tak blízko opěrného kůlu, že Bourne musel zvednout nohu, aby se do ní neuhodil.

Prásk! Něco prolétlo mezi větvemi stromů vlevo před ním. Pobídl šedáka ještě tvrději, aby měl mýtinu co nejrychleji za sebou. Kůň cválal, co mu síly stačily, a Bourne cítil, jak mu do stehna naráží pouzdro se zbraní. Blížil se ke stromům, mezi nimiž zahlédl Kláru se Sárú, když vtom zaslechl další prásknutí a současně ho něco ostře uhodilo do ramene.

Náraz byl tak prudký, že ho málem shodil ze sedla. Přitiskl se těsně ke krku koně a horečně ho nohama pobízel k nejvyšší rychlosti. To byl ruksak, uvědomil si. Máš štěstí, kulka zasáhla jen ruksak. A to už ho pohltila spásonosná náruč stromů a Bourne se snažil neztratit Kláru se Sárú z dohledu. Další výstřel. Kulka ho těsně minula. Pleskla do stromu a vyštípla kus kůry, ale Bourne už mohl být klidný. Stromy rostly tak hustě, že útočníkům nedovolovaly přesně zamířit. Ostrým tempem cválal za dusotem kopyt před sebou a pro danou chvíli byl v bezpečí.

Po oslnivém slunečním jasu najednou ani památky. Bourne pozvedl zrak k bezlistým korunám stromů a místo mraků, které očekával, spatřil ohnivou kouli již zpola ukrytou za vzdáleným horským hřebem. Poslední paprsky zalévaly okolí rudým přísvitem. Půl hodiny do smrákání a pak pouhá hodina do naprosté tmy. Do té doby se musí dostat, co nejdál budou moci. Bourne zaslechl, že dusot kopyt před ním změnil směr. Ozýval se teď zleva a v příštím okamžiku narazil na zvířecí stezku, která se tím směrem stáčela do svahu. Bourne šedákovi trochu ulehčil a nechal poloslepého koně, aby si zvolil nejlepší stopu sám. Stezka se napřímila a stoupala ještě strměji. Bourne se musel předklonit a zachytit se hrušky sedla, aby ho kůň, který se vzepl na posledním úseku stoupání, neshodil. Před nimi se otevřela holá planina a šedák začal nabírat rychlost a pomalu se dotahoval na oba koně, kteří cválali vpředu. Bourne viděl, jak Klára pobízí hnědku, jejíž kopyta bušila do země porostlé řídkou hnědou trávou, až odletovaly hrudky hlíny. Sárin grošák za ni cválal v těsném závěsu. Bourne pobídl šedáka a za okamžik již pádili všichni tři koně pohromadě vedle sebe a zatáčeli doleva přes mýtinu k další úzké stezce, která se rýsovala mezi stromy. Museli se seřadit a postupovat jeden za druhým - Klára v čele následovaná Sárú. Další planina a znovu doleva, stále doleva. Několikrát už tuto trasu cvičně absolvovali. Bourne jim na podrobných terénních mapách, které koupil ve městě, vysvětlil, kudy budou postupovat. Kdyby je měl někdo napadnout, museli by se dostat co nejdál do hor v nejkratším možném čase a toto byla jediná cesta, která se nabízela.

Překonali ještě dva strmé úseky a konečně narazili na příkrou, téměř kolmou skalní stěnu, která byla v mapě zřetelně vyznačena spolu s úzkou strží připomínající vyschlé koryto horské bystřiny poseté balvany, úlomky zvětřelé břídlíce a hniječím kusy dřeva. Průrva představovala jedinou možnost, jak skalní masiv překonat. Z mapy se ovšem nedalo vyčíst, jestli je vůbec schůdná, a dál při svých průzkumných výpravách nikdy nepostoupili. Bourne tehdy sice odklidil několik naplavených kmenů a vyznačil ústí soutěsky, ale dál už museli spoléhat jen na štěstí. Neměli však na výběr, jinudy cesta nevedla. Další průsmyk ležel o dobrých třicet kilometrů dál.

Docválali k úpatí horské hradby, přitáhli otěže a sesedli. Koně by už tak pekelné tempo stejně déle nevydrželi. Slunce zapadlo a vzduch kolem jako by náhle zešedl. Silně se ochladilo a uprchlíkům po rychlé jízdě slzely oči. Bourne si je utřel rukávem košile a zahleděl se do soutěsky sevřené z obou stran šedobílými skalami. Změř balvanů a dřeva před nimi se táhla, jak odečetl v mapě, dobrých čtyři sta metrů daleko a ostře stoupala.

"Vytáhni mi z ruksaku kabát," požádal Bourne Kláru. "A vy dvě se také oblečte."

Byly to pevné, těžké vlněné kabáty s kapucí. Bourne zvolil hnědou barvu, která nejlépe splyne s podzimními odstíny

horské scenerie. Sotva zapnul poslední knoflík a zalilo ho teplo, vzal koně za uzdu a vstoupil do průrvy. Překračoval kusy dřeva, obcházel balvany a co nejrychleji stoupal křížem krážem stále výš. Táhl koně za sebou a cítil, jak se postavil na odpor. Okamžik počkal, než si zvíře najde lepší oporu pro nohy, a vyrazil dál. Uklouzl a odřel si obličej o ostrou hranu skaliska, ale hned byl zase na nohou a zatáhl za uzdu. Ohlédl se, jestli s ním obě drží krok, jestli nemají nějaké potíže. Viděl, že Sára, která postupovala jako druhá, brání Kláře v rychlejším postupu. Dívka měla dost problémů sama se sebou, natož aby dokázala ještě vést koně.

"Tati, já to nezvládnou."

"Musíš. Nespěchej. Pomalu, ale pravidelně. Hezky krok za krokem."

Sára se pomalu vyškrabala až k němu a Bourne zase vyrazil vzhůru. Hledal si nejsnazší cestu kamenným bludištěm a rozbolavělým ramenem odtlačoval spadané kmeny stromů. Ohlédl se až k místu, kde vystoupili z lesa. Nikde nikdo. Znovu upřel zrak před sebe, ale konec soutěsky se zdál stejně daleko, jako když začali stoupat.

Musíš dál.

"Tati!"

Ohlédl se. Sára se vyčerpaně opírala o balvan.

"Nezastavuj se," zavolal na ni. "Nesmíš se zastavovat. Už jsme skoro nahoře," zalhal.

Sára se napřímila a kousek po kousku se posouvala vzhůru a táhla za sebou koně. Vtom se grošák náhle vzepjal na zadní a tak tak že ji nezasáhl předními kopyty. Sára uklouzla a svalila se mezi dva balvany, zatímco vyplašený kůň se pokusil v omezeném prostoru otočit, aby mohl zpět dolů.

"Nehýbej se!" vykřikl Bourne. Přivázel koně ke kusu dřeva a vrhl se k Sáře. "Nehýbej se. Schovej nohy."

Řítil se dolů jako lavina. Odřel si paži o zlomenou větev, která vyčnívala z padlého kmene, a ucukl bolestí, ale to už byl u Sáry a uklidňoval vyděšené zvíře: "No tak, no tak," a vztáhl ruku, aby koně zachytil. Vůbec poprvé si všiml, jak jeho hlas odráží ozvěna.

"Už je všechno v pořádku. Můžeš vstát," řekl Sáře, která plakala strachem a vyčerpaním, a Bourne si uvědomil, jakou chybu udělal, když ji nechal samotnou vést koně. Hotový zázrak, že došla až sem.

"Jednoho koně necháme prozatím tady a já ti pomůžu nahoru."

Vzal Sáru za ruku a řekl Kláře:

"Přivaž svého koně a převezmi grošáka. Já se ti sem pro něj vrátím, hned jak budeme nahoře."

Neměl čas příliš Sáru utěšovat. Osušil jí slzy a vtiskl letmý polibek a už ruku v ruce stoupali k místu, kde nechal svého koně. Poslal Sáru nahoru jako první a ohlédl se po Kláře. Stoupala pravidelným krokem a grošák ji poslušně následoval. Hnědá kobylka dole se rozhlížela prázdným pohledem kolem sebe, zmatená, opuštěná.

Snad hnána strachem, snad šokem z toho, jak ji kůň málem pokopal, dosáhla Sára ústí soutěsky o hodný kus před ním a alespoň na chvíli se mohla cítit v bezpečí. Bourne nechtěl, aby tam nahoře byla dlouho sama, a přidal do kroku. Stoupal přes balvany a vyvrácené stromy a zakrátko už kopyta koně klepala po holé, zvětralé skalní plošině těsně pod vrcholem, za nímž se rozprostírala větrem ošlehaná kosodřevina a zdánlivě nekonečný pás lesa. Sára se choulila za pařezem, bledá jako stěna, a těžce oddechovala. Poryvy větru jí pošukávaly vlasy. Došel k ní, pohladil ji a pokračoval k nejbližšímu stromu. Přivázel šedáka, shodil ruksak a vrátil se k ústí soutěsky, kde se právě objevila Klára s grošákem. Varovným gestem ji upozornil na Sáru a spěchal kolem ní zpět pro koně, kterého museli nechat dole. Uklouzl a pod nohama se mu uvolnila hromada kamení. Rachotily dolů korytem směrem k přivázanému zvířeti a jen těsně je minuly. Hnědka šhubala otěžemi, které ji poutaly ke kládě, a snažila se dostat z cesty valící se lavině. Bourne už sestupoval opatrněji a střídavě pozoroval uvázaného koně a okraj lesa hluboko dole ve strachu, že uvidí, jak se muži v červených košilích objevují mezi stromy a vystupují na mýtinu pod skalní stěnou.

Ale ne, utěšoval se v duchu. Za chvíli bude tma a oni si ze všeho nejdříve potřebují sehnat koně. Rozhodně nás nebudou stíhat pěšky.

Přesto však mu celou cestu zrak neustále zalétával k okraji lesa. Několika vlídnými slovy uklidnil koně, odvázel ho, a co mu síly stačily, stoupal kamenitou strží zpět, aby se skryl za okrajem soutěsky. Když byl konečně nahoře, Klára se Sárou jedly. Bourne s posledním vypětím sil přivázel hnědku k ostatním dvěma koním a svalil se vedle nich.

Čokoládové tyčinky. Neměl je moc rád - lepily se na patro a byly protivně sladké -, ale potřeboval rychle obnovit energii a jejich karamelovou příchut' sotva vnímal. Rychle tyčinku rozzvýkal, polkl a zakousl se do další.

"Zvládli jsme to. Nechce se mi ani věřit, že jsme to zvládli."

Ale ve skutečnosti zdaleka neměli vyhráno a Bourne si byl moc dobře vědom, že toto je jen první krok. Šťastně překonali jednu překážku, ale má-li se jim útěk podařit, budou muset postupovat dál do hor hodně rychle a hodně dlouho.

Vztáhl ruku a zadržel Sáru, která si chtěla vzít další tyčinku.

"Raději si je šetři, zlatíčko. Než všechno skončí, budou se nám ještě hodit."

Dlaně, odřená o ostré hrany kamenů, mu nepříjemně krvácely a Bourne si je otřel do trávy. Pak vstal, přešel k ústí strže a znovu prozkoumal okraj lesa hluboko dole. Nikde nikdo.

Otočil se.

"Musíme dál," vyzval je tiše.

"Už?" namítla Klára. "Sotva jsme si sedli."

Ukázal k horskému hřebenu na obzoru, za nímž dávno zmizelo slunce. Bledé světlo pomalu přenechávalo vládu temnotě.

"Nejvýš za půl hodiny se budeme muset tak jako tak zastavit, protože už bude úplná tma. Musíme využít každou minutu, která nám ještě zbývá."

Sáhl do ruksaku, vytáhl mapu a chvíli ji studoval. V šeru vrstevnice sotva rozeznával.

"Tamhle mezi těmi stromy by měl téct potok. Zkusme se dostat až k němu." Zvedl se prudký závan větru a vmetl jim do tváří prach a suché listí. Bourne se zadíval k horizontu na východě, kde se v posledních paprscích dne hromadily temné mraky.

"Možná přijde bouřka," podotkl starostlivě.

Nakonec se jim naštěstí vyhnula. Koně byli tak unavení, že by je už nedokázali unést, a tak tři uprchlíci vedli koně za otěže a kráčeli mezi stíny stromů do ticha a tmy nastávající noci.

5

Zprvu si myslel, že mapu špatně přečetl. Odhadoval, že ušli dobře přes půldruhého kilometru, a potok stále nikde. Stromy je svíraly stále těsněji a šerého světla rychle ubývalo. Dorazili na malou mýtinu, kterou pěšinka vyšlapaná zvěří spojovala s jinou, ještě menší, jako stopka uprostřed přesýpacích hodin. První byla ideální pro vybudování tábora na noc a na druhou se mohli uchýlit koně a napást se, protože na ní nebylo tolik spadaného listí a místy zde rašily trsy horské trávy. Bourne tak ušetří vzácný oves, který vezl v pytli přivázaném k hrušce svého sedla.

Setmělo se natolik, že se Bourne rozhodl obejít se tuto noc bez vody a utábořit se právě tady, když zaslechl téměř neznatelné zurčení vodního toku. Bourne přivázel koně ke stromu, prodral se mezi holými větvemi k místu, kde se mýtiny svažovala k lesu, a stál na břehu horské bystřiny jen o málo širší, než aby ji mohl jen tak bez rozběhu překročit. Potok se stáčil kolem okraje paseky a bublavě spěchal přes balvany do níže položené roviny. V chladivém bezvětří si Bourne klekl, sehnul se, spojil dlaně a zhluboka se napil.

"Dá se ta voda pít?" slyšel Kláru za sebou.

Právě ji chutnal, ale odpověď znal ještě dříve, než polkl. Studená, sladká, naprosto čistá voda. Napil se podruhé a pak si postříkal obličej.

"Tak vysoko v horách je voda prakticky vždycky pitná," odpověděl. "Musíš si jen dát pozor, aby proudila a aby se na hladině nedržela žádná špína. Problémy se mohou vyskytnout snad jen na jaře, kdy taje sníh a do vody se mohou dostat řasy a sinice, které by ti mohly ublížit. Způsobují totiž tak silné křeče, až si člověk myslí, že nastala jeho poslední hodinka."

Uvědomil si, že použil citát z jedné ze svých knih, a v duchu se usmál.

"Pojd' a ochutnej sama. Ty také, zlatíčko," vyzval Sáru, která stála vedle matky.

Nepohnuly se.

"Vím, že vám to připadá divné, ale tohle není potok, jaké znáte z okolí větších měst. Z těch bych se nikdy nenapil, ale tato voda, ta je v pořádku. Věřte mi."

Stále však nejevily moc chuti se napít, a tak si Bourne lehl na břicho, ponořil obličej do proudu a napil se. Voda ho zamrazila v chrápe. Když se posadil a zatřásl hlavou, až kolem sebe rozstříkl spršku ledových kapek, viděl, že dřepí vedle něj a nejspíše pije z dlaní.

"Chutná nějak nezvykle," poznamenala Sára.

"Samozřejmě," poučoval ji. "Není v ní fluor ani spousta jiných chemikálií. Toto je skutečná přírodní voda."

"Ale je špinavá. Cítím, jak mně něco skřípá mezi zuby," řekla Sára a odplivla si.

"To je jen trocha pisku. Zpevní ti kosti."

"Opravdu?"

"Ale ne," rozesmál se Bourne. "Ještě se napij, ať si na ni zvykneš. Jistou dobu jinou vodu používat nebudeme, takže ať už ti chutná nebo ne, zvyknout si na ni musíš."

"Odkud vlastně teče?"

"Potok pramení někde tam nahoře. Napájí ho tající sníh nebo vytéká z nějakého jezera." Zmínka o jezerech mu něco připomněla. "Uvidíš věci, o kterých se ti dosud ani nesnilo."

"Chutná trochu nasládle."

"Tak vidíš, nakonec jí přijdeš na chuť. Ale to už by stačilo. Máme ještě spoustu práce. Brzo nastane taková tma, že o sebe budeme na každém kroku zakopávat."

Odvedl je mezi stromy zpět na vyvýšenou mýtinu. Tábořiště se teď - díky temnotě, která deformovala odhad vzdálenosti - zdálo širší, rozlehlejší.

"Tu máš," řekl Sáre a podal jí tři bandasky přivázané k sedlům. "Zajdi k potoku a naber do nich vodu."

"Tys je zapomněl naplnit, když jsi je ukládal k sedlům do kůlny, že?" podotkla Klára.

"Ne, nezapomněl. Neudělal jsem to úmyslně. Říkal jsem si, že koně pro začátek ponesou i tak dost zátěže, a věděl jsem, že tady nahoře najdeme spoustu vody. Kromě toho by voda po takové době nebyla čerstvá. Na co čekáš?" zeptal se Sáry.

"Já mám strach."

"Vrátit se k potoku sama?" Sára přikývla.

"Nemáš se čeho bát. I kdyby se někdo blížil, uslyšíš ho a budeš mít dost času vrátit se k nám."

"Ale co když tam bude nějaké zvíře?"

"I to bys slyšela. Koneckonců, nemůžeš narazit na nic jiného než na srnce nebo jelena. V této roční době se už medvědi uložili k zimnímu spánku. Tak jdi. Máme opravdu hodně práce a každý se musí postarat o svůj díl."

Počkal, než odešla, a pak se věnoval šedákovi. Rozepnul popruh a koně odsedlal.

"Mohla bys sundat sedla ostatním koním," obrátil se na Kláru. "Použijeme je jako polštáře pod hlavu. Najdi nějaké místo, kde se nám bude pohodlně ležet."

"Co oheň? Neměli bychom ze všeho nejdříve rozdělat oheň?"

"Ne," odpověděl a obrátil se k ní. "Žádný oheň, dokud to nebude absolutně nevyhnutelné."

"Ale jak budeme vařit?"

"Nebudeme. Teď večer rozhodně ne. Možná ráno, budeme-li mít dost času, a pouze za předpokladu, že by se nám podařilo udržovat jen malý ohniček, který by příliš nekouřil. Je docela dobře možné, že se těm lidem podařilo sehnat koně rychleji, než jsme předpokládali, a jestli se náhodou potulují někde v okolí, určitě by si všimli světla plamenů a měli bychom je okamžitě na krku."

Podívali se na sebe a pak se ozval grošák. Začal netrpělivě škusbat za uzdu přivázanou ke stromu a Klára se k němu otočila, aby se o něj postarala.

"Co chceš k večeři?" zeptala se tiše.

"Moc toho na výběr nemáme, že?"

"To je pravda," zašeptala.

Rozepnula popruh, sundala grošákovi sedlo a klopýtavě s ním zamířila k okraji lesa. Přešla kolem něj beze slova a nevypadalo to, že by jí bylo do řeči, takže jen vyzval Sáru, která se objevila mezi stromy obtížená bandaskami, z nichž kapala voda, aby matce pomohla, a sám sundal laso pověšené na hrušce šedákova sedla a odvedl koně úzkou zvířecí stezkou na druhou mýtinu.

Věděl, že může zvolit jeden ze tří způsobů, jak zvířeti zabránit v útěku. Mohl by ho přivázat ke stromu na delší lano. Ale koně jsou zvědaví stejně jako lidé, a kdyby šedák z druhé strany mýtiny ucítil nějaký nezvyklý pach, který by si chtěl blíže ověřit, jen by ho zbytečně znervóznilo, kdyby se k jeho zdroji nemohl dostat. Mohl mu také omezit možnost pohybu při každém kroku tak, že by mu svázal nohy vždy zadní kopyto k přednímu. Šedák by se tak nakonec dostal k místu, které ho zajímá, ale mohl se něčeho polekat, a kdyby chtěl rychle uskočit, hrozilo by nebezpečí pádu a zlomeniny. Zbývala tedy třetí možnost a Bourne musel dost dlouho prohledávat okraj paloučku, než našel, co potřeboval - silnou zlomenou větev, dost velkou na to, aby zabránila šedákovi uniknout mezi stromy, a dost malou, aby mu dovolila volný pohyb po mýtině. Svázal provizorní ohlávku, přehodil ji zvířeti přes hlavu a druhý konec lana upevnil ke kusu dřeva. Pak sundal šedákovi uzdu a vytáhl mu udidlo. Kůň zavětlil a potom sklonil hlavu, očichal trávu a začal se pást.

Voda, uvědomil si. Proboha svatého, vždyť já jsem je nenechal napít.

Další dvě zvířata tedy nejprve odvedl k potoku a nechal je do libosti uhasit žízeň, než je na menší mýtině přivázal ke kusu dřeva stejně jako šedáka. Pak přinesl bandasku s vodou, naléval ji do klobouku a napájel i svého koně, který opravdu žíznil, protože Bourne musel zajít pro další bandasku, než mělo zvíře konečně dost. Rozhlédl se po mýtině ponořené teď do téměř absolutní tmy. Koně se rozestoupili, okusovali trávu a občas zvedli hlavu a zavětlili. Grošák hrdelně zaržal, ale jen tlumeně. Nezdálo se, že by ho něco znepokojilo, a Bourne usoudil, že zvířata přechkají noc v pohodě. Jediné riziko představovala možnost, že si vzájemně zapletou provazy, které je poutaly k ulomeným větvím. Bourne nevěděl, jak tomu zabránit, a rozhodl se, že se u koní ještě chvíli zdrží. Za chvíli vyjde měsíc. Zatím se ještě neukázal, ale Bourne si všiml bledého přísvitů, který stoupal za horizontem, a podivně ho zamrazilo. Nedaleko zavrzal cvrček. Bourne nechápal, jak je možné, že se ještě ozývá, když se kvapem blíží zima, ale bylo tomu prostě tak a charakteristický zvuk si nemohl s ničím jiným splést. Zhluboka vydechl - aniž by se musel dívat, věděl, že pára se mu u úst sráží v ledovou mlhu - a vydal se přes rosou pokrytou trávu, která mu smáčela nohavice, k táboru.

"Proč ještě nejíte?" zeptal se, když zvířecí stezkou došel na mýtinu, kde se utábořili.

Klára se Sárou seděla schoulené na zemi a opíraly se o sedla. Bourne v temnotě stěží rozeznával bledé skvrny jejich tváří.

"Čekaly jsme na tebe," odpověděla Klára. "Ještě moment a hned jsem u vás."

Zašel k potoku, naplnil obě bandasky, rozhlédl se a zaposlouchal do nočního ticha. Uspokojen, že nezjistil nic podezřelého, zamířil zpět.

"Zbývá nám udělat poslední věc," oznámil.

"A co bude následovat po ní?" ozvala se Klára skepticky.

"Ne, opravdu, ještě jedna záležitost a bude to všechno. Vím, že jste unavené a máte pocit, že ta námaha nikdy neskončí a pořád bude zbývat spousta věcí, které je nutno udělat, ale jakmile si na to zvyknete, všechno půjde mnohem snadněji."

"No dobře. O co jde?" zeptala se Klára.

"Zbývá vyřešit otázku, jak budeme chodit na záchod."

"Ale tati," vydechla Sára a Bourne nevěděl, jestli ji uvedl do rozpaků nebo spíše pobavil.

"Ne, poslouchajte. Pojdte sem. Tohle je opravdu důležité."

Přešel ke vzdálenějšímu okraji mýtiny, zastavil se mezi prvními stromy a počkal na ně.

"Čurání není problém," začal, když se k němu připojily.

"Pro tebe možná ne. Tobě stačí stoupnout si za strom, ale my to máme trochu komplikovanější," namítla Klára.

"Já vím. Hned se k tomu dostanu, mějte trpělivost."

Náhle prudce trhl hlavou a otočil se za nečekaným zvukem. Něco přeběhlo po uschlém listí. Možná mýval. Nebo jezevec. Nemáš se čeho bát, uklidni se, nabádal se v duchu. Přesto ještě chvíli nehnutě naslouchal, než se zase pokračoval ve výkladu.

"Čurání opravdu není problém. Jenom musíte dbát na to, abyste to nedělaly někde blízko potoka. Tu vodu přece

pijeme, a kdyby do ní něco prosáklo, nechutnalo by to moc příjemně - a to ani nemluvíme o střevních potížích, které by nás čekaly. Vyberte si místo, které se svažuje směrem od potoka. Víme, že se potom musíte osušit, ale jediné, co můžeme doporučit, jsou listy, které ještě úplně neuschly, aby se vám nedrobily v rukou. Jestli by vám listy byly proti mysli, nezbyvá, než se pořádně umýt, což asi bude vhodné v každém případě, protože zaschlá moč by vám mohla způsobit nepříjemnou vyrážku.

No dobře, to bychom měli. Vidíte samy, že tady žádné problémy nebudou. Zato stolice, to je něco jiného. Nechceme přece, aby se nám tady mezi stromy kolem tábora povalovaly výkaly, že? Najdeme si tedy větší kámen jako třeba tenhle. Převrátíme ho a vyryjeme zpod něj trochu hlíny. Takto. Když vykonáme svou potřebu, přehrneme přes to hlínu a kámen uložíme zpátky nahoru. Potom se půjdeme umýt. Pokud budete chtít, můžete se utírat listy, ale i tak je nutno se vždycky umýt. A co je velmi důležité, musíme chodit na velkou každý den bez ohledu na to, jestli se nám chce nebo ne. Prostě musíme. Tady v horách platí jedno základní pravidlo. Nedělat nic, co by si člověk předem důkladně nepromyslel, ale pak to udělat pořádně. Každý den se umývat. Každý den chodit na stranu. Kdykoliv je to možné, přeprat si prádlo. Pravidelně jíst, i když se člověk musí do jídla nutit. Zdůrazňuji to proto, že nastanou chvíle, kdy budete tak unavené a zničené, že nebudete mít myšlenky na nic jiného než se na místě svalit a nikdy nevstát, jenže potom by rychle následovala celková apatie, přidružíly by se nemoci, a to už byste se mohly rovnou vzdát a čekat na smrt, protože by vás opustily i poslední zbytky pudu sebezáchovy."

Nadechl se, aby ještě něco dodal, ale uvědomil si, že by se jen opakoval. Vůbec se mu nechtělo přednášet nějaký projev, a tak tam jen v rozpacích stál a cítil se podivně prázdný, zatímco ho Klára se Sárrou mlčky pozorovaly. Pak se vzchopil a pokusil se zlomit depresivní náladu.

"Nemáte hlad?" otázal se a snažil se, aby to znělo pokud možno vesele.

"Ano." promluvila Sára tiše.

Zdálo se, že sotva pohnula rty. Jako by ani nedýchala.

"Tak jdeme. A víte co? Jako zákusek si dáme vitaminové tablety."

Ale nebyl to příliš vydařený žert a nikdo se ani nepousmál.

6

Jedli sušené hovězí maso a k němu si otevřeli konzervu broskvového kompotu. Vkládali si šťavnaté plody do úst, hladově je polykali a pak se podělili o hustou sladkou šťávu, kterou zapíjeli spoustou vody. Každý měl jen jednu příkrývku. Zabalili se do ní a uložili se k spánku těsně vedle sebe, Sára uprostřed. Sára se v noci probudila a zakňourala, že je jí zima. Bourne ji chvíli konejšil, až zase usnula. Později jeho samotného probíral zvuk připomínající vzdálený výbuch. Vyděšeně se posadil a pár vteřin mu trvalo, než si uvědomil tlumený hukot a všiml si zelených a červených záblesků na obloze. Poziční světla na koncích křídel letounu, který právě překonal zvukovou bariéru. Ranní zpěv ptáků je probudil krátce před svítáním, a když Bourne odešel zkontrolovat koně, zjistil, že dva si opravdu vzájemně zamotali provazy, jimiž byli připoutáni. Nijak si však neublížili a Bourne je všechny tři nechal napít z potoka a přivedl je na mýtinu, kde tábořili. Každé zvíře dostalo hrst ovsy a potom je Bourne osedlal. Usoudil, že nemají čas rozdělovat oheň, a když se postarali sami o sebe, umyli se a vykonali tělesnou potřebu, nasedli a vyrazili na další cestu. Jedli za jízdy - opět sušené hovězí, pár sucharů a kousek čokolády.

"Později se někde zastavíme a uvaříme si pořádný oběd," sliboval, ale dobře věděl, že je to jen milosrdná lež. Chtěl je trochu povzbudit, aby lépe snášely namáhavou cestu. Potřebovali se dostat co nejdál od místa přepadení. Pokaždé, když narazili na otevřené nezalesněné prostranství, popohnali koně do cvalu, ale mezi stromy zase zvolnili. Šetřili zvířata, aby se příliš nevyčerpala. Nechávali je, ať si sama zvolí tempo, které jim vyhovuje. Kolem osmé se již slunce vyhoupllo nad východní obzor dost vysoko, aby jim jeho paprsky vysušily zvlhlý oděv. V devět sesedli a šli kousek pěšky. Ve čtvrt na deset už byli zpátky v sedlech a tento postup - pětadvacet minut jízdy a čtvrt hodiny chůze - se stal pravidlem. Kolem poledne zastavili, aby si koně odpočinuli.

"Tady strávíme noc," ukázal Kláře na mapě místo u jezera, kam měl v úmyslu do večera dorazit, a potom mávl rukou ke vzdálenému zalesněnému údolí mezi dvěma táhlými hřebeny hor. "Dá nám to sice trochu zabrat, ale myslím, že to zvládneme. Kolem je spousta jezer a nikdo by neuhodl, že máme v úmyslu utábořit se zrovna u tohoto."

Když nasedali na koně, ozvalo se slabé monotónní vrčení. Bourne se ohlédl směrem, odkud přišli, a v dálce spatřil záblesk světla odraženého od rotoru helikoptéry, která se vznášela nad korunami stromů.

"Jdou po nás?" zeptala se Klára. "Jsou to oni? Už nás hledají?"

"Je to možné. Nevím. Ale třeba je to lesní správa. Kontrolují, jestli někde nezačalo hořet. Může to být kdokoliv. Jestli jsou to opravdu oni, do večera se k nám nedostanou. Musí prohledat obrovské území a podle mě se rozhodli stíhat nás na koních."

"Myslíš, že nás nepřestanou pronásledovat?"

"Tam u chaty nás mohli klidně zlikvidovat, kdyby jim o to opravdu šlo. Tak trochu mi to připadá, jako kdyby nás nechtěli polapit, ale spíše neustále štvát před sebou."

"Chceš tím říct, že až nás zase dostihnou, nechají nám náskok a budou pokračovat?"

"Je to možné. Těžko říct. Ale už brzo můžeme čekat sníh. Divím se, že ještě nenapadl. A až se počasí zhorší, nebude to žádná procházka. Jistě se pokusí s námi co nejrychleji skoncovat, aby to měli za sebou a mohli zpět do tepla."

Rachot helikoptéry se přiblížil.

"Měli bychom vyrazit," řekl Bourne a pobídl koně.

Klára se Sárrou ho následovaly. Mezi holými osikami a divokým dřínem rostlo stále více jehličnatých stromů a Bourne věděl, že za několik hodin dorazí k souvislému porostu jedlí tak vysokých a hustých, že je pronásledovatelé neuvidí, i kdyby jim přeletěli přímo nad hlavou.

Cestu jim přehradil horský potok, který stékal vlevo z úbočí. Na chvíli se zastavili, aby se koně mohli napít.

"Nemohli bychom jet kousek korytem, abychom zahladili stopy?" zeptala se Klára.

"To by nebylo k ničemu. Dno je příliš měkké a proud příliš pomalý. Trvalo by celý den, možná i dva, než by se otisky kopyt splavily. Aby něco podobného mělo smysl, potřebovali bychom kamenité dno a silný proud, ale i tak bychom pronásledovatele pouze zpomalili, ale nezastavili. Stačilo by jim rozdělit se a postupovat po obou březích, až by narazili na místo, kde jsme koryto opustili, a mohli by nás zase sledovat."

Zmocnil se ho podivný pocit rozdvojení, jako kdyby se opakoval.

Proud se točil a klikatil a uprchlík se jím dal vést. Věděl, že za chvíli se objeví psi, ale ani ho nenapadlo brodit se korytem, aby je svedl ze stopy. Snad by je tím zpomalil, ale protože by dříve či později musel z vody zase vystoupit, pronásledovatelům stačilo rozdělit smečku a postupovat po obou březích, až by psi jeho pach znovu zachytili. Jen by tím ztrácel čas.

Tohle už přece jednou prožil.

Ne. Neprožil, ale napsal. I tehdy tam byla helikoptéra a Bourne náhle s jistotou věděl, že vrtulník rozhodně nepatří lesní správě. Potřásl hlavou, aby si pročistil myšlenky, a zaryl šedákovi podpatky do slabin. Nemilosrdně hnál koně vzhůru svahem a pobízel Kláru se Sárrou k usilovnému spěchu. Zamířil k pásu vzrostlých jedlí. Sklonil se až k šíji koně, prolétl pod stromy jako střela a cválal dál. Zpomalil až těsně před vrcholem stoupání.

"Co to mělo znamenat?" vydechla Klára, když se mu zařadila po bok.

"Ale nic," odpověděl. "Zdálo se mi, že něco slyším. Asi jsem se zmýlil."

Planina byla porostlá hustým jedlovým lesem. Ve stínu stromů se citelně ochladilo. Kopyta koní už nešustila na napadaném suchém listí, ozývalo se jen tlumené došlapování na koberec hnědého jehličí.

"Tomu jezeru se raději vyhneme," oznámil Bourne a věděl, že i tohle už kdysi napsal. "Jestli jsou v té helikoptéře opravdu oni, mohli by tam někde na vhodném místě přistát, a kdyby prozkoumali okolí, jistě by nás našli. Tolik jezer tam zase není a jsou poměrně malá a blízko u sebe."

"Kam tedy půjdeme?"

"Pořád vzhůru, jen poněkud vlevo. Podle mapy bychom měli narazit na další potok."

"Ale já jsem se chtěla podívat na jezero," namítla Sára.

"Vím. Já také. Ale bohužel budeme muset nějakou dobu postupovat přesně takto. Vybereme si nějaké místo, kam bychom chtěli dojít, ale protože naši pronásledovatelé uvažují stejně jako my, napadne je jistě totéž, a my si musíme vybrat méně nápadný cíl. Prostě je nějak přechytračit. Neboj, ještě uvidíš spoustu jezer, až na to přijde čas. Ale zatím si je budeš muset odpustit."

Planina se opět zvedala a oni pomalu stoupali.

Vodní tok byl mohutnější, než Bourne očekával. Ne pouhá bystřina, ale skutečná řeka, silný proud v širokém a hlubokém řečišti, které se nedaleko zužovalo do úzkého koryta vyhlodaného ve skále, které přivádělo rozběsněnou vodu do přírodního bazénu, z něhož se na druhém konci s hlasitým hukotem řítíl vodopád. Dorazili k němu asi hodinu před soumrakem a sluch je upozornil dávno předtím, než pomalu projeli hustým lesíkem a spatřili před sebou vodní plochu, podivně zvětšenou zkreslující optikou šikmo dopadajících slunečních paprsků.

Sára už byla dole z koně a běžela k nádrži, když na ni Bourne zavolal.

"Hej!"

Zastavila se a tázavě se na něj zadívala.

"Nejdřív práce. Koně jsou o hodně unavenější než my, jenže se o sebe nedokážou sami postarat. Musíš také přiložit ruku k dílu a pomoci nám. Potom snad budeme mít všichni trochu času si u vody odpočinout."

Sára se ještě jednou lítostivě ohléla k vodní ploše a pak se pomalu vrátila.

"Další věc. Při tom, jak ledabyle jsi přehodila otěže přes větev, by se kůň každou chvíli uvolnil. A kdyby se zaběhl hlouběji mezi stromy, něčeho se polekal a splášil se, trvalo by nám celou noc, než bychom ho zase našli. Říkal jsem ti to už včera večer a dnes to opakuju - musíš si dávat pozor na to, co děláš."

Sára mlčky upevnila otěže a ani se na něj nepodívala.

"Napln bandasky jako poslední a pak pomůžeš mamince."

Přikývla, ale stále ho neuznala za hodna pohledu a zůstala zatvrzelá po celou dobu, kdy odsedlával koně, odešel je napojit, nakrmil je a nakonec upevnil otěže, aby se zvířata nezaběhla.

"A máme to." Přistoupil ze zadu k Sáře a položil jí ruku na rameno. "Ted' se můžeme postarat sami o sebe."

Sára však nejevila nejmenší chuť k usmíření a Bourne ji musel zatahat za rukáv.

"Poslyš, takto by to nešlo," řekl jí. Natočil ji k sobě a zvedl jí bradu, aby se mu podívala do očí. "Když tě někdo napomene, nesmíš se hned urážet a trucovat, ale poslechnout. Zapomeneme na to, ano? Ale podruhé se to už nesmí opakovat. Souhlasíš?"

Sára pomalu přikývla.

"No dobře. Tak jdeme, koupel čeká."

Ale připojila se k němu, až když seděl na břehu, sundal si boty a ponožky a začal se svlékat.

"Měli byste se naučit číst v mapě - pro případ, že by se se mnou něco stalo."

Měl celkem tři, zabalené v plastickém pouzdru a uložené v náprsní kapse vlněného kabátu. Vytáhl je a otevřel tu, která zobrazovala okolní krajinu. Velká čtvercová plocha byla pokryta na první pohled zmatenou spleť modrých zakřivených

čar, místy přerušených číslicemi.

"Abyste se neztratily, musíte se seznámit se dvěma pomůckami. Za prvé samotná mapa. Tyto čáry, říká se jim vrstevnice, znázorňují tvar terénu. Čísla znamenají nadmořskou výšku. Každé vrstevnici tedy odpovídá jiná kóta. Musíte se podívat na údaje tady dole. Vidíte? Svislé měřítko deset metrů. To znamená, že vzdálenost mezi vrstevnicemi představuje výškový rozdíl deset metrů. Když je oblouk vytočený vzhůru, takto , znamená to, že terén před vámi stoupá. Pokud se vrstevnice zakřivuje takto , budete sestupovat. Dál se tady uvádí, že vodorovné měřítko je 1 : 12000. Každý centimetr na mapě tedy ve skutečnosti znamená vzdálenost sto dvacet metrů. Když na několika centimetrech protnete jen málo vrstevnic, znamená to, že máte před sebou relativní rovinu. Ale jestli jsou čáry tak těsně u sebe, že je vzájemně stěží rozeznáte, musíte počítat s tím, že narazíte na útes. Vidíte? Tady:

Toto místo, kde se vrstevnice zakřivují a vzdalují se od sebe, je soutěska, kterou jsme prošli včera večer. Přímé linie těsně u sebe po obou stranách znázorňují útesy, které ji lemují. Jistě, strž mohla být tak zatarasena balvany, že by se tudy nedalo projít. Mapa není tak podrobná, aby takové detaily zaznamenala, a v podobných případech se musíme spoléhat na štěstí. Než se vydáme na další cestu, vyznačíme si trasu v mapě, a jestli narazíme na místo, které nebudeme moci překonat, zvolíme jiný směr postupu. Problém je v tom, že lidé, kteří nás pronásledují, se v mapách také vyznají. Dokážou rozpoznat, kudy vede nejschůdnější cesta, a mohli by tam na nás čekat. Budeme si muset napláňovat takovou trasu, která je sice obtížnější, ale méně pravděpodobná."

"Říkal jsi dvě pomůcky," poznamenala Klára. "Která je ta druhá?"

"Tahle," odpověděl a sáhl do kapsy.

Sáře se rozšířily oči nelíceným zájmem.

"Kompas. Zatím jsem ho nepotřeboval. Určit směr nebylo nic obtížného a většinou jsme místo, kam jsme mířili, zřetelně viděli před sebou. Ale jakmile překročíme tady ten hřeben, sestoupíme hluboko do údolí a čeká nás další výstup, jenže tentokrát hotovým bludištěm slepých kaňonů a křižujících se soutěsek, ve kterých se nám za chvíli tak zamotá hlava, že nebudeme vědět, kde je sever a kde jih, a budeme muset orientovat mapu podle světových stran pomocí kompasu."

"Nezapomínáš na slunce?" podotkla Klára. "A na ty poučky o mechu na stromech?"

"Mech roste na kmenech ze všech stran a slunce se nepohybuje po obloze přesně od východu k západu. Ne. Jedinou jistotu představuje kompas. Spousta lovců se zkoušela v horách obejít bez něho a spoléhat jen na slunce, ale beznadějně zabloudili a nakonec zahynuli."

"A copak my neskončíme stejně? Víme sice, kde jsme a kam míříme, ale přesto jsme ztraceni, nemám pravdu? Kde se chceš ukryt? Co budeme dělat?"

"Nevím," odpověděl po krátkém zamyšlení. "Měli bychom se pokusit překročit tyto hory a někde na druhé straně sestoupit do roviny - pokud nás ovšem nezastihne sníh. Jestli ano..."

Nevěděl, co by dodal, a tak nechal větu vyznít do ztracena. Opřel se o strom a pozoroval Sáru. Hrála si s kompasem, převracela ho v ruce a usmívala se, když se štelka pokaždé stočila stejným směrem.

9

"Tati, mně je špatně."

Znovu seděl doma a prožíval ty hrozné chvíle po Ethanově smrti. Byl celý otupělý, protože lékař mu dal prášky na uklidnění. Rozběhl se ke schodům a zeptal se: "Je to moc zlé?" A Sára odpověděla: "Chce se mi zvracet." Jenže to se přece stalo už dávno! Teď se choulí roztřesený zimou pod provlhlou přikrývkou na mýtině kdesi v horách, vedle šumí proud a někdo mu třese ramenem a nařiká:

"Tati, mně je špatně."

Probral se natolik, aby zaregistroval, jak Sára s rukou na ústech odbíhá za strom a zvrací. Vydešeně vyskočil, doběhl k ní a objal ji kolem ramenou, Klára těsně za ním.

"Co je jí?"

"Nemám tušení."

Sáře se znovu zvedl žaludek a nasucho zvracela. Tvář měla popelavě šedou a otřásala se v prudké křeči. Bourne jí položil ruku na břicho a cítil, jak se jí převracejí vnitřnosti.

"Tati," zasténala a zalapala po dechu.

Znovu ji přemohly křeče a vyrazila trhaný dávivý zvuk. Žaludek jí vystoupil až do krku, ale nedostala ze sebe nic než pramínek kalných nažloutlých šťáv, jako kdyby zvracela žluč, a zhroutila se k zemi. Ležela na boku v trávě vedle stromu, kolena přitážená k tělu, držela se za břicho a sténala bolestí.

"Pššš," tišil ji. "Neboj, to přejde."

Uvědomil si, že přesně takhle ji tehdy uklidňoval, a měl pocit, jako by se ocitl v časové smyčce, když si klekl vedle ní, sáhl jí na studené potem zbrocené čelo a cítil, jak jí prudce buší srdce. Vstal a horečně přemýšlel, co se mohlo stát.

"Nemůže to být jídlem?" uvažovala Klára. "Nesnědla něco zkaženého?"

"Ne. Všichni přece jíme totéž. A kromě toho vidíš sama, že všechno strávila. Nezvrací nic než žaludeční šťávy."

"Co jí teda je?"

"Myslím, že je to horská nemoc."

"Co že to je? Tomu nerozumím."

"Je menší než my a její tělo reaguje mnohem rychleji. Ten včerejší namáhavý výstup soutěskou ji stál více sil, než jsem si myslel."

"Pořád to nechápu."

"Nedostatek soli. Její organismus vyčerpá veškerou sůl a v potravě jí nedostala tolik, aby se hladina zase obnovila."

Sára už zase klečela a zvracela žaludeční šťávy.

"Tati," vydechla zničeně a Bourne klesl na kolena vedle ní a snažil se ji ukonejšit:

"To přejde. Neboj se, všechno bude zase dobré." Zvedl hlavu. "Tady v horách je mnohem řidší vzduch. Člověk se podstatně víc namáhá a potí a ztrácí tak sůl, kterou tělo potřebuje, aby si udrželo dostatek vody v krevním oběhu. Když sůl nedoplníš, potíš se dál a ztrácíš další tekutiny. Nezáleží na tom, jak moc piješ, protože v sobě vodu prostě neudržíš," vysvětloval Kláre.

"Proboha svatého, chceš tím říct, že zemře?"

Obdařil ji pronikavým pohledem a potřásl hlavou v zamítavém gestu, aby naznačil, že nechce, aby ji slyšela Sára, která znovu zvracela. Tentokrát z ní vyšly jen sliny.

"Ne," zanařikala.

"Nezemře, pokud bude v mých silách tomu zabránit. Musíme ji odsud dostat někam níž. Rychle. Podrž ji a já zatím osedlám koně."

Rozběhl se přes mýtinu k místu, kde koně přivázal - tentokrát ke stromům, protože zde se zvířata neměla kam zaběhnout, a blízko řeky, aby se mohla podle chuti napít. Nad hladinou se vznášela v mrazivém ranním vzduchu lehká bílá mlha. Sůl, musím pro ni sehnat sůl, letělo mu hlavou. Jak jsem mohl zapomenout vzít s sebou sůl?

10

Dveře salaše pod svahek byly zamčeny visacím zámkem. Bourne ležel na temeni kopce mezi borovicemi a z bezpečné vzdálenosti pozoroval průčelí. Okno vedle dveří bylo zabezpečeno okenicí a Bourne předpokládal, že stejně tomu bude i u ostatních oken. Vlevo stála ohrada pro dobytek a seník pro uskladnění krmiva, rovněž zajištěný visacím zámkem. Místo vypadalo opuštěně, ale rozhodně si nemohl dovolit riskovat.

Opustil pozorovatelnu a plázil se zpět, dokud si nebyl jistý, že ho zezdola nemůže nikdo zpozorovat. Teprve potom se napřímil a zamířil přes borový háj na místo, odkud by si mohl stavení - spíše kůlnu než chatu - prohlédnout z jiného úhlu. Stále ani známka, že by se zde v poslední době někdo zdržoval. Pečlivě zkoumal terén před sebou i kolem salaše a hledal otisky nohou nebo kopyt. Žádné nenašel, ale to rozhodně neznamenal jistotu. Pronásledovatelé by si jistě dali pozor a stopy zahladili. Přesto půdu kolem nepřestal prohlížet.

S nejvyšší opatrností došel na kraj lesíku, odkud se mu otevřel výhled na boční stěnu chaty. Rozhlédl se a pokračoval v průzkumu. Jestliže si drobného černého čtverečku, který salaš na mapě označoval, všiml on, jistě neunikl ani pozornosti nepřátel. A protože to bylo jediné stavení široko daleko, snadno si mohli spočítat, že právě sem by mohli uprchlíci zamířit pro potřebné vybavení a zásoby potravin.

A pro sůl. Tam nahoře, odkud salaš poprvé pozoroval, čekala Klára se Sárou, a jestliže v žádném případě nesměl prohlídku okolí uspěchat, nemohl na druhé straně ztrácet čas. Pokud bude Sára stále zvracet, mohlo by u ní nastat vnitřní krvácení. Na druhé straně ohrady pro dobytek objevil křovím zarostlý úvoz, a když dokončil okruh kolem salaše, aniž našel stopy lidské přítomnosti, vybral si právě toto místo pro závěrečné přiblížení k cíli. Několikrát se zastavil a pozorně se rozhlížel, až konečně dorazil k ohradě. Obešel ji a snažil se postupovat tak, aby neustále měl mezi sebou a okenicí na této straně chaty seník. Ten žádná okna neměl a dveře, jak viděl, byly řádně zajištěny zámkem, takže se nemusel obávat. Odtud ho nikdo překvapí tak rychle, že by nestačil utéci.

Několika skoky doběhl těsně k chatě. Zastavil se vedle uzavřené okenice a napjatě poslouchal, jestli zevnitř něco nezaslechne. Dál čekat nemohl. Přeběhl ke dveřím a cestou zvedl kus zlomeného železného sochoru, který teď nasadil mezi petlici a dveře a prudce zapáchl. Šrouby, které přidržovaly petlici, povolily a vyštípily se z rámu. Cesta byla volná. Okamžitě sochor odhodil a vklouzl dovnitř, revolver připravený k palbě. Nikde nikdo.

Bourne se alespoň domníval, že v chatě nikdo není. Uvnitř však byla tma, která navíc ostře kontrastovala s jasným slunečním svitem venku. Přikrčený přeběhl do kouta vpravo od dveří a zůstal nehnutě stát, aby se oči přizpůsobily nedostatku světla a mohl se na ně opět spolehnout. Vlevo stály patrové palandy. Matrace dávno někdo odnesl a místo drátěnek zůstaly jen dřevěné Jařky. V pravé části místnosti stál velký sporák, z něhož vedla ke stropu kovová roura. O zadní stěnu se opírala hromada nářadí a ze stropních trámů viselo několik naditých jutových pytlů. Celé místo páchlo po vlhkém hnijícím dřevu.

Za chvíli se Bourne natolik uklidnil, že mohl volně vydechnout. Vrátil se ke dveřím a zamával na Kláru, že může i se Sárou dolů, ale zdálo se mu, že nějak dlouho nejdou. Zmocnila se ho panika. Co když je někdo během mé nepřítomnosti přepadl? Ale pak se objevily mezi stromy a jemu spadl kámen ze srdce. Klára si posadila Sáru k sobě do sedla a grošáka s šedákem vedla za uzdu. Pomalu se blížily, ale když došly k místu, kde kamenitá stezka přecházela v měkký půdu kolem salaše, Bourne je gestem zastavil, aby počkaly, než k nim dojde. Pomohl Sáře z koně, roztržené nohy ji sotva unesly.

"Už je ti trochu líp?" Malátně přikývla.

"No vidíš," povzbudil ji a obrátil se ke Kláře, která také sesedla. "Počkejte tady u koní. Nanosím sem všechno, co najdu, a ty to budeš nakládat."

Na jedné z polic objevil dva spací pytle zabalené v igelitu. Nebyly sice zrovna to, co hledal, ale upoutaly jeho pozornost jako první. Odnesl je a vrátil se, aby se poohlédl po soli. Rančer, který toto místo používal, tu jistě nějakou měl, protože ji potřeboval na jaře pro koně a celý rok pro své muže, kdyby je náhodou překvapila někde venku vánice nebo bouřka, a koneckonců pro každého, kdo by se dostal do nesnází.

Na policích však žádnou nenašel, jen konzervy s hovězím masem, uzeným lososem a sardinkami, plátěné pytlíky s moukou, suchary a palačinkovou směsí, krabice sušených fazolí a rozinek - všechno kromě soli. Neobjevil ji ani v prvním pytli, který svěřil z trámu, a když marně prohledal i druhý, začal si dělat starosti. Spěšně sundal třetí - poslední - a pak si najednou uvědomil svůj omyl. Vrátil se ke druhému pytli a opravdu tam byla, jenže si původně myslel, že igelitový sáček zamíchaný mezi smotanými lany, koženými řemeny a sedlovými popruhy obsahuje ztvrdlý cukr. Ochutnal a ucítil nahořkle slanou chuť. Kamenná sůl. Valounky kouřově šedé barvy, místy s tmavými tečkami nerostných příměsí. Vybral větší kousek, strčil si ho do úst a spěchal za Sárrou.

"Polož si to na jazyk," a podal jí kus soli. "Nepolykej," varoval ji, "stejně bys sůl neudržela v žaludku. Jen ji cucej.

Můžeš se trochu napít vody, ale opravdu jen trochu."

Pak nabídl sůl i Kláře.

V tom okamžiku to zaslechl znovu - monotonní bzukot motoru. Zprvu jen velmi vzdálený a tichý, takže si nebyl jistý, ale po chvíli už nemohlo být žádných pochyb. Ohlédl se po Kláře. Také napjatě poslouchala. Nepotřebovali se nijak domlouvat. Klára už vysazovala Sáru na koně a on sám vložil nohu do třmene, když se zděšeně zarazil. Chata! Nemůže ji přece nechat ve stavu, z něhož by bylo zcela zřejmé, že se do ní někdo vloupal.

Proběhl jako střela otevřenými dveřmi a začal spěšně zavěšovat pytle zpátky na trámy. Pak dostal nápad. Hromadu provazů a řemenů sesypal z jednoho do druhého, pověsil ho na trám a do uprázdněného pytle naházal konzervy a krabice s potravinami. Vybíral je z polic tak, aby nikde nevznikla příliš nápadná mezera. Vyběhl z chaty, odložil těžký nacpaný pytel, zastrčil šrouby petlice do uvolněných otvorů v rámu dveří a uhladil vyštípnuté třísky. Zblízka by oprava nikoho nezmátla, ale při pohledu z větší vzdálenosti vypadal zámek neporušeně a každopádně to bylo lepší než inzervovat otevřenými dveřmi svou přítomnost. Poslední úpravy, aby aranžmá ještě vylepšil, ale pak už nemohl ztráct čas. Popadl pytel a spěchal ke koním. Zavěsil kořist na hrušku sedla a vyšvihl se na šedáka. Motor už vrčel nepřijemně hlasitě a neustále se přibližoval. Popadl grošáka za uzdu a následován Klárou, která v sedle před sebou přidržovala Sáru, spěšně cválal stezkou vzhůru do svahu. Podkovy zvonily na skalním podkladu a zpod kopyt koní odletovaly kamínky. Za okamžik zmizeli, skryti pod ochranou stromů.

11

Bourne neměl čas hledat v mapě nejlepší únikovou cestu. Potřebovali se dostat co nejrychleji pryč. Prchali přes horský hřeben a hlubokou stráž, kterou protékala dravá bystřina, sestoupili do údolí. Znovu nahoru. Zabloudili ve slepém kaňonu a museli se cvalet vrátit. A stále hlouběji do lesů a výše do hor. Zastavili se jen jednou, na kraji lesa, jestli neuslyší zvuk motoru, ale helikoptéra buď někde přistála, nebo prozkoumávala vzdálenější oblast za horským masivem, který právě překročili. Nebo nepřítel pátrání pro tuto chvíli vzdal a odletěl? Ať tak či onak, zvuk motoru se vytratil. Bourne ovšem věděl, že to nic neznamená, že helikoptéru dříve či později zase uslyší - a nakonec možná i dusot kopyt jezdců, kteří je pronásledují. Znovu tedy pobídl koně a přes louku zamířili hlouběji do spleťtého bludiště roklin, strží a údolí protkaných vodními toky.

Při další zastávce se Sára trochu napila a dostala další dávku soli a Bournovi bylo při pohledu na zchvácené, těžce oddechující a frkající koně zbrocené chuchvalci husté, jakoby mýdlové pěny jasné, že pokud je bude dál takto štvát, zvířata padnou vyčerpáním. Sesedl, vzal grošáka a šedáka za uzdu a pomalu kráčel dál, následován Klárou, která přidržovala Sáru v sedle hnědé kobylky. Sestupovali právě vyschlým korytem potoka. Pod kopyty koní křupaly oblázky a skloněné větve jedlí po obou stranách strže byly tak hustě propletené, že mezi nimi vůbec neprosvítilo slunce. Bourne vytáhl mapu a za chůze ji studoval, ale neproniknutelný baldachýn zeleně mu nedovolil zorientovat se podle okolní krajiny. A protože dosud prchali zcela nazdařbůh, nedokázal v mapě určit, kde se nalézají. Vyschlé koryto se teď svažovalo příkřeji. Postupovali dál a pomalu se mezi stromy pod nimi začaly objevovat záblesky jasně osvětlených skal. Lesní porost prořídil, holé skály nedovolovaly stromům zapustit kořeny. Ocitli se na otevřeném prostranství. Kamenitá strán se svažovala do široké otevřené kotliny lemované po obou stranách vysokými skalními útesy, které se necelé dva kilometry daleko sbíhaly a vytvářely úzký kaňon. Skalní plošina postupně přecházela v travnaté ostrůvky a střed kotliny už byl hnědou zakrslou trávou souvisle pokrytý. Bourne něco podobného dosud nikdy nespatřil. Sluneční paprsky, které se ostře odrážely od útesů a skalisek, ho téměř oslepovaly. Silný vítr, který hvízdal kotlinou, úchvatnou scenerii dotvářel.

Našel to místo na mapě prakticky okamžitě - lépe řečeno jeho okraj. Musel rozložit druhou mapu, aby získal celkový pohled na přírodní útvar označený jako OVČÍ PUSTINA. Znal pohnutou historii podobných míst a věděl, jak kotlina ke svému jménu přišla. Hned se také o své znalosti podělil.

"Když do této části země začali pronikat chovatelé ovcí, dobytkaři zaměřeni na chov krav, kteří se tu usadili dříve, je zahnali sem do těchto nehostinných oblastí vysoko v horách. Nakonec, protože nechtěli připustit konkurenci, jim vadilo i to, že ovčáci užívají tuto ubohou půdu, a vypukly takzvané války o pastviny. Skupina rančérů přitáhla sem nahoru s puškami. Pastevce postříleli a ovce nahnali na okolní srázy a svrhli je dolů. Lidé, kterým ovce patřily, pak najali španělské Basky, aby se o stáda starali. Baskové, jejichž předkové se chovem ovcí zabývali, kam až lidská paměť sahala, nesnášeli, když se na ovečky někdo byt' jen křivě podíval. Když tedy dobytkaři přitáhli podruhé, Baskové na ně

čekali a vlákali je do léčky. A tak to šlo dál. Čím více rančérů se chopilo zbraně, tím více Basků sem přicházelo. Dobytkáři nakonec samozřejmě zvítězili, ale války o pastviny utichly až ve dvacátých letech tohoto století. Kdybychom se vydali napříč kotlinou, narazili bychom na trosky chatrčí, ohrad a kamenných zídek, které tu po Bascích zůstaly." Ale přímo přes otevřené prostranství nemohli. Skalní plošina, která lemovala celý obvod Ovčí pustiny, byla přesně to, co Bourne doufal, že nalezne. Kamenitým dnem vyschlého potoka, kterým se sem dostali, by je někdo dokázal stopovat jen s největšími obtížemi, mírný sráz zvětralé břidlice jim dále pomůže zahladit stopy a skaliska dole dílo završí. I na tuto vzdálenost Bourne rozeznával průrvy, které narušovaly jednotnost útesů lemujících kotlinu. Jednou z nich se na protější straně jistě dostanou zpět nahoru a budou moci pokračovat dál, aniž by hrozilo, že uvíznou v pasti úzkého kaňonu. Podle toho, v jaké vzdálenosti od okraje skalního kotle začínaly růst stromy, dokázal odhadnout, že kamenitý povrch sahá daleko do okolní krajiny, takže ani po výstupu za sebou nezanechají žádné otisky. Než pronásledovatelé zjistí, kterou soutěskou kotlinu opustili, budou dávno někde daleko a v bezpečí.

Jediný problém představovaly stopy, které by podkovy koní mohly vyrýt do zvětralé břidlice, a tak když Klára sesedla a pomohla Sáře sejít pod kamenitý svah, Bourne roztrhal jednu ze tří příkrývek na kusy, obalil jimi koním kopyta a přečnávající cípy stáhl kolem kotníků provazy. Zvířatům chvíli trvalo, než si na nezvyklé polštáře pod nohama zvykla, ale když se vrstva sešlapala, bylo vidět, že vykračují poměrně jistě a nebyl tedy žádný důvod k obavám. A znovu do sedel. Klára měla stále Sáru u sebe, takže Bourne vedl grošáka za uzdu. Vydali se vpravo a pomalu postupovali po holé plošině, která lemovala vnější okraj kotliny. Kromě tlumeného klapotu zabalených kopyt a skučení větru průrvami ve skalách vládl všude kolem naprostý klid.

Všechny soutěsky v první třetině cesty ke kaňonu na protější straně nechali bez povšimnutí. Kdyby vyšplhali tudy, zachovali by tím stále obecný směr, kterého se dosud při útěku s menšími či většími odchylkami drželi, a pronásledovatele by tím nezmátli. Bourne však chtěl zamířit úplně jinam - odbočit a dostat se co nejdál od dosavadní trasy postupu. Slunce již překročilo zenit a pomalu klesalo k západnímu obzoru, ale Bourne cítil, jak se mu jeho šikmo dopadající paprsky propalují kloboukem se širokou střešou. Rozepnul si kabát a uvolnil propocenou košili, která se mu nepříjemně lepila k tělu. Vzhlédl k pronikavému blankytu oblohy a spatřil nějakého dravce, který majestátně křížoval nekonečné výšiny. Asi jestřáb, odhadoval, možná sokol.

"Vezmi si ještě kousek soli," vybidl Sáru.

Polovinu cesty po okraji kotliny už měli za sebou a Bourne se začal rozhlížet, která průrva mezi vysokými útesy by je dovedla nahoru. První byla příliš strmá. Druhá, o padesát metrů dál, nabízela velmi snadný výstup, pozvolné stoupání bez větších překážek. Proto ji také zavrhl - bylo nasnadě, že právě tudy by se uprchlíci nejspíš vydali. Další soutěska, sotva tak široká, aby mohli projít tři koně vedle sebe, mířila kolmo do hloubky skalního masivu, ale po několika metrech se stáčela a nebylo vidět, kam je dovede. Z důvodů, v nichž se sám nevyznal, odbočil právě do ní.

Za zatáčkou se průrva rozšiřovala, a sotva jim ústí soutěsky zmizelo z dohledu, začal se tlumený klapot obalených kopyt rozléhat ozvěnou od vysokých skalních stěn. Nad hlavou měli jen úzký pruh modré oblohy. Za chvíli dorazili k místu, kde se rokлина vidlicovitě rozdělovala. Bourne zvolil pravou větev a začínal se strachovat, že tudy cesta nepovede, že skončí ve slepé uličce a budou se muset vracet. Rozhodl se, že jakmile dorazí na místo tak úzké, že by se tam koně nedokázali otočit, obrátí se zpět. Ale pokaždé, když se skalní stěny nebezpečně přiblížily k sobě, bylo vidět, že za úzkým hrdlem se soutěska zase rozšiřuje, a tak projel - nohy zkřížené přes hrušku sedla, jehož kožené okraje nepříjemně drhly o drsné výstupky. Další vidlice. Bourne znovu zamířil vpravo, protože si nechtěl přidělovat komplikace, kdyby se opravdu museli vracet. Takto alespoň najde cestu zpět snadněji. Kůň snášel takový terén velmi těžce a jednou se dokonce začal vzpínat na zadní a otáčet se a Bourne musel zastavit a laskavými slovy a plácáním po šíji zvíře uklidnit. O kus dál se skály nad jeho hlavou přímo dotýkaly a Bourne měl pocit, že ho okolní masiv zaživa pohřbí. Sotva měl tunel za sebou, musel dolů ze sedla a vést šedáka za uzdu. Ohlédl se po Kláře. Uvědomil si, jak špatně snáší těsně uzavřené prostory. Určitě trpěla mnohem víc než on, ale pomoci ji nemohl. Skalní stěny byly vlhké a studené jako v jeskyni. Soutěska se teď svažovala dolů a znovu se rozdělovala. Tentokrát pro změnu odbočil vlevo a stále více v něm sílilo přesvědčení, že za chvíli jim cestu zatarasí nepřekročitelná hradba a budou se muset vrátit, ale přesto pokračoval dál. Když už jsme došli až sem, dalších pár metrů nehraje roli. V duchu si představoval, jak asi toto kamenné bludiště vypadá z ptáčích perspektivy. Podíval se na hodinky. Už jsme tu pěkně dlouho. Pozvedl zrak a viděl, že průrva se vpředu stáčí vlevo. Prošel zatáčkou a slunce ho tak prudce udeřilo do očí, že je musel přimhouřit a zastínit si je rukou.

Snad to bylo zkreslujícím vlivem vzdušných vrstev vlnících se horkem od rozpálených skal, snad kontrastem s ledovou temnotou, kterou právě nechal za sebou, ale když vyvedl koně ze soutěsky, nemohl uvěřit pohledu, který se před jeho očima otevřel.

"Co to proboha je?" vydechla Klára.

"Nevím. Něco takového by tu vůbec nemělo být," odpověděl, když nahlédl do mapy. "Podívej. Tady je Ovčí pustina a tady území, na které se právě díváme. Jestliže kartografové pokládali za nutné zaznamenat v mapě i tak malý objekt, jako je salaš, kde jsme našli sůl, potom by se dalo zataceně jistě předpokládat, že vyznačí něco tak významného jako tohle." Stáli na horním konci dlouhého plochého říčního údolí, které se táhlo, kam až oko dohlédlo. Po obou stranách je lemovaly příkré srázy, které postupně přecházely v mírnější zalesněné svahy svírající blyštivou hladinu řeky hluboko pod nimi. Celá scéna připomínala kalendářové obrázky úzkých horských údolí vyhlodaných řekou, tak typických pro jihoamerické Andy. Zářivá zeleň lesů a luk se mihotala v tetelícím se vzduchu jako neskutečná fata morgána. Údolí bylo ovšem v mapě zřetelně vyznačeno. Je však znepokojilo něco úplně jiného, něco, co bylo tak velké a nepominutelné, že neodolatelně přitahovalo zrak.

Dlouhá úzká šachovnice města rozloženého na otevřené travnaté pláni u řeky, města rozděleného hlavní ulicí na dvě poloviny, města, jehož postranní uličky vytvářely pravidelnou čtvercovou mozaiku, města, které mohlo klidně pojímat

dva až tři tisíce obyvatel, avšak nejevilo sebménší známky života.

"Tady něco nehraje. Určitě se díváš do špatné mapy," prohlásila Klára.

"Ne," ohradil se Bourne a pomocí kompasu zorientoval mapu podle světových stran. "Ne, o omylu nemůže být řeč.

Toto údolí je na mapě vyznačeno naprosto zřetelně, jen město prostě chybí."

"Ale to není možné. Přece nepřipadá v úvahu, aby se někdo dopustil takové chyby, že by zakreslil údolí a na město jednoduše zapomněl."

"Já nevím. Faktem je, že někdy se mapovací práce provádějí z letadla. Jindy se zeměměřiči spokojí s tím, že vyšplhají na nejbližší kopec a zaznamenají jen to, co vidí. Je docela dobře možné, že jim město uniklo. Nebo měli tak naspěch, že se jeho zakreslením vůbec neobtěžovali."

Sám však žádné z těchto možností nevěřil. Jediné vysvětlení, které ho nakonec, byť jen zpola, uspokojilo, bylo, že kartografové město v mapě neuvedli záměrně. Oznamovali jeho existenci státním úřadům a případně historikům, ale utajili ji před veřejností, aby zabránili nájezdům lovců suvenýrů, kteří by je zničili stejně jako zříceniny indiánského puebla v Arizoně.

Bylo to možné, ale opravdu přesvědčen o tom nebyl. Vzal koně za uzdu a vedl ho strmým kamenitým srázem k prvním stromům, když si uvědomil, jak silně ho to místo přitahuje. Přivázal šedáka k jedli a vrátil se, aby pomohl Kláře sesednout, a odnesl Sáru k lesu. Ještě jednou si výstup zopakoval, tentokrát aby svedl dolů zbylé dva koně. Po oslnivém slunečním jasu na okraji údolí bylo ve stínu pod stromy docela chladno. Dal Sáře napít trochu vody a řekl jí, aby si vzala další kousek soli. Pak nasedli na koně, Sára opět s Klárou, a zahájili sestup. Připadali si jako v parku - žádné křoviny, jen mohutné, vysoké stále zelené jehličnany rostoucí v pravidelných rozestupech, nejnížší větve rašící z kmenů vysoko nad jejich hlavami, na zemi hustý koberec hnědého borového jehličí. Za chvíli se tak ochladilo, že si Bourne musel kabát opět zapnout.

Zastavili se na břehu řeky, která proudila téměř neslyšně, a Bourne si v tu chvíli uvědomil, co už delší dobu podvědomě cítil - kromě kroků jejich koní bylo v lese absolutní ticho. Žádní ptáci prozpěvující v podzimním odpoledni, žádná zvěř uhánějící přes jehličí nebo přebíhající po větvích stromů. A chlad, který mu teď pronikal až do morku kostí, neměl svůj původ jen ve studeném povětří. Vyvěral přímo z tohoto údolí, které jako by v sobě skrývalo cosi zlověstného.

I když řeka plynula téměř neslyšně - spíše pouhé ševelení než cokoliv jiného -, široké a hluboké řečiště svíralo mohutný proud a museli jet poměrně dlouho po břehu, než našli brod. Vlevo mezi stromy zahlédli několik polozřícených srubů, o kus dál silné trámy tvořily základy příbytků, které už nikdo nedostavěl. Pak narazili na zborcený krytý vůz vybělený deštěm a sluncem. Stál na nápravách, kolem roztroušené paprsky rozpadlých kol. Objeli ho a konečně narazili na místo, kde balvany a naplavený štěrk vytvořily přirozený brod. Vjeli do proudu. Voda sahala koním jen po kolena.

Těsně u břehu rezavěla pod vodou velká pánev používaná kdysi k rýžování zlata.

Bourne se chvíli obával, že široký a mohutný vodní tok koně tak vyleká, že se začnou stavět na zadní a pokusí se je shodit ze sedla. Starosti mu dělala zejména Sára, značně zesláblá po přestálé nevolnosti. Ale než se nadál, byli na druhém břehu a na otevřeném travnatém prostranství se cítil mnohem uvolněněji než prve pod stromy. Zastavili se, aby nechali koně napít. Věděl, že to měl udělat už dávno, ale divný pocit tísně, který ho v lese svíral, mu v tom zabránil. Koně pili tak dlouho, že je musel od řeky zahnat, aby nakonec z přemíry vody neonemocněli. Při pohledu na svěží vysokou travu, která se tak lišila od zakrsklých trsů Ovčí pustiny a vůbec od veškeré vegetace, na kterou dosud narazili, si Bourne uvědomil, jak zřetelnou a ze vzduchu jasně viditelnou stopu by zanechali, kdyby se pustili přímo napříč loukou. Drželi se tedy při břehu a postupovali dál po proudu. Na mělčině se povalovala prerezavělá lopata, jejíž násada dávno podlehla spojenému úsilí vody a času. Po chvíli dojeli k zarostlé vozové cestě, která odbočovala od řeky k městečku. Poznali ji jen podle nižšího vzrůstu trávy, která se střídala s prašnými ostrůvky, a neznatelných vyjetých kolejí. Jestli ovšem bylo město stejně staré jako rozpadlé chatrče v lese, nemělo už být po cestě ani památky, nemluvě o městě samotném.

Dělilo je teď od něj necelých sto metrů. Všechny domky byly nízké s šikmou střechou a podobaly se jeden druhému jako vejce vejci - s výjimkou dvoupodlažních budov, které z obou stran lemovaly hlavní ulici. Projeli kolem roztroušených hospodářských stavení a dorazili na okraj města. Domky se nakláněly v nejrůznějších úhlech, dveře vyhnílé z pantů a okna rozbitá, ale na rozdíl od srubů na druhém břehu řeky nebyly postaveny jen z nahrubo otesaných klád, jejich stěny byly obloženy hladce ohoblovanými prkny. Dřevěné chodníky podél domů, které připomínaly snížené verandy, kdysi chránily chodce před prachem a blátem a na vzdálenějším konci hlavní ulice se tyčila věž kostela. A i když plaňky na domech popraskaly a zkroutily se, chodníky se místy propadaly a na špičce kostela visel ulomený kříž, bylo vidět, že osadníci budovali své město s notnou dávkou hrdosti. Uprostřed ulice se povalovala tabule s hluboko do dřeva vydlabaným nápisem MARERRO. Pod ním stálo menším písmem POČET OBYVATEL 4000. Číslice byla sotva rozluštěitelná, protože ji něčí ruka vyškábala a vedle neuměle vyryla cifru 3.50. Měli cukrámu, trafikou, lékámu, dvě prádelny stojící přímo naproti sobě, holičskou officinu, drogerii. Spadlé vývěsní štíty ležely v prachu přede dveřmi, jinde se nápisy z úhledně vyvedených písmen ještě daly přečíst na několika uchovaných tabulích skla. Bourne se zastavil v pomyslném centru městečka, rozhlédl se a sesedl z koně.

Před nimi se tyčila největší budova města, širší než ostatní a díky falešnému dřevěnému průčelí nad druhým podlažím i vyšší. Dosud držící tabule pyšně hlásala HOTEL MARERRO. V přízemí dvojité dveře, po obou stranách široká, prachem slepá okna, v prvním patře řada menších oken a balkon přecházející do ulice. Bourne přivázal koně k zábradlí, vystoupil na dřevěný chodník a zamířil ke vchodu. Kolem teď vládlo naprosté ticho - vítr zcela ustal a neozývalo se ani skřípání uvolněných vývěsních štítů, ani meluzína kvílící rozbitými okny -, takže když pod ním prasklo věkovité prkno a noha se mu probořila pod úroveň chodníku, Klára se Sárou sebou při tom zvuku škubly leknutím. Záblesk iracionálního strachu, že se pod chodníkem ukrývá had, ho přinutil rychle uvězněnou nohu vyškubnout. Roztrhl si přitom nohavici.

"Panebože," ulevil si a měl pocit, že má ústa plná prachu.

Pak už si dával pozor a než došlápl plnou vahou, každé prkno nejdříve vyzkoušel. Kráčel opatrně, a i když se desky pod ním nebezpečně prohýbaly, došel bez úhony až k dvojitém dveřím. Otevřel je a nahlédl dovnitř. Celou levou stranu zabíral bar. Za ním na zdi zaprášené popraskané zrcadlo, podél pultu těsně nad zemí zašlá měděná trubka - opěrka pro nohy, uprostřed a na obou koncích plivátka. Na některých stolech v sále dosud stály láhve a skleničky a odsunutě židle vzbuzovaly dojem, že hosté vstali a odešli jen před několika minutami. Vzadu vyvýšené pódium jako v kabaretu, v rohu piano, roztrpčená uprášená opona stažená do stran. Podél pravé stěny stoupalo dřevěné schodiště a otvorem ve stropě mizelo v patře.

"Marerro," řekl si sám pro sebe. Otočil se ke Kláře, která napjatě čekala se Sárrou uprostřed ulice, a zavolal na ni:

"Všechno v pořádku. Můžeme dovnitř."

Znovu ten pocit prachu v ústech. Vstoupil, ještě jednou se rozhlédl a pak zvedl zrak ke kočárovému kolu olepenému oharky svíček, které viselo ze stropu a sloužilo jako lustr. Postoupil do středu místnosti, kam až sahal obdélník světla pronikající dveřmi, a požádal Kláru, která právě vcházela, aby otevřela i druhé křídlo. Teď už bylo vidět, že desky stolů i sklenice pokrývá stejně jako podlahu silná vrstva prachu. Když se ohlédl, spatřil zřetelné otisky podrážek, které vedly od dveří až k místu, kde stál.

Přešel po skřípající podlaze k pódiumu a zkoumal řadu vyhořelých svíček, která se táhla podél okraje. Kovové miskovité reflektory mu napověděly, že sloužily k nasvícení jeviště. Marerro, zopakoval si v duchu.

"Zajímalo by mě, kdo nebo co to Marerro vlastně je," prohodil, když k němu Klára se Sárrou došly.

"Byl to Mexikán," odpověděl někdo za ním.

Zvuk cizího hlasu Bourna doslova paralyzoval. Několik vteřin nebyl schopen pohybu, zastavil se mu dech a zůstal jako solný sloup. Pak se v něm však něco zlomilo. Prudce se otočil a sáhl po zbrani, jenže Klára se Sárrou mu stály v cestě. Vrhł se vpravo, přikrčil se, namířil - a hleděl do ústí brokovnice, kterou svíral v ruce mohutný, vysoký bělovlasý stařec. Stál v otevřených dveřích a mířil mu brokovnicí přímo na hlavu. Vedle něj cenil zuby obrovský pes připravený ke skoku.

"Bacha, synku," varoval ho stařec. "Sklon bouchačku k zemi. Nepochybuju, že bys mě trefil, ale držím prsty na vobou spouštích dost pevně, abych je stisknut, ještě než bych šel k zemi. Na tuhle vzdálenost nemůžu minout, a i kdyby tě nevyřídily broky, pes by to určitě dokázal. Takže mířit pěkně k podlaze."

Bourne však neposlechl. Přikrčený, prst křečovitě ztuhlý na spoušti, mířil na starce, který pokračoval:

"Moh bych taky poštvat psa na tu holku. Ty bys nevěděl, kam střelit dřív, a já bych tě zaručeně složil. No tak, tohle nemá cenu. Přestaň na mě mířit."

Bourne se stále nehýbal, jen ruce se mu znatelně chvěly napětím. Stařec ho nervozně pozoroval. Pak náhle pokrčil rameny, sklonil hlavu, zaklapl oba kohoutky a opřel brokovnici o rám dveří.

"No dobře. Jestli jsem to měl být já, kdo udělá první krok, tak jsem ho udělal. Teď je řada na tobě."

Bournovo napětí trochu polevilo.

"Jenže co pes?"

Zvíře bylo stále připraveno ke skoku, ale starci stačilo zasyknout a pes si poslušně sedl.

Teď se Bourne již natolik uklidnil, že se dokázal napřímít a volně vydechnout.

"Nechci po tobě, abys ten revolver vodložil. Nic takovýho," prohlásil stařec. "Stačí mně, když na mě přestaneš mířit."

Bourne konečně poslechl. Uvolnil natažený kohoutek a svěřil ruku podél boku.

Stařec se zakřenil a odhalil ulámané zažloutlé zuby.

"To je vono, synku. Když jsem viděl, jak se ti klepe ruka, měl jsem strach, že jeden druhýho na fleku vodprásknem."

A pak se stařec zplna hrdla rozesmál, ústa jako černá propast zející uprostřed obličeje. Jeho pokožka už překonala stadium vráscitosti. Tkáň pod ní byla natolik vysušená, že se kůže vyhladila a teď těsně přiléhala k čelu, lícním kostem a čelistem. Vyzábělé sinálé tváře připomínaly obličej dokonale zachovalé mumie. Rozedrané kalhoty, košile a kabát na starci visely jako na strašákovi, volné v ramenou, kolem pasu i stehem, jako kdyby z něj léta vysála veškeré svalstvo a zůstala jen kostra potažená kůží. Chechtal se pisklavým, nakřáplým smíchem.

"Jo, panáčku, voba na fleku mrtví," a smích skončil, jako když utne. "Byl to Mexikán. Zatoulal se sem a náhodou našel přes deset kilo těžkej valoun zlata. Když se sem pak nahrnuli další zlatokopi v naději, že narazí na bohatou žílu a zbohatnou jako von, Marerro všem navykládal, že tady kolem ví vo místech, kde je možný najít nugety velký jako pěst. Jo, takže když se tohle město začalo stavět, pojmenovali ho po něm. Jenže pak ho chytli, jak vobtěžuje nějakou bělošku, a udělali s ním krátkej proces, na místě ho zlynčovali. Teprve, až bylo po všem, jim došlo, že vlastně nevěděj, kde to zlato je. Z lítosti nad tou ztrátou ponechali jméno města beze změny, snad z nějakýho zvrácenýho smyslu pro humor."

"Podle toho, jak to vykládáte, by jeden řekl, že jste u toho byl."

"Moc nechybělo, synku. Akorát že město bylo postavený v roce vosumnáct set sedumdesát devět. Já jsem možná starěj, ale tak starěj přece jenom ne. Tohle všecko jsem si přečet v záznamech na radnici. Ta je vo kus dál po ulici. Té vaší holčině není zrovna nejlíp, co?"

Sára seděla zhroucená na židli, před sebou zcela nepatřičně zaprášenou láhev a skleničku, v pootevřených očích nepřítomný pohled.

"Udělalo se jí špatně z výšky."

"Jo, to se opravdu stává. Ale tady dole by ji to mělo přejít. Za chvíli na tom bude zas dobře. Tak co, maličká, jak se cítíš?" a zamířil k Sáře. Pes vstal, aby ho následoval, ale stařec opět zasykl a pes si poslušně sedl na své místo. "To jen abys zaneznervózňel," prohodil stařec přes rameno k Bournovi. "Nerad bych, aby ses zas rozklepal, jako kdyby tě chytla třesavka," a znovu se rozesmál. Zastavil se těsně u židle, na níž Sára seděla, ale děvče se od něj odtáhlo. "Neboj, maličká. Ze mě nemusíš mít strach. Ale už je to hrozná doba, co jsem viděl malou holku, a tak se chci podívat. Jakpak ti

řikají?"

Dívka se ohlédlá po otci, a když Bourne přikývl, odpověděla:

"Sára."

"Sára, jo? Hezký jméno. Kdysi jsem taky znal jednu holku, co se tak jmenovala. Po své matce. Ale to už je tak dávno, že si vůbec nevybavuju, jak vypadala - ani jedna. Akorát že byly vobě moc krásný. Jako ty. Kolikpak ti je, Sáro?"

"Osm."

"To jsou nejlepší roky. Bylo by fajn, kdybys tak zůstala. Ještě se pamatuju, když mně bylo vosm. Tehdy jsem žil se svým tátou na jeho farmě v Kalifornii. Měli jsme psa, podobného jako tenhle, akorát že nebyl tak velký. Mělas někdy psa?"

Sára zavrtěla hlavou, že ne.

"Chtěla by sis ho prohlídnout?"

Na chvíli se zamyslela a pak přikývla, že ano.

"Nebude ti to vadit?" obrátil se stařec na Bourna.

Bourne neodpověděl.

Stařec čekal.

"No dobře. Nebude."

"Seš si jistý? Myslím, že s tím kvérem v ruce bys mně mohl důvěřovat, ne?"

"Nemohl, ale klidně jí toho psa ukažte."

Stařík se zazubil a hvízdal. Pes okamžitě poslechl a přiběhl k němu. Byl to obrovský pes s tmavou srstí a hranatou hlavou, která mu sahala nad desku stolu. Sára před ním polekaně ucouvla.

"Nemusíš se ho bát. Stačí, když natáhneš ruku, aby ti ji mohl vočichat."

Sára zaváhala a pak pomalu, nejistě vztáhla ruku. Pes jí krátce očichal prsty, olízl je a pak se usadil do pozoru svému pánovi u nohou.

"Tak vidíš," řekl stařec a pohladil psa po hlavě, "že se není čeho bát."

Sára už seděla vzpřímeně a zvědavě si psa prohlížela. "Jak se jmenuje?"

"Žádný jméno nemá. Nějak jsem se k tomu nedostal. Říkám mu prostě pes."

Při zvuku toho slova nastražilo zvíře uši.

"Jeho matka se potulovala tady v horách a já ji našel. Hezká fenka. Německej ovčák. Asi se ztratila nějakému lovcí, nebo se jen tak zaběhla a zdivočela. Spáčil jsem ji s vlkem. Tohle je jediný štěně, co měla, ale vydalo za celý vrh. Jeho matka před dvěma rokama umrzla. Zvracela jsi, Sáro?"

Dívka přikývla.

"Bolí tě žaludek a bříško?"

Znovu přikývla. Když k ní natáhl ruku, ucukla.

"Neboj, Sáro. Akorát ti chci sáhnout na čelo." Znovu se obrátil na Bourna. "Nebude ti to vadit, že ne?" a zase vycenil zažloutlé zuby v úsměvu. "Seš si jistý, že mě nevodpráskneš nebo tak něco?"

Bourne neodpověděl a stařec přiložil Sáře ruku na čelo.

"Má moc nízkou teplotu. Dali jste jí sůl?"

"Hned jak to bylo možné."

"No, to by mělo pomoci, ale potřebujete do ní dostat tekutiny a vona je musí udržet v žaludku."

"Všechno zase vyzvrací."

"Jestli vypije, co jí nachystám, tak ne. Vopravdu to v sobě udrží."

"A co to bude?"

"Pojďte se mnou ke mně a já vám to ukážu. Bydlím na konci téhle ulice."

"Nám se líbí tady."

"Ale? Fakt? Já to tady nikdy moc rád neměl. Nesnášel jsem chlápka, co to tady vedl. Měl jsem radši ten druhej hotel na konci ulice. Pokoj sám pro sebe a vůbec."

"Právě jste tvrdil, že jste tady nežil, když bylo město ještě obydlené."

"Fakt? No, ty dvě věci nejdou dohromady, že jo? Buď je to tak, nebo tak." Znovu se zazubil, rozhlédl se po místnosti a prohlásil: "Člověk by se neměl držet svých zvyků. Je to známka stáří. No co, pro jedenkrát můžu udělat výjimku," a zamířil ke dveřím.

"Moment. Kam jdete?"

"Kam bys myslel? Do svého pokoje sbalit si nějaký věci. Proč se ptáš? Neříkej mi, že chceš jít se mnou."

"Myslím, že udělám nejlíp, když půjdu."

"Hele, rád bych, kdyby ses konečně rozhod. Nejdřív se vodsud nechceš hnout, a v příští vteřině jo. Dávej si na to bacha, nebo budeš za chvíli celý popletenej." Sklonil se, aby si vzal brokovnici.

"Ne," okřikl ho Bourne.

"Co zas máš, synku?"

"Puška zůstane tady."

Bourne udržoval mezi sebou a starcem bezpečnou vzdálenost. Pomalu došel ke dveřím a zvedl brokovnici.

Pes zpozorněl a varovně zavrčel.

"Šššš," uklidnil ho stařec s úsměvem. "Tady synek je akorát moc vopatrněj. Nemusíš se vzrušovat." Nepřestával se usmívat.

Bourne podal pušku Kláře.

"Tohle je lepší než tvoje dvaadvacítka. Má sice silný zpětný ráz, ale to ti nemusí vadit. Ten druhý pocítí výstřel rozhodně víc."

"Někdo drugej?" podivil se stařec. "Tak z toho seš tak nervózní? Ty si myslíš, že tu mám sebou ještě někoho jinýho? Že jako když budu pryč, tak sem přijde a..."

"Přesně tak," přerušil ho Bourne suše.

"No, instinkty máš fakt dobrý. To se musí nechat. Ale opakuju už po několikátý, že se není čeho bát. Ten hlavní důvod, proč žiju tady, je být co nejdál od lidí. Přece si nemyslíš, že kdybych stál vo společnost, tak bych se zavrtal tady, nebo snad jo? Už s váma třema je tohle místo na mě nepříjemně přelidněný. Kdybych si myslel, že se tu chcete na nějakou dobu usadit, asi bych se rozhodl zvednout kotvy."

"My z vás taky nemáme žádnou radost."

"No jo, jasně." Stařec se zamyslel. "Snad spolu nějak vyjdem. Na vašem místě bych to bral stejně."

Následován psem vyšel před hotel, ale ve dveřích se zastavil a ohlédl se.

"Vaší dcerce moc nepomůže, když tu budu stát a dohadovat se. Tak do práce. Máte tu koně, co potřebujou do stáje. Za chvíli bude tma." A s těmito slovy zmizel venku.

Bourne za ním vyšel před hotel.

Stařec čekal na chodníku.

"Stáj je kousek dál za rohem," prohodil a sestoupil do prachu ulice, pes stále poslušně vedle něho.

Bourne odvázal koně od zábradlí a pomalu ho následoval.

"Co tady v těchhle horách vlastně pohledáváte?" zeptal se stařec.

"Táboříme."

"No jasně. Bez stanu a nákladních koní. To mi povídej."

"Vyrazili jsme si jen na pár dní a zabloudili jsme."

"Jasná věc. Kabát nadítej mapama a v kapse vod kalhot kompas."

"Neumím ty věci používat tak dobře, jak jsem si myslel."

"Jenže v tom případě bys brečel radostí, když jsem se vobjevil, a ne na mě vytáh bouchačku. Kdepak. Koňský kopyta vobalená hadrama a vůbec všechno vostatní. Vy před někým utíkáte, tak je to. Když uvážím, kudyma jste se sem dostali... K čertu, lidi, co zabloudí, by se třeba útesama nikdy nepustili. Vy jste tama šli schválně, protože potřebujete někoho setřást."

"Říkám vám, že jsme zabloudili. Dcerka onemocněla a já jsem prostě zkusil štěstí. Chtěl jsem najít nějakou zkratku, abychom se co nejdřív dostali někam níž. Vždyť toto město stejně v žádné mapě není. Co by mělo za smysl pokoušet se projít těmi soutěskami, kdybych nevěřil, že nás někam dovedou?"

"Já musím mít něco s ušima. Před chvílí bych se vsadil, že slyším, jak říkáš, že neumíš číst v mapě."

To Bourna uzemnilo. Zůstal stát jako socha v místě, kde do hlavní třídy ústila postranní ulice pokrytá prachem, v němž živořily trsy zakrslé trávy. Na rohu stála restaurace. Stařec ušel ještě pár kroků, než si uvědomil, že ho Bourne nenásleduje, a také se zastavil.

"V každém případě měls pravdu. Město fakt na žádný mapě není. A nikdy nebylo. Postavili ho tak rychle a opustili ještě rychleji, že nikdo nikdy ani nezjistil, že tu vůbec stojí. Stáj je kousek támhle." Ukázal někam doprostřed postranní ulice vlevo. "Ty polštáře už jsou pekelně rozedraný. Koňům by se každopádně ulevilo, kdyby se jich mohli zbavit." Zamířili ke stáji. Velká vrata byla otevřená, obě vyvrácená křídla se bezvládně opírala o zed' a ve světle zapadajícího slunce byla vidět jednotlivá stání. Ve vzduchu se vznášel těžký pach pilin, shnilého obilí a plísně. Bourne se zmocnil stejný neklid jako v lese a znovu se zastavil.

"Co je?" zeptal se stařec.

"Jděte napřed."

"Dyť je to jedno." Stařec pokrčil rameny, luskl prsty na psa a vstoupil.

Bourne ještě chvíli váhal. Projelo jím zamrazení, ale pak pomalu starce následoval.

12

Zatuchlý pach vnikl Bournovi do nosu a donutil ho kýchnout. Na obou stranách stáje bylo po deseti stáních pro koně, dobrá polovina z nich zřícená. Prošlapanou podlahu z prohnílych prken pokrývala vrstva špíny a trávy tak suché, že když na ni šlápli, rozpadla se v prach. Bourne přivázal koně k nejbližšímu úvazišti a s taseným revolverem se vrhl do druhého boxu vpravo. Napjatě se rozhlížel a soustředil se zejména na protější otevřené podkroví, které kdysi sloužilo k uskladnění sena.

Pokud viděl, nikdo se tam neukrýval.

Přešel na druhou stranu a prozkoumal i pravou část seníku. Částečně uklidněn prošel rychle až na konec stáje a cestou nahlédl do všech stání. Mezi zadní stěnou a silným kulem zaraženým do země vedl nahoru žebřík. Bourne vyzkoušel přičky, vystoupil do podkroví a prozkoumal všechny temné kouty seníku. Nikde nikdo.

"Hele, ty seš fakt číslo, to teda jo," uchechl se stařec, který ho celou dobu pobaveně pozoroval.

Bourne na jeho poznámku nereagoval. Uprostřed žebříku se pod ním při sestupu zlomila příčel a málem se zřítíl na zem. Starce to ještě více rozveselilo.

"Jo, číslo k pohledání. Neříkám, že není správný, když je někdo vopatřej, kdepak. Jenže ty to moc přeháníš. Hele, ven

s tím. Před kým to zdrháte? Přece si vopravdu nemyslíš, že k nim taky patřím, nebo jo?"  
"Už jsem vám řekl," odsekl Bourne a zlostně seskočil ze žebříku, "že před nikým neutíkáme."  
Stařec vtáhl koutky úst mezi zuby.  
"Jak chceš, synku."  
"A přestaňte mi říkat synku."  
"Jak je ctěná libost. Není třeba se rozčilovat."  
Stařec se znovu ušklíbl, luskl prsty na psa a zamířil k zadnímu východu ze stáje.  
Bourne pozvedl revolver.  
"Stůjte! Ani hnout!"  
Stařec se obrátil a obdařil ho pohledem, v němž se zračila andělská trpělivost.  
"Poslyš, synku, já se snažím, co můžu, abysme spolu vyšli po dobrým, ale jestli na mě pokaždý, když se pohnu, abych si uprdnul, namíříš bouchačku, tak to kamarádi nebudem. Venku je studna, a jestli nechceš, aby ti koně popadali žizní, tak bych vzal támhlencten kýbl a přinesl jim vodu. Teda když mě necháš."  
Bourne mlčel. Stařec ještě několik vteřin čekal, pak se sehnul pro vědro a vyšel ven.

13

Nějak dlouho se nevracel. Bourne, myšlenkami u Kláry a Sáry, které zůstaly samy v hotelu, pospíšil k zadnímu východu ze stáje a sotva vzal za kliku, stařec rozrazil dveře zvenčí a shrbený pod tíhou přetékajícího vědra vstoupil dovnitř. Těžce oddechoval námahou.  
"Nervózní, co?" Už se zase křenil. "Tohle je pro mě fajn rozcvička. Aspoň mi nezatrofujou svaly. To je bezva slovo, zatrofovat. Víš, co znamená?"  
"Myslím, že ano."  
"Sevrknout se a postupně zakrnět."  
Stařec už stál u koní a s úlevou položil vědro. Stále nemohl popadnout dech, ale rozvíjel téma dál.  
"To samý jako ta tvoje věcička, když sis to rozdal s ženskou. Kdysi jsem vo tom čet v jedný knížce," a obrátil pozornost k praktičtějším problémům. "Musíme jim donést čerstvou trávu a ještě nějakou vodu, ale to počká. Teď myslím uděláme nejlíp, když jim sundáme sedla." Začal u šedáka. Rozepnul mu popruh pod břichem, shodil sedlo a odvedl koně do boxu. "Podle toho, jak to vidím já, tak buď zdrháš před policajtema, nebo před někým, kdo by se měl mít před nima na pozoru. A když uvážím, jakou máš fajn rodinku a že ty sám nevypadáš na žádnýho vrahouna, tak bych si tipnul ty druhý. Nemám pravdu?"  
"Řekl jsem vám..."  
"No jo, já vím, vůbec před nikým neutíkáš. Ale mám pravdu, nebo se mejlím?"  
Bourne už neměl sílu dál něco namítat a jen odevzdaně pokrčil rameny.  
"Jasně že mám pravdu. Tak vidíš, necítíš se líp?"  
Ale Bourne by nedokázal říci, jestli stařec mluví k němu nebo k šedákovi, kterého právě plácal po šíji a sundával mu ohlávku. Pak mu přistavil vědro s vodou, vycouval ze stání, přivřel za sebou rozpadající se dvířka a obrátil se k Bournovi.  
"Jaká síla po vás jde?" zeptal se.  
"Tři chlapi na koních. Helikoptéra. Přesně nevím."  
"Cos jim proved?"  
"Naštval jsem je."  
Stařec se rozesmál.  
"To bych řek, žeš je naštval. No, já vlastně ani nechci vědět, cos jim udělal. To není moje věc a mám dost vlastních smutnejch zážitků. Ale pověz mi jedno. Vědí ti lidi, co dělají? Vyznají se?"  
Bourne přikývl.  
"No, uvidíme. Vrtulník není žádný problém. Slyšeli bysme ho dávno předtím, než by se přiblížil, a měli spoustu času se připravit. Jezdci, to je jiný kafe. Teď už nemáme čas, protože slunko za chvíli zapadne, ale zítra ráno musíme na útesy a tu soutěsku, co jste prošli, zatarasit. Svalíme tam pár balvanů. Jestli nás předejdou, nevadí. Je tam spousta míst, kde se dá schovat a napadnout je ze zálohy. Kdo ví, při troše štěstí si třeba budeš moct pár dní vodpočinout, než budeš muset zas vyrazit."  
Poslední věta vyzněla zcela jednoznačně.  
"Znamená to, že chcete, abychom se za pár dní sbalili a vypadli bez ohledu na to, jak to dopadne?"  
Stařec chvíli uvažoval.  
"Jo, tak nějak jsem to vopravdu myslel. Stejně to vypadá, že budu muset taky zvednout kotvy. Tohle místo teď bude nějakou dobu zatraceně přecpaný. Ale na druhou stranu jeden nikdy neví. Tohle město je komický. Někdy je shora vidět, jindy ne. Poslední člověk si sem našel cestu před dobrejma dvaceti rokama, a to jsem byl já."  
"To jste ovšem toho chlapíka, který vedl hotel, nemohl znát."  
"To máš teda pravdu."  
Stařec teď zamířil ke grošákovi a začal mu odepínat sedlo.  
"Hele, nevadilo by ti, kdybys mně pomohl Co říkáš? Koneckonců, moje koně to nejsou, nebo jo?" A po chvíli, jako by

dospěl ke konečnému rozhodnutí: "Jo, každopádně zvednu kotvy. Uklidím se někam do bezpečí. Až napadne sníh, tak se vrátím." Bournovi připadalo, že mluví sám k sobě, ale pak stařec oslovil přímo jeho: "Ale zatím bys udělal nejlíp, kdyby ses mě držel. Znáš spoustu triků a můžu tě naučit, jak si je udržet vod těla. Jo, panečku, bude to jak za starých časů."

14

"Takovýhle jídlo," prohlásil stařec, utřel si ústa rukou a pohodlně se opřel, "takovýhle jídlo, akorát fazole, suchary a sušený hovězí, by vás tehdy stálo dobřejších dvacet dolarů a nebylo by ani zdaleka tak dobré."

Usmíval se přitom na Kláru, která seděla za stolem naproti němu. V tlumeném světle lampy působil jeho úsměv o něco příjemněji a Klára mu poděkovala.

Zatímco byli Bourne se starcem pryč, Klára objevila v zadním traktu hotelu kuchyni a rozdělala oheň v obrovském zčernalém sporáku. Brala jen velmi suché dřevo, které nemělo kouřit, ale v plechovém komíně si udělali hnízdo ptáci, a když se oba muži vrátili, bylo kouře všude plno ovšem ne venku, ale po celé kuchyni. Stařec ukázal Bournovi, jak rozložit roury, a pomohl mu je vyčistit, než se Klára mohla pustit do vaření.

Stařec nechal psa pro jistotu hlídat u předních dveří, aby je varoval, kdyby se někdo blížil. Vstal, vzal z police za barovým pultem neotevřenou láhev a zase se vrátil ke stolu uprostřed salonu, kde teď seděli.

"Tohle je dobrý pití. Akorát se musí slejt ta volejovitá usazenina na povrchu. Potom je už docela fajn."

"Tolik lahví. Ti lidé museli mít hodně naspěch, když je tady při odchodu nechali."

"Neštovice."

Bourne, který právě pil, se zakuckal a odstrčil skleničku.

"Neštovice?"

"Ach, není se čeho bát. Kdyby v tom byly nějaký zárodky, byl bych dávno mrtvej, protože to vobčas piju. A kromě toho jste všichni vočkování, ne? Klidně se napij, neublíží ti to."

Stařec dvěma rychlými loky vyprázdnil svou sklenici a nalil si další.

"Napij se," zopakoval a Bourne pozvedl sklenku ke rtům a polkl.

I když usazeninu slili, chutnala lihovina stále trochu po oleji a byla nezvykle silná. Propalovala se jícnem do žaludku a Bourne se otfásl.

"Tak vidíš. Neříkal jsem to?" zakejhal stařec.

"Vůbec to není špatný pití. Akorát že si člověk musí zvyknout," a zatímco Bourne sáhl po bandasce s vodou, aby spláchl pachutí nápoje, stařec znovu vypil do dna a nalil si další dávku.

"Jo, neštovice. První případ se vobjevil uprostřed léta. Spoustě lidí došlo, co je asi vočekává, a rychle město vopustili, ale hromadě jinejch se nechtělo nechat tady všechno to zlato, a tak zůstali. V lese, dost daleko vod řeky, postavili srub a uklidili tam celou rodinu, co jejich syn vonemocněl. Ten kluk samozřejmě zemřel. Potom vonemocněla matka a otec a ti taky umřeli, stejně jako zbejvajících dva syni. Ve městě se pak žádné další případy neobjevily, a když se ze srubu začal šířit nepřijemnej smrad z hniječích mrtvol, městská rada se jednou vopila, chlapi popadli pochodně a srub podpálili.

Musím uznat, že si k tomu vybrali vhodnou noc. Blížila se bouřka, duněl hrom a nad horním koncem údolí se už křižovaly blesky. Jenže plameny přeskočily na okolní les a než vopravdu přišel slejvák a oheň uhasil, stačilo shořet přes třicet akrů výborného dřeva. Lidi si už balili nejnnutnější věci a chystali se utýct, protože měli strach, že se voheň rozšíří přes trávu až do města. Ale nakonec je teda bouřka zachránila a voni si řekli, že takovej velkej voheň byl nakonec dobrá věc, protože jestli byly v lese vokoło srubu nějaký zárodky, tak je aspoň plameny zničily a voni můžou klidnějce vydechnout.

Tak úplně vyhraný to sice neměli, protože pořád tu byla možnost, že se neštovice zas vrátí, ale začátkem září už si mysleli, že je nebezpečí zažehnaný. Za poslední měsíc vyrejžovali spoustu zlata. Většinou z řeky, ale někteří už začali kopat nahoře v kopcích - vybudovali si na potokách splavy, aby mohli voddělit zlato vod horniny. Měli ho celkem skoro pět set kilo jenom za září. No a zrovna když čekali, že se každou chvilku vobjeví vobchodníci, vod kterejch nakupovali zásoby na zimu, vyskyt se další případ.

Stalo se to zrovna touhle roční dobou, a tehdy, v roku 1881, také dlouho nepřišel sníh jako letos. A jestli jsem řek případ, měl jsem spíš říct případy, protože naráz vonemocněli čtyři. Vystavěli teda další karanténny sruby, ale za tejden přibýli další čtyři nemocní a za další tejden už vosum, no a když se sečtou ti, co umřeli a co vodešli, tak když před Vánocema konečně napad sníh, ztratilo město přes patnáct set vobyvatel. Ve sněhovejch závějích už samozřejmě nemohli stavět sruby pro nemocný, takže rozdělili město na dvě půlky - jednu pro nemocný, druhou pro zdravý - a mezi nima něco jako země nikoho.

V únoru už část pro nemocný zabírala dvě třetiny města. Vyskytly se sebevraždy a případy lidí, co se pokusili vodejít a cestou umrzli. Když potom konečně přišla vobleva, z původních čtyřech tisíc vobyvatel jich zbylo tři sta padesát a ti se vodsud vypařili tak rychle, jak je nohy nesly. A určitě se muselo roznýst, jak je to hrozný, protože ani pověsti o nalezištích zlata sem už nikoho nepřilákaly. Lidi si prostě zapamatovali akorát ty neštovice. V údolí je poměrně vlhko, takže domy neuschluty na prach a nerozpadly se, ani nevyhořely nebo něco podobného, a jsou dost daleko vod hor, aby je v zimě zasypaly laviny. Město teda zůstalo v podstatě v neporušeném stavu a na těch zatrávňenejch loukách je víc hrobů, než je jednomu příjemný pomyslet. Celá historie je zaznamenaná v městský kronice. Když budete mít čas, je to zajímavý čtení." Dopil a znovu si nalil. "Ty vůbec nepijješ."

"Která část města byla vyčleněna pro nemocné?"

"Tahle, samozřejmě. Proto taky žiju až na konci ulice a sem moc nechodím. Ne že by tu něco hrozilo, prostě mně tu běhá mráz po zádech, když si vzpomenu, co se tu muselo odehrávat. Z tohoto hotelu udělali něco jako špitál. Představte si hromady nemocných rozložených všude po podlaze, jsou pokryté vředama a sténají v horečce, venku mrzne a voni umírají."

Stařec potřásl hlavou a dlouze se napil. Žár v očích mu pohasl a chvíli seděl jako zařezaný. Pak odstrčil židli, s lupnutím v kolenou se postavil, utřel si ústa rukou a prohlásil:

"No, řek bych že bysme se mohli mrknout, jak to vypadá s lékem pro vaši dcerku."

Na barovém pultu stál hrnec, v kterém předtím něco na sporáku svařil. Stařec se k němu sklonil a zavětral.

"Jo, zdá se, že už to dost vychladlo. Můžem to zkusit."

"Pořád ještě jste mně neřekl, co v tom vlastně je."

"Trocha toho, trocha něčeho jinýho. Radši bych si to nechal pro sebe, protože byste třeba nedovolili, aby to vypila."

"Tak se nejdřív napijte vy."

Stařec ho obdařil podrážděným pohledem.

"Furt vopatnej, co? Myslíš, že bych ji moh otrávit, co? Ce se s váma vůbec namáhám. Mám sto chutí vás tu nechat, ať se postaráte sami vo sebe."

Byla to nicméně planá výhrůžka. Stařec vzal dřevěnou lžici, která ležela na barovém pultu, ponořil ji do hrnce a usrkl nazelenalou tekutinu, která ukapávala ze lžice jako hustá hrachová polévka.

"Tak co, spokojený?" zeptal se a zkrivil tvář odporem. "Malá bude potřebovat více než jednu lžičku. Chci, abyste si vzal ještě."

"Hele, ta medicína nechutná zrovna nejlip."

"Jen do toho."

Stařec znovu nabral z hrnce a s hlasitým srknutím nasál tekutinu přes rty a zbytky zubů.

"To by snad stačilo, ne?."

"Kdepak. Pokračujte, ještě jednu."

Tentokrát se stařec ani neobtěžoval s námitkami. Vrazil lžicí do hrnce, prudce ji zvedl k ústům, polkl celý obsah a ještě ji olízl.

"Tak, to byla poslední," ucedil a sekl lžicí ve vzteklém gestu. "Jestli ti to nestačí, postarej se vo ni sám."

"Jsem spokojen."

Bourne vstal od stolu a odnesl hrnec do kouta místnosti, kde ležela Sára schoulená ve spacím pytlí. Klekl si vedle ní a jemně jí zatřásl.

"Haló, zlatíčko, probuď se. Mám tu pro tebe něco, po čem se ti určitě udělá líp."

Povzdechla si, ale neotevřela oči a ani jinak nejevila moc chuti se vůbec pohnout.

"No tak." Bourne jí zatřásl trochu důrazněji.

"Vstávej."

Zamžourala na něj přimhouřenými víčky, tvář ponořenou do stínu, protože až sem žlutavé světlo svíčky na stole sotva dosahovalo.

"Už je ráno?"

"Ne, teprve večer. Chci, aby sis vzala trochu tohoto léku. Pomůže ti."

"Já nechci."

"Ale no tak, chceš přece, abys přestala zvracet, ne? Chceš přece, aby ti bylo líp," a obrátil se ke starci, který stál u baru. "Pomůže jí to, aby už nezvracela?"

"Jasná věc. Jestli vůbec něco, tak tohle jo," ujistil ho. "A měla by něco snít a dostat ještě trochu soli. Teď jí dej jen pár lžiček a pak asi za hodinu další. Ráno by mohla sníst už něco hutnějšího. Ale upozorňuju, že tohle jí nebude moc chutnat. Budeš ji muset přinutit, aby to polkla."

Ve starcových posledních slovech zaznělo něco, co Bourna přimělo pozorně se na něj zadívat, než se otočil zpět k Sáře.

"Slyšela jsi?"

Sára přikývla.

"No, tak pojď. Sedni si a zkus si trochu vzít."

Něžně jí pomohl opřít se o druhý spací pytel naskládaný u zdi.

Ale když jí donesl lžičku k ústům, odvrátila hlavu:

"Já to nechci."

Držela se za břicho.

"Musíš," a když na moment odvrátila pozornost, nalil jí trochu tekutiny mezi rty.

"Brrr," otřásla se a zkrivila tvář.

Bourne jí musel zakrýt rukou pusou, aby lék nevyplivla.

Když jí nesl lžičku k ústům podruhé, Sára se mu pokusila ruku odstrčit.

"Má to odpornou chuť."

"Jistě," odpověděl, a i když nechtěl, vyzněla jeho slova téměř humorně. "Jistě že to chutná odporně. Vždyť je to lék, ne?"

Sára v úsměvu povolila křečovitě sevřené rty, a než si to uvědomila, Bourne jí vlil do úst další dávku.

"Dělalo se to takhle," vysvětloval stařec. Seděl opřený o zeď vedle Sary. Napil se a odložil sklenku vedle láhve na podlahu. "Vzali takhle velkou pánev, dřepi si na břehu řeky a nabrali plnou pánev vody se štěrkem a pískem. Pak vířili vodou v pánvi tak, že odtékala přes vokraj a vodnášela hlinu a štěrk, a za chvíli zůstalo v pánvi jen trochu vody a na dně písek, a když měli štěstí, tak i jeden nebo dva valouny.

Ale to se moc často nestávalo a většinou byli rádi, když tam měli aspoň tu trochu písku, protože to nebyl vobyčejnej písek, ale zlatej. Naplavený zlato. Malý zrníčka splavený z okolních kopců do údolí. Zlato je těžký, takže se potopilo hluboko ke dnu, kde už voda neměla sílu je dál vodplavit, nebo se shromáždilo v takovejch kapsách před přirozenejma splavama. Proto taky staří prospektoři používali takovýhle pánve, kde zlato díky své váze zůstalo usazený na dně, zatímco ostatní štěrk se s vodou vodplavil. Museli sebou ale mrskat. Žádnýmu by se nevyplatilo ztratit s jednou pánví štěrku půl hodiny a většina starejch zlatokopů stihla proprat plnou pánev za pár minut.

Pozdějc je už unavovalo hrbít se celej den a nabírat štěrk a přišli na to, že by za ně mohla tu práci vodvést příroda. Našli si místo na úbočí kopce, který vypadalo, jako že by tam mohlo bejt dost zlata. Začali tam kopat a hlinu se štěrkem sváželi na dvoukolákách do velký dřevěný bedny, ke který přivedli koryto. Když byla bedna plná, pustili do koryta vodu a už akorát kontrolovali sílu proudu, co tekl do bedny, aby moh vodplavit jalovej štěrk a zlato přitom zůstalo na dně, kde ho potom stačilo sesbírat.

Jenže většinou lidi vůbec žádný zlato nenašli, a těch pár, co se jim to podařilo, zase všechny prachy rychle utrtili nebo investovali do dalšího vybavení a do hledání ještě lepšího naleziště, kde by mohli začít kopat. No a města jako tohle je vo prachy připravily ještě rychlejc. Jak se vobjevilo zlato, ceny letěly okamžitě nahoru a za chvíli se místo bifteku za pět dolarů prodávaly fazole se soleným vepřovým za dvacet dolarů.

V týhle hře nemoh nikdo vyhrát, snad akorát vobchodníci a majitelé hospod, prostě ti, co se na zlatokopech přizívovali. A to už nemluvim vo vomrzlinách a sesuvech půdy a bůhví jakejch vostatních nehodách, co je mohly postihnout.

Kdepak, určitě jsou mnohem pohodlnější způsoby, jak si zavopatřit živobytí, než bejt zlatokop. Jenže vono těm lidem nešlo ani tak vo zlato samotný. Byli volný jako ptáci. Když se jim někde nelíbilo, vypadli, a když našli pěkný místo, zůstali. Když měli večer po práci, zašli si do města na pár skleniček s kamarádama. Jo, kradli si claimy a vyskytovaly se i případy, kdy jeden druhýho kvůli nalezišti ze zálohy zastřelil, ale byla mezi nima i spousta přátelství a soudržnosti."

Stařec vyprávěl, ale sledoval přitom hru stínů na stropě, jako by se v duchu ocitl někde úplně jinde. Ke konci hovořil mnohem pomaleji a teď, když skončil, se podíval na Sárku, jestli ji příběh zaujal, ale zjistil, že usnula. Usmál se sám pro sebe, vyhlédl oknem na domy na protější straně ulice zalité měsíčním světlem, pak si nalil další sklenku, a když ji vypil, vzepřel se na rukou a postavil še. Lépe řečeno chtěl se postavit. Přehnané úsilí ho připravilo o rovnováhu a stařec se svezl zpět a musel se opřít o zeď, aby se nesvalil jak dlouhý, tak široký. Podruhé už si dal pozor a s láhví v ruce se mu nakonec po jisté námaze doprovázené hlasitými vzdechy podařilo udržet se na nohou. Láhev byla ze tři čtvrtin prázdná. Bourne poslední půlhodinu starce sledoval ze své pozorovatelný za barovým pultem, odkud měl do rohu místnosti nerušený výhled. Tři čtvrtiny láhve pryč, ale přestože měl stařec jistě problémy se vstáváním, dokázal předtím hovořit zcela jasně a srozumitelně, a když zamířil k pultu, šel rovně a nekymácel se. Bourne se ohlédl po Kláře, která stála u baru vedle něj. Ve tváři měla - s výjimkou okamžiku, kdy jí stařec děkoval za večeri - napjatý výraz a nevěčila mu natolik, aby se v jeho přítomnosti dokázala uvolnit.

"Je zima," prohodil stařec, když k nim došel, a sevřel si rukama lokty. "Cítíte, jak se blíží? Ještě dva tři dny a máme ho tady."

"A co vlastně?"

"Sníh." Stařec si znovu zimomřivě promnul lokty. "Takovýhle podzim jsem tu ještě nezažil, aby se teplo drželo tak dlouho. Čeká nás pěkně tvrdá zima."

Z úbočí hor se k nim i zavřenými dveřmi náhle doneslo táhlé zavytí vlka. Potom dvakrát zaštěkal a znovu zavyl. Pes, který ležel pod stolem uprostřed sálu, nastražil uši a postavil se.

Stařec na něj zasykl.

Ke koncertu venku se přidal další vlk, tentokrát odněkud vlevo od prvního. Pes se vztyčenýma ušima zamířil ke dveřím. "Sedni," okřikl ho stařec důrazně chraplavým hlasem. "Ti tam venku tě nechťejí, bez ohledu na to, že tvůj otec byl jedním z nich. Velkej seš dost, ale stejně by tě za minutu vyřídili."

"Já bych myslel, že by tam venku obstál docela dobře," poznamenal Bourne.

"Má na sobě můj pach, a proto by ho smečka nikdy mezi sebe nepřijala. No a sám by zimu nikdy nepřežil, protože žil celou dobu se mnou a nevyvinul si instinkty potřebný k životu v divočině." Stařec se opřel o pult a chvíli pozoroval svůj obraz v zrcadle na zdi za barem. "Je čas jít na kutě. Zítra hned za úsvitu už bysme měli bejt nahoře. Bože můj, to vopravdu takhle vypadám? No, fakt je čas na spaní."

Se složenou příkrývkou, kterou si přinesl, v jedné ruce a s láhví ve druhé se odšoural za barový pult, lokl si přímo z láhve a zazátkoval ji, zamotal se do příkrývky a lehl si.

"Co ty?" zeptal se.

"Myslím, že zůstanu ještě chvíli na hlídce."

"Není třeba. Kdyby něco, pes by nás zavčas vzbudil."

"Přesto budu hlídat."

"Jak chceš."

Pak s Klárou jen mlčky stáli a dívali se na sebe. Za okamžik se místností rozlehlo starcovo chrápání.

"Co kdybych probudila Sárku a dala jí ještě trochu léku?" navrhla Klára.

Bourne se sklonil, políbil ji na tvář, narovnal se a přikývl. Pak si vzal příkrývku a odnesl ji spolu s židlí do rohu sálu u pravého předního okna. Seděl ve stínu a pozoroval pustou ulici ozářenou měsíčním světlem. Zvedal se mrazivý vítr, který hnal ulicí oblaka prachu. Bourne cítil, jak prkny podlahy protahuje průvan. Zahalil se těsněji do příkrývky a znovu se posadil. Klára se tiše domlouvala se Sárrou a podala jí několik lžic léku. Pak sfoukla svíčku a Bourne slyšel, jak rozepla druhý spací pytel, vklouzla do něj a uložila se vedle Sárky.

"Dobrou noc," zašeptala.

"Dobrou noc," odpověděl po chvíli.

Poryvy větru, které hnaly prach proti oknu a tence hvízdaly mezi prkny, postupně utichly a Bourne slyšel jen starcovo pochrupování a klidné vyrovnané oddechování Kláry a Sárky. Pak ledový vítr znovu zesílil. Bourne seděl ve tmě, pozoroval mračna prachu ženoucí se ulicí a v duchu si představoval, jak to tady kdysi za starých časů vypadalo - lidé se hemžili sem a tam nebo jen tak postávali opření ve dveřích a vybavovali se, ulicí rachotily kryté vozy nebo se proháněli jezdci na koních a možná odněkud zaznělo i piano.

16

Prvním balvan jim velkou práci nedal. V mrazivém šeru těsně před svítáním sesedli z koní a přivázali je ke stromům na okraji paseky uprostřed jedlového lesa. Ponechali jim dost prostoru, aby se mohli volně pohybovat a popást se na trávě ztuhlé noční jinovatkou, která jim chrastila pod nohama, když kráčeli mezi stromy, aby ji brzy vystřídala holá skála u paty útesu.

Stařec postupoval jako první. Šel podél skalní stěny přímo k první římse, která se stáčela směrem vzhůru. Vystoupil na ni a pak na další, která z ní odbočovala. Pohyboval se úplně přirozeně, uvolněně a trochu příkrčený, ani na vtefinku se nezastavil, aby si vydechl nebo se rozhlédl, kam zamířit dál. Křížoval po stěně stále výš. Natáhl ruku, aby se zachytil, a hned šplhal dál a Bourne, který ho zezdola napjatě pozoroval, nevěřil svým očím. Několikrát si byl jist, že na konci příští řimsy se stařec octne ve slepé uličce a bude se muset vrátit, ale jemu se vždycky podařilo nahnátnout další výstupek, terasu nebo trhlínu ve skále, kde se mohl zachytit. Bourne postupně nabyl přesvědčení, že stařec tento výstup zdaleka neabsolvuje poprvé. Také je možné, uvažoval, že když tady v horách žije takovou dobu, stačí mu jediný pohled, aby dokázal odhadnout, kudy se nejsnáze dostane nahoru. Pomalu stoupal za ním a zakrátko se už ocitl nad vrcholky jedlí. Postupně se rozjasňovalo. Jednou Bourne uklouzl - to když se ohlédl pod sebe, jak velké stoupání už překonal. Zůstal viset za ruce a málem se zřít, než se zase zachytil špičkou boty v štěrbíně, o kterou se opíral.

"Nesmíš se ke skále tak tisknout. Odkloň se vod ní a vona ti pomůže," upozornil ho stařec, který už byl o hodný kus napřed.

Nebylo to zavolání, které by se neslo ozvěnou. Stařec vyslovil svou radu docela tiše, ale Bourne ji přesto slyšel zcela jasně a teď si lámal hlavu, jak to ten člověk vlastně dokázal. Zadíval se na své ruce. Prsty mu v ledovém chladu otekly a zmrtvěly a konečky měl do krve sedřené. Po tom zakolísání se už dolů ani nepodíval, hleděl jen vzhůru před sebe a hledal místo, kde by se mohl zachytit. Přesunul nohy po hraně řimsy a vztáhl ruku, aby se zachytil, ale hmatl do prázdna, a když pozvedl zrak, spatřil nad hlavou jen otevřený prostor a modré nebe. Ještě jeden, druhý krok a konečně skalní plošina. Příkrčený přeběhl ke starci, který čekal u skupinky bezlistých zakrslých keřů.

"Ty tvý ruce ale vypadají," ušklíbl s stařec a Bourne se na ně ani nemusel dívat, aby věděl, co tím myslí.

Ruce se mu neovladatelně třáslly a Bourne nevěděl, jestli zimou, krvavými odřeninami nebo strachem po prožité hrůze, že se zřítí dolů a srazí si vaz. Zakázal si však na to dále myslet a beze slova sledoval starce, který v předklonu došel až na konec plošiny a zalehl při jejím okraji, odkud se otevíral výhled na pláň Ovčí pustiny. Z této výšky byl kruhový tvar kaňonovitého údolí jasně patrný, zdůrazněný holým kamenitým pruhem podél stěn skalního kotle, který obklopoval obrovský ostrov zakrslé trávy, v jehož samotném středu se černaly tečky srubu, několika zřícených chatrčí a rozpadlé ohrady, které tu zůstaly po ovčácích. Bourne si uvědomil, že ani tyto objekty nebyly v mapě zaneseny. Stařec vztáhl ruku a na něco ukazoval a Bourne se vyděsil, jestli mezi zbytky salaše nevidí nějaké lidi. Ztuhl a napínal zrak, ale pak pochopil, že stařec ukazuje někam dál, až k protější stěně kotliny, kde se nad obzorem hromadily těžké tmavé kupovité mraky a pomalu se valily k nim. Sníh, pomyslel si a v mysli mu vytanula starcova slova z předchozího večera. Zachvěl se, zimomřivě si sevřel rukama paže a pozoroval, jak mraky pomalu zahalují slunce neproniknutelnou hradbou stínů. Jako by se znovu zešeřilo. Ještě ne, uvažoval v duchu, ale už brzy. Ohlédl se a viděl, že stařec se pomalu plazí od okraje plošiny. Zvedl se, teprve když by dost daleko, aby se jeho postava nerýsovala proti horizontu, a i potom zůstal shrbený. Rozhlédl se a bez váhání zamířil k místu, kde začínala puklina, která se táhla napříč skalní stěnou od kaňonu až k místu, kde se útes svažoval do přilehlého říčního údolí.

Stařec již zkoušel rozhýbat velký balvan, když se k němu Bourne připojil. Odsud shora se dalo snadno rozeznat, které průrvy v bludišti soutěsek pod nimi vedou na druhou stranu skalní hradby a které jsou jen slepé odbočky. Oba se zapřeli do skaliska, které náhle povolilo, převrátilo se a svalilo přes okraj. Několikrát se odrazilo od stěn soutěsky a s důrazným žuchnutím se pevně zaklínilo dole. Rachot se nesl ozvěnou jako zvuk hromu někde nad vrcholky hor.

"To je dobrý," konstatoval stařec. "Budou si myslet, že se blíží bouřka."

"Viděl jste někoho?"

Stařec neodpověděl. Balvan průchod úplně nezatarasil. Bylo by jen mnohem obtížnější se kolem něj protáhnout a stařec pospíšil k dalšímu skalisku, mnohem většímu, dál od okraje.

"Neodpověděl jste mi," naléhal Bourne. "Viděl jste je?"

"Ne, ale musíme předpokládat, že tady někde jsou."

Balvan se ani nehnul, i když se o něj opírali ze všech sil, až si odřeli ramena a lapali námahou po dechu. Ulomili silnou větev z vyvráceného stromu, vsunuli ji pod skalisko a zapáčili. Konec větve se zlomil. Zkusili to podruhé a tentokrát dřevo vydrželo. Kámen se zahoupal, ale dosedl zpět. Zapřeli se ještě silněji a balvan se převrátil a zůstal ležet. Ještě třikrát ho museli převalit, než dosáhli místa, kde se plošina mírně svažovala a skalisko se už nezastavilo. Svalilo se do soutěsky a rachot dopadu k nim dolehl ještě dříve, než se dostali k okraji útesu a podívali se dolů. Balvan se zaklínil nad prvním a bylo jasné, že pokud by se přes něj dostal člověk, kůň určitě ne.

"Ale voni můžou nechat koně koňma a pokračovat pěšky," poznamenal stařec a vydal se k dalšímu skalisku, ještě většimu, se kterým se jim přes veškeré úsilí nepodařilo pohnout ani o milimetr.

Svalili se vyčerpáním. Po krátké úvaze dospěli k závěru, že člověk by zátaras stejně dokázal nějak překonat, i kdyby ho bůhví jak navrhli. Hlavní věc, že to vypadá, jako by tudy nemohl projet nikdo na koni.

Okraj mračného valu teď přecházel přímo nad jejich hlavami a pomalu se převaloval říčním údolím k městu. Přinesl s sebou náhlé ochlazení, které Bourna donutilo sáhnout do kapsy a vytáhnout silné vlněné rukavice, které si sem nahoru prozíravě vzal. Navlékl si je na oteklé zakrvácené ruce. Pak se zvedl ostrý vítr, který mu vehnal slzy do očí, a projel jim závan chladu. Otočil se k větru zády, přetáhl si přes hlavu kapuci a zahleděl se přes okraj útesu k městu. Ještě bylo ozářené sluncem, ale v tu chvíli je dostihl stín postupující údolím a Bournovi kolem hlavy zavířilo několik sněhových vloček.

"Pospěšme dolů, než se nám splaší koně," nabádal stařec.

Vypadalo to, jako by na něj vítr a chlad vůbec nepůsobily. Jistě, stáhl si klobouk přes uši a pevně zapnul kabát, ale tvář klidně vystavoval větrným poryvům a ani ruce nezastrčil do kapes. Opíral se jimi o kolena, když se příkrčený rozhlížel kolem. Oblaka prachu zviřeného větrem, který rozvlnil trávu v kotlině a pod jehož prudkými závany se větve stromů pod nimi skřípavě třely o sebe, pozoroval spíše se zájmem než s obavami.

"Ještě moment," zastavil ho Bourne, kterému pohled na město v údolí něco připomněl.

Rukou v rukavici sáhl do kapsy kabátu a vytáhl fotografii. Objevil ji přišpendlenou na zdi za barem, když předchozího dne po večeri obhlížel hotelový salon.

"Takhle město vypadalo krátce před tím, než vypukly neštovice," poznamenal tehdy stařec.

Obrázek Bourna neodolatelně přitahoval. Zažloutlou barvu věkovité fotografie ještě zdůrazňovalo mihotavé světlo svíčky. Byla celá popraskaná a zvlněná, na dotek křehká, až se bál, že se mu v rukou rozpadne. Rozměry dvanáct krát patnáct centimetrů napovídaly, že byla pořízena starodávným aparátem se skříňovou komorou na trojnožce, do které se vkládaly velké deskové negativy, a s černou plachtou visící vzadu, pod kterou fotograf vklouzl, když hledáčkem pozoroval zobrazovaný objekt. Na záběru byl široký výsek krajiny, pořízený zjevně z vyvýšeného místa, s městem uprostřed. Vznášel se nad ním lehký kouřový opar a v ulicích pulzoval život. Henžily se lidmi a bělavá skvrnka na okraji snímku byl bezpochyby krytý vůz směřující k řece.

"Ta fotka je braná z místa, kam zítra pudem," poučil ho stařec a Bourne podlehl náhlému impulzu, vytáhl zrezivělé připínáčky a opatrně uložil fotografii do kapsy.

Když teď přebíhal pohledem od snímku k opuštěnému městu a zase zpět, viděl, že se stařec vůbec nemýlil. Záběr byl opravdu pořízen z místa, kde právě stáli. Úhel pohledu byl prakticky totožný, město leželo jen trochu více vpravo.

Bourne poodstoupil o několik kroků, aby odchylku vyrovnal, a snažil se fotografii nasměrovat přesně podle skutečnosti.

"Co to děláš?" naléhal stařec. "Musíme sebou hodit."

"Ještě moment," zopakoval Bourne.

Krok vpravo, pohled na snímek, kousek dopředu. Stál shrbený jako dávný fotograf před mnoha a mnoha lety a díval se na fotografii, jako by hleděl do hledáčku kamery. Pohyboval jí pomalu dopředu a dozadu, aby získal správnou perspektivu. Téměř se mu to podařilo, i když si byl dobře vědom, že dokonalé shody dosáhnout nemůže. Za prvé byl záběr pořízen v létě - křoviny a stromy na fotografii byly plné listů, které teď opadaly, a kde na snímku viděl v popředí keřky, tam teď ve skalách nerostly žádné, a naopak, kde se uchytily teď, tam fotografie ukazovala jen holou skálu. A kromě toho se změnilo i samotné město. Zdánlivě sice vypadalo stále stejně jako na snímku, ale ve skutečnosti jako by se nějak scvrklo, stáhl do sebe, s věkem se shrbilo, a nepřítomnost jakéhokoliv pohybu dojem seschlosti ještě umocnila. Minulost a přítomnost. Fotografie byla vlastně stejně stará jako samotné město a Bourne se při pohledu na ni zmocnil podivný pocit rozdvojení. Prudké závany mu hnaly kolem hlavy další sněhové vločky a začal se obávat, že mu vítr vytrhne snímek z rukou a že mu zůstanou v prstech jen růžky křehkého papíru.

"No tak, musíme jít," pobízel ho stařec netrpělivě a zdálo se, že už i on pocítuje změnu počasí, protože si zastrčil ruce do kapes a v ledovém větru nahrbil ramena. "Dyť je to akorát fotka."

Ale nešlo jen o pouhou fotografii, alespoň Bourne v ní viděl něco, co z ní dělalo více než obyčejný obrázek krajiny, pouze nechápal, co to je. Srovnal teď snímek se skutečným pohledem na město tak dokonale, jak to jen šlo v terénu, který se po stu letech samozřejmě změnil, stejně jako dřevěné domy hluboko v údolí. Něco na záběru prostě nehrálo, něco nepostizitelného, co mu stále unikalo, nevysvětlitelný detail, a Bourne si uvědomil, že jeho strach nepramení z obavy, že mu poryv větru vyrve fotografii z rukou, ale že vyvěrá přímo z obrázku samotného. A pak to konečně spatřil. V levém dolním rohu mezi hustým listovým keřem, který rostl na kraji útesu. Krčil se tam muž, téměř neviditelný, jeho skvrnitý kabát dokonale splýval s okolím, tvář mezi propletenými větvíčkami sotva rozeznatelná.

Bourne nemohl rozpoznat, jestli je to opravdu člověk, nebo jen hra stínů, jestli to z křoví trčí skutečně hlaveň pušky, nebo na fotografii míří jen holá bezlistá větev. Ale ne, mýlí se, nemíří na fotografii, ale na fotografa. Na něj. Bourne sjel pohledem k místu, kde keř před sto lety rostl, a spatřil starce, který postupoval k okraji útesu, skvrnami posetý kabát přesně stejný jako ten, který měl na sobě muž na snímku, a Bourne, jemuž chlad pronikl až do morku kostí, ztuhl jako solný sloup.

"Musíme jít," volal na něho stařec. "Jestli vítr ještě zesílí, sfoukne nás ze stěny, až budeme sestupovat."

Ale Bourne stále nebyl schopen pohybu. Stál jako socha a vytřeštěnými očima pozoroval starce, který se nakláněl přes okraj útesu, jak hledal nejschůdnější cestu dolů. Vtom mu prudký poryv vytrhl obrázek z rukou. Křehký papír nevydržel a, jak se obával, mezi prsty mu zůstaly jen růžky, zatímco zbytek fotografie se zatřepetal ve větru a přes okraj skalní stěny se snášel do údolí. Bourne se rozběhl a vztáhl ruku, aby ho zachytil, a než si uvědomil hrozící nebezpečí, málem se zřítíl z útesu. Naštěstí se včas zarazil. Stařec se už opatrně spouštěl přes okraj plošiny. Bourne se naposledy zadíval za fotografii, která už byla jen malou skvrnkou v dálce. Ztrácela se mezi řídcí padajícími sněhovými vločkami a pomalu klesala. V příštím okamžiku už si stáhl rukavice a následoval starce přes hranu útesu. Došlápl na úzkou římsu, nahmatl výstupek, bezpečně se zachytil, sestoupil o něco níže, posunul se stranou a hmatal pro další chyt, aby mohl došlápnout na nižší římsu. Celou dobu utkvěle myslel na to, že musí fotografii získat zpět, a přitom mu bylo jasné, že nemá nejmenší šanci ji najít. Sestupoval stále níž. Využíval každou puklinu ve skále, každou římsu, sebemenší výstupek. Jednu chvíli visel za ruce, než se mu podařilo opět najít oporu pro nohy, znovu se zavěsil, stále rychleji dolů poháněn snad ještě větší naléhavostí než tehdy, když sedlal koně v ohradě na počátku štvance. Riskoval tak, jak by ho při výstupu ani nenapadlo riskovat, protože by to pokládal za vyloženou sebevraždu, a seskočil k úpatí skalní stěny vedle starce jen o pár vteřin později, než sestoupil on.

Mezi stromy se ozývalo poplašené ržání koní a stačil jim jediný pohled, než se rozběhli po napadaných kamenech k lesu. Bourne věděl, aniž mu stařec musel cokoli vysvětlovat, že se musí rozdělit a postupovat ke koním každý z jiné strany mýtiny pro případ, že by tam na ně někdo čekal. Když však obešel široký oblouk a spatřil zvířata, která nervózně pobíhala po trávě, napadlo ho, že je vlastně úplně jedno, jestli se rozdělili nebo ne, protože stařec není ozbrojen. Bourne se v duchu proklínal, že mu nenechal alespoň Klářinu dvaadvacítku, ale vtom si uvědomil, proč stařec o žádnou zbraň nepožádal. Jistě u sebe celou dobu nějakou skrýval.

Bourne dokončil okruh mezi stromy. Každou chvíli se zastavoval a pozorně naslouchal, ale neslyšel nic než vítr prohánějící se ve větvích a nezvyklé chřestění, jak sněhové vločky, které se změnily v ledovou krupici, padaly mezi větvemi jedlí pokrytými hustým jehličím. Na druhé straně paseky se vynořil stařec. Přistoupil ke koním a snažil se je uklidnit. Bourne se k němu rozběhl hnán obavou, že stařec s oběma koňmi ujede, a teprve dodatečně si uvědomil, že měl prozkoumat okraj lesa mnohem pečlivěji.

"Neboj se, to je akorát vítr a sníh," promlouval stařec k šedákovi a poplácával ho po šíji.

"Kde ji máte?"

Stařec se otočil a obdařil Bournu nechápavým pohledem.

"Nevím, o čem to mluvíš."

"Zbraň. Kde ji máte? Zastrčenou za opaskem? V botě? Kde je?"

Stařec chvíli přemýšlel.

"V podpažním pouzdru pod kabátem."

"Co je to za zbraň? Ukažte!"

"A proč? Neříkej mi, že i tu mně chceš vzít. Teď už by ti mělo bejt jasné, že to nepřipustím."

Bourne se při těch slovech zarazil. Šlo o stejnou patovou situaci jako předchozího dne - s tím rozdílem, že dnes už by na starce vystřelil nedokázal. Na jeho místě by se asi zachoval stejně a bylo mu jasné, že jeho hněv pramení spíše z pocitu, že na něj starý muž vyvrál.

"Ano, máte pravdu," uznal. "Kdybyste ji chtěl proti nám použít, měl jste spoustu příležitostí udělat to už dávno. Jsem prostě vyvedený z míry tím počasím. Jako koně."

"Jasná věc," ušklíbl se stařec. "Je to starý Colt Army. Pětačtyřicítka."

Rozepnul si kabát, sáhl dovnitř a vytáhl revolver s dlouhou hlavní jako vystřižený z westernů, podobný Bournovu vlastnímu, jen kovové části byly úplně zašlé a v dřevěné nenalakované pažbě zela široká prasklina.

"Pořád střílí dobře," řekl stařec. "Neměj strach, vím, jak s tím zacházet."

"To bych se vsadil, že to víte."

A pak, aniž by jeden z nich udělal nějaké gesto nebo změnil výraz tváře nebo cokoli řekl, Bourne věděl, že všechno bude mezi nimi zase v pořádku.

"Podržte toho šedáka," požádal starce.

Od kmene stromu odvázal lano, které zvířeti bránilo v útěku, a smotal je.

Než dojeli, celí ztuhlí, zpět do města, ležela na zemi na tři prsty silná vrstva sněhu a vločky vířily mezi domy, usazovaly se jim na shrbených zádech a pokrývaly hřívky koní hustým závojem. Když přijížděli k hotelu, Klára vyšla před dveře. Zimomřivě si tiskla paže k tělu a tázavě se na něj zadívala. Bourne byl tak unavený a promrzlý, že se zmohl jen na uklidňující přikývnutí, a pak zatřásl hlavou, jako by neměl slov pro tu slotu, která panovala venku. Dojeli ke stáji, odsedlali koně, dali jim napít a do koryt nasypali připravenou trávu. Než vyšli na ulici a zavřeli za sebou dveře, ujistili se, že koně jsou řádně přivázáni. S hlavou skloněnou proti větru a vánici zamířil Bourne k hotelu. Cítil, jak se mu na obočí usazuje ledová krusta. Zrychlil krok, aby byl co nejdříve v teple, a mhouřil oči proti útočícím vločkám, když vtom si uvědomil, že stařec zůstal kdesi vzadu. Zastavil se, a když se ohlédl, spatřil, jak bez hnutí stojí uprostřed ulice a drží se za břicho.

"Je vám něco?" zeptal se, když se k němu vrátil.

"Já nevím."

Stařec stál úplně strnule, jako kdyby se v něm při sebemenším pohybu, dokonce pouhém nadechnutí, mělo něco zlomit. Obličej měl v dorážející vánici úplně šedivý.

"Nějaká křeč nebo co," vydechl. "Asi po tom horolozeckém výkonu nebo jak jsme se namáhali s těma balvanama. Za vteřinku to bude zas dobrý."

Ale nebylo. Vteřina se protahovala a Bourne vztáhl v poletujícím sněhu ruku, aby starci pomohl, ale uprostřed pohybu se zarazil, protože nevěděl, jak mu vlastně pomoci, a zůstal strnule stát. Pak starci náhle ztuhla v bolestném úšklebku tvář a víčka se pevně zavřela, ale v příštím okamžiku - jako stín, který je tady a najednou zmizí - znovu volně vydechl, křeč v obličejí povolila a stařec otevřel oči.

"Hele, vidíš? Říkal jsem, že to bude dobrý."

"Ano, ale pojdte se schovat, ať nestojíte na mraze."

"Říkám, že jsem v pořádku," odsekl stařec.

"No jo."

Chvilí na sebe beze slova hleděli a pak stařec proklouzl kolem něho a těžce se prodíral ulicí proti větru k hotelu. Bourne se za ním několik vteřin díval a potom ho následoval.

Klára čekala ve dveřích.

"Musím si s tebou promluvit."

"Proč? Co se stalo?" vyptával se Bourne.

"Slyšels, ne? Chci s tebou mluvit. Okamžitě."

Vstoupila dovnitř a přešla salonem kolem baru ke kuchyni.

"Rodinné problémy?" zeptal se stařec.

"Nevím," odpověděl Bourne nechápavě.

"No, asi bys jí měl vyhovět. Já zatím zaskočím podívat se na vaši dcerku."

Bourne přikývl a pomalu zamířil ke kuchyni. Slyšel, jak si stařec otřepává z kabátu sníh a plácá psa po zádech.

"Co je? Co se děje?" zeptal se Kláry.

Stála u sporáku zády k němu.

"Zavři dveře."

Poslechl.

Klára se otočila k němu.

"Když jste dnes ráno odjeli, vypravila jsem se na radnici. Sára už měla dost sil, aby těch pár kroků zvládla, tak jsem ji vzala s sebou. Našli jsme městskou kroniku, kterou se tak oháněl. Několik svazků. Ležely zastrčené vzadu na polici pod dvoucentimetrovou vrstvou prachu. Zdaleka v nich není to, co tvrdil. Žádný zlynčovaný Mexičan, žádné neštovice. Město nebylo postaveno v roce 1879, ale až v devadesátém, a lidé nebyli k odchodu donuceni. Vytěžili prostě všechno zlato, které zde bylo, a potom se zcela normálně odstěhovali k jiným nalezištím."

Bourne nevěděl, co na to říci.

"Asi jsi nenašla všechny záznamy, právě ty, co popisují události, které nám vyličil."

Klára zavrtěla hlavou.

"Prohledaly jsme radnici opravdu pečlivě, od sklepa až do podkrovní. Věř mi, nic jiného tam není."

"Rozdíl v datech by se snad dal pochopit. Je to starý člověk a už mu neslouží paměť."

"To ovšem nevysvětluje tu záležitost s lynčováním a s neštovicemi."

"No, soudce lynč není zrovna něco, čím by se město chtělo ve své kronice chlubit. A pokud se týká neštovic, epidemie asi propukla tak rychle, že ji ani nestačili zaznamenat."

Klára znovu zavrtěla hlavou.

"Kronika je dovedena až do doby, kdy ve městě zůstala jen hrstka lidí. Poslední záznam vepsal jeden z posledních obyvatel. Je to jen formální poznámka oznamující, že historie města je uzavřena. Kdyby se tu opravdu vyskytly neštovice, jistě by se o nich zmínil."

"Když měl dost času kroniku dopsat, proč ji nevzal s sebou? A víš určitě, že se záznamy týkají tohoto města?"

"Jméno je uvedeno na deskách. Podle všeho měl ten člověk v úmyslu se sem vrátit kroniku odnést, ale už mu to z neznámých důvodů nevyšlo. Jenže o to tady vůbec nejde. Ten starý kozel je blázen a já se v jeho blízkosti necítím bezpečně. Jakmile přestane sněžit, chci, abychom odsud odešli někam jinam."

"Ale kam asi tak máme jít?"

"To je mi jedno. Vadí mi, když se kolem Sáry a mě motá, a mám z něho strach."

Při zmínce o Sáře se Bourne vylekal. Rychle přešel ke dveřím kuchyně a otevřel je.

Sára ležela v rohu místnosti přímo naproti němu, schoulená ve spacím pytlí, a stařec seděl na podlaze vedle ní.

"... zrovna touhle roční dobou," říkal právě, "a i tehdy sněžilo stejně jako dnes - ne tolik, aby se venku nedalo vydržet, ale přesto dost na to, aby si člověk uvědomil, že nastává zima a že je nutný si pospíšet a nachystat všechno, co je potřebný."

Stařec seděl ke kuchyni zády, takže Bourne neviděl. Brumlal tichým, klidným, monotónním hlasem, jako kdyby předčítal z knihy nebo vyprávěl příběh, který už opakuje po tolikáté, že ho zná slovo od slova z paměti. Jeho tón působil tak hypnoticky, že Bourne tiše vyšel z kuchyně a opatrně přistoupil k baru.

"Stalo se to v podobném říčním údolí, jako je tohle," pokračoval stařec tiše, "akorát že místo města tam byla malá vesnice a lidi, co tam žili, nebyli bílí, ale Indiáni. Když člověk stál na útesu jako já dneska ráno s tvým tátou, viděl jejich koně a stany a malé vohníčky, co čadily v padajícím sněhu, a jejich ženský, jak chodily kolem zahalený v příkrývkách."

Tehdy mně bylo zrovna šestnáct a všechny tu události byly vlastně příčinou, proč jsem zdrhnul a nakonec skončil tady."

Bourne se po očku zadíval na Kláru, která teď stála vedle něj. Nevěděl proč, ale zmocnila se ho obava, co bude následovat.

"Víš, voni ti Indiáni kradli koně," vyprávěl stařec, "a nakonec jim ani to nestačilo a začali nám vodvádět krávy. Potom přistihli dva, jak se vloupali do skladiště na pastvinách, a lidi ve městě chytili dalšího, co vobtěžoval bílou ženskou, a zlynčovali ho. A to byla ta poslední kapka."

Jako s tím Mexičanem, pomyslel si Bourne a jeho neklid vzrostl.

Sára hltala vyprávění s vyvalenýma očima. Příběh si ji zcela podmanil a ani nedutala.

"Chlapi seděli celou noc a nalejvali se kořalkou, a ráno se rozhodli, že Indiáni potřebují dostat lekci a že jim to teda spočítají. Vyrázilo jich dobrehch čtyřicet. Celou cestu se chechtali a pili a mávali puškama a domlouvali se, jak jim to nandají. Když dojeli na kraj údolí, sesedli z koní a rozezpouli se, aby je zezdola náhodou nezahledli, a špekulovali, jak se jim nejlíp dostat na kobylku. A zrovna tehdy začalo sněžit a jim bylo jasné, že ať už udělají cokoliv, musí si s tím pohnout.

Na druhou stranu ale nesměli nic uspěchat. Dobře věděli, že jestli mají mít úspěch, musí postupovat stejně, jak to dělají Indiáni. To znamená žádný koně, žádný divokej nájezd s řevem dolů do indiánského ležení, protože tím by jim nechali čas zdrhnout nebo se připravit k vobraně. Ne, museli potichu sešplhat z útesů, pěšky sejít do údolí, propížit se vysokou trávou k táboru a obklíčit ho kolem dokola, aby mohli zaútočit ze všech stran. A když se tak vo tom radili, usoudili, že snih jim vlastně přišel vhod, protože jim poskytne dodatečný krytí. No, takže nechali kolovat posledních pár láhví, aby se ještě posilnili, a až byly všechny flašky prázdný, tak vyrazili. Trvalo jim celou hodinu, než se k táboru přiblížili dost blízko.

Postupoval jsem s nima. Jak říkám, bylo mně šestnáct a nevěděl jsem, do čeho lezu, akorát jsem byl hrozně zvědavej, co se bude dít, a voni mě vzali s sebou a u koní nechali jiný dva kluky. Přidělili mě k chlápku, co se jmenoval Arondale. Bejval to dohrej kamarád mého táty, kterej ale už byl tou dobou mrtvej. Po jeho smrti mně Arondale byl něco jako druhej otec. Často chodil za mojí mámou a myslím, že nakonec by si ji vzal. Hrozně jsem ho vobdivoval, ani si neumíš představit jak. Brával mě na lov do hor a všechno, co dneska umím, mě vlastně naučil von. Byl to velkej, mohutnej chlap s širokejma ramenama, vobličej jako vytesanej do skály, ale slušnej a doved bejt něžnej jako tvůj táta."

V tu chvíli si Bourne uvědomil, že stařec si je moc dobře vědom, že ho celou dobu poslouchají. Klára se k němu přitiskla a oba se opřeli o bar.

"Plížili jsme se trávou. Měl jsem tehdy taky brokovnici. Dvojku. Podobnou, co používám teď. Do smrti nezapomenu, jak byla tráva ztuhlá mrazem a prohýbala se ve větru a pod nánosem sněhu. Rozedral jsem si vo ni kalhoty, až mně z nich vylezly kolena. Potom jsme už byli tak blízko, že když jsme vyhlídli mezi stéblama trávy, rozeznali jsme i tuk, co si s ním indiánský ženský mazaly vobličej, a Arondale zved ruku, abych zůstal tiše. Čekali jsme. Víš, chlapi se dohodli, že zaútočí až v přesně dohodnutej vokamžik, dvě minuty po pátý, aby měli všichni čas zaujmout svý pozice. Pamatuju se na kapesní hodinky, co na nich Arondale kontroloval čas. Měly rozbitý sklíčko, jak s nima někde narazil vo skálu, když jsme slézali z útesu. Potom někdo na druhým konci tábora začal střílet. Nevěděli jsme, jestli je to někdo z našich nebo nějakej Indián, co byl na hliče, ale každopádně se spustila pekelná palba. Vyskočili jsme a hnali se přes zmrzlou trávu k indiánské vesnici a stříleli. Pamatuju se, jak ženský, co stály nejbliž, spadly jak podřátý, a viděl jsem, jak chlapi kolem nás vstávají a střílejí. Arondale běžel přede mnou a byl to von, kdo skolil prvního indiánského mladíka, co vyběh ze stanu před náma, ještě než moh zjistit, co se vlastně děje.

Ale já jsem se splet. Když jsem říkal, že jsme všichni vyskočili a stříleli, tak jsem se splet, protože já jsem vůbec nestřílel. Akorát jsem běžel a myslel jsem si, že střílím, ale nebyla to pravda, to akorát kvůli tomu šílenýmu mumraji při útoku jsem si myslel, že jo. Arondale zastřelil další tři Indiány, co vyběhli ze stanu, a když narazil na čtvrtýho, vůbec se nerozmezšlel a vystřílel do něho zbytek nábojů, co měl v zásobníku. Indián měl voblečenou takovou halenu z jelení kůže a pamatuju se, jak byla celá provrtaná kulkama. Arondale se votočil a srazil pažbou pušky Indiána, co kolem něho utíkal, a potom už byl kolem strašnej zmatek a kravál, pobíhalo tam tolik lidí, co křičeli a stříleli, že už si dál nedokážu na nic přesnýho vzpomenout.

Vím akorát, že jsem tam stál uprostřed všeho úplně vohlušenej, a do dneška mně není jasné, jak je možné, že jsem to ve zdraví přežil a že mě nikdo netrefil. Vopravdovej boj trval nejvejš pět minut, protože potom už byli skoro všichni Indiáni postřelení a chlapi z města běhali kolem a doráželi zraněný a jiný se zase pustili do koní a dobytka. To jsem nechápal, protože kvůli ukradenejm koním a dobytku sem přece přitáhli, tak jak je možné, že je teď zabíjeli, no ale zabíjeli je.

Ale ta nejhorší vzpomínka teprv přijde. Byla tam jedna indiánská holka, takovejch patnáct, šestnáct, každopádně vypadala stejně stará jako já. Předstírala, že je mrtvá. Lehla si na zem vedle svý zastřelený matky a doufala, že si jí nikdo nevšimne, ale Arondale se nedal voklamat. Šťouchl do ní nohou a holka vyskočila jako raněnej králík.

Ztratila jeden mokasin a spadla jí příkrývka, takže zůstala jen v tý haleně z jelení kůže vzdobený těma červenejma korálkama, jak to Indiánky dělávaly, ale když vo tom teď přemejšlím, tak to klidně mohla bejt i krev. Utíkala přes trávu pryč a ve větru za ní povlávaly dlouhý černý vlasy. Nevím proč, ale rozběh jsem se za ní, jenže Arondale mě předběh. Víš, von kdysi sloužil u kavalerie a teď se mu u boku houpala dlouhá šavle, co si přivez války. Asi si ji připnul jen tak ze žertu. Běžel za ní a vůbec mu nešlo vo to, aby ji dostih a zastavil, kdepak. Vytáh šavli z pochvy a rozmách se po tý indiánské holce. Musel ji mít čerstvě nabroušenou. Sek holku do boku, a protože to byl, jak jsem říkal, silnej chlap, rozsek ji vejpůl."

U baru Bourne cítil, jak mu Klára sevřela paži.

"A víš, ta indiánská holka hned neumřela," vyprávěl stařec. "Neptej se mě, jak je to možné, protože to nevím. Vím

akorát, že když jsem doběhl tam, co Arondale stál, a díval se na ni, tak vona ještě žila a dejchala a otevírala pusy, aby něco řekla, jenže už nemohla, protože z pusy i z těla se jí proudem valila krev. V očích neměla vůbec žádný bělmo, byly to vobrovský černý vytreštěný koule, ale pořád bylo vidět, že to je moc hezká holka. A potom jsem si všimnul, jak Arondale něco dělá se svojí kalhotama. Rozepnul si je a vytáh to ven."

Klára sevřela Bournovi paži ještě silněji, ale přestože mu zaryla prsty do kůže, Bourne se jí vytrhl a přiskočil těsně za strace, který však vůbec nedal najevo, že si toho všiml, a nevzrušeným tónem pokračoval v hrůzném vyprávění.

"Rozpáral šavlí koženou sukni, co zůstala na spodku těla, a potom torzo zvedl a vniknul do něj, spojil se s ním a..."

Ale to už Bourne strhl starce k sobě, sevřel mu oběma rukama hrdlo a začal ho škrtit. Špičky palců zaryl do hrtanu, aby ho konečně umlčel, a v tu chvíli by byl schopen mu vlastnoručně utrhout hlavu, jen aby ten šílený hlas zarazil. Stařec ho uchopil za malíčky a páčil je vzhůru, zjevně odhodlán mu prsty zlomit.

"Hejbal jejím torzem dopředu dozadu a vona se na to dívala..." ječel stařec.

Bůh suď, jak to dokázal, protože při tom, jak mu Bourne svíral hrdlo, se měl vzchopit nejvýš na dusivý sípot a ne na tak hlasitý projev, nicméně se mu to podařilo. Zapáčil za prsty, které ho dusily, ještě silněji, a hulákal dál:

"... a v tom momentě jsem ho zastřelil. Přiložil jsem mu hlavě dvojky k hlavě a ustřelil mu ji. Hlava se roztrhla na tisíc kousků a nikdy už mu ji nikdo nedal zpátky dohromady, a proto si taky nevzal moji mámu, a proto..."

Stařec se najednou vysmekl z Bournova sevření, prudce se otočil, a zatímco Bourne zvedal pěst, aby ho udeřil, stařec měl náhle v ruce jeho vlastní nůž a přitiskl mu ho na břicho.

"Chceš vědět, jak jí bylo? Ještě jednou na mě šáhneš, synku, ještě jednou na mě položíš ruku, a já ti rozpávu břicho, až ti vylezou střeva."

18

Bourne si později nedokázal vybavit, co následovalo dříve jestli Klářin výkřik, nebo výbuch, který roztrhl levé přední okno salonu. Klára mohla vykřiknout, protože ji vyděsil pohled na nůž, který mu stařec zabořil do břicha, ale také proto, že se lekla rachotu roztrhnutého skla, a Bourne nikdy nezjistil, jak to vlastně bylo. Zprvu si myslel, že okno rozbil prudký závan větru nebo že někdo hodil něco dovnitř, ale pak si uvědomil, že do stěny za ním se s plesknutím zaryl těsně vedle sebe dvě kulky, a vrhl se na podlahu.

"Kristepane, jsou tady. K zemi!" křikl na Kláru. "K zemi!"

Klára se rozběhla a přistála na podlaze vedle Sáry. Stařec byl dosud tak rozrušen, že jen stál, svíral v ruce nůž a nechápavě se rozhlížel.

Rozbitým oknem zavyl vítr a vmetl dovnitř záplavu zvířených sněhových vloček. Pak se roztrhlo i pravé okno, zahvízdaly kulky a vítr se rozběhl s dvojnásobnou silou.

"K zemi!" zařval Bourne na starce a zatahal ho za nohavici, ale nakonec mu musel podrazit nohy a strhnout ho dolů.

Stařec se zaryl obličejem do podlahy. Bourne mu vykroutil z ruky svůj nůž, vytasil revolver a mířil střídavě na okna a dveře.

"Už jsou tady. Každou chvíli se objeví."

Stařec pomalu kroutil hlavou a z rozbitých úst mu kapala krev.

"Vytáhněte zbraň, proboha svatého," sykl na něj Bourne a starci se naštěstí v hlavě natolik rozjasnilo, že poslechl. "Vy zatracený starý blázne," běsnil Bourne. "Ty balvany je vůbec neoklamaly. Jen jsme na sebe všim tím hlukem zbytečně upozornili."

"Možná," procedil stařec krvavými rty, nebo to alespoň tak vypadalo.

Slovu rozumět nebylo, protože je přehlušilo prasknutí výstřelu z pušky bezprostředně následované plesknutím kulky, která se zaryl do piana na pódiu za nimi. Ozval se drásavý zvuk trhaných a praskajících strun, do jiných samovolně uhořelo několik kladívek v groteskní imitaci akordu.

"Utečme zadem," ozvala se Klára.

"Ne," odmítl Bourne. "Jestli zaútočí zepředu, určitě na nás čeká někdo vzadu v záloze."

"Má pravdu," potvrdil stařec. "Jediná šance je utéct nahoru."

"Co je to za pitomost? Tam nás budou mít úplně v hrsti."

Při zmínce o útěku zadem si Bourne náhle se zachvěním uvědomil, že Klára za sebou při odchodu z kuchyně zavřela dveře a že už někdo mohl zadním vchodem do kuchyně vniknout, aniž si toho všiml. Dokonce se mu zdálo, že tam zaslechl kroky, a naslepo vyslal k zavřeným dveřím kulku. Sára zaječela hrůzou. Rachot výstřelu vypáleného tak blízko Bournu málem ohlušil. Ale pes musel také někoho zaslechnout, protože se s vyceněnými zuby blížil ke kuchyni.

Stařec zasykl a pes strnul uprostřed kroku. Další syknutí, a pes se poslušně vrátil na místo.

Bourne si uvědomil, že stařec musel zápach ucítit dříve než on, protože teď to také viděl - hustý pruh tmavého štiplavého kouře, který pronikal pod kuchyňskými dveřmi. Za okamžik už pronikal i škvírami mezi prkny, stoupal kolem celého rámu a šířil se místností. A když se Bourne ohlédl ke dveřím, spatřil, jak ve vánici opisují dlouhý oblouk dvě zapálené lucerny, které prolétly rozbitými okny a roztrhly se na podlaze. Zápach petroleje ho udeřil do nosu o zlomek vteřiny dříve, než ke stropu s hukotem vyšlehly plameny, které vzniku vytvořily mezi nimi a přední stěnou salonu s okny a dveřmi neproniknutelnou ohnivou hradbu.

Kouř z kuchyně se valil ve stále hustějších vlnách a stoupal ke stropu. Bourne slyšel, jak se Sára dusivě rozkašlala, a pod dveřmi zahlédl mezi oblaky dýmu probleskující oranžové plamínky.

"Přetáhni si košili přes ústa a dýchej skrz látku," zavolal na Sáru.

"Nahoru," naléhal stařec. "Říkám vám, že musíme nahoru."

Jenže v rozporu se svými slovy stařec nezamířil ke schodům, ale odplazil se po podlaze k baru, popadl brokovnici, kterou tam Klára nechala opřenou, a zmizel v oblacích kouře za pultem.

"Co je? Co tam hledáte?"

"Tohle," odpověděl stařec a se záchvatem kašle se vynořil z dýmu.

V ruce svíral vedle brokovnice ještě opakovačku.

"Kde se tam vzala?"

"Schoval jsem si ji tam včera v noci, když jste spali."

"Kristepane."

"No jo. Tak nahoru, jak říkám."

Tentokrát na odpověď nečekal. Přeprazil se kolem nich, u paty schodiště se napřímil a vyběhl nahoru. Plamenná stěna se rozšiřovala, prskající oheň rychle ujídal podlahu i strop. Dveře do kuchyně už téměř prohořely a na zdech kolem nich po obou stranách tančily plamínky. Bourne cítil, jak mu sálavý žár spaluje obličej.

"Pojďme," vybídl Kláru.

Pomohl jí na nohy a sklonil se, aby vzal Sáru do náruče.

"Můžu jít sama."

"Tak do toho. Pohyb."

Rozběhli se ke schodišti a zatočili kolem zábradlí nahoru. Bourne se v posledním okamžiku - spíše reflexivně vrátil, popadl Sárin spací pytel a svůj ruksak a spěchal za nimi. Dusot kroků po dřevěných schodech zněl nepřírozně dutě. Žár se mu už propaloval i přes kabát, celá místnost pod nimi stála v jednom plameni.

"Tudy," ukazoval stařec, který čekal na konci schodiště.

"Ale co oheň? Vždyť nás dostihne i tady," namítl Bourne.

Podlahou se dral kouř a ve spárách mezi prkny se objevily plameny.

"Nemám čas něco vysvětlovat," odbyl ho stařec a rozběhl se dlouhou chodbou.

Vedla rovnoběžně s ulicí, na které tančily stíny a odlesky plamenů. Na konci chodby jim zahradily cestu dveře. Stařec se do nich opřel ramenem.

"Pomoz mi."

V místnosti pod nimi burácel oheň a žár byl každou vteřinou nesnesitelnější. Chodba se naplnila dusivým kouřem. Oba muži se zapřeli do dveří, ale ty nepovolily. Zkusili to ještě jednou, ale opět bezvýsledně.

"Dejte mi brokovnici," křikl Bourne a natáhl ruku.

"Ne, slyšeli by to."

Stařec se znovu marně zapřel do dveří. A potom se oba rozběhli v posledním zoufalém úsilí a prkna konečně povolila. Dveře se sesypaly jako hromada třísek a oba muži klopýtavě vletěli do vedlejší místnosti.

"Jsme v sousední budově," zasípal stařec. "Patřila taky tomu chlápku, co ved hotel. Tohle byla jeho kancelář."

Čtveřice uprchlíků proběhla kolem velkého psacího stolu a prohnitého, kůží čalouněného křesla, které neslo neklamně známky, že na něm řadu let hodovaly myši. Pes se jim držel v patách. Doběhli k protější stěně a Bourne se sklonil, aby se bokem protáhl po ramena vysokým hrubým otvorem, který někdo ve zdi vyboural. Konečně za sebou nechal divoký hukot požáru a nadechl se svěžího chladivého vzduchu.

"Podobný únikový cesty jsem si nachystal po celém městě," vysvětloval stařec. "Abych se moh nepozorovaně pohybovat, kdyby sem někdo přišel."

Vklouzli do další místnosti. Byla plná dřevěných beden, jedna z nich, ta největší, odtlačená těsně ke zdi, aby zakryla připravený otvor. Protáhli se kolem ní. Ještě více beden, mezi nimi úzká ulička. Minuli schodiště a za dalším otvorem ve stěně se ocitli ve věžeňské cele.

Bourne při pohledu na silné ocelové mříže a železnou pryčnu u zdi úlekem strnul. Kristepane, jsme v pasti, pomyslel si, ale to už se stařec opřel do mříží, ozvalo se protivné zaskřípění a nezamčené dveře cely se otevřely.

"Už jsme skoro na místě," řekl stařec.

Vyběhli z cely do místnosti, kde na zdi visela kdysi prosklená skříňka s přihrádkami pro uložení pušek, vedle ní řada větších kolíků, na které se odkládaly nábojové pásy a pouzdra s revolvéry, a menších pro zavěšení klíčů. Tady už nečekal žádný průchod stěnou, jen poklop, který zakrýval schodiště.

"Já ho zvednu a ty si nachystej bouchačku," řekl stařec a zahákl prsty do kovového kroužku na poklopu.

Trhl jím vzhůru, zatímco Bourne s prstem na spoušti mířil na schodiště. Nikdo tam nebyl.

"Výborně," oddechl si stařec. "To byla jediná věc, která mně dělala starosti. Teď je máme v hrsti."

"O čem to mluvíte?"

Ale to už stařec scházel po schodech. V půli schodiště se zastavil, pátravě zkontroloval místnost pod sebou a sešel až dolů. Ostatní ho následovali. Úřadovna šerifa. Další řada cel, psací stůl, prázdné přihrádky na pušky, v rohu dřevěná registratura na spisy, na stěně přišpendlená mapa okolí a kolem ní plakáty s údaji o hledaných osobách. Žádné fotografie, jen jména, popisy, částky odměn a specifikace obvinění - vražda, zhářství, znásilnění. Ale Bourne neměl čas na víc než letmý pohled, protože stařec už stál u zadních dveří pod schodištěm vedle krajní cely. Pootevřel je a vyhlédl ven. I když stál Bourne uprostřed místnosti, poryv větru donesl spršku sněhových vloček až k němu a ovanul ho ledovým chladem.

Bourne vyhlédl postupně oběma malými okny vedle předních dveří a snažil se zrakem proniknout vánici venku. Otočil se po starci, ale ten byl pryč. V příštím okamžiku se znovu objevil.

"Venku nikdo není. Teď máme šanci."

Bournovi poskočilo na vteřinku srdce radostným vzrušením. Že bychom z toho nakonec přece jen vyvázli se zdravou kůží? Ale naděje okamžitě opadla.

"U stáje určitě někdo hlídá."

"Stáj? Co to tady kvákáš vo stáji? Já je chci všechny zlikvidovat."

Bourne nevěřil svým uším.

"Cože?!"

"Vpředu byli dva - každý hodil oknem dovnitř lucernu. A jeden, co založil voheň v kuchyni. Toho vemem jako prvního."

"Ale to je šílenství. To přece neznamená, že jsou jen tři. Klidně jich může být deset."

"Na tom nesejde. Ale počítám, že do takovýho počasí se jich moc nehrnulo, takže vo moc víc jich nebude. Vyřídíme je, než zjistí, která bije."

"Vy možná, ale my odsud padáme."

"Vopravdu? Poslyš, když teď zdrhneš, voni se ti budou furt držet v patách. Uvědom si, že lepší šanci už mít nebudeš. Víme, kde jsou, a ve vánici se můžeme dobře křejt. Nevobjeví nás."

"Ale tady jde o něco jiného, že? Vám nejde o nás. Děláte to kvůli sobě a já nehodlám ohrozit životy své rodiny jen proto, abych vám v tom pomohl."

"To máš teda zatracenou pravdu, že to dělám pro sebe. To je totiž můj město, co vypalujou. A nejen můj město. Tohle je jedinej domov, co mám, a já nepřipustím, aby jim to jen tak prošlo."

"Ale k čemu to bude dobré? S městem je stejně amen. Jakmile shoří tahle strana, zapálí i druhou, a než tady skončí, nezůstane stát jediný dům, jediná zeď. Jistě, kdyby existovala naděje něco zachránit, potom ano. Ale jen kvůli vyrovnání účtů? Kdepak. My odcházíme."

"Udělej krok, a já tě na místě vodprásknu."

Kruh se uzavřel. Znovu na něj stařec mířil brokovnicí a on ho má na mušce revolveru, ale teď je řada na něm, aby ustoupil. Stařec nezaváhá a vypálí, kdežto on ne, protože se bojí, že nepřátelé výstřel uslyší a napadnou je. Patová situace? Ne, hotová sebevražda.

Bourne ucítil kouř.

Stařec natáhl palcem kohoutky obou hlavní brokovnice.

"No dobře," podvolil se Bourne. "Řekněte mi, jak si to představujete."

Stařec se usmál.

"Akorát sleduj, co dělám já, a zařiď se podle toho."

Sklonil hlaveň a Bourne vydechl úlevou.

"Oheň," upozornila je Klára.

Hučení a praskot plamenů se už ozývaly z bezprostřední blízkosti a stěnou, u které stáli, si razil cestu kouř.

"Musíme je schovat někde do trávy za městem," ukázal stařec na Kláru se Sárou.

V okamžiku, kdy se otočil, aby vyhledal úkryt, kam by je odvedli, Bourna napadlo, jak snadno by ho mohl udeřit pažbou revolveru do zátylku a pokusit se dostat ke koním, ale neudělal to. Jako by někdo rozhodl za něj a on se tomuto rozhodnutí podřídil, smířil se s ním - vděčný za možnost alespoň něco podniknout. Přesvědčoval sám sebe, že stařec může mít nakonec pravdu, že nadějnější příležitost se už vskutku nenaskytne. Za nějakou půlhodinu může být po všem, ať už to dopadne jakkoliv, a třeba se už nebudou muset dále skrývat nebo utíkat.

19

Sníh je nemilosrdně bičoval a navzdory záři požáru, který zachvátil celý blok dřevěných domů na této straně ulice, byla viditelnost díky hustému kouři a vánici prakticky nulová, jako kdyby nebyly teprve čtyři odpoledne, ale hluboká noc. Prodírali se sněhovou bouří a rukama si stínili obličej, aby alespoň něco viděli. Obešli polorozpadlou kůlnu a zamířili k planoucí budově hotelu, když vtom málem zakopli o muže, který se krčil u zdi a sledoval zadní východ z hotelové kuchyně. Naštěstí ho spatřili ještě včas - lépe řečeno byl to stařec, kdo postřehl hrozící nebezpečí. Zastavil se v půli kroku a ramenem postrčil Bourna zpět za roh kůlny. Stařec neponechal nic náhodě a přitiskl mu na ústa ledově chladnou kostnatou, upracovanou dlaň, aby Bourne opravdu nevydal ani hlásku. Pak se sklonil, vytasil z holínky zálesácký nůž a zmizel za rohem.

Bourne nechápal. Jestli měl stařec celou dobu u sebe vlastní nůž, proč místo něho vytáhl můj, když se se mnou tehdy v kuchyni potýkal, uvažoval v duchu. Protože na ten svůj nemohl dosáhnout? Protože mi chtěl předvést, jak lehce mě dokáže připravit o zbraň, ať už o nůž, nebo o pistoli? Mohl se jen dohadovat.

V hukotu požáru a běsnění bouře Bourne neslyšel, že by ten člověk, který hlídal zadní východ z hotelu, vykřikl, když na něj stařec zaútočil. Uvážíme-li, jak zkušeně si starý muž v dané situaci počíná, záškodník možná nestihl ani zasténat, pomyslel si, když se stařec vynořil z vánice se slovy:

"Pojď mi pomoci," a utíral si zakrvácený nůž o kalhoty.

Bourne ho jako v tranzu následoval.

Mrtvola ležela na břiše ve sněhu. Ani rychle se vršící závěj vedle kůlny nestačila dosud zakrýt stopy jatek, která se tu odehrála, i když krvavá kaluž v záplavě sněhu rychle měnila barvu od karmínové přes narudlou k bledě růžové. Při pohledu na temeno oběti si Bourne v duchu živě představil, jak stařec svírá v hrsti chomáč vlasů a škuje jím, zatímco

nožem v druhé ruce odřezává z hlavy plást kůže, jak řinoucí se proud krve smáčí nešťastníkovi zbytek vlasů, stříká kolem, stéká na krk a vsakuje do košile, a jeho strnulost rázem pominula. Pozvedl zrak ke starcovu opasku a spatřil nechutný slepenec kůže, vlasů a zaschlé krve.

"Ježíšikriste, vy jste ho skalpoval," vydechl zhrozně.

Stařec však jen výhružně zamával nožem a ucedil:

"Sklapni a pomoz mi. Když mně nepomůžeš, dopadneš stejně. A ať tě ani nenapadne plést se mi do cesty."

Popadl mrtvolu za nohy, otočil se a táhl ji k ohni. Hlava ryla obličejem ve sněhu a nechávala za sebou krvavý pruh.

"Zatracená práce! Řek jsem ti, abys mně pomohl."

A Bourne opět poslechl. Přistoupil k mrtvole, sklonil se a vzal ji za ruce. Společnými silami teď táhli tělo bokem napřed k hořící budově. Krvavá stopa se náhle rozšířila a ztmavla. Ledový příkrov na šatech rychle tál a Bourne cítil, jak mu na hřbetě ruky uhelnatí chlupy. Blíž k ohni se už přiblížit nemohli. Nadzvedli mrtvolu, rozhoupali ji a vhodili do plamenů. Dopadla nepříliš daleko s jednou paží zkroucenou pod tělem a je udeřil do nosu pronikavý pach škvířících se vlasů. Bournovi se při něm zvedl žaludek a nebyl si vůbec jistý, jestli vlasy nechytily jemu samotnému. Rychle se odvrátil od ohně, aby si uchránil obličej před nesnesitelným žářem, a vrávorál pryč. Málem zakopl o hromadu vyhřezlých vnitřností, které se z mrtvol vyvalily, když ji vlekli k ohni. Jako ve snách viděl starce, jak se sklání, nabírá krvavý chuchvalec do rukou, rozmachuje se, hází ho do ohně a sleduje, jak letí vzduchem, převrací se a padá do plamenů, kde už na mrtvém těle hořely šaty od hlavy k patám. Bourne klesl na kolena, chytil se za břicho a začal dávit.

"Vstávej," zasykl stařec.

Ale Bourne nemohl. Byl dost daleko od ohně, kam už žár nedosahoval. Ruce a obličej měl zbrocené smrtelně ledovým potem, který se mu řinul ze všech pórů, držel se za břicho a nasucho zvracel.

"Říkám ti, abys vstal!" Stařec ho popadl za rameno a vytáhl na nohy. "Na takový sračky teď není čas. Já se dám tudy," máchl rukou k šerifově kanceláři. "Přeběhnu ulici a vezmu to přes baráky na druhý straně. Ty pudeš tudy a uděláš to samý," a ukázal opačným směrem. "Vemem je mezi sebe do kleští."

Bourne chtěl něco namítnout, ale nevěděl co, a pak už to nemělo smysl, protože stařec bez dalšího otálení vyrazil do zuřící vánice a byl ten tam. Bourne stál jako socha. Ve vzduchu se vznášel zápach spálených vlasů, látky a lidského masa, na těle mu přimrzal pot a on jen bezmocně zíral na rychle blednoucí krvavý pruh ve sněhu. Náhle jako by se v něm něco zlomilo a rozběhl se směrem, který mu stařec naznačil. Spěchal kolem řady hořících budov a zakrátko dorazil k boční ulici, která ústila na hlavní třídu.

Chystal se na ni odbočit, ale plameny už přeskočily na druhou stranu a šlehalo do uličky tak divoce, že uprostřed zbýval jen úzký průchod, a Bourne věděl, že nemá šanci tudy proběhnout, aniž by neutrpěl těžké popáleniny. Běžel tedy dál podél zadních traktů budov až k místu, kam se požár dosud nerozšířil, a než se nadál, stál před další postranní ulicí.

Instinktivně se zastavil, přitiskl se zády ke zdi posledního domu a vyhlédl za roh. S revolverem připraveným k palbě vyhlížel mezi domy a zkoumal úzký pruh hlavní ulice.

Nikde nikdo.

Opatrně vyrazil a na křižovatce se znovu přitiskl ke zdi a vyhlédl za roh, ale tentokrát se mu už otevřel výhled na celou hlavní třídu lemovanou chodníky a průčelími obchodů. Pociťl záchvěv úlevy, že ho už sníh nebodá přímo do obličej, protože padá z opačné strany, ale přesto musel přivírat oči, jak se snažil zrakem proniknout soumrakem, vánicí a kouřem, jestli někoho nespattí.

Nikoho neviděl. Zadržel dech a rozběhl se přes ulici k protější křižovatce. Zastavil se na rohu a znovu se rozhlédl. Stále nikdo v dohledu, a tak opatrně vyrazil podél okraje chodníku. Vždy pozorně prohlédl okna dávno opuštěných obchodů, které míjel, i protější stranu hlavní ulice a pak spěšně postoupil dál.

Podél tohoto bloku vlastně ani žádné nepřátele neočekával. Dalo se předpokládat, že se skrývají až za další křižovatkou v domech naproti hotelu a čekají, až se hořící budova úplně zřítí, aby měli jistotu, že ohnivě peklo skutečně nikdo nepřežil. Na druhou stranu, jestli jich je opravdu více než tři, mohli se pro všechny případy rozmístit po celé délce hlavní ulice, a Bourne tedy pro jistotu pečlivě prověřil každý úsek, než postoupil k dalšímu obchodu. Dorazil k místu, kam až se na protější straně rozšířil požár. Přimhouřenýma očima před sebou rozeznal křižovátku, za kterou na levé straně stál v plamenech celý domovní blok s hotelem uprostřed. Před křižovatkou zpomalil, a když zaslechl výstřely, zastavil se úplně.

Ozvaly se celkem tři. Přicházely odněkud z protějšího konce řady domů, u níž právě stál, a hukot ohně a vánice je tak ztlumily, že Bourne nedokázal určit, jestli někdo střílel z pušky nebo pistole či revolveru. Stařec, pomyslel si, aniž k tomu měl sebemenší důvod, a navzdory všem nepříjemným zážitkům se už už rozběhl, aby mu pomohl.

Varoval ho snad nějaký šestý smysl a tomuto kratičkému zaváhání vděčil za svůj život. Uprostřed křižovátky se před ním náhle ze sněhu vztyčila bílá postava, která mu rostla přímo před očima do neskutečných rozměrů. Žádný člověk přece nemůže být tak obrovský, vyděsil se Bourne, ale tajemné stvoření se nad ním tyčilo stále výš a výš a Bournovi chvíli trvalo, než si uvědomil, že se při zvuku výstřelů přikrčil a že teď si s ním jen podivně zahrála perspektiva, ve sněhové záplavě navíc zkrácená bílým maskovacím oděvem, který měl ten muž na sobě. Bourne klesl na kolena a padl tváří do sněhu, který mu vnikl do nosu jako tisíce ledových jehliček a zacpal mu ústa. Začal se dusit.

S bušícím srdcem a praskajícími plícemi konečně popadl dech a pozvedl zrak. Postava běžela ulicí za zvukem výstřelů. Zarachotily další dva, tentokrát o něco blíže, a Bourne byl přesvědčen, že rány vyšly z krátké ruční zbraně. Proboha, ten staroch bude za chvíli bez munice, pomyslel si Bourne. Nestihne revolver znovu nabít a brokovnici nemá, protože ji nechal Kláře. Zbývá tedy pouze opakovka, ale ta je k ničemu, protože aby za takové viditelnosti z kulovnice něco zasáhl, musel by mít cíl přímo před nosem, a na tak krátkou vzdálenost je puška příliš neohrabaná.

Další výstřel, hlasitější, hlubší. Bezpochyby z pušky, ale Bourne nedokázal určit, odkud zazněl, a nemohl také riskovat, že narazí na další postavu v maskovacím oděvu krčící se v závěji. Plazil se sněhem přes ulici, která ústila do křižovatky, k rohu budovy naproti zuřícímu požáru. Neustále před sebou pátral po sebemenší známce pohybu a každou chvíli se zastavoval a pozorně naslouchal, než se po břiše přesunul o kus dál.

Dosáhl okraje vyvýšeného chodníku a plazil se podél něj, aby ho nezahledl z některého obchodu. Nikde jinde se skrývat nemohou, uvažoval. V tak strašném počasí přece nezůstali venku. Touhle dobou už asi usoudil, že nikdo z nás požár nepřežil, a teď jen čekají, až poleví vánice a dohoří oheň, aby mohli prohledat trosky a zjednat si naprostou jistotu.

Ale ne, opravil se vzápětí. Mýlíš se. Když mohl čekat uprostřed křižovatky jeden, nedá se spoléhat na to, že jich venku nebude více. Ale i tak lze očekávat, že se někdo zdržuje uvnitř, a Bourne zatěkal pohledem na všechny strany, kousek popolezl, vytřel si z očí sníh, zatápal před sebou a pomalu se plazil dál.

Další výstřel. A ještě jeden. Znovu pušky, ale tentokrát někdo zaječel bolestí. Bourne si byl téměř jistý, že ten hlas nepoznává. Staroch tedy jednoho dostal. Opravdu? Nebyl to přece jenom on, kdo před okamžikem vykřikl?

Ta nejistota už byla na Bourna příliš. Musel něco podniknout. Vyskočil ze sněhové závěje a s rukou přimrzlou k pažbě revolveru se vrhl přes dřevěný chodník. Ramenem rozrazil dveře a vpadl dovnitř. Okamžitě se přikrčil a rozhlédl se kolem sebe. Drogerie - nebo spíše obchod, který kdysi býval drogerií. Po obou stranách místnosti prodejní pulty, za nimi prázdné police. Vrhle se za nejbližší pult. Nikdo. Vynořil se - sníh, který se mu usadil na šatech, pokrytý pavučinami, prachem a špínou - a skokem se přenesl na druhou stranu. Ani za druhým pultem se nikdo neskrýval a Bourne se prudce otočil ke dveřím pro případ, že by se objevil útočník, kterého upoutal rámus vyražených dveří.

Nikoho neviděl, a tak pomalu ustupoval dozadu do stínu v rohu místnosti. Zakopl o jakousi krabici a v okamžiku, kdy znovu nabyl rovnováhy, se rozletěly zadní dveře do krámků a ve víru sněhových vloček hnáných větrem dovnitř vklouzla postava s revolverem v ruce. Nechybělo mnoho a byli by jeden druhého zastřelili, ale Bourne v posledním zlomku vteřiny rozeznal popelavě bledou tvář svého spojence.

Stařec se ani nezastavil a sotva ho uznal za hodna pohledu. Nevšimavě se prosmýkl k protějšímu pultu a něco na něj položil. Když Bourne viděl, jak neohrabaně a těžce se pohybuje, myslel si, že ho opravdu zasáhla kulka, ale pak si vzpomněl, že přesně tak stařec. vypadal, když se tehdy zastavil uprostřed ulice a držel se za břicho. Žádné křeče, které hned přejdou. Nějaké vnitřní zranění nebo nemoc, která se už nedá dále skrývat. A v tom okamžiku si Bourne všiml, s čím si to stařec na pultu hraje. Petrolejová lampa. Právě ji zvedl a zatřepal s ní, aby zjistil, jestli je plná. Nadzvedl cylindr, zapálil knot, zaklapl cylindr zpět a rozehnal se, jako by chtěl lucernu někam hodit.

Bourne ho popadl za rameno.

"Co to děláte?"

"Drž zobák," okřikl ho stařec. "Nech mě bejt."

Zkroutil se stranou, vytrhl se z Bournova sevření a mrštil lampou o řadu polic za pultem. Zvuk roztříštěného skla.

Vyschlé dřevo vzplálo prakticky okamžitě, plameny vyběhly až ke stropu a oheň se rychle šířila.

"Usadili se ve vobchodech na týhle straně. Dám jim stejnou šanci, jako dali voní mně," a belhavě zamířil k předním dveřím. "Budou muset vylézt a já si na ně počkám."

Starcovo počínání nedávalo žádný smysl. Jeho hnacím motivem přece bylo potrestat záškodníky za to, že mu vypálili město, a teď sám domy zapaluje. Ale pak Bourne pochopil. Jemu vůbec nejde o pomstu za spáchaný zločin. Potřebuje prostě zabít - bez ohledu na důvody. Stařec se teď vybičoval do takového záchvatu zuřivosti, že když vyklopýtal ze dveří, zplna hrdla se rozesmál. Tak proto jsi nám zabránil v útěku? Proto teď Klára se Sárrou mrznou venku v závějích? Proto se skrývají v trávě, která je nemůže ochránit? A Bourne se už nedokázal ovládnout, musel to ze sebe vykřičet.

"Ty zatracený blázne! Ty zasraný, pitomý..."

Kletby mu odumřely na rtech, protože stařec se nedostal dál než na dřevěný chodník před obchodem. Upustil pušku, sevřel si oběma rukama břicho a klesl na kolena. Neovladatelný smích se zlomil v bolestné zasténání. Výstřel, který vzápětí zaduněl z ulice, starce doslova zvedl do vzduchu. Zády napřed proletěl dveřmi a rozplácl se na podlaze. Ozval se chrčivý zvuk, tělo sebou zaškubalo a stařec byl mrtvý.

Bourne nebyl schopen pohybu. Věděl, že by se měl vrhnout k zemi a palbu z ulice opětovat. Věděl, že by se měl pokusit o útěk zadními dveřmi, než bude pozdě. Ale zůstal stát jako zkamenělý, zíral na mrtvé tělo složené na podlaze u vchodu, hrudník po zásahu rozervaný na cáry, a jen bezmocně křičel:

"Ty blázne! Ty zasraný, pitomý blázne!"

Pak, když už plameny z polic přeskočily na podlahu a začaly starci olizovat ruce, se Bourne konečně probral ze strnulosti a bez sebe vztekem vystřílel do starcovy mrtvolky rychle za sebou tři kulky, až sebou bezduché tělo groteskně zaškubalo. Oknem prolétla střela. Roztříštila sklo a zaryla se do pultu těsně vedle něj. Bourne vypálil po mrtvole ještě jednou a starcova hlava pukla jako přezrálý meloun. Poslední ránu vyslal otevřenými dveřmi do ulice a zmizel zadním východem.

To, že Kláru se Sárrou vůbec našel, pokládal za malý zázrak. Když vyběhl zadními dveřmi z drogerie, zjistil, že sněhová bouře řádí ještě silněji. Sníh mu prudce bičoval obličej a Bourne se neohlížel ani vpravo, ani vlevo, jestli na něj venku nečekají pronásledovatelé, nezkusil se přikrčit, aby střelcům znesnadnil míření, nezalehl k zemi a neplazil se ke zpola zasněženému sudu na rohu budovy a ani nevyhledal úkryt v jedné ze stodol nebo kůlen, ne, jen bezhlavě utíkal pryč.

Nemusel příliš namáhat mozek, aby mu bylo jasné, že za takových povětrnostních podmínek by ho nepřátelé nespátřili, ani kdyby se vydal procházkovým krokem přímo přes hlavní třídu a pak postranní ulicí do polí, kde se Klára se Sárrou ukrývaly, ale podlehl neovladatelnému nutkání běžet a pokračoval nezměněným tempem. Zakopl, vyškřábal se na nohy a znovu se rozběhl a přitom si neustále polohlasem opakoval:

"Ty šílený blázne! Ty zasraný, pitomý, šílený blázne!"

Možná to i zplna hrdla křičel, nevěděl. Běžel více méně nazdařbůh kolem obchodů a kůlen, které však kolem sebe spíše tušil než viděl, postranními uličkami a průchody mezi domy. Klopýtal a spadl a nejasně si uvědomil, že už nechal město za sebou, že leží někde venku v polích, kde je odsouzen k smrti umrznutím. Ani tím si nebyl jistý, teprve později, když po paměti svůj útěk rekonstruoval, si uvědomil, že to bylo nejspíš šlehnutí trsu trávy přes obličej při pádu, které mu naznačilo, že se ocitl venku z města, ale v dané chvíli šly podobné smyslové vjemy úplně mimo něj a vzpomínal si jen na šílený strach, že ve vánici, kdy ani neví, kde je nahoře a kde dole, a za situace, kdy se nemůže orientovat podle domů ve městě, beznadějně zabloudí a umrzne. Tato myšlenka ho nakonec postavila na nohy - představa, že Klára se Sárrou na něj budou marně čekat a nakonec je mráz také připraví o zbytek sil a obě také zemřou.

Majákem, který ho dovedl zpět a umožnil mu najít správný směr, se mu stalo hořící město. Klopýtal kolem krajních domů a přešel hlavní ulici v místě, kudy sem přijeli, potom kolem dalších budov, veden září obrovského požáru se plahočil trávou a narazil na Kláru se Sárrou dříve, než čekal. Obě se choulily ve spacím pytli, který našťestí z hotelu odnesl, rozloženém v nehlubokém úvozu a kolem nich se kupil sníh. Nechal Kláře brokovnici s příkazem, aby střílela na každého, kdo se přiblíží, a protože se neohlásil jménem, málem skončil provrtán broky, než si Klára uvědomila, že je to on.

"Proboha svatého, vůbec jsem nevěděla, co se děje," vyhrkla zoufale. "Slyšela jsem výstřely, oheň se stále rozšiřoval a už jsem nedoufala, že tě ještě uvidím..."

"Já vím. Už bude dobře. Neboj se, teď už bude všechno v pořádku," uklidňoval ji a doufal, že mu věří.

Všichni tři trpěli zimou, ale neměli čas, aby si zahřáli alespoň ruce a nohy a rozhýbali mrazem ztuhlé údy, museli pryč. Bourne zprvu uvažoval, že se pokusí projít přes zavátou travnatou planinu a skryjí se mezi stromy, ale hned tu myšlenku zavrhl. Zabloudili by a nohy by jim omrzly mnohem dříve, než by dosáhli bezpečí lesa. Ne, jedinou nadějí je zmocnit se koní. Byl si dobře vědom rizika, že kolem stáje mohou být rozestaveny hlídky, ale jinou možnost než koně neměli, a museli to tedy alespoň zkusit. A jestli u stáje nakonec opravdu na hlídku narazí, dobrá, udělali, co bylo v jejich silách. Když budou s jistotou vědět, že skutečně není jiné cesty, snadněji se smíří s pochodem vánicí k lesu. Opsali půlkruh a přiblížili se ke stáji z opačného konce města. Sára byla tak prokřehlá, že už nedokázala jít, a Bourne ji musel nést v náručí. Klopýtal mezi návějem, a když ucítil, že se k němu přitulila a klesla jí hlava, uvědomil si vylekaně, že ji bude muset přece jen přinutit k chůzi, protože jestli to neudělá, Sára usne, zpomalí se jí metabolismus a umrzne. Postavil ji na zem a zprvu ji musel táhnout za ruku sněhem, aby ji přiměl alespoň k několika krokům. Pak už šla sama, ale vrávorala a potácěla se a Bourne ji postrkoval před sebou a jen ji přidržoval za ramena, aby nespadla. Dorazili na křižovatku hlavní třídy s postranní ulicí, jejíž pokračování na druhé straně vedlo přímo ke stáji uprostřed bloku domů vlevo. I přes nemilosrdně švihající zmrzlý sníh bylo jasné vidět, jak daleko se oheň zakousl do obou budov, které stály naproti nim a vyznačovaly jako pochodně vstup do ulice, kudy museli projít.

"Musíme vniknout do stáje zepředu i zezadu současně," řekl Kláře. "Jestli tam na nás někde uvnitř čekají, třeba je vstupem z obou stran překvapíme a rozptýlíme jejich pozornost."

"Ale my přece nedokážeme odhadnout čas tak přesně, abychom tam vnikli opravdu současně," namítla Klára.

A Bourne věděl, že má pravdu. Takový postup by byl k ničemu. Musí do stáje vstoupit všichni pohromadě, on jako první. Jakmile by se rozdělili, už by se nemuseli znovu shledat. Takhle jim to buď vyjde, nebo ne, a nemělo smysl uvažovat o možnostech, jak hrozící riziko alespoň částečně omezit. Bourne postrkoval Sáru před sebou. Přeběhli hlavní třídu, Klára těsně vedle nich, rychle pokračovali postranní ulicí a odbočili do průchodu mezi domy. Zastavili se v bezpečné vzdálenosti od zadních dveří stáje, odkud mohl Bourne prozkoumat okolí. Gestem jim naznačil, aby se držely trochu vzadu, a shrbený opatrně postupoval kupředu, přičemž pozorně pátral mezi závějem, jestli tam nejsou otisky podrážek. Žádné neviděl a návěje u dveří stáje byly dost vysoké, aby se dalo usuzovat, že je od chvíle, kdy sněhová bouře propukla, nikdo neotevřel. Naposledy přimhouřenýma očima zkontroloval průchod, jestli proti záři plamenů někoho neuvidí. Ohlédl se po Kláře se Sárrou, které se opatrně přibližovaly, zhluboka se nadechl, popadl dřevěnou rukojeť, odkopl hromadu sněhu, prudkým trhnutím dveře otevřel, vpadl dovnitř a po hlavě se vrhl do nejbližšího stání vpravo. Překulil se, vztyčil se do kleku a hlavní revolveru opsal půlkruh kolem boxů. Koně sebou škubali vyděšení pachem kouře a náhlým hlukem, který při vpádu způsobil. Střelil pohledem k podkroví, přeběhl na druhou stranu, prohlédl protější stranu seníku a věděl, že kdyby se tam nahoře někdo ukrýval, byl by v tomto okamžiku už stejně mrtvý.

"Rychle," pobízel je a spěšně sedlal grošáka. "Nemáme moc času."

Obě se rozběhly k ostatním koním. Klára se ujala hnědky a Sára stála u žebříku, který vedl do podkroví, mnula si ruce a podupávala, aby se alespoň trochu zahřála. Bourne sám měl ruce nateklé a zmrzlé mrazem a upínání grošákova sedla mu trvalo až příliš dlouho. Třel ruce o stehna a musel si je znovu promnout, než dokázal pod břichem koně provléct sedlový řemen přezkou a pevně ho utáhnout. Obrátil se a chtěl přiskočit do vedlejšího stání, kde přivázal šedáka, když vtom Klára strašlivě vykřikla. Bourne pozvedl zrak a naproti v podkrovním seníku spatřil muže s puškou v ruce. Jistě se tam celou dobu skrýval skrčený vzadu v nejtemnějším koutě a jen čekal, až hluk, kterému se při sedlání koní nevyhnu, překryje všechny zvuky, které on sám způsobí, až bude vstávat a postupovat ke kraji. Byl mladý, oblečený do bílého maskovacího oděvu jako ten druhý chlap tam na křižovatce, kapuci shozenou z hlavy. Teď s úsměvem pozvedl hlaveň pušky, zatímco se Bourne vrhl přes přepážku do vedlejšího boxu a snažil se vytáhnout revolver z pouzdra, ale ztuhlé prsty ho neposlouchaly a zbraň z nich vypadla, a když zoufale zvedl zrak, viděl, že úsměv ve tváři mladíka se ještě

rozšířil, jak přitiskl pažbu pušky k rameni a sklonil hlavu, aby srovnal mušku a hledí do dokonalé přímky. Vtom se ozvala ohlušující dvojité exploze a mladík se mu před očima doslova rozpadl, kus tváře odletěl na jednu stranu, paže na druhou, v hrudi hluboká díra, a tělo se zvedlo ke střeše jako vymrštěné obří rukou a pak zmizelo z dohledu vzadu v podkroví, kde se ten člověk celou dobu skrýval.

Bourne neměl ponětí, co se stalo. Zdálo se mu, že Sára už nikdy nepřestane křičet. Vyhlédl z boxu a Klára pořád ještě svírala v rukou brokovnici a mířila do podkroví, odkud mu před okamžikem hrozila smrt. Nehýbala se, nemrkala, nedýchala, vůbec nic, jen mířila puškou vzhůru. Teprve když k ní přistoupil, aby jí vyprostil zbraň z křečovitě zaťatých prstů, vyrazila dlouhý táhlý výkřik a propukla v pláč. Neměl čas ji uklidňovat a nechápal, jak je možné, že on sám postupuje tak metodicky: vyvedl hnědku a grošáka ze stání a přemlouváním a nakonec i nadávkami konečně přinutil Kláru se Sárrou, aby se koně ujaly a odvedly je zadními dveřmi ven, vrátil se k šedákovi a ve spěchu na něj hodil sedlo, aniž měl čas je řádně upevnit, jen stáhl přezku a vložil koni mezi zuby udidlo. Když vycházel ze stáje, v duchu se modlil, aby sedlo vydrželo a on se po pár metrech nezřítíl. Pak nasedl, kopl šedáka do slabin, a když projížděl kolem ostatních dvou koní, plácl je prudce po zadku a zařval na Kláru a Sárrou, ať na nic nečekají a jedou za ním. Vyrazili z průchodu za stáji, odbočili do postranní ulice a cválali přes hlavní třídu k polím, lukám a do sněhu na druhé straně města. Odněkud z hlavní ulice za nimi zazněl výstřel, ale hvízdnutí kulky Bourne nikde nablízku neslyšel a nemilosrdně nutil koně k co největšímu spěchu, přičemž svíral v jedné ruce otěže a druhou se přidržoval hrušky sedla, aby nespádl. Klára teď jela vedle něho, Sára na druhé straně, a vánice natolik polevila, že jasně viděl rozlehlou louku před sebou. Za okamžik již cválali napříč vysokou trávou, když se rozlehl další výstřel a Bourne zřetelně slyšel, jak tentokrát kulka našla cíl. Bylo velké štěstí, že mu Sára klusala po druhém boku, protože takto alespoň neviděla to, co on, když se ohlédl přes rameno: byl to poslední pohled na Kláru, která přepadla v sedle dopředu, v obličejí krvavá rozšklebená díra, a po hlavě se zřítíla z koně k zemi. Tělo se po dopadu ještě několikrát překulilo, takže otvor, kudy jí vnikla kulka do týla, sotva zahlédl.

21

Trvalo mu dlouho, než byl zase schopen ovládat své jednání a získal sebekontrolu. Šok z toho, co se stalo Kláře, ho tak ohromil, že neustále pobízel koně a hnál ho dál a dál, rychleji a rychleji, Sára vedle něj. Než si to vůbec uvědomil, ujížděl hlubokým lesem, stále výš do prudšího a prudšího svahu, škul bl otěžemi, aby donutil koně vyhnout se hustému křoví, které se před ním náhle objevilo, a hned je zase musel přitáhnout na druhou stranu, aby objel barikádu z popadaných kmenů a nasměroval řící zvíře do úzké mezery mezi stromy, která stoupala k pasece otevírající se na dohled. Ale otevřené prostranství mu nahnalo strach, v posledním okamžiku prudce zatočil doleva a objel mýtinu při okraji porostu, pak znovu vzhůru po zalesněném svahu, za nímž už čekal další, nemilosrdně pobízel koně do klikatého výstupu a byl by tak pokračoval až do chvíle, kdy by se zvíře pod ním složilo vyčerpáním, kdyby si konečně nevšiml, že Sára už vedle něho není. Prudce přitáhl šedákovi uzdu, zastavil a ohlédl se: Sára ležela dole pod svahem, její kůň zhroucený ve sněhu. Bourne se pustil cvalet z kopce, až měl co dělat, aby se udržel v sedle. Kůň ještě ani nezastavil, když z něj seskočil, přivázal ho ke stromu a rozběhl se k Sáře celý vyděšený při pohledu na její nohu přitisknutou pod tělem koně, protože ji klidně mohla mít zlomenou.

Pak si ale uvědomil, že sníh je zde tak hluboký, že do něho noha zapadla jako do prachového peří, začal zuřivě hrabat a za okamžik už Sárrou vyprostil. Grošáka popadl za uzdu, aby mu pomohl postavit se na nohy. Šlo to jen velmi pomalu. Táhl vši silou a několikrát mu podjely nohy, až se kůň konečně vydrápal ze závěje. Bourne ho sotva stačil přivázat ke větvi nedaleké jedle, než ho přemohla vysilující námaha umocněná otřesem z Klářiny smrti, kterou si teprve teď uvědomil v plném rozsahu. Nohy se mu roztřásl tak silně, že byl sotva schopen dovrávorat pod svěšené větve a opřít se o kmen jedle, aby se na místě nesložil. Vánice polevovala a vločky poletovaly jen řídce - pod baldachýnem lesa už sněžení skoro ustalo -, ale větve se i ve slábnoucím větru stále vlnily.

Pak ustal i vítr a v šeru soumraku pod temnými, sněhem obtěžkanými mraky, které jim pluly nad hlavami, se rozhostilo tlumené ticho, čas od času přerušené zašustěním sněhových peřin, které sjížděly z prohýbajících se větví a s žuchnutím dopadly na zem mezi závěje.

"Kde je maminka?" zeptala se Sára.

Doplazila se k němu a její hlas zněl dutě, ještě ztlumený sněhem, který pohlcoval veškeré zvuky.

Přes veškeré úsilí nedokázal Bourne potlačit horečnatý třes rukou a nohou.

"Kde je maminka?" zopakovala Sára otázku.

"Zůstala tam dole."

"Proč nejela s námi?"

Bourne neodpověděl.

"A přijede?"

"Myslím, že ne."

Ten pohled na její tvář, když jí kulka prolétla hlavou a utrhla jí polovinu obličeje! Nemohl ho ze své mysli vypudit. Vzhlédl k obloze, po níž se hnaly mraky, sklopil zrak na své ruce, které se mu stále neovladatelně třásl, pohlédl na Sárrou a položil jí paži kolem ramen.

"Maminka je mrtvá, zlatičko," řekl jí a přitáhl ji k sobě.

Bezvůdně se k němu přitiskla. Když jí zvedl bradu, aby se jí podíval do obličeje, mohl jen konstatovat, že výraz její tváře zůstal stejně chladný, šedivý a pustý, jaký byl již po řadu dní.

"Co se jí stalo?"

"Zastřelili ji."

"Víš to jistě?"

"Stalo se to, když jsme přejížděli pole hned tam dole kousek za městem. Viděl jsem, jak ji zasáhla kulka."

"Víš určitě, že je mrtvá?"

"Vím."

Znovu ji k sobě přitiskl. Ale její otázka v něm něco probudila a onen večer se stal začátkem mučivých pochyb, kterých se už nikdy nezabavil. Sníh, který se hnál přes pole za městem, panika a hrůza, která je hnala vpřed... Zhlédl její obličej jen na prchavý okamžik, když padala z koně. Připadalo mu to tehdy sice strašně dlouho, ale ve skutečnosti nemohlo jít o více než zlomek vteřiny a je docela dobře možné, že zásah smrtelný nebyl. Třeba se jí kulka jenom letmo dotkla, třeba to krvácení nezpůsobil průstřel hlavy, ale pouhé škrábnutí na tváři, a kdyby se byl zastavil a vrátil se pro ni, mohl ji ještě zachránit.

Ale ne. To nebyla jen krev, její obličej byl na cáry a díra v týle vypadala, jako kdyby jí někdo zaryl do lebky hrot krumpáče. Byla mrtvá, ještě než dopadla na zem, a sebenekonečnější dohady jí život nikdy nevrátí.

Ale představivost mu neustále vyvolávala v mysli obraz krví zbroceného obličeje a rozšklebené díry v hlavě. Objímal Sáru, tiskl ji k sobě a zaháněl tu obłudnou vidinu, pevně svíral víčka, hryzal se do rtů, pěsti zafaté. A pak se rozklepal ještě silněji, protože si uvědomil, do jaké míry se do šoku z Klářiny smrti mísí hrůzná představa, že ten rozstříštěný obličej mohl být jeho, že to mohl být on, kdo se kácí z koně a převaluje se po zemi a snad ještě cítí dozrívající výbuch šílené bolesti v hlavě, přemohl ho mučivý pocit viny - Klára je mrtvá a on myslí jen sám na sebe. A když si tak představoval, že to bezvládné tělo na sněhu mohl být jeho, vzpomněl si na starcovo vyprávění o mladé Indiánce a napadlo ho, co asi udělali s jejím tělem, a pocit viny se zmnohonásobil, až byl k nevydržení. Neměl ji tam nechávat. Ať už bylo zranění smrtelné, nebo ne, v žádném případě ji neměl opustit. Znovu pozvedl Sáře bradu.

"Poslyš, zlatíčko, já se teď musím vrátit do města. Přestalo sněžit, vítr se utišil a zima už není tak hrozná. Budeš tu v bezpečí a můžeš klidně spát. Upravím ti ze spaciho pytle pěkný pelíšek a nechám tu i koně, takže nezůstaneš sama. Teď se rychle něčeho najíme a já tě hezky uložím, ale potom musím zpátky dolů."

Sára se na nic se nevyptávala, jen se na něj dívala se stejným chladným, šedivým a pustým výrazem v obličeji, zatímco Bourne hledal po kapsách něco k snědku. Od odjezdu ze salaše dodržoval přísné pravidlo nosit neustále při sobě nějaké potraviny, čokoládu, trochu sušeného masa, sůl. Teď mlčky jedli, zatímco koně tiše ržáli a hrabali kopyty ve sněhu, aby se dostali k řídkým trsům trávy.

"Bohužel jsme přišli o nádoby s vodou, ale jíst sníh je nebezpečné, protože by ses mohla nachladit, takže jestli dostaneš žízeň, budeš to muset nějakou dobu vydržet," řekl Bourne Sáře, když dojedl. "Nerad tě tady nechávám, ale opravdu musím do města a nemohu tě vzít s sebou. Slibuju ti, že se zase vrátím. Budeš se cítit opuštěná a za chvíli se asi začneš bát, ale pokus se usnout a první, co potom uvidíš, budu já, jak tě budím. Věř mi, já se zase vrátím."

Sára, prsty špinavé od čokolády, se na něj podívala a netečně přikývla a Bourne rozložil spací pytel do sněhu pod baldachýnem převísících větví, aby měla 'pelíšek', jak slíbil. Zavínil ji do něj, zatáhl zip až nahoru, políbil ji, naposled se na ni podíval a byl pryč.

22

Nejprve měl v úmyslu sejít dolů pěšky. Nechtěl riskovat, že by ho cestou zpět prozradilo náhodné zaržání koně, a domníval se, že výprava nočním lesem bude snadnější po svých než v sedle. Ale pak si uvědomil, jak mu v hlubokém sněhu mrznou nohy, a napadlo ho, že v šílené panice ujel jistě hezkých pár kilometrů, než se zastavil, když Sářin kůň padl vysílením, a bylo mu jasné, že bez koně nemá šanci cestu zvládnout. Vyhoupł se tedy do sedla, a než dojel na kraj lesa, kde začínala tráva, byla hluboká noc, a kromě toho se zvíře samo od sebe pustilo zpět po vlastních stopách - ukázalo se, že udělal dobře, když se rozhodl pro koně.

Sesedl, podrážky zakrúpaly na umrzlém sněhu, přivázal koně ke stromu a zahleděl se přes zasněženou travnatou pláň k nejbližším domům. Mračna se ještě nerozptýlila, ale vzdálené město bylo přesto zřetelně viditelné. Oranžový přísvit, který se zvedal nad žhavým spálenišťem, a tu a tam vyšlehávající plameny byly výmluvným důkazem, že kromě několika ještě hořících zřícených zdí a izolovaných domků, kterým se požár vyhnul, bylo prakticky celé město do základů vypáleno a totálně srovnáno se zemí.

Bourne vykročil do trávy. Sledoval otisky koňských kopyt, které byly v místech, kde vítr zpola odfoukal sněhovou pokrývku nebo naopak stopy zavál, sotva patrné, ale i ve tmě stále rozeznatelné podle odlišného odstínu šedi, než jakým se vyznačoval sníh, který je obklopoval, čím více se přibližoval k hořícím zbytkům města, tím zřetelněji je viděl. Zpočátku kráčel vzpřímeně bez obav, že by ho někdo zahlédl, protože věděl, že při pohledu od města jeho silueta splyne s temným pozadím lesa. Se zkracující se vzdáleností se však už musel přikrčit a jeho bezpečnost teď závisela na tom, do jaké míry naruší odlesk požáru schopnost nočního vidění toho, kdo by se jeho směrem díval.

Bylo také možné, že nechali na okraji města předsunutou hlídku ukrytou někde ve sněhu, ale Bourne o tom pochyboval. Určitě nečekají, že by se mohl vrátit. To by přece nedávalo žádný smysl. Jestli ovšem nepočítají s tím, že se vrátí kvůli Kláře, a náhle se ho znovu zmocnil strach, klesl na všechny čtyři a nakonec se plazil. Celou cestu měl na sobě teplé vlněné rukavice, takže ruce se mu zahřály a znovu se mu do nich vrátil cit, ale teď si musel jednu stáhnout a uložit ji do kapsy, aby mohl vytáhnout z pouzdra revolver. Dlaň se mu přilepila k ledově chladné pažbě.

Plazil se dál a namáhal paměť, aby si ujasnil, kde vlastně Klára z koně spadla. Už byli venku z města, zhruba uprostřed

rozlehlé louky. Ne, tady se mohl mýlit. Nedočkavost, aby co nejrychleji dosáhli ochrany stromů, v něm možná vyvolala představu, že polovinu cesty k lesu už mají za sebou, zatímco ve skutečnosti se ještě tak daleko nedostali. Klára jela vlevo od něj, když ji kulka zasáhla, což znamená, že teď ji musí hledat o něco dál a vpravo, a protože se po pádu ještě skulila stranou, bude se muset od otisků kopyt poněkud vzdálit.

Zár spáleniště už byla mnohem blíže. Bourne něco zaslechl, nevěděl co, nějaké zaškrábání vlevo před sebou. Zastavil se a naslouchal. Kousek popolezl a znovu se zastavil. Zvuk se už neozval. Asi nějaké zvíře, možná králík nebo svišť vylézající z doupěte. Třeba si s ním jen zahrála představivost. Plazil se dál.

Odlesk dohořívajícího požáru dodával sněhu narůžovělý nádech. Bourne spatřil nějakou postavu. Procházela městem, přesněji řečeno tím, co z města zbylo, její obrysy na pozadí žhavého spáleniště jasně patrné. Bourne vsunul ruku do kapsy a zat'ál ji v pěst, aby si ji zahřál, potom ji zase vytáhl a sevřel pažbu revolveru pevněji. Rozhlížel se a napjatě poslouchal a zamířil vpravo k místům, kde asi Klára mohla spadnout z koně. V duchu si vykreslil situaci, jak při plazení natáhne před sebe ruku, nečekaně se jí dotkne a před očima se mu objeví její obličej. Potřásl hlavou.

Tam, kde si myslel, že ji najde, nebyla. Nepřekvapilo ho to. Předem předpokládal, že bude muset několikrát korigovat směr pátrání a prohledat poměrně širokou oblast, než ji najde. Vlevo znovu zaslechl škrábavý zvuk a strnul. Připadalo mu, že zůstal bez hnutí snad půl hodiny, než se zase odvážil přesunout dál, a po dlouhém ležení ve sněhu bolestivý pocit chladu postupně přecházel v naprosté znecitlivění a Bourne znovu vsunul ruku do kapsy a střídavě otvíral a zavíral pěst.

Na dalším pravděpodobném místě ji také nenašel, a to už se ocitl tak blízko města, až se obával, že ho muž, který se pohyboval mezi doutnajícími ruinami, určitě uvidí. Zašel už příliš daleko. Klára musí být spíše někde vzadu. Obrátil se, plazil se zpět a zalétl myšlenkami k Sáře, kterou zanechal samotnou nahoře v lesích, a zatoužil nalézt Kláříno tělo co nejdříve, aby ji mohl vzít s sebou do hor, kde už by našel způsob, jak ji pohřbit, navršit mohylu z kusů dřeva nebo kamenů, cokoliv, jen aby ji ti lidé ráno nenašli. Ale nemohl pátrání příliš úspěchat. Jestli ji má vůbec najít, musí postupovat metodicky a prověřit každou možnost, prohledat každé místo, kde mohla spadnout, propátrat každou píď pruhu země na této straně od otisků kopyt, a tak se plazil křížem krážem zpět a rozhlížel se kolem i za sebe.

Pak už si byl jistý, že se dostal příliš daleko i v opačném směru, jistý, že takovou vzdálenost v žádném případě před tím, než Kláru zasáhla kulka, neurazili. Musí být někde vzadu, odkud právě přišel, blíž k městu, pravděpodobně velmi blízko bodu, odkud se prve vrátil, kdyby byl pokračoval jen o pár metrů dál, jistě by ji objevil. A tak se znovu obrátil, tentokrát postupoval ve větší vzdálenosti od koňských stop, a zase se plazil k městu, mnohem blíž, až za místo, kde se předtím zastavil, tak blízko k městu, až mu bylo zcela jasné, že tady už Klára být nemůže. Takže zase zpět, jako kyvadlo, plazil se, zastavil, naslouchal, plazil se a nevěděl, kdy se rozplakal, jen cítil, že mu po tvářích stékají dva potůčky slz, které si udržely teplotu jen několik vteřin a hned mu v nočním chladu přimrzaly na kůži. Bourne se usilovně pokoušel slzy setřít a pročistit si oči, ale proud byl nezadržitelný. Slzy se mu řinuly z očí a přimrzaly k lícím, a tak je nakonec nechal volně téci, protože nevěděl, jak je zastavit. Oni ji našli. Nebylo pochyb, že ti lidé Kláru našli. Myslel na Kesse, který vždy vyžadoval nějaký důkaz. Vzpomněl si na starcovo líčení, jak ten člověk naložil s mladou Indiánkou. Vydrápal se na nohy, klopýtal, běžel, přeběhl celý úsek, kde mohla být, běžel přes travnatou pláň k lesu, nějak tu hrůzu ze sebe musel dostat, vzlykal, nařikal, až narazil čelem na kmen stromu tak prudce, že se svalil na záda jako podfatý.

Nevěděl, jestli ztratil vědomí. Možná ano. Nebyl si jistý. Věděl jen, že z ničeho nic leží ve sněhu, zoufale se snaží pročistit si nos, aby mohl dýchat, zvedá ruku k obličejí, nahmatává teplou, ale rychle chladnoucí lepkavou krev a pak vrávorá v temnotě a hledá koně, zastavuje se, uvědomuje si, že se vydal špatným směrem, obrací se na druhou stranu, odvažuje koně, přidržuje se hřívý a souká se do sedla, lehce vybízí zvíře do kroku a kůň poslušně stoupá do svahu mezi stromy.

Oni ji našli.

Nezbývalo nic, co by ještě mohl udělat.

Teprve, když tma kolem něj zešedla, si Bourne uvědomil, že vítr rozehnal mraky, že ji tam dole hledal skoro celou noc, a jediným pozhnáním bylo, že když se vrátil k Sáře, našel ji, jak tvrdě spí, schoulená ve spacím pytli rozloženém na sněhu. Jako stroj přivázał koně ke stromu a všiml si, že třetí kůň, hnědka, na níž jela Klára, nějakým instinktem našel cestu až sem a zůstal. Přivázał tedy ke stromu i kobylku a pak se uložil vedle Sáry, aby ji zahřál teplem svého těla, opatrně, aby ji neprobudil, nabral do dlaně sníh a stíral si jím krev z obličeje a pak v polospánku čekal, až začne svítat.

## ČÁST TŘETÍ

### 1

Čas pro něj ztratil veškerý význam. Zpočátku, poté, co je trojice mužů vyslídila v chatě a oni byli přinuceni prchnout na koních do hor, dbal na to, aby si o čase udržel přesné povědomí. Štvanice začala v pátek čtyřiačtyřicátého října, to věděl s naprostou jistotou. V sobotu se na noc utábořili u dlouhé hluboké tůně, z které vytékal široký divoký vodní tok. V neděli onemocněla Sára a našli salaš. V pondělí pak dojeli do opuštěného města. Ne, mýlí se. Město objevili už v neděli pozdě odpoledne. Skutečně? Tolik se toho stalo v tak krátkém časovém úseku, až se mu zdálo, že si jeden den přidal nebo dokonce ubral, a každopádně nebyl schopen přesně určit den Kláříny smrti, jestli se to stalo v pondělí, v úterý,

nebo snad i ve středu. A jak dny plynuly jeden za druhým a téměř nepostřehnutelně se přelévaly v týdny, nakonec veškeré pokusy o určení data vzdal. Aniž k tomu měl nějaký závažný důvod, rozhodl se nakonec pro úterý osmadvacátého a od tohoto data pak následující dny počítal, ale postupně se mu všechno tak popletlo, že nakonec nebyl schopen určit ani měsíc.

2

Nebylo to nic moc. Stoupali stále výš a hlínu pod sněhem vystřídal skalní podklad, na kterém koním ujížděly nohy. Když za sebou nechali pásmo lesa, terén se zvedal ještě příkřeji a jediná výhoda spočívala v tom, že čím výše stoupali, tím jim připadal vítr slabší, jako by se svahy, které svíraly údolí s říčkou, přimykaly blíže k sobě a poskytovaly jim ochranu. Pak se terén vyrovnal a ocitli se v úzkém průsmyku, kde vítr zeslábl ještě více a ani sněhová vánice už nebyla tak hustá. Bourne dokázal rozeznat nejen stěny útesů kolem a tmavé skvrny balvanů a pruhů holé skály, kde nasněženou vrstvu odvál vítr - nad vrcholky hor sice divoce hučel, ale tady se milosrdně ztišil -, ale přímo vlevo před sebou uviděl i boudu z vlnitého plechu, která se temně rýsovala na pozadí sněhové pokrývky. Momentálně však hledal spíše něco jiného, a protože předpokládal, že to objeví ve skalní stěně bližší plechové chatrči, zaměřil tím směrem pozornost. Přejel skálu zrakem, kam až dohlédl, a byl tam - vstup do tunelu, zcela zakrytý otvor černající se v úbočí kopce.

Pobídl koně a opatrně se přiblížil. Ústí štoly zakrývaly zvědavým pohledům zasněžené hromady kamení, příliš nápadné, aby tvořily součást maskování, s největší pravděpodobností hlušina, kterou horníci po odstřelu vyvezli ven a vystavěli z ní něco na způsob větrolamu. Vlnitý plech, který tvořil stěny boudy, napovídal, že důl je mnohem mladšího data než město v údolí a těžební práva byla tedy řádně zaregistrována a chráněna před zneužitím. Bourne si všiml vyvráceného důlního vozíku. Ležel opřený bokem na hromadě kamení a při pohledu na něj si Bourne uvědomil, že pod sněhem jsou jistě ukryty pražce a koleje. Sesedl, podal uzdu hnědky - vzal si ji místo jednookého šedáka Sáře a řekl jí, ať chvíli počká. Sám zamířil k ústí štoly a cestou samozřejmě zakopl o kolej zapadanou sněhem, i když očekával, že na ni může narazit. Kladl nohy do míst, kde předpokládal pražce spojující obě koleje, a kráčel k otvoru ve skále, v němž byly vidět hrubé klády dveřejové výztuže, která po celé délce podpírala strop štoly. Prudce zavíklal krajní stojkou, připraven uskočit, kdyby povolila a strop se zřítil, ale výztuž držela pevně, a tak se Bourne zhluboka nadechl a vstoupil do štoly. Jeho kroky se dutě rozléhaly ozvěnou. Zkusil další stojku, ne sice už takovou silou jako prve, ale přesto dostatečně, aby mohl posoudit, jak je výztuž spolehlivá. Prověřoval tímto způsobem zajištění štoly celou cestu, kdy se zatajeným dechem opatrně postupoval do nitra hory, až asi deset metrů od ústí, kde už světlo pronikající sem zvenčí hodně zesláblo, narazil na hradbu kamení, klád a rozštípaného dřeva v místě, kde se zřítil strop. Chvilí si zával prohlížel a pak se obrátil k východu.

"Je to v pořádku," řekl Sáře.

Po absolutním bezvětví uvnitř štoly jím projel chladivý závan. Pomohl Sáře sesednout, vzal oba koně za uzdu, převedl je přes koleje a po pražcích dovedl k ústí štoly, kde již zvířata viděla pod nohy a našlapovala o něco jistěji. Znovu ho obklopil zcela nehybný vzduch.

"Tady teď zůstaneme?" zeptala se Sára.

Bourne se na ni podíval. Byla to jedna z mála vět, které pronesla ode dne před Klárinou smrtí. Tvář stále bezvýrazná, ale v hlase zazněl jemný náznak naděje, že to nejhorší mají za sebou, že teď už snad budou v klidu a bezpečí.

"Ne," zklamal ji. "Přesně to očekávají, že uděláme. Podle mapy je to jediný možný úkryt široko daleko." Jeho hlas se v uzavřeném prostoru dutě rozléhal. "Ale nebudou mít jistotu, dokud je sem nedovedou naše stopy, a já spoléhám, že vítr otisky zahladí a sledování jim tak ztíží. Počítám, že máme k dobru tak půl dne, než se sem dostanou. To je spousta času."

Sára nechápala.

"Co je s tebou? Nemáš hlad? Jídlo. Moc ho sice není, ale teď máme příležitost a uděláme si hostinu."

A poprvé za dlouhou dobu v Sáriných očích zahořely ohníčky, tlumené, ale byl to slibný začátek. I výraz tváře se trochu změnil, těžko říci, ale vypadalo to jako pokus o úsměv.

Bourne povolil koním sedlové řemeny, ale sedla jim ponechal pro případ, že by se pronásledovatelé navzdory propočtům přece jen objevili dříve a oni museli rychle prchat. Začal rozvažovat šňůru, která přidržovala spací pytel na hřbetě grošáka, ale pak dostal nápad.

"Mám pro tebe nějakou práci."

Nedokázal zabránit, aby jeho slova nevyzněla jako strohý příkaz, i když to rozhodně neměl v úmyslu, ale zdálo se, že místo aby Sáru rozladila, probudila v ní zvýšený zájem.

"Jakou?"

"Dál v chodbě je zřícený strop. Musíš být moc opatrná. Zajdi tam a dones trochu dřeva. Nevytahuj kusy přímo ze závalu. Leží tam všude kolem spousta malých i větších třísek, takže se závalu můžeš zcela vyhnout, protože kdybys nějak narušila jeho stabilitu, mohlo by se to všechno zřítit přímo na tebe."

Teď už Sára tak nadšeně nevypadala.

"Neboj, žádné nebezpečí ti nehrozí. Stačí držet se stranou těch balvanů a nemůže se ti nic stát."

Sára ho obdařila nepřítli přesvědčeným pohledem, pomalu přikývla, otočila se a zdráhavě vykročila. Bourne přivázal koně za uzdu k pražcům mezi kolejemi a vyšel ven.

Chtěl samozřejmě prohledat boudu, ale to, co hledal, našel hned venku. O stěnu se, zpola zapadáný sněhem, opíral kus plechu, půl metru dlouhý i široký, ideální rozměr pro účel, pro který ho potřeboval. Tenký kovový plát mu klouzal v prstech navlečených v hrubých vlněných rukavicích. Zvedl ho a obešel boudu ke dveřím. Zkusil je.

Byly zajištěny visacím zámkem a Bourne ho nechtěl vylomit, protože pak by bylo na první pohled zřejmé, že tady byli. I když vítr znatelně zeslábl, otisky kopyt se přesto plnily sněhem a při troše štěstí stopy zcela zapadnou dříve, než sem pronásledovatelé dorazí. Prudce zamrkal, protože mu náhlý poryv vehnal slzy do očí soustředěně prohlízejících okolí, a zamířil kolem boudy na druhou stranu. Nikde žádné okno, ale v jednom rohu vlnitý plech nepřiléhá tak těsně k nosnému kůlu, protože se uvolnily hřebíky, kterými k němu byl přibíty. Bourne vsunul prsty do mezery a odtáhl plát tak daleko, až vznikl otvor dost široký, aby se jím protáhl. Povedlo se mu to, i když si o vyčnívající hřebík natrhl rameno kabátu.

Bouda byla malá, zhruba metr osmdesát na dva padesát. Dírou, kudy prolezl, vnikalo dovnitř dost světla, aby se mohl rozhlédnout. Podél celé jedné stěny stál dílenský ponk, úplně prázdný. V jednom koutě se válel dávno zrezivělý motor, jehož typ nebo účel mohl Bourne jen odhadovat. V dalším rohu hromada harampádí, druhá, ještě větší, pod ponkem. Místo bezpochyby sloužilo k opravám a uskladnění nářadí a strojního vybavení. Havíři, kteří v dole pracovali, žili ve stanech nebo srubech níže v lese, a když zlatonosná žíla vyhluchla, sbalili se a odešli.

Prohlídku natrženého kabátu už nemohl dále odkládat. Obával se, že hřebík pronikl skrz a oděv ho už nebude tak účinně chránit proti chladu, ale porušena byla jen svrchní vlněná vrstva, zatímco vložka a podšívka zůstaly nedotčeny, a Bourne se s ulehčením sklonil, aby propátral hromadu v rohu boudy. Rezavé plechovky se zašlými, nečitelnými etiketami, prázdné láhve od alkoholu, kusy železa, ozubené kolo a hlava kladiva. Zvedl ji, schoval do kapsy a prohrabával se hlouběji. Úplně vespod objevil na troud seschlé hnízdo, které kdysi nejspíš obývala myší rodinka, ale nebylo vidět, že by se sem v posledních letech vrátila, jen mezi zežloutlými stébly trávy a větvičkami uvízlo několik chomáčků šedivé srsti. Bourne uložil všechno zase zpět a kupa harampádí vypadala jako předtím.

Ani hromada pod ponkem nepřinesla bohatší kořist, další zrezivělé součástky, další plechovky a láhve, kožená bagančata s rozšklebenými špičkami, ale tentokrát objevil vespod těsně u stěny starý hrnec. Měl sice uprostřed prorezavělou díru, ale vzal ho také s sebou. Pak zase zahladil stopy hledání a protáhl se otvorem, přičemž si dával pozor na vyčnívající hřebík, aby si zase neroztrhl kabát. Vítr venku opět zesílil.

Vzal plát plechu a se zbytkem kořisti vyrazil zpět. Obešel kamenný větrolam a vstoupil do štol. Sára právě složila hromádku dřeva a chtěla se vrátit pro další.

"K čemu to je?" zeptala se a ukázala na kus plechu.

"To bude naše ohniště."

Chtěl ji sice rozveselit, ale ve skutečnosti o žádný žert nešlo. Jestliže nechtěl vylomit visací zámek na dveřích boudy, aby nebylo na první pohled zřejmé, že tady byli, stejně tak nemohl rozdělat ve štolě oheň, který by zanechal na zemi, na dřevěné výztuži a stěnách stopy plamene a kouře. Musí toto místo opustit ve stejném stavu, v jakém je našel.

"Podívej," řekl Sáře a položil plát plechu na zem mezi kolejnici a stěnu štol. "Tady na tom rozděláme oheň, a až budeme odcházet, zahrabeme popel pod sních. Nepoznají, že jsme si něco uvařili, budou si myslet, že jsme zesláblejší než ve skutečnosti, a třeba nás nebudou pronásledovat tak usilovně. Podej mi trochu toho dřeva. A teď mě něco napadlo. Co kdybys sem rozložila spací pytel, abychom seděli na měkkém?"

Sedl si na bobek a začal lámat rozštípané kusy dřeva na menší třísky, ze kterých naskládal na plechu malou hraničku s otvorem dole, aby usnadnil proudění vzduchu.

"Sírky," řekl sám pro sebe a vytáhl z kapsy krabičku.

Stejně jako sůl byla i krabička zápalek jednou z věcí, na které si dával pozor a vždy dbal, aby je měl u sebe. Škrtl zápalkou a přiložil ji k mezeře v hromádce dřeva a čekal, kdy třísky chytanou, ale ohýnek zhasl. Slyšel, jak Sára, která stála vedle něj, tají dech napětím. Zapálil další, pak ještě jednu. Na třetí pokus byl úspěšný. Nesmělý pláminek olízl dřevo, uchytil se na tenké třísece a rozběhl se po ní, přeskočil na další a za chvíli už plameny probleskovaly nad horními klacíky. Koně trhali otěžemi a snažili se od ohně ustoupit. Bourne odtáhl plech o něco dál a přiložil další třísky.

"Ale ne moc. Nepotřebujeme oheň, který by to tady celé vytopil, stačí nám malý, abychom si mohli uvařit."

Ohníček vesele praskal a z hromádky dřeva stoupal lehký šedobílý sloupek slabě štiplavého dýmu.

"V létě je tady uvnitř velmi vlhko," vysvětloval Sáře. "Dřevo určitě začalo tlít a teď bylo navíc zmrzlé. To, co cítíme, jsou hořící shnilé části."

Sledoval, jak kouř stoupá a odplouvá štolou dozadu, kde se vznášá ke stropu a obrací se zpět k ústí.

"Dobré je to," poznamenal. Sundal si rukavice, promnul si ruce a nastavil je dlaněmi k plamenům. "Fakt dobré. Sedni si blíž k ohni a já nachystám večeři."

V hotelu do ruksaku přibalil tři konzervy a teď je vytáhl a podržel před sebou.

"Kterou chceš?"

Sára řekla, že je jí to jedno.

"Přesto si jednu vyber."

"Fazolovou polévku se slaninou."

"Také na ni mám chuť."

Vytáhl nůž a hlavu kladiva a sedl si vedle Sary.

"Podrž plechovku. Pozor, ať tě nepořežu."

Nasadil špičku nože na víko těsně u okraje konzervy, zvedl kladivo, udeřil na konec rukojeti a ostří zajelo dovnitř. Vytáhl nůž a prohlédl hrot a pak několika rychlými řezy oddělil víko od plechovky. Znovu zkontroloval nůž a postavil otevřenou konzervu na roh plechu tak blízko ohně, aby se obsah ohřál, ale nespálil. Přiložil další dřevo a pak vzal hrnec, který našel v boudě, a nožem vevnitř oškrábal rez, převrátil ho a poklepal na dno, aby všechny kousky vypadly. "No, asi to nebude moc hygienické a uprostřed má díru, ale každopádně je to hrnec," poznamenal.

Vstal a vyšel ven, aby do hrnce nabral sněh.

Před ústím štoly už silně foukalo a Bourne spěchal zpět do tepla. Opřel hrnec o stěnu, aby tající sněh nevytekl dírou ve dnu.

"Myslím, že tuto várku vylijeme a prohlásíme nádobu za čistou."

Druhá dávka vody byla teplá, skřípala drobným pískem a zanechávala v ústech kovovou pachut', ale byla to voda. Bourne jistou chvíli počkal, jestli se mu neudělá špatně, a teprve potom podal hrnec Sáře. Napila se, zkrivila obličej odporem, ale neprotestovala a pila dál.

"Teď trochu soli."

Byl tak dehydrovaný, že když si nasypal sůl do dlaně a olízl, vůbec její chut' necítil.

Museli si nasadit rukavice, protože konzerva, kterou si jeden druhému posílali, byla moc horká. Foukali do ní, aby obsah trochu zchladili, pomalu usrkávali a Bourne se jednou napil trochu moc a spálil si patro, ale polévka byla hustá, fazole pěkně masité a dalo se do nich pořádně zakousnout a na povrchu plavaly drobné kousky rudohnědé slaniny.

Než se nadáli, byla plechovka prázdná.

"Já mám ještě hlad," řekla Sára.

"Já také."

Věděl, že by měli jídlem maximálně šetřit, aby jim vydrželo co nejdéle, ale v tu chvíli hodil starosti za hlavu.

"Co si dáme teď? Rajskou polévku nebo hrášek?"

"Rajskou polévku nesnáším."

"Jo, ale pokud vím, hrášek také. Kterou?"

"Asi rajskou."

"Přesně podle mého gusta."

Sára podržela plechovku a Bourne ji pomocí nože a hlavice kladiva otevřel.

4

Jídlo změnilo situaci. Bourne cítil, že se mu pročistila hlava a tělo znovu nabylo sil. Vzal plát plechu s hromádkou popela a uhlíků a odnesl ji ven. Než došel ke vhodné závěši dál od ústí štoly, kde chtěl zbytky spáleného dřeva zahrabat, část popela rozfoukal vítr, který změnil směr a teď vanul přímo nahoru údolím a ne napříč jako předtím, takže zahlazoval stopy, které po sobě zanechali, ještě rychleji. Bourne zkontroloval, jestli po koních nezůstaly hromádky, zanesl zbytek dřeva zpět k zavalenému konci štoly a naaranžoval je na hromadu kamení tak, že vypadaly, jako by se jich nikdo ani nedotkl, a byl přesvědčen, že pronásledovatelům připravil těžké chvílky, až budou přemítat, jestli tady se Sárrou byli, nebo ne. Znovu pevně utáhl sedlové řemeny, odvázal otěže od prachů mezi kolejemi a vyvedl koně ze štoly do větrné nepohody, pomohl Sáře vysednout na grošáka a sám se vyhoupl do sedla hnědky. Zahnuli vlevo kolem plechové boudy, s větrem v zádech prošli průsmykem a zahájili sestup do protějšího údolí.

Skalní podklad pod sněhem postupně přešel v měkký hlínu s občasnými trsy suché trávy. Pak minuli první strom, druhý, pod kopyty koní se objevil koberec z borového jehličí a zase byli v lese. Projeli kolem dvou rozpadajících se srubů se zřícenou střechou, kterou dovnitř padal sněh, a Bourne soudil, že právě tyto chaty sloužily za obydlí horníků, kteří pracovali v dole v průsmyku. Sněhová pokrývka byla stále vyšší a místy už dosahovala koním až po kolena a Bourne se rozhodl, že místo sestupu údolím odbočí vpravo a bude postupovat po vrstevnici, aby se vyhnul hlubšímu sněhu a využil blízkosti horského hřebenu, který jim poskytne alespoň částečnou ochranu před větrem. A potom už zase jen jednotvárné plahočení zasněženou pustinou. Pocit uspokojení, když se ohřáli u ohně a pojedli teplý pokrm, se vytratil, jako by ty příjemné okamžiky nikdy neprožili, a mysl i tělo upadly zpět do otupělosti způsobené větrem a zimou. Předtím měl Bourne jasně stanovený cíl - objevit štolu, ohřát se a pojist -, ale teď k ničemu konkrétnímu bezprostředně nesměřoval a mohl se soustředit jen na neměnný rytmus kroku koní, jedno zaboření kopyta do sněhu za druhým, kabát upnutý těsně k tělu a ruce v rukavicích sevřené v pěst.

Pokračovali tak celý zbytek odpoledne, až se začalo stmívat, a Bourne nedokázal odhadnout, jestli se viditelnost snižila díky zapadajícímu slunci nebo mrakům, které se jim honily nad hlavou a výhruzně tmavly. Uvědomoval si pouze to, že stromy, kolem kterých projížděli, zdánlivě houstnou a že už nedohlédne tak daleko jako před chvílí, že se krajina noří do šedavého oparu a že je načase vyhledat nějaké místo, kam by se uchýlili na noc. Moc velký výběr stejně nemají - nejvýš nějaká prohlubeň mezi stromy nebo ještě lépe pár vyvrácených kmenů, které by jim nabídly alespoň trochu chráněné útočiště. Každopádně je nečeká nic pohodlného, ale Bourne si už nemohl dovolit pokračovat v cestě, protože by je mohla překvapit tma a pak už by se nedalo vybrat vůbec nic. Bez velkého uvažování tedy zvolil místo, kde dva spadlé stromy tvořily ležaté písmeno 'V', přivázal koně, sundal jim sedla a uložil je mezi kmeny tak, že vzniklo velké 'A', jehož příčka je měla chránit před větrem, udupal v trojúhelníkovité mezeře sněh, rozprostřel na něj sedlové pokrývky, na ně položil spací pytel a pomohl Sáře se do něho zabalit. Pak rozmotal kotouč lana a přivázal koně na delší úvazky, aby

měli sice dost prostoru a mohli si pod sněhem vyhrabat nějakou travu, pokud tam ovšem vůbec bude, ale současně aby jim zůstali nablízku a poskytli jim dodatečnou ochranu před větrem.

Bourne toho v noci stejně moc nenaspal. Vlezl si do spacího pytle k Sáře a zatáhl zip. I když zpočátku cítil příjemné teplo podšívky nad sebou i pod sebou, chlad ze sněhu pod sedlovými pokrývkami neúprosně pronikal vzhůru a Bourne se těsně přitulil k Sáře a obemkl ji pažemi, aby jí předal část svého tělesného tepla. Připadalo mu sice nepatřičné jít si lehnout se sněhem ztuhlými botami, kterými teď oba rozdírali podšívku, na nohou - Sára ho navíc při každém pohybu nepříjemně kopala do kolen -, ale nechtěl nic riskovat, protože kdyby si je vyzuli a došlo k nejhoršímu, nemuseli by už mít čas si je obout a to by v mraze znamenalo konec. Mohli si pouze rozvázat tkaničky a povolit je, aby krev volně proudila, a doufat, že si tak alespoň trochu uleví, ale moc pohodlné to v žádném případě nebylo. Závany větru přecházely s nastávající temnotou v silné poryvy a oba se zahrabali do spacího pytle hlouběji i s hlavami, aby se chránili před zimou. Na podšívce se začala rychle srážet vydýchaná pára a po nějaké době měl Bourne pocit, že se ve vlhkém, těžkém vzduchu udusí. Vystrčil tedy hlavu, ale mráz, který mu okamžitě vnikl do chřípí, mu nepříjemně spálil sliznici, takže se zase rychle stáhl do tepla pod záhyby pytle.

Probudili ho vlci. Nejprve jich bylo jen pár, ale po chvíli mu kdesi za hlavou vyla snad celá smečka. Po chvíli se zvířata ztišila a Bourne si uvědomil, že mu jejich štěkot připadal tak blízký proto, že zvuk byl nesen větrem. Koně však přesto sebou nervózně škubali a Bourne zvažoval, jestli nemá vylézt a přivázat je pevněji, ale pak si řekl, že je zajistil tak bezpečně, jak to jen šlo, a nemůže přece zůstat celou noc vzhůru a hlídat je.

"Co to je?" zeptala se Sýra z polospánku.

"Vitr."

"Ten druhý zvuk. Co to je?"

"Vlci, ale jsou daleko, nemáš se čeho bát."

Ale přesto vytáhl z pouzdra revolver a celou noc ho měl připravený vedle sebe. Upadal do neklidného spánku a s trhnutím se probouzel, zaposlouchal se do vystrašeného frkání koní a zase na chvíli usnul. Pak ho probudila nepřírozená tíha, jako by je něco zalehlo. Nejprve nevěděl, co to je, ale když zděšeně vystrčil hlavu, zjistil, že spací pytel pokrývá přinejmenším desetacentimetrová vrstva sněhu, který na ně vítr nafoukal. Zatřepal nohama, aby těžkou peřinu setřásl, a probudil tím Sárku. Vysoukal se z pytle a přelezl přes hradbu sedel do nepříjemně mrazivého vzduchu kalného, pochmurného rána, jako by slunce nemělo nikdy vyjít. Přesto musel přimhouřit oči, když se rozhlížel kolem, aby zjistil, jestli je ta vrstva sněhu následek noční vánice, ale zdálo se, že jde opravdu jen o dílo větru, protože sněhové pokrývky nepříbylo. Pak se ohlédl po koních a zjistil, že grošák zmizel. Neměl tušení, kdy se to stalo a jak se mohlo zvíře uvolnit. Silná větev vyčnívající z vyvráceného stromu, ke které koně přivázal, nebyla zlomená a Bourne věděl, že uzel utáhl dostatečně silně, aby se jen tak nerozvázal, a ani lano se nepřetrhlo, protože pak ho zde kus zůstal. Podrobnější prohlídka však odhalila, že když sebou zvíře škubalo, odlomila se menší větev, která měla zabránit sesmeknutí smyčky. Ne že by na tom teď záleželo. Grošák byl prostě pryč a sníh zavál otisky kopyt, takže je nebylo možné sledovat. A i kdyby, vlci se už stejně o koně dávno postarali. Vtom Bourne spatřil pod svěšenými větvemi borovicemi dále v lese nějaký pohyb. Ze závěje u kmene stromu se vyhrabal vlk. Bourne zamířil a málem stiskl spoušť, ale v posledním zlomku vteřiny se zarazil, když poznal starcova psa. Po chvilkovém váhání nakonec zbraň sklonil, ale nezastřelil zvíře jen proto, že se bál, aby výstřel nezaslechl pronásledovatelé.

"Můj kůň je pryč."

"Zato máme společnost," řekl Sáře a ukázal na psa. "Drž se od něho raději dál. Pomoz mi. Smotej spacák."

Sára zápolila se spacím pytle a Bourne zatím složil hnědce na hřbet obě pokrývky a pak zahrabal teď už přebytečné sedlo hlouběji do sněhu. Osedlal hnědku a utáhl popruh. Starcův pes pořád stál pod svěšenými větvemi borovice necelých padesát metrů daleko a pozoroval je. V kontrastu s noční nepohodou byl teď ráno vzduch úplně nehybný a zdálo se, že ani pes nepohnul jediným svalem, nemrkal a téměř nedýchal, jen strnule vyčkával. Bourne odvázal koně, smotal lano a zavěsil je na hrušku sedla. Hnědka teď musela nést i náklad, o který se původně dělila s grošákem. Na dvoje sedlové vaky Bourne připevnil ještě srolovaný spací pytel, vysadil Sárku do sedla, vyhoupl se za ni a vyrazili. Večer předtím už nic nejedli, protože Bourne usoudil, že dvě porce polévky jim na celý den musí stačit, a teď vytáhl několik kousků sušeného hovězího, které zbyly ještě od poslední večere se starcem ve městě. Jeden podal Sáře a sám se zakousl do druhého. Maso bylo ledově studené, drolilo se a chvíli trvalo, než v ústech trochu změklo. Když se Bourne ohlédl, viděl, že pes opustil své stanoviště pod borovicí, namáhavě se prodírá sněhem, který mu sahal až po mohutný hrudník, vrávorá a boří se do závěje, až konečně dosahuje schůdnější terén, kde kůň před chvílí prošlapal sním, a pomalu je následuje.

5

Pes udržoval stále stejný odstup padesáti metrů. Jednou se Bourne otočil a neviděl ho, ale když se ohlédl podruhé, pes je znovu sledoval.

"Proč zastavujeme?" zeptala se Sára.

Pes se také zastavil a sedl si s nataženými předními nohama.

A když Bourne znovu pobídl koně, pes vstal a šel za nimi. Bourne pobídl koně do klusu a i pes zrychlil. V obavě, aby hnědku příliš nevysiloval, přitáhl Bourne uzdu a pes zase zvolnil, vzdálenost mezi nimi se nezměnila.

Později se opět zvedl vítr. Foukal zprava a zvedal vpředu i vzadu oblaka zmrzlého prašanu, ale nový sníh nepadal, nikde

ho nebylo víc než metr, závěje se pouze přesouvaly z místa na místo a zahalily všechno kolem bílým závojem, jen nad hlavami se jim rozprostírala zelená kopule korun borovic, a když se Bourne zase otočil, už na psa nedohlédl. Představoval si, jak se přibližuje, nespatřen za hradbou rozvířeného sněhu, a v duchu už viděl, jak se na ně vrhá. Položil ruku na pouzdro se zbraní a popohnal koně, ale když vítr trochu polevil a Bourne spěšně mrkl přes rameno, pes stále nikde.

Pak se zase vynořil.

A tak to šlo dál. Vpředu kůň obtěžkaný nákladem a dvěma jezdci a za ním pes. Někdy ho Bourne zahlédl, jindy ne, někdy psa úplně zakryla sněhová opona, ale kdykoliv se ukázal, stále udržoval stejný odstup. Tu noc byli nuceni spokojit se s užlabinou mezi stromy, jediným alespoň trochu slušným místem, které našli. Bourne se neodvážil usnout, ležel zachumlán ve spacím pytlí a se zbraní v ruce hlídal Sáru a kolem zápěstí druhé ruky si preventivně upevnil smyčku lana, jehož konec pro jistotu několikrát omotal kolem kmene stromu, kdyby se s přivázaným koněm mělo v noci něco stát, byl by závčas varován.

Nad ránem si určitě na chvíli zdříml, aniž o tom věděl, protože když otevřel oči, hleděl do bílého dne. Kůň byl v pořádku a pes padesát metrů daleko pod stromem. Znovu do sedla a znovu na cestu, pes za nimi. Toho dne se vítr ohlásil mnohem dříve a tentokrát nejen zvedal oblaka prašanu ze země, ale přinášel z nebe i novou nadílku sněhových vloček. Zprvu jen tak poletovaly, ale sněžení postupně houstlo a odpoledne už přešlo v pořádnou vánici. Tohle už byl bůhvíkolikátý - snad třetí, už ztratil pojem o čase - den, kdy kůň vůbec nic nežral, pohyboval se mnohem pomaleji a často vrávoral. Bournovi bylo jasné, že o moc déle už nevydrží. Nebohé zvíře už jednou kleslo do kolen a jen s obtížemi je dokázal přimět, aby se zase zvedlo.

A tehdy si všiml, že pes zkrátil rozestup, který je dělil. Určitě se to stalo už dříve, protože i když husté sněžení podstatně omezilo viditelnost, Bourne psa za sebou stále viděl, takže zvíře se k nim celou dobu soustavně přibližovalo, nejspíš proto, aby je v chumelenici neztratilo z dohledu.

A pak krajinu zahalila šedobílá opona. Vítr vanul tak silně a sníh padal tak hustě, že nebe, země, vzduch, celý prostor na sebe vzaly podobu bělavé záplavy a kmeny stromů, do kterých naráželi, nebylo vidět ani na čtvrt metru. Tváře jim pokrýval tvrdý škraloup sněhu, který při dopadu roztál a hned zase zmrzl. Kůň se už sotva pohyboval a vrávoral úplně naslepo, ale Bourne stejně nevěděl, kam ho nasměrovat, i kdyby měli přímo před sebou propast, protože pojmy jako vlevo nebo vpravo pozbyly smysl. Když se hnědka konečně zhroutila, věděl, že jsou vyřízení. Kůň se po dopadu převrátil a valil se dál. Oba vyletěli ze sedla a Bourne se zoufalým úsilím táhl Sáru za ruku, aby ji kůň při příštím obratu nezahléhl, jak sjížděli v divokých kotrmelcích po prudkém svahu. Konečně se zastavili a zůstali nehybně ležet. Bourne stále svíral v rukou uzdu, ale přestože byl tak blízko, vůbec koně neviděl. Když se mu podařilo vstát, po pás ve sněhu se pokusil dostat nešťastnou kobylku na nohy. Řval na ni, ale prudký vítr mu vrážel slova zpět do hrdla. Kůň se sice postavil, ale okamžitě se zase zhroutil a Bourne si uvědomil, že nikde nevidí Sáru. V oslepujících přívalech sněhu tápal rukama kolem sebe, a když ji nahnatal, svezl se spolu s ní do prohlubně, která v závěji zůstala v místě, kam spadl kůň. Vyčerpaně klesl na kolena a pak na všechny čtyři. Na okamžik si vzpomněl na psa, ale pak jeho mysl zaujal vítr. Už neútočil s takovou zuřivostí jako ještě před okamžikem.

Ne, jen mu to tak v místě, kde se zhroutil do sněhu, připadalo. Leželi v hluboké brázdě připomínající zákop, jejíž stěny je trochu chránily před vánicí, která se jim hnala nad hlavami. I když toto asi bude poslední nápad mého života, uvažoval Bourne, zkusit to musím, a se slovy proklínajícími nepříznivý osud se zase přinutil k pohybu.

"Hrabej!"

"Moje ruce."

"K čertu, hrabej!"

Zarýval se rukama do návěje, popadl Sáru za lokty a hrabal i jejíma rukama, aby ji rozhýbal, vyhrnoval náruče sněhu a vytvářel v boku prohlubně doupě.

"Hrabej!"

Pořád to slovo opakoval a pronikal stále hlouběji, přičemž nápor větru postupně slábl. Otvor už byl dost velký, aby se do něj Sára vměstnala, a Bourne se pustil do práce na jeho rozšiřování. Hrabal jako krtek, odhrnoval rukama sníh a brzy vznikl výklenek metr osmdesát hluboký, metr dvacet široký, takže se tam pohodlně vešli oba, ale vysoký jen tak, že se v něm sice dalo ležet na boku, ale posadit už ne. Zajišťoval

však úkryt před větrem a Bourne mohl konečně volně vydechnout. I když dovnitř neustále vnikal sníh, nebylo ho tolik, aby ho nestihl vyhazovat.

Vylezl z úkrytu, aby zjistil, jak je na tom kůň.

Nejprve hrabal všude kolem marně, ale pak hnědku objevil, už téměř celou zapadanou sněhem. Dýchala slabě a trhaně, a když se jí dotkl, projelo jí tělem zachvění a Bourne věděl, že kůň nemá šanci přežít. Ale co kdyby se mu nějakým zázrakem ještě podařilo vstát a poodejít, přemýšlel. Co když padne o kus dál, zapadne sněhem a já už ho nenajdu? Bourne si stáhl rukavici a sáhl po zbraní. V oslepujících přívalech sněhu hlavu zvířete neviděl a musel po ní přejet prsty, až nahnatal místo, kde se masivní dolní čelist stáčí vzhůru k uším, přiložil hlaveň revolveru k měkké prohlubni v týle mezi ušima, natáhl kohoutek s stiskl spoušť. Kůň se zaškubal ve smrtelné křeči a srazil ho do sněhu. Sára vykřikla a Bourne se už chystal, že se k ní vrátí, ale pomyslení, že zvíře ještě nemusí být mrtvé a strašlivě trpí, ho přimělo postavit se, znovu nahnatat vhodné místo a vypálit ještě jednou. Zvuk výstřelu v zuřící sněhové bouři téměř zanikl, a i když sebou zvíře i tentokrát škublo, Bourne si byl jist, že to bylo způsobeno pouze neobyčejnou silou kulky vypálené z bezprostřední blízkosti, a byl spokojen.

Výklenek, kde se choulila Sára, byl jen pár metrů daleko, ale když Bourne rozeplnul popruh, uvolnil sedlo a chtěl se vrátit, málem nenašel cestu.

"Tys zastřelil koně."

"Musel jsem. Trpěl."

A ještě něco jiného. Nevěděl, jak to přijme, ale musel k ní být upřímný.

"Budeme jíst jeho maso. Jinak se tu při životě neudržíme."

Ale Sára nevypadala, že by ji myšlenka na pojidání koně nějak vyvedla z míry. Jednou si z něj připraví pokrm, ale zatím to není aktuální. Beze slova se opřela o stěnu výklenku, přitáhla nohy k tělu a objala si je rukama.

Bourne vyhrabal další hromady sněhu, aby jeskyni prohloubil a uvolnil místo pro sedlo, pro vaky, které k němu byly připevněny, a pro spací pytel. Podnikl ještě jeden výlet k mrtvému koni. Tentokrát už nebloudil a přinesl sedlové pokrývky. Rozprostřel je na sněh. Usadili se na ně, přikryli se spacím pytlem a Bourne se opřel o sedlo.

A další práce. Vždycky se našlo něco, co bylo nutno vykonat.

"Dej si pod hlavu sedlové vaky. A tady si vezmi sušené hovězí."

Byly to poslední dva kousky, které mu zbyly. Jeden pro Sárku, jeden pro něj. Mlčky seděli, uždibovali sušené maso a cucali je v ústech, než změklo a mohli je pokousat.

6

Bourne nevěděl, kdy vlastně usnul. Když ho probudil těžký, vydýchaný vzduch, vůbec nic neviděl a uvědomil si, že sněh úplně zablokoval vstup. Uvolnil ho a vyhrabal se ven. Do tváře jej okamžitě uhodil skučící porыв větru a Bourne rychle sklonil hlavu. Venku byla noc, neustále hustě sněžilo a Bourne plnými doušky nasával do plic čerstvý vzduch, ale byla taková zima, že se za pár vteřin stáhl zpět do jeskyně, kterou svým dechem zahřáli na přijatelnou teplotu. Vůbec neslyšel Sárku a polekaně na ni sáhl. Uklidnil se, když zjistil, že dýchá, a zavrtal se pod spací pytel, z jehož záhybů ještě nevyrchalo teplo jeho těla, takže se mu leželo docela příjemně. Oné noci vstup do jeskyně zapadl ještě jednou, a když se Bourne zase vzbudil a odstranil překážku, opět ho oslepil sněh, ale tentokrát jinak. Po vánici ani památky, venku jasný den, blankytně modrá obloha bez jediného mráčku a sluneční paprsky se od bílé peřiny odrážely s takovou intenzitou, že po temnotě jeskyně musel Bourne zamhouřit oči a sklonit hlavu.

Vrátil se k Sáře.

"Vstávej, je ráno."

Vůbec se nepohnula.

"No tak, vstávej."

Ale Sára ležela jako mrtvá a Bourne ji vyděšeně popadl pod pažemi a protáhl otvorem ven. V ostrém mrazivém vzduchu se jí rozšířila chřípí a zachvěla víčka. Vydýchaný vzduch uvnitř ji málem otrávil. Nebo je to jen vyčerpáním? To je vedlejší, každopádně ji musím probrat. Bourne pleskl Sárku lehce po tváři, nadzvedl jí oční víčko a dívka malátně zvedla ruku, aby ho odstrčila.

"Já vím," řekl jí. "Oslňuje tě sluníčko. Něco s tím uděláme, ale teď potřebuješ ze všeho nejdříve trochu vody. Neboj se, všechno bude v pořádku. Rozumíš, co říkám?"

Rozuměla a sklesle pokývala hlavou, ale bylo zcela zřejmé, že jeho slovům nevěří.

"Opravdu. Věř mi. Tak poslouchej. Pokud budeme mít co pít, můžeme se udržet při životě. Existuje známé pravidlo, které kdosi už dávno stanovil pro lidi, kteří zabloudí v horách. Bez vody vydržíš tak tři dny, ale až tři týdny bez jídla. Moc pěkný pohled na tebe sice nebude, jen kost a kůže, ale minimálně tak dlouho můžeš zůstat naživu. A protože vody je tady spousta, jen se podívej na ty záplavy sněhu, sám pánbůh ví, že vody máme dostatek, a protože máme koně, kterého můžeme sníst, nemusíme mít strach, že zahyneme. Rozumíš mi?"

Sára znovu přikývla a tentokrát byl její souhlas o něco přesvědčenější. Natáhla ruku, nabrala sněh a nesla si ho do úst. Bourne ji musel zadržet.

"Ne, tak jsem to nemyslel. Pamatuj, než ti sněh v puse roztaje, připraví tě o část tělesného tepla. Musíme si upravit naše doupě, rozšířit ho, nějak zpevnit, zateplit, zvětšit tak, abychom mohli uvnitř rozdělat oheň."

To pomohlo. Při pomýšlení na oheň se celá rozzářila, a tak když si trochu odpočinula a když se Bourne ujistil, že je zase v pořádku, vrátili se rychle do jeskyně a dali se do práce. Bourne vyhrabal strop tak, že tvořil klenutou kopuli schopnou snášet větší zatížení, a potom rozšiřoval výklenek do stran, zatímco Sára vyhrnovala sněh před vchod a podle instrukcí ho vršila do polokruhové hradby, která měla sloužit jako dodatečná ochrana před větrem. Bourne si nedělal starosti, že by je tady nepřátelé dostihli. Napadlo tolik sněhu, že se v něm prakticky nedalo pohybovat, a každý pokus o pronásledování byl předem odsouzen k nezdaru. Už ho neznepokojoval ani pes a byl by se vsadil, že ti druzí mají za to, že oba se Sárkou ve sněhové bouři zahynuli.

Přinejmenším by to nepřátelé měli předpokládat, protože šance na přežití v takovém počasí byly prakticky nulové. Ale teď už bude všechno v pořádku, opakoval si neustále v duchu, aby sám sebe přesvědčil. Jen si to vyžádá spousta práce. Netroufal si ani odhadovat, jak dlouho tady v horách potrvá zima, kolik může napadnout sněhu a jak málo masa koni zůstalo po té obrovské námaze, které byl vystaven. Snažil se soustředit myšlenky na rozšiřování doupěte, přitěsával rukama stěny do požadovaného tvaru a přemýšlel, jestli neměl raději hned rozdělat venku oheň, aby se Sára mohla napít. Nakonec usoudil, že postupoval správně, protože kdykoliv mohlo zase začít chumelit a úkryt potřebují naléhavěji než oheň - a buď něco udělají hned, nebo to už neudělají vůbec.

Prolezl otvorem před jeskyní a brodil se po pás vysokým sněhem k mrtvému koni. Maso už bylo na kost promrzlé, ale protože na všechno musí jednou dojít a kůň byl přímo před ním, proč to neudělat hned?

Jenomže nevěděl, jak na to. Zaútočil na kůži nožem, ale sotva jí pronikl. Pak si všiml, že ze sněhu vykukuje kopyto a kus nohy jako zlomená větev vyvráceného stromu, a to ho přivedlo na nápad. Vyšplhal se na koně, postavil se, vši silou se odrazil, dupl na holeň a doufal, že se zmrzlá noha v kolenně zlomí. Musel pokus třikrát zopakovat, než se ozvalo zapraskání a v kůži kolem kloubu se objevila trhлина. Bourne si sedl a trpělivě pižlal svaly a šlachy a přemítal, jak dlouho asi nůž takové zacházení vydrží, než se úplně ztupí, ale pak si s tím přestal lámat hlavu, protože proti tomu stejně nemohl nic dělat. Zdálo se mu, že se dřel skoro celou hodinu, než se po bůhvíkolikátém výskoku holeň konečně odlomila. Když nohu zvedl, připadala mu v ruce jako těžká baseballová pálka, jen kopyto a podkova působily poněkud nepatřičně.

"Vezmi to dovnitř."

Sára se však nechtěla koňské nohy ani dotknout.

"Tak to chytni. Já ještě musím přinést nějaké dřevo."

Roklinu, do které spadli, lemovaly borovice. K nejbližší mu chybělo necelých pět metrů, ale sněhová pokrývka, kterou se musel prodírat, byla tak hluboká, že mu to připadalo jako padesát. Chladivá masa se mu hromadila v nohavicích i pod kabátem. Odhrabával sních před sebou, napíral se do něj, aby ho udusal a mohl postoupit o kousek dál, ale nic nepomáhalo.

Panebože, já tu snad budu muset vyhrabat příkop. Ale na to se mu nedostávalo sil.

Kroutil se z jedné strany na druhou a zavrtával se do návěje tělem, rozhodnut dostat se ke stromu stůj co stůj, když vtom ucítil, že se mu o něco zachytil kabát. Odhrabal sních a spatřil kus dřeva.

Byl to rozeklaný konec zlomené větve, a když hrabal dál, narazil na mohutný vyvrácený strom.

Kmen se zvedal z úžlabiny jako přirozený most jen pár desítek centimetrů před ním. Bourne se vyšvihl nahoru, zachytil se, vyprostil nohy ze sněhu, a když se na šikmé kládě postavil, dosáhl na větev nejbližší borovice.

Ty se však všechny zelenaly a Bourne se potřeboval dostat blíž ke kmeni, kde by si nalámал odumřelé vnitřní větve a suché jehličí, aby vůbec mohl oheň rozdělat. Natáhl se, jak to šlo nejdál bez nebezpečí pádu, popadl nejsilnější větev v dosahu, odrazil se a skočil do sněhu. Neuvědomil si však, jak je zesláblý, a měl co dělat, aby se nepustil. S obtížemi zase získal rovnováhu a ručkoval po větvi až k místu, kde už závěj nebyla tak hluboká. Tam už byla kolem spousta dalších větví a Bourne se pustil. Sních mu dosahoval jen do poloviny stehén. Začal lámat dřevo, které potřeboval, drobné snítky a trsy jehličí na podpal, které nastrkal do kapes, a silnou uschlou větev, s níž se pořádně natrápil, než ji odlomil. Vyrůstaly z ní drobnější větvičky se spoustou snítek a suchého jehličí, dostatečná zásoba pro rozdělení malého ohničku, který bude mít nějakou dobu čím přizívat, ale protože nechtěl podobný výlet absolvovat víckrát, než bude nezbytně nutné, obešel strom a na druhé straně našel ještě několik vhodných větví. Dokonce za některými i kousek vyšplhal, ale pak už ho definitivně opustily síly a výš se nedostal. Křečovitě se držel drsné kůry a lapal po dechu a bylo mu jasné, že má dost. Sjel po kmeni do sněhu, tak tak že nespádl, posbíral nalámané větve a jednu po druhé je házel co nejbližší vchodu do nory. S menšími nebyl problém a Sára, která ho celou dobu napjatě pozorovala, je ukládala na hromádku. Větší a košatější s mnoha postranními větvičkami, které ve vzduchu jako by plavaly, se snažely někde v polovině cesty. Bourne se k nim musel prodrat závějí a hodit je ještě jednou. Když se vyškřábal na padlý kmen ukrytý pod sněhem, cestičkou, kterou si předtím prorazil, už byl návrat snadnější. Sára už našťastí většinu větví posbírala, protože Bourne byl po přestálé námaze tak vyčerpaný, že se mu točila hlava a nezmohl se na nic, než že sebou plácl do sněhu vedle vchodu do úkrytu a ztěžka oddechoval. Cítil, jak je celý zbrocený potem, a páliho ho v krku. Sára olámala drobnější snítky z velkých větví a skládala je do malé hraničky. Bourne ji řekl, ať je odnese dovnitř, a po chvíli se natolik vzbouřil, že dokázal vstát a nalámat silné větve přes koleno.

Než byli hotovi, slunce se sklánělo k obzoru, venku se ochladilo a Bournovi mrzl pot na těle, až se roztřásl chladem. Byl neskonalé rád, že už má tenhle úkol za sebou a může si vlézt do doupěte a začít rozdělovat oheň. Už si představoval, jak se zahřeje, a fantazie mu vykreslila vůni jídla.

Ale jako vždy i teď vyvstala potřeba další práce. Pořád něco, pomyslel si a v duchu zaklel, nikdy nebudu s ničím hotový. Jakmile totiž položil do sněhu plechový plát a narovnal na něj hromádku suchého jehličí, na které nakladl tenké snítky a nahoru několik silnějších kousků dřeva, uvědomil si, že se vevnitř bude hromadit kouř. Asi ho nebude moc, ale dost na to, aby se dříve či později začali dusit, a musel tedy nějak zajistit, aby dým mohl unikat.

Nejprve ho napadlo prostrčit stropem nedaleko od sebe dvě slabší větve, odstranit sních mezi nimi a vytvořit tak úzký komín. Jenže všechny větve již rozlámал, takže byly příliš krátké, a už se nedokázal přinutit k další výpravě do lesa.

Kromě toho hrozilo nebezpečí, že naruší pevnost sněhové klenby a strop jeskyně se na ně zřítí.

Musel tedy vymyslet jiné řešení.

Celou dobu ho měl před očima. Zadní stěna doupěte se totiž opírala o strom. Bourne se k němu doplazil a s nejdelší větví, kterou na hromádce našel, začal prorážet komínek těsně vedle kmene. Klacek byl dlouhý asi devadesát centimetrů, a když celý zmizel ve sněhu, Bourne ho zase vytáhl, lehl si na záda a hleděl do otvoru. Nic. Znovu vstrčil větev do díry a teď ji následovala paže, aby se dostal co nejdál. Sních mu nepříjemně padal do obličeje a Bourne si musel protírat oči a neustále mrkal, ale statečně pokračoval. Než se nadál, prorazil skrz a kulatou dírkou spatřil šedozelené denní světlo přefiltrované přes větve plné jehličí.

Po čtyřech se vrátil k ohništi, škrtl zápalkou, přiložil ji k hromádce a pozoroval, jak se plamínky s prskáním rychle šíří jehličím - až příliš rychle, dřevo sotva stačilo chytout.

Ale ohniček nezhasl a za chvíli již plápolaly drobné snítky a od nich se pak vzňaly i větší kousky dřeva. Teď jen kdyby fungoval komín, modlil se v duchu a se strachem sledoval stužku šedavého dýmu, který se začal hromadit pod klenbou. Kouř nasládle voněl po borové pryskyřici, ale přibývalo ho poměrně pomalu, takže se nedalo hned poznat, jestli opravdu míří ke komínu. Bourne položil na hromádku další snítky a třísky, a když se rozhořely i ony, věděl, že s ohněm starosti nebudou, protože za chvíli už bude moci přiložit i silnější kusy, které vydrží hořet mnohem déle, aby

nemusel na ohniště nepřetržitě dohlížet.

Ale i když dým voněl docela příjemně, přesto ho brzo začal dráždit v krku a Sára se už rozkašlala. Bourne teď viděl, že vrchol klenby stropu je výš než vstupní otvor do komína, takže kouř se musel nashromáždit v poměrně mohutné vrstvě, která sahala hodně nízko, než mohl začít komínem unikat. Hladem a únavou však byl tak omámený, že musel neúměrně dlouho přemýšlet, než přišel na to, co udělat. Vzal kus dřeva a prorazil kanál od vrcholu klenby do komína. Kouř teď mohl volně unikat a vzduch v jeskyni se brzy vyčistil. Když pak Bourne přiložil další hrstku paliva, napadla ho další výhoda, kterou jim takto zbudovaný komín přináší. Kdyby po nich nepřátelé stále ještě pátrali, kouř je neprozradí, protože se rozptýlí ve větvích stromu.

Ale myslet na pronásledovatele si rychle zakázal.

"Jak se cítíš?" zeptal se Sára.

"Fajn."

Ale moc dobře nevypadala. Zahřívala si ruce nad ohníčkem, bledá jako stěna, klepala se jako v zimnici a Bourne si dokázal představit, jak ji nedávná nemoc a vypětí posledních dní muselo oslabit.

"Až se najíš, bude ti líp."

Přešel k sedlovým vakům a vytáhl plechovku s hráškem. Jak byl rád, že ji uchovali, a jen litoval, že tehdy snědli obě polévky a teď jim nezbyla ani jedna. Sára konzervu podržela a Bourne prorazil nožem do víka dva otvory. Plech byl tenký a nekladl velký odpor, ale nůž uvízl ve zmrzlé tekutině a Bourne musel nejdřív nechat obsah roztát u ohně, aby čepel uvolnil a mohl víko úplně odstranit.

Část koňské nohy, kterou se mu podařilo odlomit, položil na kovový plát k plamenům - dost blízko, aby maso mohlo rozmrznout, a dost daleko, aby nezačala hořet kůže. Za chvíli obsah plechovky s hráškem částečně roztál, Bourne oddělil víko a nasypal dovnitř trochu soli. Pravidelně obracel kus koňské nohy a prstem zkoušel, jak hluboko už maso rozmrzlo. Potom už hrášek začal bublat varem, z konzervy stoupala pára a doupě zaplavila nasládlá vůně. Bourne plechovku odtáhl od ohně, aby jídlo nebylo tak horké, vzal dva klacíky a vyřezal z nich dvě primitivní ploché lžičky. Nabrali horké hrášky, jemně na ně foukali, aby zchladly, vložili je do úst a začali pomalu žvýkat. Lžičky nebyly příliš zdařilé a obtížné se jimi manipulovalo, ale alespoň se něčím zabavili při čekání, až šťáva v konzervě dostatečně zchladne, aby se dala vypít, a Bourne navíc rozhodně nechtěl sníst večeři příliš rychle.

"Rád bych, kdybychom si s tím hráškem dali pěkně na čas," řekl Sáře. "Ne proto, abychom šetřili potraviny, i když ani to by vůbec nebyl špatný nápad, ale proto, že jsme už dlouho nic nejedli, a jestli jídlo pořádně nerozžvýkáme, dlouho ho v žaludku neudržíme. Kousej tak dlouho, až budeš mít v puse řídkou kaši, polykej jen po malých dávkách a vždycky chvíli počkej."

Znovu zatlačil prstem na koňský hnát. Zdálo se mu, že svrchní vrstva už dostatečně změkla a dala by se krájet nožem. Bourne nařízl kůži dlouhým řezem od kolenního kloubu až ke kopytu a oddělil ji od masa, kterého tam po pravdě moc nebylo. Pak narazil na místo, které ještě úplně nerozmrzlo, a musel nohu odložit zpět k ohni.

"Myslím, že šťáva z hrášku už vychladla a že bychom se mohli trochu napít. Začneš ty."

Díval se, jak nabrala tekutinu do úst, chvíli ji tam převalovala a nakonec polkla.

"Tak, výborně. Pěkně pomalu. Času máme habaděj, všechen čas na světě."

Pak už noha opravdu roztála, takže mohl kůži bez problémů stáhnout. Rozprostřel ji na sníh vedle ohně vnitřní stranou nahoru.

"Ještě se napij," řekl Sáře.

Pak se napil sám.

Jídlo se protáhlo dlouho do noci. Bourne cítil, jak ho v žaludku hřeje šťáva z hrášku. I v samotné jeskyni se příjemně oteplilo a zimničná třesavka ho úplně přešla. Bourne si rozepnul kabát a vytřepal nahnutý sníh, pak si rozvázal tkaničky a vytáhl nohavice, aby dostal sníh z bot. Snědl několik kuliček hrášku. Potom přiložil pár kousků dřeva, vzal prázdné plechovky od polévky, kterou snědli v opuštěném dole, naplnil je sněhem a postavil vedle ohně. Opět pojedl trochu hrášku a usrl šťávy. Svalovina na koňské noze úspěšně tála a Bourne ji teď mohl nařezat na tenké pruhy, které rozložil kolem ohně. Pak se napil vody z rozpuštěného sněhu, podal plechovku Sáře, vzal si pár zrnec soli a lehl si na sedlové pokrývky vedle ohniště. Sára ležela s hlavou u jeho nohou a oba se tak dělili o teplo. Pak nahlál spací pytel, rozepnul úplně zip a získal dvě přikrývky. Oba se do nich zachumlali a Bourne za chvíli usnul.

Když se probudil, Sára spala a oheň vyhasl. Nějakou dobu mu trvalo, než ho znovu rozdělal, vzbudil Sáru, dal jí dopít zbytek šťávy z hrášku a přinutil ji sníst špetku soli a děvče zase okamžitě usnulo. Vchod do jeskyně se černal temnou nocí a Bourne začal podřimovat. Probudil se, nařezal ještě několik plátků masa z koňské nohy a i potom se pravidelně probouzel z neklidného spánku, protože si dělal starosti o oheň.

Probudili se do dalšího teplého dne a bezmračné oblohy. Slunce hrálo tak silně, že sněhová vrstva začala na povrchu tát. Bourne se obával, aby vrchol závěje nezměkkl natolik, že by se strop jejich doupěte propadl, ale tomuto nebezpečí nemohl žádným způsobem čelit, a tak využil příznivého počasí a prorazil si cestu k dalšímu stromu a získal docela slušnou zásobu dřeva.

Opekł každému jeden plátek masa. Napíchl kousky na klacík, držel nad ohněm a pozoroval, jak se krouží a tmavnou a odkapává z nich tuk. Vůně masa mu připomínala jehněčí nebo králíčí pečení - pořád se nemohl rozhodnout, kterou - a do trochu nasládlé chuti se mísila příchut' divočiny. Jeden plátek na osobu jim vydržel celé dopoledne. Nejprve vysáli šťávu a pak pomalu užíbovali malé kousky a žvýkali je tak dlouho, až se jim maso v ústech rozmělnilo na řídkou kaši, kterou pomalu polykali.

Kolem poledne dostali oba silný průjem. Ne snad proto, že by maso bylo závadné, nebo proto, že by se jim udělalo zle při pomýšlení, že jedli koninu - tou dobou už byli schopni pozřít prakticky cokoli -, ale prostě proto, že se už dlouho

museli spokojit pouze s tekutou stravou a jejich zažívací systém všechno ostatní odmítal. Ve výkalech se vyskytovaly drobné kousky nestráveného hrášku. Přestože jej tak důkladně rozkousali, tělo ho nepřijalo. V jednom případě si už Bourne myslel, že to ke stromu, kde si zřídili latrinu, nestihne. Bylo mu jasné, že teď má v sobě soli víc než dost, protože v úplně uvolněných střevech ho nepříjemně pálo a občas z něj nevyšlo nic než bílá tekutina smíchaná s hleny. Sůl působila jako projímadlo.

Seděli zcela zezblázni před vstupem do doupěte a drželi se za břicho. Při představě jídla se mu dělalo zle, ale věděl, že musí oba něco pojmít, alespoň pár soust, aby se jim obnovily síly. Jakmile se dal trochu dohromady, vlezl do jeskyně, aby opekl pro oba další dvě porce, ale vzápětí dostal nápad a zavolal na Sárku, ať si svůj kousek připraví sama a jen jí pomáhá kontrolovat, jestli je maso dostatečně propečené. Večer je už křeče přešly a oba po malých dávkách pili rozpuštěný sníh, aby doplnili ztracené tekutiny. Noc přinesla třeskutý mráz a oba spali uloženi co nejbližší k ohni. Ráno pak zjistili, že sníh, který roztál, přes noc zmrazil a vytvořil na povrchu závějí ledový krunýř, kluzkou, ale pevnou vrstvu. Bourne přišel na to, že když se po ní bude plazit, snadno se dostane ke stromům a zásobování dřevem se tak podstatně ulehčí.

Když zaslechli helikoptéru, právě experimentovali s čerstvou borovou větví hustě porostlou jehličím. Používali ji jako sáňky. Bourne ten nápad dostal při pohledu na hladkou ledovou kůru, která se na sněhu utvořila. Když si toho dne opekli porci masa a najedli se, vzal silný kus dřeva a vysekal ve zmrzlém sněhu schody skoro až nahoru k temeni kopce, kde rostla vysoká borovice. Oba se pověsili na silnou větev a houpali se na ní tak dlouho, až praskla, a po jisté námaze se jim ji podařilo ukrotit. Položili ji horní stranou na zem a sedli si na ni - Bourne vpředu a Sárka ho zezadu objímala kolem pasu. Zvedl konec větve, aby mohl řídit, natočili se po svahu a pustili se dolů mezi stromy. Nabrali docela slušnou rychlost. Vítr jim foukal do tváří a stromy se kolem nich jen míhaly. Za chvíli byli dole a vyjeli ještě pár metrů do protisvahu, než se zastavili a sklouzli zpět.

Seděli celí rozesmátí a Sárka se dožadovala další jízdy. Po včerejším průjmu nechtěl Bourne příliš plýtvat silami, ale Sárka žadonila tak neodolatelně, že znovu vystoupili po schodech nahoru. A zrovna v polovině svahu zaslechli mezi hvízdáním větru a šustěním jehličí po zledovatělém sněhu nezaměnitelný zvuk motoru. Bourne strhl konec větve do strany. Pár metrů ještě uždžďeli bokem dolů, než se zastavili o borovici a sjeli z větve. Bourne popadl Sárku za ruku, aby ji zatahl pod strom, ale děvče ten zvuk také slyšelo a nepotřebovalo pobízet.

Leželi na břiše a vyhlíželi mezi větvemi k obloze. Nic neviděli. Směr, odkud se rachot motoru ozýval, se nedal přesně určit, a vrtulník mohl být stejně dobře vlevo jako vpravo od nich, nahoře za hřebenem stejně jako v údolí pod nimi. Bourne si dokonce nebyl jist, jestli nejsou dva, a každým okamžikem čekal, že přeletí nad úžlabinou a objeví jejich stopy.

Ale ne, byl jenom jeden. Teď už ho Bourne spatřil. Pomalu prolétával zleva doprava, drobná třpytivá skvrnka hluboko v údolí, která se teď obrátila a vracela se, odkud přiletěla, a rachot motoru k nim doléhal ještě několik vteřin poté, co zmizela z dohledu. Za chvíli se ovšem vrtulník zase vrátil, letěl vpravo, zmizel a zase se objevil na zpáteční cestě. Bylo zcela zřejmé, co pronásledovatelé dělají. Předpokládali, že Bourne udělal to, co málem udělal, totiž že se dal cestou nejmenšího odporu a prchal přímo do údolí, zatímco on postupoval po vrstevnici. A určitě si mysleli, že neměl dost sil vystoupit po protějším svahu na další hřeben, takže mu nezbylo než sledovat vodní tok, který údolím protékal. A čekali tak dlouho jen proto, aby mu v případě, že sněhovou bouří přežil, poskytlí dost času, aby se vyhrabal ze závějí a zanechal po sobě zřetelně rozeznatelné stopy. Čekali, aby v něm vzbudili naději, že se dalšího pronásledování vzdá, a on se tak snáze dopustil nějaké chyby.

Také že se jí dopustil, i když stopy kolem doupěte vlastně nebyly chybou, ale nevyhnutelnou nutností. Výsledek byl ovšem stejný a jakmile vrtulník při pátrání vystoupí dostatečně vysoko podél svahu na této straně údolí, musela by jeho posádka být úplně slepá, aby si nevšimla chodníků, které nadělal, když se brodil sněhem pro dřevo. Ti lidé si zprvu možná nebudou jisti. Mohou si myslet, že stopy po sobě zanechal párek zatoulané vysoké, jeleni nebo srnci, které překvapila vánice při hledání potravy, a to, co vidí, jsou důkazy, že ji přežili, ale pak úžlabinu rozhodně prozkoumají - a Bournovi bylo jasné, že s revolverem nemá proti puškám žádnou šanci. Sledoval, jak helikoptéra postupuje křížem krážem podél svahu. Blížila se, perspektiva ji zvětšila a Bourne nejasně rozeznával zadní vrtuli a bublinovitou kopuli kabiny. Objevovale se v kratších intervalech, protože čím výše vystoupila, tím více se mu rozšiřoval úhel pohledu, a při každém cyklu byla blíže, detaily stroje zřetelnější. Slunce se odráželo od kmitajících lopatek rotoru a hluk motoru jim burácel v uších. Bourne už viděl, že v kabině sedí dva muži. Přece musí existovat nějaká možnost, přemýšlel zoufale. Panebože, nemohu tu jen tak ležet a trpně čekat, musím něco podniknout.

Ale nemohl udělat vůbec nic. Neexistoval způsob, jak zamaskovat hluboké stopy ve sněhu, uvážíme-li, jak byl zmrzlý, a i kdyby byl rozměklý, jen by se při zahlazování starých stop vytvořily otisky nové. Bourne pohlédl pod sebe. V místě, kde odhrabal sníh, zrádně vyčníval celý bok mrtvého koně - tak zřetelně rozeznatelný, že pronásledovatelům nemohl v žádném případě uniknout. Mohl se snad pokusit nahnout na něj ledovou tříšť a zakrýt ho, ovšem na to neměl čas, protože vrtulník teď křížoval necelých sto metrů pod nimi a rachot motoru se neozýval z místa pár metrů za strojem, ale přicházel k nim přímo od zdroje. Bourne vytasil revolver a cítil, jak Sárka vedle něj ztuhla napětím. Zkoušel na helikoptéru zamířit a v duchu kalkuloval, na jakou vzdálenost ji nechat přiblížit, aby měl alespoň teoretickou šanci někoho v kabině zasáhnout. Nechtěl předčasně prozradit svou pozici nebo vůbec poskytnout nějaký náznak, že jsou ještě naživu. Na druhé straně si lidé ve vrtulníku jejich stop určitě všimnou a on nemůže spoléhat na nic jiného než na moment překvapení.

Pak si uvědomil, že i kdyby se mu nějakou šťastnou náhodou podařilo vrtulník sestřelit, byl by to stejně neklamný znak jejich přítomnosti jako cokoliv jiného. Kdyby se helikoptéra z průzkumu nevrátila, Kess by do těchto míst prostě vyslal další muže, další vrtulník, a Bourne si neuměl představit, jak by vrak zamaskoval. Zakrývat ho větvemi borovic by

nemělo nejmenší smysl, protože zelená hromada uprostřed lesa by nutně přilákala pozornost pronásledovatelů, nemluvě o stromech, které by helikoptéra při pádu rozlámala a vyvrátila. Střílet jen proto, aby jim zabránil je objevit, tedy nemá žádný smysl a náboje raději ušetří pro případ, že by se musel bránit přímému útoku. A tak mu nezbyvalo než čekat a helikoptéra neúnavně křížovala svah a s každým dalším obratem se přibližovala. Opět zmizela za stromy. Bourne čekal, ale vrtulník se neukazoval.

To je jen zrakový klam, zaháněl Bourne v duchu přílišné naděje.

Navíc je očekávám, a proto se mi zdá, že jsou z dohledu déle než ve skutečnosti.

Ale helikoptéra se neobjevovala. Hluk motoru sice pořád přicházel zleva, ovšem nezesiloval se ani nezeslaboval, jako by vrtulník stál na místě a ti lidé pozorovali něco, co je zaujalo. Pak ale zaburácel hlasitěji a blížil se. A je to, pomyslel si Bourne a natáhl kohoutek revolveru. Vrtulník se vynořil mezi stromy a jak se dalo čekat, přelétával zleva doprava.

Ale už ne podél svahu. Mířil tam, odkud přiletěl, do údolí, kterým protékala řeka. Bourne chvíli nechápal, co to má znamenat, ale pak je rázem zahalila tma, jako by někdo přehodil přes slunce obrovský závoj.

Bourne vylezl z úkrytu pod stromem a uvědomil si, že podvědomě už nějakou dobu registruje neustále silící vítr. Zvedl zrak k obloze a spatřil nejčernější, nejohroživější mračna, jaká v životě viděl. Kupila se nízko nad zemí a hnala se jako splašená. Už zahalovala dobrou třetinu údolí pod nimi, převalovala se jako uchvácená gigantickým vzdušným vírem a hrozila, že je za okamžik úplně pohltí. Teplota znatelně poklesla a náhlý poryv větru jim vmetl do tváře záplavu sněhu.

Bourne popadl Sára za ruku a sjeli po zadku po stráni k rokli, kde si vybudovali skryš. Náhle se setmělo, jako kdyby z čista jasna nastala noc, a sněhová bouře přikvačila s tak zběsilou prudkostí, že měli co dělat, aby vůbec našli vchod do svého doupěte.

9

Unikli běsnění živlů do klidného, teplého ovzduší jeskyně vyhrabané v závěji. Lapali po dechu, zatímco venku se rozpoutalo hotové peklo. Bourne musel sice zatarasit vchod sedlem a utěsnit kolem něj pokrývku, protože jinak by byl jejich úkryt za pár minut plný sněhu, ale jinak se pro danou chvíli mohli cítit v bezpečí.

"Je to jen silná vichřice," uklidňoval Sára.

Ale nic si nenalhávej, okřikl se v duchu. Vždyť opravdu nikdy nic podobného nezažil. To nebyla jen tak obyčejná vánice. Nebesa chrlila přivaly sněhu, a jestli byl vítr tak silný hned od začátku, co asi dokáže, až bouře propukne plnou silou. Už teď burácel jako hurikán, dorážel na sedlo chránící vchod jako obrovské beranidlo a s jekotem se domáhal vstupu.

"Tati, já se hrozně bojím."

Já také, pomyslel si.

"To nic. Věř mi, opravdu se nemáme čeho bát."

Sára se k němu přitiskla, on ji pevně objal a se strachem pozoroval, jak se okraje pokrývky kolem sedla pleskavě třepetají a sedlo samotné poskakuje jako živé, a poslouchal neutuchající jekot větru.

Pak se náhle řádění živlů ztišilo, pokrývka zplihla a sedlo se uklidnilo. Bourne se neovládl a nahlas vyslovil, co se stalo.

"Vchod je zatarasěný. Vánice ho zasypala sněhem."

Pronesl to stísňeným hlasem, v uzavřeném prostoru ještě ztlumeným, ale Sára se v jeho náruči na okamžik uvolnila, vděčná za relativní klid a za to, že na ně už bouře nemůže. Ale pak si náhle uvědomila, co to znamená, ztuhla a vyděšeně se k němu obrátila.

"Nebudeme moct dýchat."

"Ale budeme, neboj. Ještě je tady otvor pro odvádění kouře. Větve stromu nad námi se svěsí a nedovolí, aby komínek zapadl sněhem."

Ale dobře věděl, že otvor je příliš malý, aby jím dolů pronikl studený vzduch a nahradil teplé, vydýchané ovzduší uvnitř. Už teď bylo zřetelně vidět, jak plamínky pomalu skomírají, a zdálo se, že mohou mít buď teplo nebo vzduch k dýchání, ale nikoliv obojí. Vzal klacek, přešel dozadu ke stromu a těsně podél kmene začal naproti komínu hloubit nový otvor. Do obličej se mu sesypala hromada sněhu a Bourne usoudil, že prorazil skrz. Venku sice panovala naprostá tma a nemohl se řídit zrakem, ale ovanul ho závan mrazivého větru, a když se ohlédl, viděl, že ohníček zaplápolal o něco veseleji. Mnohem lépe se mu dýchalo a uvědomil si, že před chvílí tak těžce oddechoval ne strachem, ale nedostatkem kyslíku.

Částečně uklidněn se vrátil k Sáře.

"Tak vidíš. Všechno bude fajn."

Jistě. Stačí, aby napadlo víc sněhu a strop jeskyně pod jeho tíhou povolí a zavalí je. Z takové záplavy by neměli šanci se vyhrabat a zemřeli by zadušením.

Zaplašil tu myšlenku a cítil, že dýchání je znovu obtížnější.

"Musíme prostě v klidu počkat, až se to přežene."

A už zase myslel na ledovou vrstvu, která jako krunýř pokrývala závěj nad nimi, a uvažoval, jestli je dost silná, aby vydržela.

"Musí."

"Co říkáš?"

"Nic. Pojďme se něčeho najíst."

Masa měli v každém případě dostatek. Předchozího dopoledne, ještě než dostali průjem, Bourne využil teplého počasí a oddělil zbývající končetiny mrtvého koně, stáhl je, nařezal maso na proužky a uložil je do dutin ve stěnách jeskyně, aby se nezkažilo. A nejen to, stáhl kůži i z boku zvířete - z toho, který byl obrácen vzhůru, protože ke spodní straně se nedostal - a nařezal další kusy masa. Sára mezitím nanosila hromadu dřeva, takže alespoň v tomto směru si nemuseli dělat žádné starosti.

Zdálo se mu, že ze stropu jeskyně zaslechl praskavý zvuk. S obavami pátral, jestli se neukazují trhliny, které by svědčily o přílišném zatížení, ale žádné neobjevit. Než by Sáru nechal utápět se ve strachu, raději odvedl její myšlenky k praktické činnosti a dal jí opékat proužek masa. Sám si také jeden napíchl na klacík a podržel ho nad ohněm. Jejich žaludky se za dva dny nezvyklé stravě přizpůsobily. Teď už nemuseli jíst tak pomalu a za chvíli si oba opékali druhou porci. Dojedli a utřeli si mastnotu z obličeje, ale ještě dlouho cítili na jazyku dráždivou chuť masa.

Pálily je oči. Bourne si nejdříve myslel, že je to důsledek prudkého větru, ale pak si uvědomil, že příčinou jsou spíše ostré sluneční paprsky odrážející se od sněhu, a aby se nějak zabavil, začal zpracovávat kus koňské kůže. Vyřízl z něj dlouhý pruh, který uprostřed ponechal na tři prsty široký a zbytky seřízl asi na půl centimetru, aby se daly svázat. V širší části vyřízl dvě štěrbinu pro oči a získal tak primitivní sluneční brýle. Pak vyrobil druhé pro Sáru, zkusil jí je a mírně upravil, přičemž prohodil pár žertíků o zarostlých maskovaných banditech. Uvažoval, že by si mohl seříznout vousy nožem, ale usoudil, že mu poskytují ochranu před nepřízní počasí. Podíval se přitom na Sárin větrem ošlehaný zarudlý obličej. Na tvářích se jí začala loupat kůže a Bourne dostal sám na sebe vztek. Jak mohl být tak pitomý, že jí nenatřel obličej tukem z koňského masa, než jí dovolil vyjít do ostrého slunečního svitu?

Příště určitě nezapomene.

A pak se znovu ozvalo zaprašnění ve stropu.

Sára je také zaslechla. Nemusela se na nic ptát, jen se na něj podívala.

"Já nevím," odpověděl na nevyřčenou otázku. "Třeba se proboří, ale snažím se na to nemyslet, protože tomu stejně nemohu zabránit."

Vzduch v jeskyni byl vydýchaný a páchl kouřem a spáleným masem. Střídali se vzadu u druhého proraženého otvoru, kde se přece jenom dýchalo o něco lépe. Bourne udržoval oheň, i když se obával, aby sněhová vrstva teplem nezměkla a neprobořila se. Dostal hlad a opekl si kus masa. Usnul, probudil se a znovu usnul. Zdálo se mu, že bouře venku nikdy nepoleví.

10

"Nikdy jsem ho nepoznal. Viděl jsem sice pár obrázků, které si moje máma schovala, ale žádné svatební fotografie ani záběry, kde by ti dva byli spolu. Nevím vlastně, jestli je zničila nebo někam vyhodila, ale každopádně se jich zbavila, aby se na ně už nikdy nemusela podívat. Ale fotky, na kterých byl sám, měla vylepené v albu a občas mi je ukazovala. Myslím, že i když nechtěla, aby jí společné fotografie připomínaly prožitou bolest, šlo jí o to, abych měl nějakou představu, jak vlastně můj otec vypadal, a tak mi album čas od času přinesla, chvíli stála nade mnou a prohlížela si se mnou obrázky a pak šla po své práci. Všechny vypadaly v podstatě stejně - stál u záhonu květin vedle nějaké vily nebo u růžového keře nebo uprostřed zahradní skalky. Jednou jsem se mámy zeptal, jestli je to dům, kde po svatbě bydleli, ale ona odpověděla, že ne, že bydleli v bytě v nájemním domě, který patřil jejich přátelům. Žili v New Jersey nedaleko letecké školy, kde táta učil. Na všech snímcích měl na sobě uniformu, puky jako břitva, perfektně vyžehlené sako, na klopách a na čepici pilotní křídélka. Nebyl moc vysoký a měl krásnou štíhlou postavu, vlasy pískové jako ty, ne tmavé, jako mám já. Vypadal velmi mladistvě, myslím, že mu v té době bylo asi osmadvacet nebo tak nějak, máma mi to nikdy neřekla. Měl oválný, hladce vyholený obličej. Zahynul krátce poté, co se nechal vyfotografovat. Ve válce."

"Tati..."

"Copak, zlatíčko?"

"Já nechci umřít."

"Já také ne," ujistil ji, otrávený sám ze sebe, že nechal vyprávění vyústit do takového konce, když chtěl dosáhnout pravého opaku - odvést její myšlenky od jejich současné neutěšené situace. Takhle jí všechno znovu připomněl. "A proto také neumřeme."

Ale bouře venku jako by opravdu neměla nikdy skončit. I přes silnou vrstvu sněhu kolem sebe i nad sebou slyšeli burácení vichřice. A nejhorší bylo, že neměli co dělat. Jedli, pozorovali oheň, spali, a tak to šlo pořád dokola. Bez možnosti rozlišit den a noc ztratily cifry na jeho hodinkách veškerý smysl. Mohlo být právě poledne, ale také půlnoc. Spali dvě hodiny nebo čtrnáct? Bouře mohla trvat dva dny, ale také pět. Neměli jak to zjistit. Bourne povykládal Sáře všechny historky, na které si vzpomněl. Vyprávěl jí, jak v raném dětství málem přišla o prst, když se ošklivě pořežala o rozbité sklo, jak se jí v noci zdálo o klaunech, jak se ráda dívala na popeláře. Pak už měl v hlavě takovou mlhu, že se na žádný příběh upamatovat nedokázal a jen bezduše seděl a hleděl do plamenů, a pak už nebyl schopen ani toho a většinu času prospal.

11

Bouře už dávno skončila, než to vůbec zaregistroval. V jeskyni vládlo ponuré ticho, ale jeho mozek mechanicky dodával tlumené kvílení vichřice, na které si za tu dobu tak zvykl, že i když se doplzl k dýchacímu otvoru u stromu a spatřil shora pronikající světlo, nedokázal si v prvních chvíli uvědomit, co to znamená. Jen tam ležel, díval se a zhluboka dýchal, ale pak zamrkal a konečně pochopil.

"Už to skončilo."

Ale slova zazněla jako zachrčení a Bourne se sotva dokázal pohnout.

"Slyšelas mě?"

Sára vyčerpaně přikývla.

"Tak jdeme ven."

Ale oba zůstali ležet. Co se to s námi děje?

Vzduch. Vzduch je tak vydýchaný, že jsme skoro udušení. Sebral všechny síly, odplazil se ke vchodu, odtáhl sedlo a pokrývkou, ale když poprvé hrábl do sněhu, zhroutil se únavou.

Panebože, já už nemám sílu se odsud vyhrabat. Nedostaneme se ven a zemřeme.

S nejvyšším vypětím vůle pozvedl ruku, aby odhrabal trochu sněhu, ale zase se vyčerpaně svalil a namáhavě lupal po dechu. A pak najednou do něj vjel nekonečný vztek na ledovou dutinu, jejíž silné stěny je tak nemilosrdně dusily. Ruce se mu začaly pohybovat nezávisle na příkazech z mozku. Bourne se na ně fascinovaně zahleděl a rozhodl se jim pomoci. Venku ho přivítal starcův pes. Bourne nikdy nepochopil, jak mohl venku v takovém počasí přežít, nicméně to nějakým zázrakem dokázal a právě se vyhrabal zpod svěšených větví borovice dvacet metrů od vchodu do doupěte a ne obvyklých padesát. Zvíře se otřepalo, hlavu a plece nad sněhovou závějí vedle stromu, podívalo se na něj a Bourne byl tak vděčný osudu, že je zase venku na otevřeném prostranství, že si z přítomnosti psa vůbec nic nedělal. Ležel na větrem rozbrázděné ledové krustě, hlta plnými doušky čerstvý vzduch a zakrýval si oči před ostrým denním světlem. Pak si ale vzpomněl na Sáru a vlezl zpět do jeskyně, vytáhl ji ven a konečně si oddechli oba dva.

Postupně se mu vracela schopnost rozumné úvahy a pes pro něj náhle nabyl na důležitosti - ne jako možná hrozba, ale jako dodatečný zdroj potravy - a v té chvíli mu bylo úplně jedno, jestli někdo výstřel uslyší nebo ne. Vytáhl revolver a zamířil, ale pes se obrátil skřel se za závějí a zmizel pod větvemi borovice. Když později Bourne nabyl dostatek sil, aby si dokázal prorazit cestu sněhem až k tomu místu, zjistil, že pes si v závějí vedle stromu vyhrabal vlastní doupě, a viděl také, jak se zvíře chytře skrylo za kmenem a přebrodilo bílou záplavou do bezpečí. Zůstala po něm jen hluboká brázda ve sněhu, která vedla dolů svahem mezi stromy. Už už se za ním chtěl vypravit, ale nemohl opustit Sáru, a mimo to si byl jistý, že se pes vrátí.

Vracel se, ale vždycky v noci, a i když Bourne několikrát zkusil zůstat vzhůru a počkat si na něj, vždycky ho propásl. Když ráno vylezl z jeskyně, viděl, že zvíře zase vyhrabalo kost, kterou den předtím, dokonale ohlodanou, zakopal pod sněh. Jindy zjistil, že se pes prohřabal ke koňské mrtvole, ale moc masa se mu ukořistit nepodařilo, protože bylo na kost zmrzlé.

Shánění dřeva bylo stále obtížnější a namáhavější, protože když odlámал všechny suché větve z okolních kmenů, musel postupovat ke stále vzdálenějším stromům a celou dobu cítil, že pes ho odněkud z blízkého úkrytu pozoruje. Ale největší starost mu dělalo něco jiného. Sára. Dlouhý pobyt v jeskyni za sněhové bouře ji ukázal, co zima umí, a její mysl se s tím nedokázala vyrovnat. Jako by se vzdala. Když se ji Bourne snažil povzbudit, řekla mu prostě, že se s tím nedá nic dělat, a on věděl, jak to myslí. Sváděli sice neustálý boj o přežití, ale jeden den se podobal druhému jako vejce vejci a Sára pomalu ztrácela o dění kolem sebe zájem. Bourne pro ni vymýšlel nejrůznější hry, hádanky, pokoušel se ji rozveselit kanadskými žertiky. Přezpívali spolu všechny písničky, na které si vzpomněli. Přiděloval jí stále více úkolů i těžší práce, ale nic nepomáhalo.

"K čemu je to dobré, když stejně nemáme dost jídla?" namítala vždycky.

Snědli poslední kousky, které z koňské mrtvoly odřezal, než uhodily tak silné mrazy, že si se zmrzlým masem nedokázal poradit. Hleděl na zpola ohlodaného koně, ze kterého pes odhrabal sněh v marné snaze dostat se k potravě, a neustále si vyčítal, proč ho tehdy, když to ještě šlo, nerozřezal na menší kusy, které by teď mohl snadno odtáhnout do jeskyně, rozmrazit a opéct. Přímou před nosem měli spoustu jídla, a přesto je čekalo strádání a snad i smrt hladem.

Trvalo mu ještě celý den, než přišel na řešení. Když nedokáže dovléct maso k ohni, může přece přenést oheň k masu. Navlékl si rukavice, uchopil plechový plát, který sloužil jako ohniště, a i přes silnou vlnu cítil, jak je horký. Protáhl plát otvorem a položil ho na mrtvého koně, pořádně přiložil na oheň a čekal, až žár pronikající plechem upeče horní vrstvu. Kusem dřeva posunul plech o kus dál a odřezal teplé maso. Bylo ho jen na tři prsty a nahoře se černalo spáleninou, ale konečně měl problém jídla vyřešený. Když opekl ještě jednu porci, už nepřikládal, nechal oheň dohořet na obvyklý malý pláminek a přemístil plechové ohniště zpět do jeskyně. Sára se s chutí najedla, ale její radost neměla dlouhého trvání, protože všechno zase upadlo do obvyklého stereotypu. Dívka každý den pozorovala, jak na vyzáblé koňské mršíně ubývá masa. Brzy se objevila žebra a kosti a navíc bylo vidět, že se pes za noci přizívuje. Jednoho rána objevili jeho stopy přímo v jeskyni. Protáhl se kolem sedla, které krylo vchod, a odnesl jim poslední kousky masa, které si uschovali. A pak začala Sára v noci kašlat.

Konec na sebe nenechal dlouho čekat. Kašlala stále víc, záchvaty delší a delší, méně pila a o to déle spala. Bourne odsekal led v místě, kde mrtvola koně přimrzla ke sněhu, a po obrovské námaze se mu podařilo ohlodané torzo obrátit. Pyšně Sáře ukázal, že zase mají dost potravy, ale dívka už neměla sílu ani se pořádně podívat a jediné, po čem toužila, bylo vrátit se dovnitř, zabalit se do spacího pytle a schoulit se ještě blíže k ohni. Bourne zkoušel všechno, co ho napadlo. Zastrkal pod sedlové pokrývky a spací pytel husté borové větve, aby zlepšil tepelnou izolaci, nutil Sáru pít horkou vodu, přitáhl ji kapuci těsněji k hlavě, tiskl se k ní, aby ji zahřál, ale všechno marně. Nebyl to jen chlad zvenčí,

který ji pomalu připravoval o poslední zbytky sil, něco ji muselo trápit i uvnitř. Jako by se proti ní hory spikly od samého počátku. Člověk mohl onemocnět v důsledku řídkého vzduchu chudého na kyslík, nedostatkem soli nebo jiných minerálů nebo prostě jako následek strádání, ale tohle všechno byly v zásadě chemické reakce způsobené vysokou nadmořskou výškou, nikoliv klasické choroby přenášené mikroby nebo bacily. Tak vysoko se přece žádné choroboplodné zárodky nevyskytují, a pokud ano, jistě nejsou tak virulentní jako v nížině. Ale u Sáry se všechno nešťastně zkomboinovalo. Nevola a zvracení na začátku švanice oslabily obranyschopnost organismu, namáhavá jízda sem jí ještě dodala a teď tedy umírá na nějakou nemoc, s níž by se její tělo za normálních okolností snadno vypořádalo.

Kvůli jejímu kašli nezamhouřil celou noc oka - ne snad že by byl tak hlasitý, ale protože se nemohl vyrovnat s představou, jak jeho dcera trpí. Zatímco dříve se ji snažil zahřát, teď musel bojovat s opačným extrémem. Tělo jí hořelo horečkou a Bourne jí otíral tváře vlažnou vodou hadříkem, který utrl ze své košile. Cítil, že dívka má potom zcela prosáklý oděv, kterým sálalo teplo a dovnitř pronikal chlad. Postupně jí jednotlivé kusy šatstva vysušil. Opět přemístil ohniště ven a upekl další maso, ale věděl, že Sára by dlouho bez ohně neměla zůstat, a tak se snažil postupovat co nejrychleji a hned zase přenesl zdroj tepla zpět do jeskyně, aby ji zahřál, ale za chvíli ji zase musel ochlazovat a omývat ji tváře. Nutil ji do jídla, ale Sára měla sotva sílu maso rozkousat. Slyšel, jak jí v krku a hrudníku nepřírozně bublá a chrčí, a aby jí trochu ulehčil dýchání, položil ji na bok, pak na břicho, na druhý bok a zase na záda. Ale jeho zákroky přinesly pokaždé jen dočasnou úlevu a s každým východem slunce se Sárin stav zhoršoval. Občas upadala do deliria a pak mluvila, jako by byla zase zpátky doma ve svém pokoji, ještě než všechny tyto hrůzy začaly: chystala se do postele a připravovala si šaty, které si druhý den obleče do školy. Bourne si vzpomněl na jeden večer z té doby. Tehdy ji vykoupal, osušil a vykartáčoval jí vlasy a vymýšleli si přitom rýmovačky - pravda, ne moc slušné, o hovínkách a pak se jim spolu smáli. Když se teď díval na zplhlé chumáče špinavých vlasů, které jí trčely zpod kapuce, a porovnal je se vzpomínkou na jemné pískové hnědé lokny, které tehdy kartáčoval, musel odvrátit pohled. V noci měla Sára opět halucinace. Zdálo se jí, že vedle ní nesedí on, ale Klára, protože se zeptala: "Mami, mohla bych si přivést na noc kamarádku?"

Druhý den ráno byla mrtvá.

I když Bourne slyšel, jak venku pes ohlodává maso, nebyl schopen pohybu. Díval se na Sáru, hleděl na její otevřené oči, vpíjel se do nich pohledem v němém úžasu nad skutečností absolutního bezživotí. Nevidoucí oči mu připadaly jako hrůzná parodie osudu a po chvíli jí je zatlačil, aby to vypadalo, jako že jen spí. Nepohnul se ani tehdy, když se pes zase vrátil, a stále jen hleděl na mrtvou dceru a pozoroval, jak její tvář nabývá mrtvolně bledé barvy a tělo postupně tuhne. Zůstal ve stavu naprosté strnulosti až do chvíle, kdy si všiml, že se venku setmělo, a uvědomil si, že tak strávil celý den. Pak se přece jen přinutil k nějaké činnosti, ale jen proto, aby se postaral o Sářiny ostatky. V levém boku jeskyně vyhloubil pohřební komoru a přemístil do ní tělo, protože věděl, že kdyby je ponechal dále v blízkosti ohně, začalo by se rozkládat.

Usnul neklidným spánkem, a když se probudil, vytáhl Sářino tělo z úkrytu a podíval se na ně, ale rychle je zase vrátil na místo a ve snaze ochránit mrtvolu před rozkladem kolem ní ještě nahnul sněh. Vyšel před jeskyni, aby si ulevil, a pichlavé sluneční paprsky ho donutily přimhouřit oči, znovu byl jasný den, a když před sebou ve sněhu spatřil dva žlutozelené otvory vedle toho, který právě vyrobil, uvědomil si, že od včerejšího rána už musel být dvakrát venku, ale vůbec si nevzpomínal kdy. Bez zájmu se ohlédl na mršinu koně, kterou pes po nocích ohlodával. Vrátil se do jeskyně, a i když neměl nejmenší chuť, rozpustil si v plechovce sněh a vypil vlažnou tekutinu a pak zase jen zíral na Sáru.

Po čase si začal dělat ještě větší starosti, aby se její tělo nezačalo rozkládat, a dutinu v boku jeskyně úplně uzavřel. Každé ráno pak sněh odhrabával, pozoroval její tvář a zase otvor utěsnil. Vynesl oheň ven, upekl několik porcí masa a s krajním odporem se přinutil něco pojest. Uždiboval malé kousky a vůbec nevnímal jejich chuť. Při výpravách za palivem zacházel stále dál a dál od doupěte - jedl teď o něco více, aby měl vůbec sílu dřevo přinést - a vždycky se vracel se strachem, jestli pes nepronikl do jeskyně a nevyhrabal Sářinu mrtvolu, ale zvíře se o to nikdy ani nepokusilo. Když Bourne každé ráno - poté, co zkontroloval Sářinu tvář, jestli neobjeví známky rozkladu - vyšel ven a zjistil, že pes se zase v noci ohlodával koňskou mršinu, uvědomoval si, že kdyby Sára nezemřela, znamenalo by to smrt pro oba dva, protože maso by oběma rozhodně na celou zimu nevystačilo. Ani pro něj a pro psa ho nebude dost, a aby nějak zaměstnal mozek, přemýšlel dnem i nocí, jak zvířeti zabránit v přístupu ke zbytkům koně. Dostal nápad. Předstíral, že odešel pro dřevo, ale místo toho se ukryl nedaleko jeskyně a čekal, až se pes objeví, aby ho mohl zastřelit. Marně. Zůstal vzhůru dlouho do noci a poslouchal, kdy se ozvou zvuky napovídající, že pes se zase dobývá k masu. Zbytečně. Pes vždycky přicházel v době, kdy byl skutečně pryč a sháněl dřevo, nebo když tvrdě usnul, a zanedlouho nezbylo z koně nic než hromada kostí. Bourne duté kosti ulámal, uvařil je, vypil vývar a vysál z nich morek, požvýkal každý kousek šlachy. Přemýšlel, jak kosti dále zužitkovat. Ulomil dvě větší zakulacená žebra, pruhem kůže je na obou koncích svázel k sobě, v pravidelných vzdálenostech vyplnil prostor mezi nimi menšími rovnými kostmi, které k žebřům přivázal tenkými koženými tkanicemi, a pak mezi kosti vpletl shora dolů širší pásy koňské kůže. Když provedl totéž s dalším párem žebíř, získal primitivní sněžnice. Další způsob využití zbylých kostí ho už nenapadl a tak je jen povařil, do čista oškrábal a vyhodil před jeskyni pro psa.

A pak už z koně nezbylo vůbec nic a Bourne vysedával v ledovém doupěti, vedle sebe posledních pár kousků masa, které se mu podařilo uchovat, čas od času se podíval na Sáru a přemýšlel, co dělat. Přemítal, že by odsud měl odejít. Na sněžnicích by se mu to snad mohlo podařit. Ale pak tu myšlenku zavrhl, protože opustit Sáru nemohl a odnést by ji nedokázal. Kromě toho si uvědomoval, že ta trocha masa mu na cestu do civilizace nevystačí, že na takovou výpravu nemá dost sil a že by ho první vánice vyřídila, protože pak by nemohl ani doufat, že si něco uloví. Seděl tedy dál. Několik dní za sebou se oteplilo a Bourne zadoufal, že přichází jaro, ale věděl, že si dělá falešné naděje, protože na jaro

je ještě příliš brzy. Pak se vrátily mrazy. Uhodily s mnohem větší silou než předtím a spotřeba dřeva vzrostla. Proti své vůli stálh ze Sářiny mrtvolky svetr a rozřezal jej na kusy, kterými si omotal hlavu a vycpal se jimi pod kabátem na hrudi a ramenou. Její kabát s kapucí jí však ponechal, protože by nesnesl představu, že leží hlavou na holém sněhu. Podíval se na hodinky, ale ty se dávno zastavily. Škrábal se na stehnech, na pažích a ve vousech, kde se mu z nedostatku potravy a ze špíny nadělaly ošklivé boláky.

Pak se pes odvážil přímo do jeskyně. Zastavil se ve vchodu a hleděl na něj. Musel tam už nějakou dobu stát, protože Bournovi chvíli trvalo, než se probral z dřimoty a spatřil, jak zvíře leží na břiše a upírá na něj zrak. Pak sjelo pohledem na zbylé kousky masa posypané sněhem, které položil vedle sebe, a popolezlo o něco blíž. Bourne se dlouho nerozmýšlel. Vytáhl revolver, natáhl kohoutek, pozvedl hlaveň a namířil psovi na levé oko. Pes se připlazil ještě blíž. Bourne myslel na to, že když zvíře zastřelí, získá další zásobu masa a bude mít větší šanci přežít zimu, ale pak ho napadlo, že to vlastně ani nemá cenu, že jídlo na týden, nejvýš na dva, nic nevyřeší a že pak stejně zemře hladem. Možná byl ještě částečně obluzen spánkem, možná mu najednou bylo všechno jedno, ale faktem zůstává, že místo aby stiskl spoušť, sklonil zbraň, vzal kousek masa a hodil ho psovi. Zvíře ho v letu chytilo a zakouslo se do něj. Bourne svého činu okamžitě litoval, ale když zase pozvedl revolver a chtěl zamířit, zjistil, že pes je pryč. Svezl se vyčerpaně na záda, nhlaz zaklel, pak se přinutil k pohybu a doplazil se s napřaženým revolverem k východu, vylezl ven, ale pes nikde. Znovu zaklel, podjely mu ruce i nohy a zůstal ležet před vchodem. Občas zamrkal a po chvíli usnul.

Zbytek masa mu vydržel ještě dva dny. Bourne vzpomínal, jak Sáře vysvětloval, že člověk vydrží bez vody tři dny, ale bez jídla tři týdny, a rozhodl se přece jen odejít, ale už neměl sílu. Umdlévající mozek mu vykreslil představu, jak se pes vrací, jak ho stílí, stahuje a jí. Fantazíroval dokonce i o kusu masa, který zvířeti tak neuváženě hodil. Kdysi slyšel vyprávění o lidech, kteří přežili leteckou havárii v horách a tak trpěli hladem, že se nakonec pustili do mrtvol. Pomyslel na Sáru a zavrtěl hlavou. Ale možná i k tomu dojde. Nemohl si nalhávat, že ne. Výchovou a tradicí hluboce zakořeněné tabu, které obestírá kanibalismus, vydrží jen tak dlouho, dokud mysl ovládá tělo, a Bourne věděl, že zanedlouho z něj slupka civilizace spadne a stane se pouhým zvířetem, které je schopno učinit cokoliv, jen aby se udrželo při životě. Jednoho rána se probudí, odhrabe sníh z výklenku a bude o té možnosti přemýšlet. Dalšího rána si řekne, že Sára by si sama určitě přála, aby to udělal. A potom večer natáhne ruku s nožem, aby si odřezal kus masa, zarazí se, ale nakonec neodolá. Opeče si ho, ochutná a málem se udáví, ale nakonec se přinutí ho rozžvýkat a po čase už při tom žádný odpor nepocítí, možná se ho dokonce zmocní vznešený pocit splynutí těla a duše, jen aby svůj čin sám před sebou nějak ospravedlnil.

Už jen málokdy se obtěžoval pro dřevo a jen polehával, pil vodu a cítil, jak jsou mu šaty stále volnější, jak se tělo pod nimi scvrkává. Fantazie mu znovu vykouzlila před očima obrázek psa a viděl sám sebe, jak zvedá zbraň, stílí, vrhá se na něj s nožem, a teprve po chvíli si uvědomil, že ho nešálí zrak, že představa je skutečností, že pes opravdu stojí před ním ve vchodu a hledí na něj. Ve vteřině měl revolver v ruce, natáhl kohoutek a pomyslel si, že když ho teď nezastřelí, pes se na něj vrhne. Pečlivě zamířil, ale prst na spoušti strnul, když si všiml, co pes drží v tlamě. Další chvilkové zaváhání, které mu zachránilo život.

Králík. Pes svíral v tlamě králíka. Připlazil se blíž a položil ho do sněhu. Bourne nechápal. Když to zatracené zvíře ulovilo králíka, proč ho u všech všudy nesežralo? Co to má znamenat? Proč pes přinesl svou kořist sem a klade mu ji k nohám a zase couvá? Ne, pes neměl v úmyslu zmizet. Zůstal ležet u vchodu jako prve a pak to Bournovi došlo. Maso. Pes má rád pečené maso, protože si na něj zvykl. Bourne králíka popadl, rozpáral mu nožem břicho, vykuchal ho, stáhl z kůže, narazil na klacek a upekl. Měl takový hlad, že na psa málem zapomněl, ale když zvedal maso k ústům, zvíře na něj hlasitě zavrčelo a Bourne odtrhl zadní nohu, hodil mu ji a oba hodovali společně. V příštích několika dnech ulovil pes ještě dva králíky, pak veverku a netrvalo dlouho a nastěhoval se k Bournovi do jeskyně.

12

Na zpáteční cestu vyrazil hned první den, kdy se udělalo trochu hezky. Vyškrábal se ke skalnímu útesu vysoko nad úžlabinou, kde přečkal zimu, nashromáždil hromadu kamení a všechny odnosil dolů. Vynesl Sářino tělo před jeskyni a zakryl je kameny, ale stále nebyl spokojen. Vydal se lesem dolů a došel mnohem dál, než kam se kdy dostal při svých výpravách za palivem. Nalámal silné suché větve, vyhrabal ze sněhu kusy vyvrácených stromů a co unesl, dopravil nahoru k jeskyni a nakladl na kamennou mohylu, kterou nakonec zakryl čerstvými zelenými větvemi z nedalekých jedlí. Pak, konečně klidný, že se k Sáře žádná zvěř nedostane, se naposled rozhlédl po jeskyni a přemýšlel, co by se mu mohlo cestou hodit. Vzal rezavý hrnec a tři plechovky od polévky a hrášku a uložil je spolu se sedlovými pokrývkami a plátem plechu do pytle, který si vyrobil z kusů koňské kůže, na okrajích svázaných koženými šněrovadly. Přehodil si pytel přes rameno, na druhé si naložil smotaný spací pytel převázaný pruhem kůže, narovnal si na očích primitivní sluneční brýle a zamířil vzhůru mezi stromy. Vlněné rukavice mu už dávno dosloužily a teď měl na ruku vlastní výrobek - kožešinové palčáky ze dvou vrstev kůže složených tak, že teplá srst byla uvnitř i na vnější straně. Sněžnice prokázaly mnohem vyšší odolnost, než předpokládal. Výplet sice občas praskl a Bourne ho musel opravit, ale rozhodně se to nestávalo tak často, aby se tím nějak znepokojoval, jen každý večer sněžnice pečlivě zkontroloval.

Zastavil se na okraji vyvýšené planiny a ohlédl se zpět k místu, kde prožil takové utrpení, k jeskyni, kterou právě opustil, a z této výšky se mohl jen dohadovat, kde přesně leží mohyla z kamení, klád a jedlových větví, pod níž sní Sára svůj věčný sen. V duchu si slíbil, že se sem jednou vrátí, otočil se a stoupal mezi stromy stále výš k průsmyku, který ho měl dovést k boudě z vlnitého plechu a opuštěné důlní štole. Trvalo mu čtyři dny, než se tam dostal. Úmyslně se vracel

prakticky stejnou cestou, jak si ji dokázal v paměti vybavit. Vyhledal se psem úkryt pod stejnou skupinkou stromů, kde kdysi přespával se Sárrou, a další noc rozbil tábor mezi dvěma vyvrácenými kmeny, které tvořily ležaté písmeno „V“. Jedli pečené králíčky a veverčí maso z úlovek, které mu pes pravidelně přinášel. Spal spolu se psem zamotaný do spacího pytle rozloženého na sedlových pokrývkách, sotva kdy utrousil nějaké slovo, a jakmile se probudil, sbalil tábor a vyrazil. Pes občas prudce vyběhl mezi stromy, ale Bourne kráčel dál a zvíře ho zase dostihlo, přičemž vždy svíralo v tlamě něco na doplnění zásob. Konečně se před nimi objevil průsmyk. Pomalu se brodili hlubokým sněhem kolem polorozpadlých srubů, v nichž kdysi žili havíři, ale v průsmyku samotném vítr sněh odváhl, takže Bourne mohl alespoň na chvíli sundat sněžnice a dopřát si chůze po pevném kamenitěm povrchu kolem skalních stěn, které se zvedaly vpravo i vlevo od nich. A to už spatřil plechovou boudu a vstup do dolu. Utábořili se ve štole stejně jako tehdy se Sárrou, Bourne rozdělával oheň, opekl maso a oba se ohřáli. Bourne se rozhlížel a pátral po nějakém náznaku, který by mu napověděl, jestli to místo po něm někdo navštívil, ale žádné stopy nenašel. Ráno si zase navlékl sněžnice a brodili se sněhem k městu.

Bylo vysoko zaváté. Bourne se krátce zastavil v úzlabině, kde spala Sára oné hrozné noci, když zemřela Klára, a pak zamířil mezi stromy - podle svého odhadu přesně stejnou cestou, kudy tehdy ujížděl na koni, když se vracel Kláru hledat. Překročil zasněženou louku a pak už se ocitl před zvlněnou planinou, kde jen nepravidelně prohlubně a vyvýšeniny a sem tam vyčnívající spálený trám nebo sloup černající se na bělostném pozadí sluncem ozářených závějí připomínaly, že zde kdysi stálo město. Vybudoval si primitivní přístřešek z ohořelých prken a vydal se na obhlídku spáleniště. Brodil se křížem krážem mezi troskami a hledal ostatky muže, kterého stařec zabil nožem a skalpoval a kterého pak spolu hodili do plamenů, hledal ostatky starce nebo toho mladíka, kterého zastřelila Klára ve stáji, ale nic nenašel. Nenašel ani Klářino tělo, což bylo ve skutečnosti to, po čem celou dobu pátral. Věděl, že nepřátelé nechali její mrtvolu na místě a vzali s sebou jen nějaký důkaz, že ji opravdu zlikvidovali, věděl, že někde tady leží pohřbená, ale oblast byla příliš rozsáhlá a hrob mohli vykopat kdekoliv, takže nakonec pátrání vzdal, ale slíbil si, že i sem se určitě vrátí.

Ve sněhu se rýsovalo několik řad stop, ale Bourne nespasil žádné zvíře, po kterém by mohl vystřelit. Večer se pes vrátil z lovecké výpravy s veverkou a byl to poslední úlovek, který musel opatřit. Druhý den ráno dorazili k řece a překročili ji, Bourne si sundal boty i rozedrané ponožky, uložil je do koženého pytle a se psem v náručí se přebrodl proudem tak ledovým, až mu tuhla krev v žilách, na druhou stranu, kde si rychle nohy osušil. V okamžiku, kdy si natahoval ponožky, zahlédl Bourne králíka a zastřelil ho. Vypálil příliš rychle. Trefil hlodavce za rameno a odstřelil celou přední část. Ale trocha masa přece jen zbyla a Bourne ji poté, co králíka vykuchal a stáhl, zabalil do kožešiny a uložil k ostatním zásobám. Pokračovali podél řeky a pak odbočili do lesa a stoupali k průrvě mezi skalními útesy, která ústí do Ovčí pustiny. Neklamně jarní počasí trvalo již šestý den, proto také led svírající řeku popraskal a Bourne ji musel přebrodit. V úzké úzlabině se moc sněhu nenashromáždilo a projít jí jim nedělalo žádné potíže. Přelezli balvany, které sem tehdy se starcem svrhl, a Bourne jednou špatně odbočil, takže skončili ve slepé uličce a museli se vrátit a zkusit to jinudy, až konečně dosáhli rozlehlé kotliny, kde už byly změny způsobené oblevou jasně patrné. Sníh rychle tál. I když byl stále dost hluboký, z návějí se už vynořovaly vlhké balvany a skaliska. Bourne se psem postupovali podél útesů, které obklopovaly Ovčí pustinu, až došli k dlouhé brázdě, bezpochyby kamenitému korytu vyschlého potoka stále ještě zapadanému sněhem.

Utábořili se v malém slepém kaňonu ve výklenku pod skalním převisem a Bourne rozdělával táborák větší než všechny dosavadní ohně, u kterých seděl. Viděl, že už mu zbývá jen několik posledních zápalek, a byl rád, že celou dobu pobytu v jeskyni oheň nepřetržitě udržoval, sice malý, ale stále plápolající. I když teď už na tom vlastně vůbec nezáleželo, kolik sirek mu zbylo, protože se blíží k civilizaci. Kdyby mu došly, tak co, obešel se bez ohně předtím a těch pár nocí by jistě také vydržel. Ale pomalu by měl začít myslet na návrat do lidské společnosti a v tom stavu, v jakém byl, se mezi svými bližními rozhodně objevit nemohl. Jeho vzhled by jistě upoutal nežádoucí pozornost a vyvolal řadu otázek, které by ho zastihly zcela nepřipraveného. Udělal, co bylo v jeho silách, aby zase vypadal jako člověk. Ohřál si v hrnci vodu a u ohně se omyl, vyčistil si boláky na tvářích, rukou i nohou, propláchl si vlasy i vousy, vyždímal z nich vodu a pomocí nože si je v rámci možností zkrátil na přijatelnou délku. Proto také rozdělával tak velký oheň - mohl se svléknout a vyčistit si oděv, aniž by riskoval prochlazení. Sjel očima na své nohy a hrudník, poprvé od začátku štvance, a zhroutil se pohledu na vystupující kosti obalené tenkou kůží pokrytou puchýři a boláky. Šaty přílišnou čistotou neoplývaly, ale Bourne se obával, že kdyby je začal drhnout, rozpadly by se na cáry, protože i tak držely pohromadě jen silou vůle. Když odstranil nejhorší špinu, vyždímal vlněné spodní prádlo, kalhoty i kabát, přiložil pořádně na oheň, až z šatů stoupala oblaka páry, a pak si je, příjemně prohřáté, oblékl, podělil se se psem o poslední porci masa, nasoukal se s ním do spacího pytle a usnul.

Druhého dne ráno zastřelil dalšího králíka, tentokrát ho trefil správně, do hlavy, a když ho upekl a najedli se, opustili kotlinu a Bourne se snažil objevit ve vzájemně propletených svazích a horských hřebenech cestu, která by ho dovedla k salaši, kde tehdy našel sůl. Jeho mapy byly dávno celé potrhané a zmačkané, takže se mohl řídit jen kompasem, který mu bez map stejně k velkému užítku nebyl, protože s jeho pomocí mohl určit nanejvýš obecný směr dalšího postupu. Po půldruhého dne trvajícím hledání byl už téměř přesvědčen, že salaš minul, ale pak vyšel z lesa na kamenitou plošinu a spatřil ji před sebou hluboko dole na mýtině uprostřed údolí. Vzdušnou čarou to nebylo zase tak daleko, ale trvalo mu půl dne, než sešplhal z útesu a prošel hustým lesem až na paseku. Stihl to však, ještě než zapadlo slunce, a když pečlivě prozkoumal okolí a ujistil se, že nablízku nikdo není, zamířil k chatě. Prohlédl si dveře, a pokud salaš někdo později navštívil, zámek po svém odchodu upravil stejně jako on. Otevřel a chvíli zůstal stát ve dveřích a pozorně si prohlížel police se zásobami jídla. Žádná známka, že by tu někdo hospodařil, všechno zůstalo tak, jak si pamatoval. Pak už nedokázal myslet na nic jiného než na konzervy s broskvovým kompotem, nakládanou kukuřici a hovězím masem a na práškové těsto, z něhož by si mohl upéct chléb. Zdržel se v salaši celé tři dny. Znovu se vykoupal a vyčistil si šaty, ale

hlavně jedl, aby se trochu vykrmil, protože věděl, že než tohle všechno skončí, bude potřebovat veškerou svou sílu. V chatě samotné se ale příliš nezdržoval a v žádném případě by v ní nestrávil noc. Tábořil - bez ohně - za hradbou stromů na kraji lesa hodně vysoko nad salaši. Sněhu každý den ubývalo a Bourne všemi póry těla nasával blahodárné teplo předjaří.

Čtvrtého dne salaš opustil. Už mnoho měsíců se necítil tak dobře, ale nově nabytý luxus - dosud nenošená flanelová košile, čisté ponožky a zásoba chleba, masa a broskvového kompotu - mu tím bolestněji zneprjemňoval pobyt v divočině. Byl nesmírně rád, když o šest dní později sestoupil kamenitou strží posetou naplaveným dřevem, kudy se Sárrou a Klárou šplhali prvního večera na samém počátku štvance, a hustým lesem, přerušovaným občas pasekami a mýtinami, které vždy opatrně obcházel mezi stromy, zamířil k chatě, kde nějakou dobu bydleli. Dorazil k ohradě pro koně s kůlnou na nářadí a obezřetně postupoval k chatě. Sněhová pokrývka už nebyla tak hluboká nejen kvůli nastupujícím jaru, ale i díky nižší nadmořské výšce - a místy z ní vykukovaly trsy trávy. A to už spatřil chatu, v jejíž oknech se odrážely paprsky zapadajícího slunce. Všechno přesně tak, jak si pamatoval, v tom stavu, v jakém to tady zanechal. Věžička na střeše, malá veranda u zadních dveří, vedle kadibudka. Žádné stopy ve sněhu, žádný kouř stoupající z komína, všechno působilo dojmem, že se zde nějakou dobu nikdo neukázal. Bourne obešel chatu širokým obloukem aby si ji mohl prohlédnout z opačné strany. Studna, veranda, dveře, kamenná podezdívka, nad ní silné trámy, všechno při starém, ale přesto se utábořil hlouběji v lese, i když na dohled od chaty. Celý příští den ji pozoroval, než se cítil natolik v bezpečí, aby se k ní mohl bez rizika přiblížit.

Vstoupil zadním vchodem a prohledal místnosti v přízemí - nevynechal ani kredenc v kuchyni - a pak zanechal psa dole na hlídce a sám se vydal po schodech nahoru, aby prozkoumal pokoje v prvním patře včetně skříní na šaty. Prohlídku ukončil ve věži, ale nikde nikdo. Okno ve věži zůstalo otevřené, horní tabulka rozbitá, jak po něm střelili, a až na sních navátý pod oknem všechno, do posledního detailu všechno přesně v tom stavu, v jakém chatu opustil. Bourne nechápal. Vůbec nic se tady nezměnilo. Vypadalo to, jako by sem od jejich útěku nezavítala živá duše. V obývacím pokoji v přízemí stála na stole petrolejka s odklopeným cylindrem a vyšroubovaným mechanismem, jak ji tam zanechal, když už nestihl nasadit nový knot. Jak je to možné? Copak se tu nebyl podívat ani majitel chaty nebo realitní agent, když nikdo nezaplátil nájemné? Na zdi vedle skřínky viselo zrcadlo a Bourne si ještě zkrátil vousy a vlasy a upravil si je. Jídlo, které si vzal ze salaše, mu už došlo, a tak využil zásob v chatě. Ohřál si dušené maso s rýží a otevřel plechovku pudinku a o všechno se rozdělil se psem. Pak se ve vaně vykoupal a oblékl si čisté šaty, které našel v přístěnku pod schody. Celou dobu neustále pozoroval okny okolí v obavě, že se mezi stromy znovu objeví pronásledovatelé. Nejvíce se bál, když se koupal, i když ho částečně uklidňovalo vědomí, že u předních dveří hlídá pes. Spěchal, aby se co nejrychleji vrátil ke svému tábořišti v lese, odkud až do tmy chatu pozoroval. Druhý den zase sešel dolů a připravil si něco k jídlu a tento rozvrh dodržoval celý týden, až usoudil, že líp připraven už nebude. Přemýšlel, jestli si nemá vousy úplně oholit, aby sluníčko pomohlo vyléčit rozbolavělou kůži na tvářích, ale nechtěl příliš změnit svůj vzhled, naopak - přál si, aby ho poznali.

"Vítejte. Už jsem vás nějakou dobu neviděl."

"Byl jsem dlouho pryč."

"No jo. Tak čím posloužím tentokrát?"

"Potřebuje novou kulovnici. Ukažte mi tamhle tu, ráže šest padesát. Silný puškový dalekohled. A dvě krabice nábojů."

"Hned to bude. Mimochodem, jak to šlo?"

"Prosím?"

"Myslím lov. Kolik jste toho střelil?"

"Ne tolik, kolik bych si přál."

"No jo, takto si dnes stěžují všichni."

Pak Bourne navštívil realitní kancelář, kde byl rovněž uvítán jako starý známý.

"Ale nedělejte si žádné starosti. Vaši přátelé sem přesně podle vašich instrukcí pravidelně každý měsíc jezdili a nájemné vždycky včas zaplatili."

Bourne něco podobného očekával. Jiné vysvětlení, proč zůstala chata netknutá, neexistovalo. Měli opravdu všechno promyšleno do nejmenších podrobností a domnívali se, že jestli přežil, jistě se tu dříve či později objeví. Bourne požádal realitního agenta, aby se o jeho přítomnosti 'přátelům' nezmiňoval. Přijdou prý zaplatit ještě jednou, protože nevědí, že už se vrátil, a on by je rád překvapil, až se zajdou k chatě podívat. Bourne nevěřil, že agent jeho tajemství uchová. Ne. Doufal v pravý opak. Podle nepřítomnosti stop ve sněhu kolem chaty usoudil, že ho tam nepřátelé ještě nehledali, ale bylo jasné, že to mají v plánu, jakmile roztaje sníh, protože jinak by nájemné za chatu neplatili. Postupovali velmi metodicky a nic neponechali náhodě. Ale problémem bylo, že sníh teď tál mnohem pomaleji, než mu bylo milé. Mohlo se totiž stát, že Kessovi lidé prohlídku chaty ještě o měsíc odloží, a tak dlouho rozhodně čekat nechtěl.

Existovaly dvě možnosti. Buď se zajdou k chatě podívat jen tak pro pořádek, až přijedou zaplatit nájem, nebo jim agent prozradí, že se vrátil, a pak půjdou najisto. V každém případě je tam může v dohledné době očekávat. Dříve nebo později se určitě objeví, a jestli na něj budou připraveni nebo ne, nehraje vůbec žádnou roli. Pohledem na kalendář v kanceláři zjistil, že je 25. dubna. Jen pár dní, pokud se všechno bude vyvíjet podle předpokladů. Bourne si koupil celtnu pod spací pytel a vrátil se ke svému tábořišti v lese. Čekání začalo.

Jako pozorovatelnu si zvolil místo na vyvýšenině vlevo od chaty, odkud měl výhled nejen na studnu, budku, celou boční stěnu a část přední verandy, ale i na otevřený svah pod chatou a příjezdovou cestu mezi stromy. Pokud se nepřátelé přiblíží stejně jako minule, určitě je uvidí. Problém se mohl vyskytnout pouze tehdy, kdyby přišli lesem a vpadli mu do zad, ale v tomto směru spoléhal na psa, který by ho měl včas varovat. Vyrobil řadu klamavých otisků opsál široký oblouk do lesa a vrátil se ve vlastních stopách -, aby neprozradil svůj úkryt. Jistě, spoustu otisků zanechal i kolem chaty, ale s těmi si starosti nedělal, protože chtěl dát svou přítomnost najevo. Každý den rozdělával oheň v krbu a

z komína se valil kouř, aby to vypadalo, že se zdržuje uvnitř. Když v noci zašel měsíc, vrátil se do chaty a přiložil na oheň vlhké dřevo a staré hadry, aby dým ještě zhoustl.

Netrpělivě počítal dny. Už bylo devětadvacátého, a když toho večera vcházel zadními dveřmi, zaslechl nějaký zvuk, zaškrábání v rohu místnosti, při kterém se vylekal, že už jsou tady. Strnul napětím a pak se vrhl do kouta, ale žádné výstřely nenásledovaly a Bourne nikdy nezjistil, co ten zvuk způsobilo. Snad nějaké malé zvíře. Ale po tomto nepříjemném zážitku se měl ještě více na pozoru a vždy po západu slunce zaujal místo na své pozorovatelně, protože mu bylo jasné, že kdyby přišli za tmy, od tábořiště by je neviděl.

Pak minul třicátý duben i první květen a Bourne se začal obávat, že se přepočítal. Realitní agent nakonec přece jen udržel jazyk za zuby. S brzkým příchodem nepřátel už asi počítat nemůže a bude muset počkat ještě pár týdnů, možná dokonce celý měsíc. Ale druhého května za soumraku ho z neveselých úvah něco vyrušilo. Zaslechl zvuk motoru. Dole po silnici jel automobil a náhle zastavil. Nemuselo to nic znamenat. Někdo mohl přijet na návštěvu k lidem, kteří žijí v chatě o dva kilometry dál na protější straně údolí. Nebo že by ke starému farmáři, který mu prodal koně? Jeho ranč také leží tím směrem. Ale stejně tak to mohli být oni, a jestli využijí ochranného pláště tmy a přiblíží se k chatě lesem, Bourne se v noci na svou pozorovatelnou odvážit nemůže, protože tou dobou už by mohli být u chaty a čekat tam na něj. Setmělo se a Bourne jen tiše ležel a naslouchal. Nikoho neslyšel a ani pes nejevil známky neklidu. Přesto dál nehnutě ležel. Čekal, jestli se neozve zvuk startéru, ale také marně. Jenže ani z toho se nedalo nic přesného usuzovat, protože pokud někdo přijel k sousedům na návštěvu, mohl klidně zůstat na noc. Odhadoval, že už musí být kolem třetí ráno, když zaslechl dole mezi stromy zapraskání. Jako by spadla ulomená větev nebo se tam pohybovalo nějaké zvíře. Mohlo to být cokoliv. Mohli to však být i nepřátelé a Bourne napjatě vyčkával.

Byli tři. Jeden zaujal postavení mezi stromy u zadního vchodu, další dva zaléhli těsně u okraje svahu před chatou. Bourne je v prvním ranním šeru viděl naprosto zřetelně. Měli na sobě světle hnědé prošívané větrovky a nylonové kalhoty s teplou vložkou stejné barvy, a pokud ho neklamal zrak, nebyla to tatáž trojice, která ho loni na podzim sledovala ve městě. Bourne je chtěl mít všechny tři pěkně pohromadě, a kromě toho ho zajímalo, co udělají, a tak trpělivě čekal dál. Ti tři se opakovaně dívali na hodinky a asi se dohodli na přesném časovém okamžiku, protože najednou jako na povel oba muži vpředu zahájili palbu. Rameny jim škubaly zpětné rázy brokovnic, výstřely tříštily okna a jejich ozvěna se nesla údolím. Ten vzadu se však k ostřelování nepřipojil. Stál ukrytý mezi dvěma stromy, napjatý, zbraň v pohotovosti, a plán útočníků byl zcela zřejmý - dva ho vyděsí střelbou a vyženou ho z chaty zadem, kde na něj čeká v záloze třetí. Palba vpředu neustávala. Střelci už vyprázdnili každý jeden zásobník, pak druhý, ale když se Bourne stále neukázal, zbraně se odmlčely. Útočníci nerozhodně leželi za okrajem svahu a jen opatrně vystrkovali hlavu, nejdřív jeden, po chvíli druhý, a pátrali po známkách pohybu uvnitř chaty, ale samozřejmě žádné nepostřehli. Oba už na počátku nezalehli těsně vedle sebe a teď vzájemný rozestup ještě rozšířili. A zase jako na smluvený signál jeden z nich vyskočil a rozběhl se ze strany k předním dveřím, zatímco druhý ho jistil namířenou brokovnicí. Když pak ten první zmizel z dohledu u dveří, rozběhl se z protější strany druhý útočník a jeho společník ho jistě také kryl. Třetí, který stál v záloze vzadu, se ani nepohnul. Bourne si v duchu představoval, jak ti dva vpředu vylamují dveře, po jednom vnikají dovnitř a vzájemně se při tom kryjí, prohledávají chatu... Pak se zepředu ozvalo praštění rozštípaných dveří a Bourne věděl, že se ve svém odhadu nemýlí.

Prohledají dům zdola nahoru a zase zpátky a pak vyjdou zadními dveřmi, aby se poradili se zbývajícím společníkem, a právě v tom okamžiku budou všichni tři pohromadě. Bourne se odplazil hlouběji mezi stromy, aby ho útočníci náhodou nespatřili, a pak se následován psem tiše rozběhl lesem. Když se přiblížil natolik, že už ho mohli zaslechnout, zpomalil a postupoval blíž, aby získal ničím nezakrytý výhled na zadní vchod do chaty i na cíhajícího střelce, a zanedlouho objevil vhodné místo asi padesát metrů nad chatou, odkud zřetelně viděl na dveře i na útočníka, který stál zády k němu. Zalehl, pohlédl do puškového dalekohledu, ustálil nitkový kříž muži přesně mezi lopatky a pak zamířil na dveře, které se právě otevřely a vyšli z nich ti dva, kteří před několika minutami ostřelovali chatu. Něco říkali a krčili rameny. Jejich společník sklonil hlavu brokovnice, odpověděl jim, ale Bourne slova nerozeznal, a pak vystoupil ze svého úkrytu, aby se k nim připojil. A v tom okamžiku stiskl Bourne spoušť. Muž, který se schovával za chatou, se zřítíl jako podřátý a Bourne rychle zacílil na jednoho z dvojice na verandě u zadních dveří, složil i jeho, ale než mohl zlikvidovat posledního, útočník zmizel uvnitř.

Bourne teď nesměl ztrácet čas. Musel se co nejrychleji dostat k vyvýšenině vedle chaty pro případ, že by ten muž vyběhl předními dveřmi a prchal po svahu dolů. Uklouzl a spadl, znovu se rozběhl a konečně sebou plácl do bláta okamžitě promočený - na místě, odkud mohl vidět každého, kdo by se z chaty pokusil uniknout, ať už předními dveřmi, nebo zadem. Pořád sice existovala možnost že ho ten člověk předešel a byl dávno pryč, ale Bourne tomu nevěřil. Doběhl sem velmi rychle a ten uvnitř jistě bude opatrný, nevystaví se jen tak nebezpečí a neopustí úkryt, dokud nezjistí, odkud se na něj střílelo.

Bourne nechtěl čekání zbytečně prodlužovat. Vystřelil a zasáhl petrolejku, kterou právě pro případ, že by se nepřátelé uchýlili do chaty, nachystal na parapetní desku v ložnici, jejíž okno bylo obrácené právě na tuto stranu. Cylindr se roztříštil a proužky vysoce hořlavého fosforu, které opatrně přilepil páskou ke sklu, se rozpadly na tisíc kousků a na styku se vzduchem okamžitě vzplály a zapálily rozlité petrolej. Bourne alespoň předpokládal, že takto to bude probíhat, ale zatím žádný oheň neviděl a už se začal obávat, že se přepočítal, když vtom vyšlehly plameny a rázem zaplavily okno. Teď už mu stačilo jen čekat. Na druhé straně chaty žádná okna nebyla, v kuchyni stál u protější stěny sporák a přiborník, v obývacím pokoji krb, takže nejpozději až požár zachvátil celý objekt, pokusí se ten člověk o únik buď předními dveřmi, nebo zadem.

Plameny už zachvátily celou ložnici a z oken pokojů v patře se valila mračna kouře. Za chvíli se dým objevil i před chatou a Bourne věděl, že už to nebude trvat dlouho, že každým okamžikem se poslední útočník musí objevit, ale chlapík měl výdrž, zůstal vevnitř a vyběhl ze zadních dveří, teprve když plameny zachvátily celé horní patro a začaly

olizovat i věžičku na střeše. Bourne ho málem propásl. Stačil jediný pohled na hořící střechu a ten člověk už přeskakoval tělo mrtvého spolence a řítit se k lesu. Bourne vypálil a minul, ale když vzápětí stiskl spoušť podruhé, prchajícímu se groteskně zkroutila noha a síla výstřelu ho srazila stranou a zastavil se až o strom. Svezl se k zemi, ale otřásl se a začal se plazit pryč a Bourne za ním musel vyslat další kulku, která se mu zaryla těsně před obličejem do země. "Ani hnout, nebo tě odprásknu!" zařval Bourne.

Rozkaz byl zbytečný, protože varovný výstřel útočnickovi další myšlenky na útěk spolehlivě zahnal a donutil ho k poslušnému návratu na volné prostranství mezi stromy. Teď se držel za nohu, natahoval krk a vyděšeně se rozhlížel kolem sebe.

"Zahod' tu pušku!" křikl Bourne a útočník zbraň odhodil, jako kdyby dostal ránu elektrickým proudem.

"Zůstaň na místě! Ani hnout!" vyštěkl Bourne a opatrně vyhlížel mezi stromy.

Zraněný, bledý jako stěna, se choulil na okraji mýtiny a držel se za prostřelenou nohu. Krev barvila zbytky sněhu do růžova. Bourne sešel až k posledním stromům a rozhlédl se. Oheň se už prokousal střechou, věžička hořela jako pochodně, z chaty stoupala oblaka mistry bílého, mistry tmavého kouře a plameny hučely a praskaly jako v obrovské peci. Bourne viděl, jak v nejbližším okolí chaty taje sníh a z bundy mrtvého, který ležel blíže ke dveřím, začíná stoupat pára. Věnoval pozorný pohled i druhé mrtvole a pak přistoupil ke zraněnému.

Prohledal ho a odebral mu nůž a pistoli ráže osmatřicet, kolem nohy nad průstřelem stáhl škrtidlo, aby zastavil krvácení, podal zraněnému pár aspirinů a přinutil ho vstát. O pár metrů dál mezi stromy našel ulomenou větev. Byla dost silná, aby se nezlomila, ani když se o ni člověk plnou vahou opřel, a na konci měla vidlici, která se mohla vložit do podpaždí. Podal berlu zajatci a popoháněl ho lesem až nahoru k tábořišti. Posbíral své věci, nastrkal je do koženého vaku, pušku zabalil do spacího pytle, který smotal, svázal a přehodil přes rameno, a vyrazili na pochod dál do kopců.

U zraněného se brzy objevily příznaky traumatického šoku, ale Bourne nedbal, hlavně když ho udržel v pohybu.

Když už se zdálo, že se ten člověk zhroutí, Bourne mu povolil krátký odpočinek, dal mu ještě aspirin, trochu vody na zapití a několik soust masa a pak ho zase přiměl k chůzi.

Stále se ohlížel, ale nikdo je nepronásledoval, i když před chvílí údolí ožilo houkáním sirén. Při pohledu na skalní útes, který se tyčil ještě vysoko nad nimi, si uvědomil, že tak daleko se se svým zajatcem nedostane, a o tom, že by ho přinutil vyšplhat kamenitou strží až nahoru, nemohl vůbec uvažovat, takže se nakonec zastavil na oválné pasece mezi hustě rostoucími stromy, kde už sníh uprostřed roztál, shodil zajatce na zem a zamyslel se.

"Vysvleč se. Do naha," přikázal po chvíli.

"Cože?"

"Slyšels, ne? Šaty dolů."

"Proč?"

Bourne ho kopl do zraněné nohy a zajatec se svlékl.

"Lehni si na záda a roztáhni ruce a nohy."

Zajatec se nehýbal. Bourne ho znovu kopl a zajatec poslechl. Na pozadí prochládlé hnědé hlíny bylo jeho tělo nepřírodně bílé, noha oteklá a zbrocená krví. Kulka ho zasáhla těsně pod kolenem, čistý průstřel, který nezasáhl kost, jen černá díra ve svaly. Při výstupu mu Bourne pravidelně povoloval a zase utahoval škrtidlo a teď to zase zopakoval. "Nechci, abys ztratil moc krve."

Z ulámaných větví připravil čtyři dlouhé kolíky, na konci je zašpičatil a zarazil je do země dostatečně hluboko, aby se neuvolnily, a přivázal k nim zajatce za kotníky a zápěstí, takže ležel roztažený na zádech a vystavoval nebi hrudník a genitálie. Pak Bourne uchopil nůž a nařezal zajatci kůži od prsní bradavky k pupku. Zajatec se rozkřičel, ještě než se ho špička nože dotkla. Kůže se v řezu odchlípla, odhalila rozříznutou svalovou vrstvu a krev prýstící z rány zalila zajatci bok a pomalu skapávala na zem. Bourne mu zvedl hlavu, aby ho přinutil podívat se mu do očí.

"Dávej pozor. Každou otázku položím jen jednou. Byl jsi tehdy u toho, když jste vypálili to opuštěné město?"

Zajatec tékal vytřeštěnými očima ze strany na stranu.

"Nevím, co tím myslíte."

Bourne se ohnal nožem a vytvořil na břiše a hrudi velké krvavé, V. Zajatec zařval a divoce přikyvoval.

"Ano, ano, byl jsem tam."

"To je výborné. Ani nevíš, jak ti to prospěje. Kdybys tam totiž tehdy s ostatními nebyl, asi bych tě k ničemu nepotřeboval a musel bych tě zabít. No dobře, další otázka. Co jste udělali s tou ženou, kterou jste zastřelili?"

"Pohřbili ji."

"Na to se neptám. Jde mi o to, co jste jí udělali předtím."

"Uřízli ucho."

"A co dál?"

"Vůbec nic. Byla pohřbena."

"Kde?"

"Nevím. To zařizovali jiní. Byli dva."

"Ale řekli vám kde, ne?"

"Ve srubu na druhé straně řeky."

"Ve kterém?"

"To nevím."

"No dobře, věřím ti. Tak dál. Řekni mi, od koho přijímáš rozkazy."

A kousek po kousku zajatec všechno prozradil, někdy se zdráháním, někdy se utíkal k vyloženým lžím. Bourne bodal, řezal, zarýval nůž do rány na noze, do hrudi, do paží, do druhé nohy, občas vrhl upřený pohled na odhalené genitálie a pak se zajatec rozpovídal mnohem ochotněji a mluvil o tom, kdo mu přikázal, co a kdy má udělat, komu je zodpovědný on a od koho přijímá rozkazy, jaká je struktura organizace a její velitelská hierarchie. Po hodině výslechu bylo zajatcovo tělo křížem krážem pořežáno a Bourne se dozvěděl všechno, co mu ten člověk mohl říct, jména všech společníků, s nimiž se podílel na plnění jednotlivých úkolů, jména nadřízených, donutil ho prozradit i nejmenší detaily a zajatec mluvil, jen aby si zachránil holý život. A pak už Bourne nedokázal přijít na nic, co by se ještě potřeboval dozvědět. Mlčky seděl, pozoroval zajatce a před očima mu běžel film strašných zážitků a utrpení, které mu tito lidé způsobili, vzpomínky tak živé, až toho bylo na něj příliš. Vrazil zajatci nůž do hrudi a otočil jím v ráně.

## EPILOG

1

Trvalo mu to celý rok. Vrátil se do města, kde všechno začalo. Stál uprostřed noci mezi dvěma stříbrnými smrky a pozoroval dům, kde tehdy bydleli. Zašel na hřbitov, kde byl pochován Ethan, a dlouho mlčky hleděl na jeho náhrobek. Pak se vrátil do hor. Znovu vystoupil kamenitou strží nad skalní útes, prošel kolem salaše a Ovčí pustinou a sestoupil do údolí, kde kdysi stálo město, dnes vypálené. Našel místo, kde pochovali Kláru. Ležela, jak mu zajatec prozradil, v mělké jámě v jednom ze zřícených srubů v lese na druhé straně řeky. Opravdu jí chybělo ucho - ani v tom zajatec nelhal - a Bourne hrob zase rychle zasypal. Pak vystoupil k boudě z vlnitého plechu a opuštěné důlní štolé, prošel průsmykem a pokračoval dolů k mohyle, kterou našel zcela neporušenou ve stejném stavu, v jakém ji zanechal, pouze zelené jedlové větve dávno zhnědly. Nechtěl Sáru rušit, jen poprášil mohylu suchou hlinou, kterou nahrabal na Klárině a Ethanově hrobě, a nabral u její paty trochu prsti, kterou pak spolu s prachem z Ethanova hrobu posypal místo, kde ležela Klára, a o několik týdnů později stál znovu v noční tmě na hřbitově, hleděl na Ethanův náhrobek a konečně byly všechny tři hroby symbolicky spojeny v jeden. A pak vyrazil.

2

Ležel na břiše na kraji lesa nad žirným říčním údolím. Uplynul rok a jemu zabralo celé léto, podzim a zimu, než se dostal až sem. Postupně vypátral všechny osoby, o kterých se zajatec při mučení zmínil, a než je zabil, také je přinutil k řeči. Zjistil další jména, propracovával se postupně ke stále výše postaveným lidem v Kessově organizaci, až nakonec získal první vodítko, pak druhé a mohl jít najisto. Cestoval křížem krážem po celé zemi pod cizími jmény. Občas si oholil plnovous, aby ho zase nechal narůst, pracoval na farmách, v lesních táborech mezi dřevaři, opravoval ploty, natíral stodoly, bral jakoukoliv práci, při které si zaměstnavatelé nedělali starosti se sociálním pojištěním. Když nastala podzimní chladna, zamířil na jihozápad, ne kvůli teplu, ale protože ho tam zavedlo pátrání, přes Kansas, Colorado a Arizonu do Kalifornie. Znovu přišlo jaro a teď tedy leží mezi stromy a sleduje údolí pod sebou.

Uprostřed údolí dobře udržovaná farma, velký rozlehlý dům, stodola a stáje bílé zářící na pozadí rašícího obilí, v zahradě za domem rodinka rozesazená u stolu, talíře před sebou, Kess, jeho žena, dvě dcery a syn. Bourne zaměřovacím dalekohledem pušky pozoroval, jak jedí, hovoří a smějí se.

Stůl stál dost daleko od domu a jen málokdo by přežil, než by musel zastavit palbu. Možná by je dostal všechny. Třeba by byli tak zmatení, tak dlouho by se rozhlíželi, odkud pohroma přišla, a snažili se jeden druhému pomoci, že by do úkrytu v domě nestačil doběhnout vůbec nikdo.

Když se Bourne podíval pozorněji, objevil u rohu garáže tělesného strážce a druhého v otevřených síťových dveřích zadního vchodu, ale vůbec ho to neznepokojilo. Než by vůbec zjistili, odkud střílí, měl by spoustu času zmizet, a koneckonců mu nic nebránilo zlikvidovat je také, stejně jako kočku, která si hrála mezi záhony květin, aby byto skóre opravdu vyrovnané. Jediný problém byl, kým začít.

Zamířil na muže, ale to by bylo příliš jednoduché. Zemřel by, aniž by zakusil stejné utrpení, jaké připravil jemu, a tak se Bourne rozhodl postupovat stejně jako on. V tom případě bude ovšem nucen vynechat kočku, alespoň ji v žádném případě nesmí zabít jako první, protože tím by ostatním podstatně zvýšil naději dosáhnout bezpečí domu. Začne s lidmi, od nejmladšího k nejstaršímu, a kočku si nechá, až nebude mít na koho vystřelit. A jestli Kess, který by tak přišel na řadu až jako poslední, přežije, tím lépe. Bourne ho bude pronásledovat, stejně jako oni štváli jeho, a dá mu pocítit, jaké to je. Zbývá tedy určit, kdo je nejmladší.

Dívce, která seděla na kraji stolu vpravo, bylo přinejmenším dvanáct, takže zůstalo druhé děvče a chlapec vedle ní.

Hoch vypadal starší než jeho sestra a Bourne zamířil na děvče vlevo. Měla dlouhé jemné vlasy barvy písku a pihovatý obličej. Rozesmála se a Bourne potřásl hlavou.

Pohlédl do dalekohledu, ale obrázek se nezměnil a Bourne znovu potřásl hlavou. Pokaždé, když na dívku zamířil, změnila se mu před očima v Sárú, potočil hlavu k chlapci a pomyslel na Ethana, ženina tvář na sebe vzala podobu Kláry a Bourne je najednou viděl před sebou všechny tři, Kláru, Sárú a Ethana, jedli, smáli se a on nedokázal stisknout spoušť.

Přesvědčoval sám sebe, jaký je blázen. Co má být, že ti to děvče připomíná Sárú? Co na tom, že ti ta rodina připadá jako tvá vlastní? Tím spíše máš důvod pokračovat, ne?

Ale přesto toho nebyl schopen.

Tak alespoň toho muže. U něj bys podobné zábrany mít neměl, tam dole přece nesedí tvůj dvojník. Ale ani to nepomohlo a Bourne nedokázal myslet na nic jiného než na to, jak by to asi vypadalo, kdyby se role vyměnily, kdyby byl zabit on a Klára s Ethanem a Sárú by stáli nad jeho mrtvým tělem, a neměl sílu vystřelit.

Říkal si, že když to neudělá, ten muž dole bude za ním posílat další a další svoje lidi. Říkal si, že když ho teď nevyřídí, už nikdy se nebude cítit v bezpečí a až do konce života se bude muset skrývat. Všechno zbytečně. Už by toho bylo moc, už bylo dost zabíjení. Prostě se nedokázal přinutit je zabít.

3

Sedí ve svém pokoji, ve městě, jehož jméno ani nezná, občas vychází ven, ale většinou se zdržuje doma. Pes je stále s ním a asi mu vrtá hlavou, proč se tak chová. Vzpomíná na svou pout' od Ethanova hrobu ke Klárinu, k Sárině mohyle a zase zpět, vzpomíná, jak nad nimi rozsypával prst', která se rozpadla na prach, v noci se probouzí, když se mu o nich zdá, a někdy mívá pocit, že proud zrníček prachu, která mu propadávají mezi prsty, stejně jako jeho příběh nikdy neskončí.

- 187 -